

Medlemmer i Bodø kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Torsdag, 11. juni 2026 kl. 09.00

Møtested: Formannskapssalen, Bodø rådhus

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
27/26	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 24. april 2026
28/26	Oppfølging av bystyrets vedtak - Forvaltningsrevisjon Avvik i grunnskole (2. gangs behandling)
29/26	Orientering om Innkjøpssentralen
30/26	Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon (2. gangs behandling)
31/26	Orienteringer
32/26	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Bodø, 2. juni 2026

Kirsten Hasvoll (s)
Nestleder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, kommunedirektør, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (eventuell innkalling skjer særskilt).

SAK 27/26

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 24. april 2026

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
11.06.2026

Vedlegg:

- a) Bodø kontrollutvalg: Protokoll møte 24. april 2026

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra forrige møte i kontrollutvalget legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 24. april 2026 godkjennes.

Inndyr, 2. juni 2026

Lars Hansen
Sekretariatsleder

PROTOKOLL – BODØ KONTROLLUTVALG

Møtedato: Fredag, 24. april 2026, kl 09.00 – 11.40

Møtested: Møterom Formannskapetssalen, Bodø rådhus

Saksnr.: 17/26 – 26/26

Deltagere:

Kirsten Springer Hasvoll, SV, nestleder
Øivind Skogstad Hansen, uavh. medlem
Bodil Bjørnaali Brattli, H, medlem
Torill Cecilie Mehus, uavh, medlem

Forfall:

Sander Delp Horn, Ap, leder

Varamedlemmer:

Arild Vaag Prestøy, Ap, møtte for Sander Delp Horn

Øvrige:

Bodø kommune:

- Kommunedirektør Kjell Hugvik, og
- Regnskapssjef Linda Johnsen, sak 18-21/26
- Assisterende kommunedirektør Anna Welle, 21-22/26
- Økonomisjef Mariann Monsen, sak 21/26
- Rådgiver Silja Annikki Ruud, sak 22/26

Bodø Havn KF:

- Havnesjef Kjersti Stormo (telefon), og
- Økonomi- og administrasjonssjef Jon-Arne Nymo (telefon), sak 18/26

Stormen konserthus Bodø KF:

- Direktør Roger Johansen, og
- Økonomi- og administrasjonssjef Elisabeth Hunstad, sak 19/26

Bodø Spektrum KF:

- Daglig leder Tor Gausemel Kristensen, og
- Økonomisjef Christian Kaspersen, sak 20/26

Salten kommunerevisjon IKS:

- Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Liv Anne Kildal,

Salten kontrollutvalgsservice KO:

- Sekretariatsleder Lars Hansen

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader: Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
17/26	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mars 2026
18/26	Årsregnskap 2025 Bodø Havn KF – uttalelse fra kontrollutvalget
19/26	Årsregnskap 2025 Stormen konserthus Bodø KF – uttalelse fra kontrollutvalget
20/26	Årsregnskap 2025 Bodø Spektrum KF – uttalelse fra kontrollutvalget
21/26	Årsregnskap Bodø kommune 2025 – uttalelse fra kontrollutvalget
22/26	Orientering om kommunens arbeid med vedtatt hovedfokus i budsjett for 2026 Bærekraftig omstilling - arbeidet med reduksjon av sykefravær intensiveres
23/26	Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon – 2. gangs behandling
24/26	Dialog med revisor
25/26	Orienteringer
26/26	Eventuelt

17/26 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mars 2026

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mars 2026 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mars 2026 godkjennes.

18/26 Årsregnskap 2025 Bodø Havn KF – uttalelse fra kontrollutvalget

Havnesjef Kjersti Stormo, og økonomi- og administrasjonssjef Jon-Arne Nymo møtte i tilknytning til saken for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø Havn KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø Havn KF sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 8. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har således avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg til den skriftlige informasjonen har ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger. Foretaket har supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et netto driftsresultat med kr 8 522 188. Disponeringer ved årsavslutningen fremkommer i driftsregnskapets linje 15-20.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 9. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø Havn KF sitt årsregnskap for 2025.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø Havn KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø Havn KF sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 8. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har således avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg til den skriftlige informasjonen har ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger. Foretaket har supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et netto driftsresultat med kr 8 522 188. Disponeringer ved årsavslutningen fremkommer i driftsregnskapets linje 15-20.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 9. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø Havn KF sitt årsregnskap for 2025.

19/26 Årsregnskap 2025 Stormen konserthus Bodø KF – uttalelse fra kontrollutvalget

Direktør Roger Johansen og økonomi- og administrasjonssjef Elisabeth Hunstad møtte i tilknytning til saken for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Stormen Konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Stormen konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. I tillegg har foretaket og ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et negativt netto driftsresultat med kr 2 389 835.

Utover dette og det som kommer frem av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Stormen konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Omforent forslag til vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Stormen Konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Stormen konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. I tillegg har foretaket og ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget er bekymret for et forholdsvis stort gap mellom behov og finansiering av Forvaltning, Drift, Utvikling og Vedlikehold.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et negativt netto driftsresultat med kr 2 389 835.

Utover dette og det som kommer frem av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Stormen konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Votering:

Omførent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Stormen Konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Stormen konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. I tillegg har foretaket og ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger

Kontrollutvalget er bekymret for et forholdsvis stort gap mellom behov og finansiering av Forvaltning, Drift, Utvikling og Vedlikehold.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et negativt netto driftsresultat med kr 2 389 835.

Utover dette og det som kommer frem av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Stormen konserthus Bodø KF sitt årsregnskap for 2025.

20/26 Årsregnskap 2025 Bodø Spektrum KF – uttalelse fra kontrollutvalget

Daglig leder Tor Gausemel Kristensen og økonomisjef Christian Kaspersen møtte i tilknytning til saken for å redegjøre og svare på spørsmål

Forslag til vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har dermed avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg til

den skriftlige informasjonen har ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger. Foretaket har supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et negativt netto driftsresultat med kr 8 599 726. Disponeringer ved årsavslutningen fremkommer i driftsregnskapets linje 16-20. Det negative netto driftsresultatet er dekket inn ved bruk av disposisjonsfond.

Utover dette og det som kommer frem av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025.

Omforent forslag til vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har dermed avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg til den skriftlige informasjonen har ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger. Foretaket har supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget er bekymret for et stort gap mellom behov og finansiering av Forvaltning, Drift, Utvikling og Vedlikehold.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et negativt netto driftsresultat med kr 8 599 726. Disponeringer ved årsavslutningen fremkommer i driftsregnskapets linje 16-20. Det negative netto driftsresultatet er dekket inn ved bruk av disposisjonsfond.

Utover dette og det som kommer frem av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 14. april 2026, og foretakets årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har dermed avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg til den skriftlige informasjonen har ansvarlig revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger. Foretaket har supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget er bekymret for et stort gap mellom behov og finansiering av Forvaltning, Drift, Utvikling og Vedlikehold.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et negativt netto driftsresultat med kr 8 599 726. Disponeringer ved årsavslutningen fremkommer i driftsregnskapets linje 16-20. Det negative netto driftsresultatet er dekket inn ved bruk av disposisjonsfond.

Utover dette og det som kommer frem av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 14. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø Spektrum KF sitt årsregnskap for 2025.

21/26 Årsregnskap Bodø kommune 2025 – uttalelse fra kontrollutvalget

Kommunedirektør Kjell Hugvik, assisterende kommunedirektør Anna Welle, økonomisjef Mariann Monsen, og regnskapssjef Linda Johnsen møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø kommunes årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø kommune sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til bystyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 10. april 2026, og årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har således avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg har revisor og kommunedirektør supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kommunestyret har vedtatt finansielle måltall som i et lengre tidsperspektiv skal gi en forsvarlig økonomi og ivareta kommunens handleevne – kommunal økonomisk bærekraft.

Resultatgrad 2025 var 3,9 %, Måltall 1,75 % (netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter)
Gjeldsgrad 2025 er 96,4 %, Måltall 85 % (netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter)
Fondsgrad 2025 er 7,3 %, Måltall 3,0 % (disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter)
Belastningsgrad 2025 10,5% Måltall 7,5 % (rente og avdrag i prosent av driftsinntekter)

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et netto driftsresultat med kr 227 010 000. Disponeringer ved årsavslutningen kommer frem i driftsregnskapets linje 25-30.

Kontrollutvalget registrerer at konsolidert driftsregnskap legges frem med et netto driftsresultat med kr 224 542 249.

Kontrollutvalget har for regnskapsåret 2025 ikke mottatt nummererte brev fra revisor med påpekninger av vesentlige feil eller mangler.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 10. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø kommunes årsregnskap for 2025 eller til konsolidert regnskap for samme år.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til bystyret i Bodø:

Kontrollutvalgets uttalelse om Bodø kommunes årsregnskap for 2025.

Kontrollutvalget har i møte 24. april 2026 behandlet Bodø kommune sitt årsregnskap for 2025. Uttalelsen avgis til bystyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 10. april 2026, og årsberetning for 2025. Revisor har i sin beretning ingen forbehold eller merknader tilknyttet regnskapet, og har således avgitt en normalberetning for 2025. I tillegg har revisor og kommunedirektør supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kommunestyret har vedtatt finansielle måltall som i et lengre tidsperspektiv skal gi en forsvarlig økonomi og ivareta kommunens handleevne – kommunal økonomisk bærekraft.

Resultatgrad 2025 var 3,9 %, Måltall 1,75 % (netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter)
Gjeldsgrad 2025 er 96,4 %, Måltall 85 % (netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter)
Fondsgrad 2025 er 7,3 %, Måltall 3,0 % (disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter)
Belastningsgrad 2025 10,5% Måltall 7,5 % (rente og avdrag i prosent av driftsinntekter)

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et netto driftsresultat med kr 227 010 000. Disponeringer ved årsavslutningen kommer frem i driftsregnskapets linje 25-30.

Kontrollutvalget registrerer at konsolidert driftsregnskap legges frem med et netto driftsresultat med kr 224 542 249.

Kontrollutvalget har for regnskapsåret 2025 ikke mottatt nummererte brev fra revisor med påpekninger av vesentlige feil eller mangler.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen til årsregnskapet datert 10. april 2026, har kontrollutvalget ingen merknader til Bodø kommunes årsregnskap for 2025 eller til konsolidert regnskap for samme år.

22/26 Orientering om kommunens arbeid med vedtatt hovedfokus i budsjett for 2026 Bærekraftig omstilling - arbeidet med reduksjon av sykefravær intensiveres

Kommunedirektør Kjell Hugvik, assisterende kommunedirektør Anna Welle og rådgiver Silja Annikki Ruud møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget kommer tilbake til saksområdet i november 2026 med oppdatert status.

Utvalget prioriterer ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon innen sykefraværsoppfølging i denne omgang.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget kommer tilbake til saksområdet i november 2026 med oppdatert status.

Utvalget prioriterer ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon innen sykefraværsoppfølging i denne omgang.

23/26 Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon – 2. gangs behandling

Saksfremlegg ble ikke klar til behandling til møtet.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Saken utsettes til neste møte.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte.

24/26 Dialog med revisor

Revisor orienterte utvalget om følgende:

Forvaltningsrevisjon:

Skriftlig tilbakemelding fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor:

Det vil nå gå ut oppstartsbrev fra oss denne uka på prosjektet integrering av flykninger gjennom utdanning og arbeid.

Sykefraværprosjektet er jo satt i bero, og kompetanse /rekruttering har oppstart noe frem i tid.

Bemanning: En forvaltningsrevisor har sagt opp, men det er gått ut tilbud til en kandidat.

Regnskapsrevisjon:

Det arbeides for tiden med attestasjonsarbeid angående Ressurskrevende brukere.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar dialog med revisor til orientering.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Bodø kommune tar dialog med revisor til orientering.

25/26 Orienteringer

Sekretariatet orienterte om

- Vedlagte dokumenter

Omforent forslag til vedtak:

Orienteringene tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Orienteringene tas til orientering.

26/26 Eventuelt

Ingen ytterligere saker til behandling.

Bodø, 24. april 2026

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer,
Bodø kommune v/ ordfører og kommunedirektør
Revisor: Salten kommunerevisjon IKS

SAK 28/26

Oppfølging av bystyrets vedtak - Forvaltningsrevisjon Avvik i grunnskole (2. gangs behandling)

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	28.10.2025
Kontrollutvalget	11.06.2026

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, 17. februar 2025: Rapport Forvaltningsrevisjon Avvik i grunnskole
- Bodø kontrollutvalg, 14. mars 2025: Sak 11/25 Rapport forvaltningsrevisjon – Avvik i grunnskolen
- Bodø kommune, barnehage- og skolekontoret. Informasjon om tiltak etter Salten kommunerevisjon sin rapport. Mottatt 10.10.2025.
- Bodø kommune ved Barnehage- og skolesjef, 29.5.2026: Redegjørelse til kontrollutvalget - juni 2026 Tema: Avvik i grunnskolen

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget skal i henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 påse at bystyrets vedtak fra forvaltningsrevisjon følges opp.

Rapporten ble behandlet av bystyret i sak 25/50, med følgende vedtak:

- Forvaltningsrevisjonsrapporten Avvik i grunnskolen er forelagt bystyret og tas til etterretning.
- Bystyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger:

1. Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen
  2. Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister
  3. Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik
  4. Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetsloven og forenkle melding av avvik på skoleområdet
  5. Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen
  6. Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket
  7. Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte
  8. Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler
  9. Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler
  10. Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering
  11. Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser
  12. Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik
3. Bystyret ber kontrollutvalget påse at bystyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Det bes om at utvalget starter med sin oppfølging av rapporten innen utgangen av oktober 2025.

Ut fra at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om møte i kontrollutvalget kl 10.00 til 10.30 for å redegjøre om den oppfølging bystyrets vedtak har fått fra administrasjonens side. Det er bedt om at redegjørelsen tar utgangspunkt i inndelingen i vedtakets punkt 2 (anbefalinger 1-12). Videre er det bedt om at en skriftlig versjon av redegjørelsen oversendes sekretariatet innen 6. oktober 2025.

I tillegg er det gjort oppmerksom på at kontrollutvalget kan ha ønske om å stille spørsmål i tilknytning til saken.

Gjennomføring av virksomhetsbesøk:

Kontrollutvalget har i sak 39/25 (møte 27. august) planlagt gjennomføring av virksomhetsbesøk grunnskole, inkludert oppfølging av forvaltningsrevisjon Avvik i grunnskolen. Utvalget besluttet følgende:

I tillegg til at kommunedirektør kalles inn til møte for å redegjøre om oppfølging av bystyrets vedtak, ber kontrollutvalget om at følgende deltar og bidrar med informasjon i forbindelse med virksomhetsbesøket:

1. Rektor ved 1-10 skole, rektor barneskole, rektor ungdomsskole, bestemmes i dialog med administrasjonen.
2. Elevrådsleder
3. Lokalt verneombud
4. Lokal tillitsvalgte

Elevrådet og elevrådsleder har ikke vært informert om eller deltatt i oppfølging / endringsarbeidet når det gjelder denne forvaltningsrevisjonen. Av denne grunn er elevrådsleder ikke innkalt til virksomhetsbesøket

Programmet for virksomhetsbesøket

- 10.30 rektor Saltvern skole
- 10.40 rektor Hunstad barneskole
- 10.50 rektor Alstad ungdomsskole
- 11.00 verneombud Saltvern skole
- 11.10 lokal tillitsvalgt Saltvern skole
- 11.30 omvisning Saltvern skole

Vurderinger:

Sekretariatet har den 10.10.2025 mottatt et kort notat om sakens oppfølging, punktvis knyttet til rapportens 12 anbefalinger. Notatet er vedlagt saken, sammen med vedlegg om interne rutiner for oppfølging av ansatte når det skjer avvik innen kategori HMS (Helse, miljø og sikkerhet). Flere av rapportens anbefalinger vurderes å være godt fulgt opp, og kan derfor anses som lukket. Det gjelder i hovedsak anbefaling nr 3-10 og nr 12, og der det vises til konkrete endringer i rutiner og i internkontrollsystemet.

Noen punkter kan det imidlertid knytte seg noen ekstra kommentarer til og der kontrollutvalget kan vurdere videre oppmerksomhet i oppfølgingen:

Anbefaling nr 1 - Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen: Administrasjonen svarer at hver skole skal utarbeide ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) på vold og trusler og at det i tillegg er laget maler på ergonomi og psykisk belastning og på tids- og arbeidspress. Dette er i og for seg positivt, men det som revisor påpeker i sin rapport er at det mangler helhetlige risikovurderinger fra skoleeiers side. Formålet med en helhetlig risikovurdering er at kommunen i henhold til kommuneloven §25-1 skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Denne internkontrollen skal i henhold til bestemmelsens annet ledd, være risikobasert og for å få til dette må kommunen risikovurdere hele virksomheten. Kontrollutvalget kan fremdeles slå fast at det generelle overbygget som kunne gitt alle skolene en felles struktur og et utgangspunkt for det arbeidet som må videreføres på skolenivå, mangler.

Anbefaling nr 2 - Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister: Førings av personskaderegister et lovkrav fra arbeidsmiljøloven som en må forvente at alle arbeidsgivere forholder seg til. I rapporten ble det beskrevet at bare 65% av rektorene og inspektørene mener å anvende dette. Det ble derfor konkludert at vilkåret bare er delvis var oppfylt. Av administrasjonens tilbakemelding, synes det å være et avklart forhold fra skoleeier hvordan personskaderegisteret skal føres og rapporteres, men det savnes en tilbakemelding for hvordan skoleeier sikrer at *alle* skolene anvender systemet.

Anbefaling nr 11 - Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser

Arbeidet er igangsatt. Det står i tilbakemeldingen at dette er et fokusområde for oppvekstområdet i 2025 i samarbeid med kommunens beredskapsansvarlige. Det utarbeides ROS-analyser og tiltakskort og arbeidet skal ferdigstilles til midten av november.

Med bakgrunn i administrasjonens tilbakemeldinger vil det være naturlig med ny oppfølgingssak første halvår 2026, med særlig fokus på rapportens anbefalinger nr 1,2 og 11.

Behandling / vedtak 14. oktober 2025:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en første gangs oppfølging av bystyrets vedtak i sak 25/50 Rapport forvaltningsrevisjon: Avvik i grunnskolen
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp.
3. Når det gjelder oppfølging av rapportens anbefalinger registrerer kontrollutvalget følgende:

	Anbefaling	Administrasjonens tilbakemelding om oppfølging
1	Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen	Hver skole skal utarbeide ROS på vold og trusler med frist 30. oktober. Mal for dette er utarbeidet, med tilhørende matrise på sannsynlighet og konsekvens. Kontrollutvalget får opplyst muntlig at ROS-analyser fra skolene vil danne grunnlag for en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen
2	Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister	Alle småskader og yrkesskader melder som avvik i Kvalitetslosen. Dette er en egen forhåndsutfylt kategori. Når denne blir fulgt er det automatikk i at man ikke får lukket avviket før man har fylt ut skjema til NAV. Kontrollutvalget får opplyst muntlig at meldte personskader ved alle skolene registreres og blir en del av kommunens personskaderegister. Obligatoriske trinn i kommunens avvikssystem sikrer at dette følges opp.
3	Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles	Rutine for håndtering av avvik er laget og lagt ut i Kvalitetslosen.

	forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik	
4	Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet	Rutinen i Kvalitetslosen er forenklet.
5	Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen	Det vil tilbys jevnlig opplæring ute på virksomhetene, også for vikarer og nyansatte. Det er satt opp opplæring i bruk av Kvalitetslosen, og bruk av avvikssystemet er et av punktene som gjennomgås i dette møtet.
6	Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket	Fristen er endret til 30 dager. Tidligere var dette 45 dager.
7	Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte	Dette er nå utarbeidet og lagt inn i Kvalitetslosen
8	Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler	Utarbeidet mal: Interne rutiner for oppfølging av ansatte når det skjer avvik innen kategori HMS
9	Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler	Utarbeidet mal: Interne rutiner for oppfølging av ansatte når det skjer avvik innen kategori HMS
10	Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikhåndtering	Skolene er informert om at de skal videresende avvik til barnehage- og skolekontoret. Dette gjøres i kvalitetslosen.
11	Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser	I samarbeid med beredskapsansvarlig i kommunen er dette fokusområde for oppvekstområdet 2025. Det utarbeides ROS analyser og tiltakskort. Dette arbeidet skal ferdigstilles til midten av november.
12	Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik	Utarbeidet mal: Interne rutiner for oppfølging av ansatte når det skjer avvik innen kategori HMS

4. Kontrollutvalget registrerer at Bodø kommune er godt i gang med oppfølging av bystyrets vedtak.
5. Kontrollutvalgets vedtak vedlagt notat fra administrasjonen, og sammendrag av revisors rapport, oversendes bystyret til orientering. Utvalget kommer tilbake til oppfølging bystyrets vedtak første halvår 2026.

Til behandling 11. juni 2026:

Ut fra at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget klokken 09.05 til 09.30 for å redegjøre om den oppfølging bystyrets vedtak har fått fra administrasjonens side.

Det er bedt om at redegjørelsen tar utgangspunkt i inndelingen i vedtakets punkt 2 (anbefalinger 1-12), og at en skriftlig versjon av redegjørelsen oversendes sekretariatet. Denne er lagt ved som vedlegg d) til saken. I tillegg er det gjort oppmerksom på at kontrollutvalget kan ha ønske om å stille spørsmål i tilknytning til saken.

Administrasjonens skriftlige tilbakemelding fremkommer av tabellen nedenfor i Forslag til vedtak.

Vurdering:

Administrasjonen har gitt en skriftlig redegjørelse om status for oppfølging av bystyrets vedtak, herunder rapportens anbefalinger.

Basert på svaret fra administrasjonen ser det i hovedsak ut til at bystyrets vedtak er fulgt opp. Enkelte anbefalinger er ikke rapportert oppfylt fullt ut: For anbefaling 11 (Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser) opplyses det skriftlig at arbeidet slutføres i løpet av juni. For anbefaling 12 (Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik) opplyses det at tre rektorer er innkalt til møte i juni der det skal utarbeides rutine for dette.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget rapporterer følgende til bystyret:

- status for administrasjonens oppfølging av bystyrets vedtak,
- at utvalget ber administrasjonen oversende dokumentasjon på oppfølging av anbefaling 11 og 12, og at
- utvalget formelt avslutter sin oppfølging av bystyrets vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en første gangs oppfølging av bystyrets vedtak i sak 25/50 Rapport forvaltningsrevisjon: Avvik i grunnskolen
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp.

3. Når det gjelder oppfølging av rapportens anbefalinger registrerer kontrollutvalget følgende:

	Anbefaling	Administrasjonens tilbakemelding om oppfølging
1	Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen	Alle skoler har nå opprettet ROS vold og trusler. Barnehage- og skolekontoret har opprettet en overordnet ROS vold og trusler sammen med hovedverneombud og to hovedtillitsvalgte. Det er satt inn tiltak som er implementert. Herunder blant annet at Bedriftshelsetjeneste tilbyr kurs i håndtering av vold og trusler, samt emosjonell førstehjelp.
2	Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister	Ivaretas gjennom avvik som meldes i Kvalitetslosen innenfor kategorien yrkesskader.
3	Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik	Rutine for håndtering av avvik er laget og lagt ut i Kvalitetslosen. Alle skolene har nå gjort denne rutinen kjent for personalet på sin virksomhet. Dette etter lokale tilpasninger
4	Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet	Rutinen i Kvalitetslosen er forenklet. Ny funksjon gjentakende forekomst er opprettet. Det vil si at en ansatt kan melde liknende avvik på en enklere måte.
5	Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen	Det tilbys opplæring i bruk av Kvalitetslosen 2 ganger årlig. Dette gjennomføres på Teams og da kan ansatte delta digitalt.
6	Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket	Fristen er endret til 30 dager. Er det virksomhetsledere som ikke behandler innenfor frist går denne automatisk til skoleeier. Avviket blir da sendt tilbake med en mail der de bes om å sikre gjennomgang av avvik innenfor tidsfrist.
7	Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte	Ligger i Kvalitetslosen

8	Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler	Mal utarbeidet av skoleeier. Skolene har gjort lokale tilpasninger og lagt det i egen internkontroll.
9	Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler	Skolene har utarbeidet en overordnet plan for HMS og bruk av BHT. Denne ligger i skolens internkontroll. Mal for fysisk og psykisk førstehjelp blir utarbeidet av skoleeier vår 2026. Dette i forbindelse med arbeid som er gjort i forbindelse med beredskap.
10	Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering	Skolene videregiver avvik til skoleeier som de mener skoleeier må være informert om. Dette rapporteres og i framsikt.
11	Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser	Dette arbeidet slutføres i løpet av juni 2026. Barnehage- og skolekontoret samarbeider med sikkerhets- og beredskapsansvarlig i kommunen om opplegg på rektormøte i juni.
12	Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik	Barnehage- og skolekontoret har gjennomført møte med hovedverneombud mai 2026. Tre rektorer er innkalt til møte i juni der vi skal utarbeide rutine for dette.

4. Kontrollutvalget ber administrasjonen om dokumentasjon av gjennomføring av planlagt oppfølging av anbefaling 11 og 12.
5. Kontrollutvalgets vedtak oversendes bystyret til orientering. Utvalget avslutter med dette sin rapportering til bystyret om oppfølging av bystyrets vedtak

Inndyr, 2. juni 2026

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Forvaltningsrevisjon

Bodø kommune

Avvik i grunnskolen

Sammendrag

Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført en undersøkelse av avvikshåndteringen ved alle grunnskolene i Bodø kommune. Formålet med undersøkelsen er å finne ut hvordan skolene i Bodø arbeider for å sikre at avvik, vold og trusler avdekkes og håndteres.

Problemstillingene som er lagt til grunn for undersøkelsen er:

- 1. I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik?***
- 2. I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte?***

Innsamlingen av data baserer seg på dokumentstudier, intervjuer, spørreundersøkelse blant de ansatte på alle skolene.

Oppsummering

Et grunnleggende krav lovgivningen for internkontroll, er at internkontroll skal bygges på en risikovurdering av virksomheten. Bodø kommune har ikke en helhetlig risikovurdering av skolene.

Det er pekt på at kommunens prosedyre for håndtering av avvik ikke er lett tilgjengelig, og krevende å sette seg inn i. Avvikssystemet Kvalitetslosen er også utfordrende å bruke fordi det ikke er så godt tilpasset skolesektoren og har veldig mange kategorier. Kvalitetslosen som Bodø kommune benytter er til tross for påpekte svakheter likevel et system for å motta avvik.

Kommunen har også en rutine for opplæring i å melde avvik selv om denne mangler litt for å sikre at alle ansatte får opplæring. Dette fører til at skolene ikke sørger for at alle ansatte får opplæring i å melde avvik.

Skolene i Bodø kommune fremmer til dels viktigheten av å melde avvik. Blant deler av de ansatte i skolene er det likevel misnøye med manglende oppfølging av avviksmeldinger.

Skolene i Bodø kommune har ikke en felles forståelse av hva som skal regnes som avvik eller avvik på vold og trusler. Dette vanskeliggjør både melding av avvik og oppfølgingen av saker på avviksområdet.

Skolene i Bodø kommune har ikke en rutine for å registrere vold og trusler i avvikssystemet. De har heller ikke en felles rutine for håndtering av vold og trusler. Likevel har de dokumenterte rutiner for å følge opp ansatte som har blitt utsatt for vold og trusler.

De fleste skolene har rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser.

Skolene i Bodø kommune oppfylder bare delvis sin plikt til å føre personskaderegister. Likevel har de aller fleste skolene et system som sikrer at alvorlige hendelser rapporteres til Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet.

Det foreligger ingen formell rutine i Bodøskolen for evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker.

Konklusjon på problemstillingene

1. Bodø kommune har i noen grad systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik
2. Bodø kommune har i noen grad systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte

Anbefalinger

1. Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen
2. Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister
3. Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik
4. Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet
5. Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen
6. Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket
7. Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte
8. Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler
9. Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler
10. Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering
11. Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser
12. Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik

1. Innledning

1.1 Formål og problemstilling

Kontrollutvalget i Bodø har vedtatt at Salten Kommunerevisjon IKS skal gjennomføre en forvaltningsrevisjon knyttet til avvik i grunnskolen, med særlig vekt på vold og trusler. Prosjektet retter seg mot arbeidsmiljøet i skolene, og ikke skolemiljøet for elevene. Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i Bodø kommune den 29.05.2024, i sak 28/24. Det ble i vedtaket bestemt at undersøkelsene skulle gjennomføres i alle grunnskolene i Bodø kommune.

Arbeidsmiljøloven med sitt formål i §1-1 setter standarden for hva som regnes som et godt arbeidsmiljø. Arbeidsmiljøloven¹ §3-1 framgår arbeidsmiljølovens krav systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Arbeidsgiver skal ifølge denne bestemmelsen sikre at det gjennomføres helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten. Bestemmelsen er for å presisere dette kravet overfor kommunene tatt inn i §25-1 i kommuneloven av 2018. I kommuneloven §25-1 annet ledd c) framgår kravet om at kommunedirektøren skal *avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*. Arbeidsmiljøloven har i §4-3 videre presiseringer når det gjelder krav til det psykososiale arbeidsmiljøet. I fjerde ledd framgår det her at arbeidstaker så langt det er mulig skal beskyttes mot *vold og trusler* og uheldige belastninger som følge av andre.

Denne forvaltningsrevisjonen har til hensikt å undersøke skoleeiers og skolenes rutiner knyttet til arbeidet med avvik vold og trusler.

Formålet med undersøkelsen er å finne ut hvordan skolene i Bodø kommune har systemer og tiltak som er egnet til å avdekke avvik. I tillegg er formålet å finne ut om behandlingen av avvik på området vold og trusler er tilfredsstillende i henhold til overordnede retningslinjer på området.

Med bakgrunn i formålet er følgende problemstillinger utarbeidet:

1. I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik?
2. I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte?

1.2 Bodøskolen

Bodøskolen består av følgende 22 grunnskoler: Alberthaugen, Alstad Barbneskole, Alstad Ungdomsskole, Aspåsen, Bankgata, Bodøsjøen, Grønnåsen, Hunstad Barneskole, Hunstad Ungdomsskole, Kjerringøy, Løpsmark, Misvær, Mørkvedbukta, Mørkvedmarka, Rønvik, Saltstraumen, Saltvern, Skaug, Skjerstad, Tverlandet, Væran og Østbyen.

---

¹ Arbeidsmiljøloven

Skolene følges opp av skolekontoret under ledelse av skolesjefen. Fra januar i 2024 har de hatt en rådgiver som har arbeidet med helse, miljø og sikkerhet på skolene.

1.3 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal bli vurdert opp mot. Kriteriene er utledet fra autoritative kilder i samsvar med kravene i gjeldende standard for forvaltningsrevisjon.

I dette prosjektet er revisjonskriteriene i hovedsak hentet fra arbeidsmiljøloven, kommuneloven og veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet *Internkontroll i kommunesektoren* og KS sin veiledning om kommunedirektørens internkontroll *Orden i eget hus*. Kriteriene er presentert innledningsvis under hvert tema. Utledningen til revisjonskriteriene følger som vedlegg 2 til rapporten.

Kriteriene er ikke nødvendigvis uttømmende for ethvert krav som stilles til alle sider av arbeidet innenfor området. Kriteriene er oppstilt etter revisjonens vurdering av hva som er det sentrale på området. Den er basert på en vurdering av virksomhetens egenart og regelverket den forvalter. Kriteriene er også gjennomgått og vurdert av rådgiveren på skolekontoret i Bodø kommune, som var enig i bruken av disse kriteriene.

1.4 Avgrensning av undersøkelsen

Prosjektet er avgrenset til undersøkelse av forholdene til de ansatte på skolene. Elevene faller utenfor de kriteriene som er satt opp. Skolemiljøet for elevene er ivaretatt av et annet regelsett, som ikke er omfattet av denne revisjonen.

Vi vil heller ikke se på internkontrollsystemet i skolen ut over de delene som omhandler avvik og vold og trusler.

Selv om vi er inne på temaer som alvorlige hendelser og liknende vil dette også bare behandles på bakgrunn av at avvik også kan utgjøre alvorlige hendelser.

SAK 11/25

Rapport forvaltningsrevisjon – Avvik i grunnskolen

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
14.03.2025

Vedlegg:

- a) Salten kommunerevisjon IKS, februar 2025: Rapport forvaltningsrevisjon Avvik i grunnskolen

Bakgrunn for saken:

Rapporten er bestilt med bakgrunn i Plan for forvaltningsrevisjon for 2024-2027 som ble vedtatt i bystyrets sak 24/46. Vedtatte prioriterte tema i rekkefølge:

1. IKT, digitalisering, personvern (behandlet 2024)
2. **Grunnskole – håndtering av avvik (til behandling)**
3. Offentlige anskaffelser
4. Flyktningsjenesten
5. Kompetanse/rekruttering
6. Kultur
7. Internkontroll og kvalitetssikring
8. Barnevern
9. Arkiv og saksbehandling

Utvalget vedtok bestilling av prosjektet mai 2024, med frist for levering januar 2025, og med et timebruk på cirka 400 timer. Rapporten er levert noe etter fristen, og med et timebruk på 400 timer.

Formålet med prosjektet er å finne ut hvordan skolene i Bodø kommune har systemer og tiltak som er egnet til å avdekke avvik. I tillegg er formålet å finne ut om behandlingen av avvik på området vold og trusler er tilfredsstillende i henhold til overordnede retningslinjer på området.

For å belyse dette er følgende to konkrete problemstillinger søkt besvart:

1. I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik?
2. I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte?

Prosjektet er avgrenset til å gjelde undersøkelse av forholdene til de ansatte innen skole. Regelverk for elevers skolemiljø er dermed ikke omfattet av denne revisjonen.

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen), er utledet fra bl.a:

- Arbeidsmiljøloven,
- Kommuneloven og veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet *Internkontroll i kommunesektoren*
- KS sin veiledning om kommunedirektørens internkontroll *Orden i eget hus*.

Utledning av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 2 til rapporten (side 41-49).

Undersøkelsene er gjennomført ved gjennomgang av dokumenter, samt intervju med seks personer (skolesjef, rådgiver, to hovedverneombud, hovedtillitsvalgte for henholdsvis Utdanningsforbundet og Fagforbundet). Det er i tillegg gjennomført en større anonym spørreundersøkelse sendt til 808 ansatte. Samlet svarprosent er på 73.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 1: I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik?

Revisjonskriterium 1: Bodø kommune skal ha en helhetlig risikovurdering av skolene. Kommuneloven §25-1 pålegger kommunen å ha *internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges*. Internkontrollen skal være risikobasert, og kommunen må dermed risikovurdere hele virksomheten – også skolesektoren.

Revisors vurdering 1: Revisor har inntrykk av at det foreligger risikovurderinger på en del områder ute i skolene. *Det er likevel ikke grunn til å tro at dette er helhetlig ettersom skolekontoret ikke er kjent med slike risikovurderinger.*

Revisor konkluderer dermed med at Bodø kommune ikke har en helhetlig risikovurdering av skolene

Revisjonskriterium 2: Skolene i Bodø kommune skal ha en dokumentert rutine for håndtering av avvik. Kommunen har en skriftlig rutine / prosedyre for melding, behandling og lukking av avvik. Prosedyren ligger Bodø kommunes kvalitetssystem (Kvalitetslosen).

Revisors vurdering 2: Bodø kommune har en prosedyre som på et overordnet nivå sier noe om hva som er avvik er i kommunen. Prosedyren sier ikke mye om hvordan avvik som meldes rent faktisk vil bli behandlet, men den sier litt om hvem som har ansvaret og hva en ønsker å oppnå med avvikssystemet. Revisor nevner videre at det er «litt over halvparten av de ansatte i skolene som kjenner til at skolen har en skriftlig prosedyre for håndtering av avvik. Ettersom alle de ansatte er forpliktet til å følge opp bestemmelsene i prosedyren, burde nok opp mot 100% av de ansatte kjenne til denne prosedyren.». Revisor nevner i tillegg at prosedyren er av en overordnet karakter, og ikke er veldig tydelig på hvordan man skal arbeide med avvik. Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har en dokumentert rutine for håndtering av avvik.

Revisjonskriterium 3: Skolene i Bodø kommune skal ha et system for å motta avvik.

Revisors vurdering 3: Det er stor variasjon i skolene når det gjelder melding av avvik. I de ni første månedene i 2024 finnes skoler uten meldte avvik, men også skoler med tresifret antall avvik. «Avvikssystemet i Kvalitetslosen er kjent for fleste ansatte. Det er likevel en utfordring dersom systemet ikke benyttes eller at det benyttes på svært forskjellig måte. Alle utfordringer som gjør at et slikt system er utfordrende å bruke eller ikke så godt tilpasset det området det skal anvendes på vil kunne føre til at avvik ikke blir meldt». Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har et system for å motta avvik.

Revisjonskriterium 4: Skolene i Bodø kommune skal ha en rutine for opplæring i å melde avvik.

Revisors vurdering 4: Intervjuene viser at det foreligger rutiner for opplæring i å melde avvik, i betydningen at ansatte får tilbud om slik opplæring. Revisor peker på muligheten for at opplæringen burde vært obligatorisk med jevne mellomrom for å sikre at alle til enhver tid hadde tilstrekkelig oppdatert kunnskap om å melde avvik. Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har rutine for opplæring i å melde avvik

Revisjonskriterium 5: Skolene i Bodø kommune skal gi alle ansatte opplæring i å melde avvik.

Revisors vurdering 5: Avviksmelding er etter revisors mening en viktig del av internkontrollen. Det er derfor ikke godt nok når nesten 20% mener å ikke ha fått opplæring i å melde avvik. Dette kan også etter revisors vurdering henge sammen med at rutinene er litt lite konkrete og at opplæringen ikke er obligatorisk. Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommunen sørger ikke for at alle ansatte får opplæring i å melde avvik.

Revisjonskriterium 6: Skolene i Bodø kommune skal fremme viktigheten av å melde avvik.

Revisors vurdering 6: Prosedyren i kvalitetssystemet nevner at det er store forbedringsmuligheter i at avvik blir meldt, og at det er et mål å få til en avvikskultur med søkelys på kvalitet og utvikling. Tilbakemeldinger fra intervjuer og spørreundersøkelse tyder

på store variasjoner mellom skolene. Samtidig svarer 75 % av de ansatte at de opplever at skolen oppfordrer til å melde avvik. I svar på spørreundersøkelsen har mange ansatte gitt kommentarer om bl.a hvordan avvikssystemet oppfattes og fungerer, og om oppfølging av avvik og oppfølging av de som melder avvik. Revisors oppsummering av kommentarene finnes på rapportens side 21. I sin vurdering nevner revisor at *«Prosedyren gir gode retningslinjer for å fremme å arbeide med avvik. Det er imidlertid varierende fra skole til skole om disse retningslinjene i prosedyren etterfølges.»* Videre at *«De mange negative kommentarene gir en forståelse av at det er veldig langt mellom prosedyren og hva skoleeier ønsker å få til, og hva som faktisk er bildet når en leverer avvik i systemet.»*

Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune fremmer til dels viktigheten av å melde avvik.

Revisjonskriterium 7: Skolene i Bodø kommune skal fremme viktigheten av å melde avvik

Revisors vurdering 7: *Det er positivt at Prosedyren har en definisjon av avvik. Dersom alle de ansatte hadde kjennskap til denne og fulgte den så godt de kunne burde dette trekke i retning av en felles forståelse av terskelen for avvik. Utfordringen er dersom det likevel verserer egne definisjoner ute i skolene.*

Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har ikke en felles forståelse av hva som skal regnes som avvik.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 2: I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte?

Revisjonskriterium 8: Skolene i Bodø kommune skal søke en felles forståelse for hva som skal meldes som vold og trusler.

Revisors vurdering 8: Revisor viser til at Prosedyren har ingen egne bestemmelser om, eller definisjon av vold og trusler, og vurderer det slik at *«For å kunne få en lik forståelse for når et avvik blir et avvik på vold og trusler bør dette defineres i en veiledning som er tilgjengelig for de ansatte. En slik felles veiledning foreligger ikke for skolene i Bodø i dag.»*

Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har ikke en felles forståelse av hva som skal regnes som vold og trusler.

Revisjonskriterium 9: Skolene i Bodø kommune skal ha en rutine for å registrere vold og trusler i avvikssystemet.

Revisors vurdering 9: Rådgiver ved skolekontoret opplyser i intervju at noen skoler har interne rutiner for melding av vold og trusler, men at det ikke finnes i Kvalitetslosen. Revisor opplyser at *46% av de ansatte har svart at skolen har en skriftlig rutine for å melde vold og trusler til skoleledelsen. 44% har svart at de ikke vet, mens 10% har svart at skolen ikke har en slik rutine. «Ut fra det de ansatte har svart i spørreundersøkelsen har skolene et system for å melde vold og trusler i Kvalitetslosen, (...) En rutine som fulgte kvalitetslosen, ville kunne gjort det enklere å forstå hvordan kvalitetslosens system for melding av vold og trusler fungerer.»*

Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har ikke en rutine for å registrere vold og trusler i avvikssystemet.

Revisjonskriterium 10: Skolene i Bodø kommune skal ha dokumenterte rutiner for håndtering av vold og trusler i skolen.

Revisors vurdering 10: Basert på at 66% av de ansatte har svart at de har slike rutiner foreligger det trolig rutiner på noen av skolene. Revisor vurderer det slik at *På dette området vil det være en styrke å ha en felles rutine for alle skolene slik at dette kan vurderes likt i alle skolene. Dette ville også gjøre det enklere for skolekontoret i veiledningen av sine skoler på dette området.*

Revisor konkluderer med at Skolene i Bodø kommune har nok noen skriftlige rutiner for håndtering av vold og trusler, men ingen kjent rutine som er felles for alle skolene. Vilkåret må regnes som delvis oppfylt.

Revisjonskriterium 11: Skolene i Bodø kommune skal ha dokumenterte rutiner for å gi den rammede fysisk og psykisk førstehjelp.

Revisors vurdering 11: Ifølge opplysninger fra skolekontoret til revisor har skolene beredskapskort for å gi den rammede fysisk og psykisk førstehjelp, og har sine dokumenterte rutiner på dette. Revisor nevner at hovedverneombudene sitt syn er at det er en utfordring med å etterleve dette i praksis. Spørreundersøkelsen viser at bare 36% har svart at deres skole har en skriftlig rutine for oppfølging av en kollega som har blitt utsatt for vold og trusler. Revisor vurderer det slik at skolene har *en vei å gå for å gjøre kjent ordningen med beredskapskort slik at alle som arbeider i skolene kjenner rutinene.*

Revisor konkluderer med at Skolene har dokumenterte rutiner for å følge opp ansatte som har blitt utsatt for vold og trusler.

Revisjonskriterium 12: Skolene i Bodø kommune skal ha skriftlige rutiner som krever vurdering av tiltak etter volds- og trusselhendelser.

Revisors vurdering 12: Det er usikkerhet blant de intervjuede om det finnes slike rutiner. I spørreundersøkelsen svarer 88% av rektorene / inspektørene at skolen har skriftlige rutiner for å vurdere tiltak etter volds- og trusselhendelser.

Revisor konkluderer etter dette med at de fleste skolene har rutiner for å vurdere tiltak ved volds- og trusselhendelser.

Revisjonskriterium 13: Skolene i Bodø kommune skal føre personskaderegister som Arbeidstilsynet skal ha tilgang til.

Revisors vurdering 13: Prosedyren har ikke retningslinjer om å føre personskaderegister. I spørreundersøkelsen svarte 65% av rektorene og inspektørene at de har dette og at det oppdateres fortløpende. I sin vurdering viser revisor til at *Føring av personskaderegister et lovkrav fra arbeidsmiljøloven som en må forvente at alle arbeidsgivere forholder seg til. Dette gjelder også skolene i Bodø kommune. Videre at Det forhold at 35% av alle skolene ikke følger opp personskaderegisteret gjør at vilkåret bare er oppfylt for de skolene gjør dette.*

Revisor konkluderer deretter med at Skolene i Bodø kommune oppfyller delvis sin plikt til å føre personskaderegister.

Revisjonskriterium 14: Skolene i Bodø kommune skal ha rutiner for å evaluere oppfølgingen av volds- og trusselhendelser

Revisors vurdering 14: Det finnes ikke en rutine for dette, men ifølge rapporten opplyser skolesjefen at enhetene praktiserer å evaluere oppfølgingen ved slike henvendelser. Rapporten nevner en tidligere undersøkelse blant tillitsvalgte hvor bare 25 % av de som svarer sier det gjennomføres slik evaluering.

Revisor konkluderer deretter med at Det foreligger ingen formell rutine for evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker.

Revisors konklusjon og anbefalinger:

Konklusjon Problemstilling 1: I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik?:

Bodø kommune har i noen grad systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik

Konklusjon Problemstilling 2: I hvilken grad har skolene i Bodø kommune systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte?:

Bodø kommune har i noen grad systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte

Revisor anbefaler følgende:

1. Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen
2. Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister
3. Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik
4. Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet
5. Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen
6. Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket
7. Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte
8. Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler
9. Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler
10. Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering
11. Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser

12. Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik

Kommunedirektørens uttalelse til rapporten:

Kommunedirektørens uttalelse er i sin helhet lagt ved rapporten (vedlegg 1). Uttalelsen er forholdsvis omfattende, og inneholder informasjon om forbedringer som er gjennomført eller planlegges gjennomført.

Vurdering:

Revisor har gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport angående Avvik i grunnskole i samsvar med bestillingens tematiske innhold. Rapporten leveres innenfor fastsatt ressurs, noe senere enn planlagt, og i samsvar med Standard for forvaltningsrevisjon.

Revisor opplyser at spørreundersøkelsens resultater for den enkelte skole sendes hver av skolene sammen med rapporten, som et grunnlag for den enkelte skoles forbedringsarbeid. Det er positivt at revisors arbeid gir merverdi ut over rapportering til kontrollutvalg og bystyre.

Rapporten er grundig og svarer ut at 1. kommunen i noen grad har systemer og tiltak som benyttes for å avdekke avvik, og 2. at kommunen i noen grad har systemer og tiltak for å følge opp avvik på vold og trusler mot ansatte. Begrepet «i noen grad» betyr innenfor gradssystemet (rapportens avsnitt 2.1) en vurdering midt på treet.

Basert på revisors funn og konklusjoner, er det gitt konkrete anbefalinger til forbedringer.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp. En slik oppfølging gjøres ut fra innholdet i bystyrets vedtak og rapportens anbefalinger. Dersom det er noen punkter som ønskes løftet spesielt, kan dette fremheves i vedtaket. Rapporten sluttbehandles av bystyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

Forslag til vedtak (innstilling til bystyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Avvik i grunnskolen er forelagt bystyret og tas til etterretning.
2. Bystyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger:
  1. Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen
  2. Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister
  3. Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik
  4. Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet
  5. Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen

6. Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket
  7. Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte
  8. Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler
  9. Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler
  10. Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering
  11. Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser
  12. Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik
3. Bystyret ber kontrollutvalget påse at bystyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Det bes om at utvalget starter med sin oppfølging av rapporten innen utgangen av oktober 2025.

Inndyr, 28. februar 2025

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Informasjon om tiltak etter Salten kommunerevisjon sin rapport

Her kommer en redegjørelse på de funnene som revisjonen avdekket.

1. Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen.

Hver skole skal utarbeide ROS på vold og trusler. Dette har de frist til 30. oktober med å gjøre. Mal for dette er utarbeidet, med tilhørende matrise på sannsynlighet og konsekvens. Denne er opprettet på hver skole og delt med dem. Dette for å lettgjøre deres arbeid med dette.

I tillegg er det laget maler på:

Ergonomi og psykisk belastning
Tids og arbeidspress

Disse to ROS analysene kan skolene gjennomføre etter hvert.

2. Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister

Alle småskader og yrkesskader melder som avvik i losen. Dette er en egen forhåndsutfylt kategori. Når denne blir fulgt er det automatisk i at man ikke får lukket avviket før man har fylt ut skjema til NAV. Vi kan da ta ut statistikk og få dette ut skriftlig.

3. Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik

Rutine for håndtering av avvik er laget og lagt ut i kvalitetslosen:

<https://x07.ksx.no/system.php?item=17911&ok=p76rjc21ky438mn>

Hver skole må tilpasse den til egen virksomhet. Dette er blant annet tema på verneombudssamling som arrangeres 12. september.

4. Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet

Dette er nå forenklet. Det som må fylles ut nå er:

Tidspunkt for hendelsen
Hva som skjedde
Alvorlighetsgrad
Konsekvenser
Forbedringsforslag
Kategorier (Det er dette punktet som har vært vanskelig for mange. Det er 6 hovedkategorier og så rundt 100 underkategorier. Før måtte man velge underkategori, nå holder det med å velge 1 av 6 hovedkategorier)

5. Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen

Det vil tilbys jevnlig opplæring ute på virksomhetene, også for vikarer og nyansatte . Det er satt opp opplæring i bruk av kvalitetslosen, og bruk av avvikssystemet er et av punktene som gjennomgås i dette møtet. Første møtet på Teams er satt opp mandag 08. september kl 14.30-15.30.

6. Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket

Denne fristen er endret til 30 dager. Tidligere var dette 45 dager.

7. Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte

Dette er utarbeidet og lagt i kvalitetslosen:

<https://x07.ksx.no/system.php?item=17905&ok=p76rjc21ky438mn>

Dette vil og bli gjennomgått i opplæring som gjennomgås en pr halvår.

8. Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler

Mal for dette er utarbeidet. Se lengre ned i dokumentet for beskrivelse. Dette er sendt ut til alle skolene og vil legges i kvalitetslosen.

9. Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler

Se punkt 8. Det vil komme krav til skolene at disse retningslinjene må legges i skolens egen internkontrollmappe i kvalitetslosen.

10. Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering

Dette har vi rutiner for. Skolene er informert om at de skal videresende avvik til barnehage- og skolekontoret. Dette gjøres i kvalitetslosen.

11. Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds og trusselhendelser

I samarbeid med beredskapsansvarlig i kommunen er dette fokusområde for oppvekstområdet 2025. Det utarbeides ROS analyser og tiltakskort. Dette arbeidet skal ferdigstilles til midten av november. Målet er at dette skal være klart til planleggingsdagen til skolene i november.

12. Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik

Se punkt 8.

Mal for håndtering avvik innen kategorien HMS

Interne rutiner for oppfølging av ansatte når det skjer avvik innen kategori HMS,

NN skole

Formål:

Arbeidsgiver skal sørge for at ansatte som er utsatt for vold og trusler får nødvendig oppfølging, herunder både den fysiske og psykiske belastning, som en hendelse kan ha medført for en ansatt.

Rutinebeskrivelse:

Dersom en ansatt eller flere ansatte utsettes for vold eller trusler, skal ledelsen ved Saltvern skole benytte følgende framgangsmåte:

Ved avvik eller hendelser som kategoriseres under lav alvorlighetsgrad (se kriterier i kvalitetslosen)

Ledelsen skal:

- Opprettholde rutiner for gjennomgang av avvik ukentlig og foreslå tiltak.
- Registrere, eller følge med, om det er avvik som gjentar seg.
- Hvis samme type avvik gjentar seg tre eller flere ganger, i en periode på to måneder, skal leder kalle inn ansatt til en samtale for å vurdere ytterligere tiltak og tilby støtte.

Den ansatte skal:

- Gi beskjed til nærmeste leder om behov for debrief og støtte.
- Gi beskjed til nærmeste leder om eventuelle avklaringer eller endringer som må tas hensyn til når det gjelder egne arbeidsoppgaver.

Ved avvik eller hendelser som kategoriseres under middels eller høy alvorlighetsgrad

Ledelsen skal:

- Samtale med den berørte, få en oversikt over hendelsen og behovet til den ansatte.
- Vurdere behov, sammen med den berørte, for å innkalle ekstern hjelp som psykolog, lege og bedriftshelsetjeneste. Videre om det er behov for å kontakte pårørende og se til at den ansatte får hjelp.
- Bistå den ansatte, om ønskelig, i å skrive avvik, foreslå tiltak og sette i gang tiltak.
- Ved eventuelt sykefravær etter en hendelse, følges rutine for oppfølging av sykefravær.
- Tilby den ansatte en oppfølgingsamtale for å drøfte:
  - Hendelsen
  - Tiden etter hendelsen
  - Evaluering, burde noe vært gjort annerledes
  - Tiltak fremover
  - Videre behov for oppfølging

- Rektor har ansvaret for mediehåndtering.

Den ansatte skal:

- Gi beskjed til nærmeste leder om ytterligere behov for debrief og støtte, samt oppfølging.
- Gi beskjed til nærmeste leder om eventuelle avklaringer eller endringer som må tas hensyn til når det gjelder egne arbeidsoppgaver.

Registrering av vold – og trusselhendelser skal registreres:

- Alle hendelser registreres som avvik i Kvalitetslosen, av den enkelte.
- Ved skade som krever legetilsyn skal arbeidsgiver sende inn yrkesskadeskjema til NAV.
- Småskader registreres i Kvalitetslosen, av den enkelte.
- Ved død eller alvorlig skade skal rektor varsle Arbeidstilsynet og Politi.
- Straffbare forhold meldes til Politi av rektor.
- Sykdom som er eller kan være forårsaket av arbeidet eller forholdene på arbeidsplassen skal meldes til Arbeidstilsynet.

Redegjørelse til kontrollutvalget - juni 2026

Tema: Avvik i grunnskolen

Bodø kontrollutvalg har bedt om en redegjørelse vedr. oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten Avvik i grunnskolen. Kontrollutvalget ber om at redegjørelsen tar utgangspunkt i inndelingen i vedtakets punkt 2 (anbefalinger 1-12).

Nedenfor kommenteres de 12 punktene i vedtaket.

1	Skoleeier må utarbeide en helhetlig skriftlig risikovurdering av Bodøskolen	Alle skoler har nå opprettet ROS vold og trusler. Barnehage- og skolekontoret har opprettet en overordnet ROS vold og trusler sammen med hovedverneombud og to hovedtillitsvalgte. Det er satt inn tiltak som er implementert. Herunder blant annet at Bedriftshelsetjeneste tilbyr kurs i håndtering av vold og trusler, samt emosjonell førstehjelp.
2	Skoleeier skal sikre at alle skolene har et oppdatert personskaderegister	Ivaretas gjennom avvik som meldes i Kvalitetslosen innenfor kategorien yrkesskader.
3	Skoleeier bør prioritere det videre arbeidet med en felles forenklet skriftlig rutine for håndtering av avvik	Rutine for håndtering av avvik er laget og lagt ut i Kvalitetslosen. Alle skolene har nå gjort denne rutinen kjent for personalet på sin virksomhet. Dette etter lokale tilpasninger
4	Skoleeier bør videreutvikle Kvalitetslosen og forenkle melding av avvik på skoleområdet	Rutinen i Kvalitetslosen er forenklet. Ny funksjon gjentakende forekomst er opprettet. Det vil si at en ansatt kan melde liknende avvik på en enklere måte.
5	Skoleeier bør vurdere skriftlige rutiner for regelmessig obligatorisk opplæring	Det tilbys opplæring i bruk av Kvalitetslosen 2 ganger årlig. Dette

	i håndtering av avvik som fanger opp alle som arbeider på skolen	gjennomføres på Teams og da kan ansatte delta digitalt.
6	Skoleeier bør innarbeide i ny rutine en kort svarfrist for å gi alle avviksmeldere informasjon om videre oppfølging av avviket	Fristen er endret til 30 dager. Er det virksomhetsledere som ikke behandler innenfor frist går denne automatisk til skoleeier. Avviket blir da sendt tilbake med en mail der de bes om å sikre gjennomgang av avvik innenfor tidsfrist.
7	Skoleeier bør utarbeide en felles definisjon av avvik og avvik på vold og trusler som alle skolene skal benytte	Ligger i Kvalitetslosen.
8	Skoleeier bør sørge for at avviksrutinen omfatter melding og håndtering av vold og trusler	Mal utarbeidet av skoleeier. Skolene har gjort lokale tilpasninger og lagt det i egen internkontroll.
9	Skoleeier bør sikre at alle skolene har skriftlige retningslinjer for fysisk og psykisk førstehjelp ved tilfeller av vold og trusler	Skolene har utarbeidet en overordnet plan for HMS og bruk av BHT. Denne ligger i skolens internkontroll. Mal for fysisk og psykisk førstehjelp blir utarbeidet av skoleeier vår 2026. Dette i forbindelse med arbeid som er gjort i forbindelse med beredskap.
10	Skoleeier bør sørge for at rektor rapporterer til skolekontoret på alle forhold som er viktige for å sikre god avvikshåndtering	Skolene videresender avvik til skoleeier som de mener skoleeier må være informert om. Dette rapporteres og i framsikt.
11	Skoleeier bør vurdere felles rutiner for å vurdere tiltak ved volds- og trusselhendelser	Dette arbeidet slutføres i løpet av juni 2026. Barnehage- og skolekontoret samarbeider med sikkerhets- og beredskapsansvarlig i kommunen om opplegg på rektormøte i juni.
12	Skoleeier bør sikre at evaluering av oppfølging av volds og trusselsaker tas inn i ny rutine for håndtering av avvik	Barnehage- og skolekontoret har gjennomført møte med hovedverneombud mai 2026. Tre rektorer er innkalt til møte i juni der vi skal utarbeide rutine for dette.

Tore Tverbakk

Barnehage- og skolesjef

29.05.26

SAK 29/26**Orientering om Innkjøpssentralen****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
11.06.2026**Vedlegg:**

- a) Bodø kommune, bystyret sak 22/178, 8.12.2022: Saksfremlegg Interkommunal avtale om innkjøpssentral
- b) Bodø kommune: Kontrakt for samordnede innkjøpsaktiviteter (vedlegg til bystyrets sak)

Bakgrunn for saken:

Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder.

Ut fra at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget fra klokken 09.30 for å orientere om Innkjøpssentralen.

Innføring av Innkjøpssentral:

Bakgrunnen for innføring av Innkjøpssentral (og avvikling av tidligere innkjøpsamarbeid Samordnet innkjøp i Salten / Nordland) er omtalt i saksfremlegget som lå til grunn for bystyrets sak. I tillegg legges det ved (vedlegg b) et vedlegg til saken: Kontrakt for samordnede innkjøpsaktiviteter. Sist nevnte dokument inneholder informasjon om økonomiske forhold tilknyttet avtalen, i tillegg til Ansvar for inngåtte avtaler (herunder risikofordeling), Oppsigelse og Tvister.

Kontrollutvalget fikk i møte oktober 2024 Bodø kontrollutvalg en orientering om status for kommunens innkjøpskontor, deriblant følgende skriftlige informasjon om Innkjøpssentralen:

Innkjøpssentralen er en forretningsbasert modell hvor deltakerkommuner kjøper tjenester fra adm. part som er Bodø kommune. Enn så lenge tilbys deltakelse på anskaffelser fra en fastsatt portefølje.

Videre:

Det presiseres at Samordna Innkjøp i Nordland/Salten var bygget på en vertskommunemodell og er avvirket/ samt opphørt å eksistere per 31.12.2023.

I forbindelse med at saker er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å stille i møtet slik at kontrollutvalget blir orientert om følgende:

- Bystyret ga i sak 22/178 sin tilslutning til forslag til avtale om innkjøpssentral. Hva er status per i dag for oppfølging av dette vedtaket når det gjelder
  - Antall deltagere i Innkjøpssentralen
  - De økonomiske forutsetningene som lå til grunn for avtalen, herunder prisjustering.
- Avtalen sier at Innkjøpssentralen er ansvarlig for gjennomføring av anskaffelsene, mens Deltakerkommunene er ansvarlig for alle avrop de selv gjennomfører under rammeavtalen. Hvordan fordeles følgende type utgifter seg mellom partene (Innkjøpssentralen og Deltakerkommunene):
  - Utgifter som følge av idømt erstatningsansvar overfor en leverandør
  - Ilagt overtredelsesgebyr fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser
  - Utgifter til ekstern spesialisert innkjøpsfaglig eller juridisk rådgivning som følge av klagemål / tvister knyttet til en anskaffelse

Det er bedt om at en skriftlig versjon av redegjørelsen utarbeides slik at den kan deles ut i møtet. I tillegg er det gjort oppmerksom på at kontrollutvalget kan ha ønske om å stille spørsmål i tilknytning til saken.

Vurdering:

I møtet legges det opp til at administrasjonen orienterer utvalget om status for tema. Utvalget bør deretter vurdere om saken skal følges opp videre, eller om saken tas til orientering.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr, 2. juni 2026

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	17.11.2022
	Bystyret	08.12.2022

Interkommunal avtale om innkjøpsentral

Kommunedirektørens forslag til innstilling

1. Bystyret gir sin tilslutning til forslag til avtale om innkjøpsentral.
2. Tidligere deltakere av Samordna Innkjøp I Salten (SIIS) og Samordna Innkjøp I Nordland (SIIN) tilbys tilslutning til avtalen. På sikt vil også andre kommuner i Nordland kunne tilsluttes avtalen.
3. Bystyret vedtar at vertskommuneavtaler om anskaffelser, Samordna innkjøp I Salten (SIIS) og Samordna Innkjøp I Nordland (SIIN), sies opp.

Hva aktualiserer saken?

Bodø kommune har siden 2008 ledet et vertskommunesamarbeid om anskaffelser, som per i dag består av 21 kommuner. Utviklingen med stadig flere tilsluttede kommuner, med til dels ulike kontrakter, krav og forventninger, har ført til at det er nødvendig å gjennomgå SIIN-avtalene for å etablere en mer hensiktsmessig organisering og sikre bedre samsvar mellom rettigheter og plikter for deltakende kommuner, herunder også finansiering.

Videre har SIIS (Samordna innkjøp i Salten) avtalene med de opprinnelige deltakerkommunene, Beiarn, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Steigen og Sørfold, utløpt. Vertskommunesamarbeidet med disse kommunene mangler dermed avtalerettslig forankring og det er behov for gjennomgang av organisering før nye avtaler inngås.

Sammendrag

I saken gis en presentasjon av interkommunal avtale om innkjøpsentral.

Avtalen legger opp til en omorganisering av eksisterende samarbeid, herunder overgang fra vertskommunemodellen til modell for innkjøpsentral. Avtalen setter rammer for valgt organisering, finansieringsmodell, risikofordeling og avtaleportefølje.

Saksopplysninger

Bakgrunn

Gode offentlige anskaffelser trekkes frem fra nasjonale myndigheter som avgjørende for at offentlig sektor skal kunne oppfylle sitt samfunnsoppdrag – fokuset har flyttet seg fra rent økonomiske og juridiske betraktninger til en erkjennelse av at gode offentlige anskaffelser er blant de viktigste virkemidlene for å nå målsetninger innenfor eksempelvis bærekraft og tjenestekvalitet.

Det bredere fokuset på anskaffelser som et «universalverktøy» gjør at det stadig stilles strengere krav til prosessene og kompetansen til de som utfører anskaffelsene. I tillegg til inngående

kompetanse om regelverk og økonomi, stilles det krav til kompetanse innen stadig flere områder, som for eksempel klima og miljø, etisk handel, seriøst arbeidsliv, innovasjon og leverandørutvikling.

For at både Bodø kommune og de deltakende kommuner skal kunne oppnå disse målsetninger er det nødvendig med en hensiktsmessig organisering av innkjøpsaktivitetene. Organiseringen må bidra til at anskaffelser kan gjennomføres effektivt samtidig som den systematiserer og forsterker måloppnåelse innenfor valgt avtaleportefølje. Videre må organiseringen bidra til en tydeliggjøring av ansvar og risikofordeling mellom partene.

Rettslige betraktninger

Interkommunal avtale om innkjøpsentral med tilknyttede innkjøpstjenester er unntatt anskaffelsesforskriften, jf. anskaffelsesforskriften § 7-8 tredje ledd.

Slik det fremkommer av anskaffelsesforskriften § 7-8 første ledd kan offentlige oppdragsgivere anskaffe varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider gjennom innkjøpsentraler. Dette kan skje ved at oppdragsgiveren bruker kontrakter som er tildelt, rammeavtaler som er inngått eller dynamiske innkjøpsordninger som er etablert av en innkjøpsentral.

Videre er det presisert i andre ledd at dersom en oppdragsgiver anskaffer ytelser fra eller gjennom en innkjøpsentral, anses denne å ha overholdt forskriften. Med andre ord er oppdragsgiver tilknyttet innkjøpsentral ikke ansvarlige for gjennomføringen av anskaffelsen.

Organisering av arbeidet

Prosjektet er ledet av innkjøpskontoret i Bodø kommune og samtlige deltakerkommuner i SIIN har fått mulighet til å gi innspill og tilbakemeldinger på organisering, finansiering og avtaleutkast.

Opprinnelig avtaleutkast ble oversendt kommunene for gjennomgang 4. januar 2022, med frist for innspill 20. januar 2022. Deretter ble spørsmål og innspill besvart og diskutert i felles Teams møte 17.02.2022. Det opprinnelige avtaleutkastet bygde på vertskommunemodellen. Etter innspill fra deltakerkommunene og vurderinger fra innkjøpskontoret ble nytt avtaleutkast, basert på modell for innkjøpsentral, oversendt kommunene for gjennomgang 2. juni 2022. Deretter ble spørsmål og innspill besvart og diskutert i felles Teams møte 8. juni 2022. Kommunene ble gitt frist for endelige tilbakemeldinger på utkastet 18. juli 2022. Endelig avtaleutkast med vedlegg ble oversendt kommunene 4. oktober 2022 med frist for tilbakemelding om tilslutning til innkjøpsentral 31. Oktober 2022.

Innkjøpskontoret i Bodø kommune har også løpende rapportert om fremdrift og vurderinger i prosessen for RKU (Rådmann- og kommunedirektørutvalget i Salten).

Etter vedtak om oppsigelse av vertskommuneavtale om anskaffelser og inngåelse av interkommunale avtaler om innkjøpsentral må det iverksettes plan for implementering av innkjøpsentral og utfasing av vertskommuneavtaler. For de kommuner som har vært deltakere av SIIS/SIIN, men som ikke ønsker å tilslutte seg innkjøpsentralen, vil det fortsatt være behov for at kontraktforvaltning gjennomføres i fellesskap. Bodø kommune vil gå i forhandlinger med den enkelte kommune om kostnader forbundet med kontraktforvaltningen av den enkelte kommunes portefølje.

Oppbygning av interkommunal avtale om innkjøpsentral

Avtalen har fire overordnede føringer/målsetninger:

1. Innkjøpsentral som modell for å (formålet)
  - a. oppnå lavere administrative kostnader
  - b. bedre innkjøpsbetingelser
  - c. gi deltakerkommunene tilgang på tilknyttede innkjøpstjenester
2. Systematisert portefølje for anskaffelser (kjerneportefølje)
3. Finansieringsmodell som svarer til deltakerkommunenes faktiske bruk

4. Tydeliggjøring av risikofordeling mellom partene

Formålet med innkjøpssentralen

Viser til vedlegg 1 – interkommunale avtale om innkjøpssentral pkt. 1.2.

Kjerneportefølje

Formålet med å utarbeide en kjerneportefølje for deltakerkommunene i innkjøpssentralen er å effektivisere gjennomføringen av anskaffelser – slik vil både Bodø kommune og deltakerkommunene kunne overholde de tidsfrister som er satt for den enkelte anskaffelse/rammeavtale. Videre vil det medføre en høyere kvalitet i arbeidet, bedre overholdelse av relevant regelverk, bedre kontraktsoppfølging og gi økonomiske besparelser for de deltakende kommuner i den enkelte anskaffelse.

Finansieringsmodell

Deltakerkommunene kan velge å kjøpe tilknytning til følgende avtalepakker:

- 1) 15-19 avtaler
- 2) 20-24 avtaler
- 3) 25-30 avtaler

Det skal betales et årlig vederlag for tilknytningen. For pakke (1) er årlig vederlag kr. 250.000,-, pakke (2) kr. 300.000,- og pakke (3) kr. 350.000,-.

De konkrete kostnadene for gjennomføring av de anskaffelser som er valgt ut til kjerneporteføljen vil ha større variasjoner ut fra avtalens omfang, kompleksitet, varighet og hvilke kompetanser som er nødvendig for å sikre anskaffelsens lovlighet og tilstrekkelig kvalitet. Videre vil det være kostnader knyttet til administrasjonen av samarbeidet, herunder drift av samhandlingsplattform, regelmessige møter med innkjøpskoordinatorene og utvikling av innkjøpssentralen og avtalene. Prisen på de ulike pakkene søker å gjenspeile deltakerkommunenes faktiske bruk av tjenesten.

Risikofordeling

Avtalen innebærer en tydeliggjøring av risikofordelingen mellom partene både ved gjennomføring av anskaffelser, gjennomføring av avrop og ved rådgivning. Bodø kommune som innkjøpssentral er ansvarlig for gjennomføring av anskaffelser, mens deltakerkommunene er ansvarlig for alle avrop de selv gjennomfører under avtalene.

Ved uaktsom rådgivning i forbindelse med innkjøpssentralen er Bodø kommune ansvarlig for deltakerkommunenes direkte tap. For indirekte tap kreves grov uaktsomhet.

Vurderinger

Innkjøpssentralen forventes å ha økonomiske og administrative konsekvenser.

Per dato er det 9 kommuner (Alstahaug, Dønna, Gildeskål, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Meløy, Rana og Værøy) som har signalisert tilslutning til innkjøpssentralen, 3 kommuner (Saltdal, Steigen og Vestvågøy) har avgitt uklart svar, 4 kommuner (Hamarøy, Nesna, Sortland og Sørfold) har ikke besvart og 4 kommuner (Beiarn, Fauske, Røst og Øksnes) har takket nei til å være med i innkjøpssentralen.

Oppsummert tilsier dette en årlig inntekt på NOK 2,6 mill. kr. som oppstilt i tabell 1 nedenfor:

Pakke 1; NOK 250 000,-	5 kommuner	NOK 1 250 000
Pakke 2; NOK 300 000,-	1 kommuner	NOK 300 000
Pakke 3; NOK 350 000,-	3 kommuner	NOK 1 050 000
SUM	9 kommuner	NOK 2 600 000

Tabell 1: Foreløpig inntektsgrunnlag

Sammenlignet med dagens drift med SIIN tilsier dette at innkjøpssentralen per dato legger seg på samme inntektsnivå ettersom Bodø kommune har ca. NOK 2,6 mill. Kr. i årlige inntekter gjennom SIIN. En eventuell økning i inntekter avsettes til dekning av økt risiko, oppbygging av ressurser og kompetanse samt dekning av økte faste kostnader.

Videre vil organiseringen medføre indirekte besparelse i form av redusert administrasjon og ressursforbruk ved innkjøpskontoret. På grunn av utfasingen av driftsbidrag for deltakerkommunene vil det frigjøre omtrent 8 % av kapasiteten på en av ressursene ved innkjøpskontoret. I tillegg vil ressurser på regnskapskontoret spares som følge av at ordningen med driftsbidrag fjernes for deltakerkommunene.

De fleste kommuner har tatt forbehold om å gjennomføre egne politiske prosesser om tilslutning til innkjøpssentral. Dette vil trolig være avklart på slutten av året og nyåret. I tillegg vil det kunne være aktuelt å tilby tilslutning til innkjøpssentral utover dagens deltakerkommuner som kan gi endret inntektsgrunnlag.

Valgt finansieringsmodell støtter opp under Bodø kommunes tiltak innenfor «Grønn Økonomi» ved at prisnivå gjenspeiler Bodø kommune sin ressursinnsats på tjenestene, og at prisingen i større grad reflekterer deltakerkommunenes faktiske bruk av tjenesten.

Den foreslåtte organiseringen er i samsvar med føringer i anskaffelsesstrategi vedtatt av bystyret 27.10.22.

Konklusjon og anbefaling

Det anbefales at vertskommuneavtaler om anskaffelser sies opp og at interkommunal avtale om innkjøpssentral inngås og innkjøpssentral etableres.

Det er behov for en hensiktsmessig organisering av samarbeidet som bidra til at anskaffelser kan gjennomføres effektivt, samtidig som den systematiserer og forsterker måloppnåelse innenfor valgt avtaleportefølje og bidrar til en tydeliggjøring av ansvar og risikofordeling mellom partene.

Kjell Hugvik
Kommunedirektør

Anna Welle
Avdelingsdirektør

Saksbehandler: Marie Stenhammer Berntzen

Trykte vedlegg:

- 1 Vedlegg 4 - Utredning av organisasjonsmodell for Samordna Innkjøp i Nordland
- 2 Vedlegg 3 - Plan for utfasing av vertskommuneavtaler og implementering av innkjøpssentral
- 3 Vedlegg 2 - kjerneportefølje
- 4 Vedlegg 1 - Interkommunal avtale om innkjøpssentral

Andre referanser:

Ingen

Kontrakt for samordnede innkjøpsaktiviteter

Innkjøpsentral

Innholdsfortegnelse

1	Generelle bestemmelser	2
1.1	Avtalens parter	2
1.2	Formål	2
1.3	Rettslig status	2
1.4	E-handel	2
2	Økonomi.....	2
2.1	Årlig vederlag.....	2
2.2	Timebetaling	2
2.3	Prisjustering.....	3
3	Ansvar for inngåtte avtaler.....	3
3.1	Risikofordeling.....	3
3.2	Binding til avtalene	3
3.3	Opsjon	3
3.4	Partenes ansvar.....	4
4	Oppsigelse	4
5	Mislighold	4
6	Tvister	4

1 Generelle bestemmelser

1.1 Avtalens parter

Parter i denne avtalen er Bodø kommune, og de kommuner som til enhver tid er tilknyttet avtalen.

1.2 Formål

Avtalens formål er å gjøre Bodø kommune (heretter kalt «Innkjøpssentralen») til en offentlig innkjøpssentral for de deltakende kommuner (heretter kalt «Deltakerkommuner»). Dette innebærer både at Innkjøpssentralen skal kunne inngå avtaler om offentlige anskaffelser på vegne av Deltakerkommunene. Videre kan Deltakerkommuner kjøpe rådgivningstjenester fra Innkjøpssentralen knyttet til offentlige anskaffelser.

Kontrakten er ment å gi lavere administrative kostnader, bedre innkjøpsbetingelser og gi Deltakerkommunene tilgang på tilknyttede innkjøpstjenester, jf. anskaffelsesforskriften § 4-3 bokstav c.

Kontrakten skal dekke de faktiske utgifter og risiko som Innkjøpssentralen påtar seg som innkjøpssentral, samtidig som vederlaget skal gi rom for utvikling.

1.3 Rettslig status

Innkjøpssentralen vil stå som ansvarlig kontraktspart utad, mens Deltakerkommunene er tilknyttet rammeavtalen. Denne avtalen etablerer et indre selskap mellom de deltakende kommunene.

1.4 E-handel

Deltakerkommunene må bruke Innkjøpssentralens valgte e-handelsløsning.

2 Økonomi

2.1 Årlig vederlag

Deltakerkommunene kan velge å kjøpe tilknytning til følgende avtalepakker:

- (1) 15-19 avtaler
- (2) 20-24 avtaler
- (3) 25-30 avtaler

Det skal betales et årlig vederlag for tilknytningen. For pakke (1) er årlig vederlag kr. 250.000,-, pakke (2) kr. 300.000,- og pakke (3) kr. 350.000,-. Alle beløp i NOK eks. mva.

2.2 Timebetaling

For rådgivning i enkeltanskaffelser eller annen innkjøpsfaglig rådgivning betaler Deltakerkommunene et vederlag per time, fastsatt i henhold til beregningsmodell beskrevet i vedlegg 1, og beløper seg til kr. per time. Beregningsmodellen kan justeres.

2.3 Prisjustering

Årlig vederlag hvert år basert på justering etter konsumprisindeks for tjenester hvor arbeidskraft dominerer, første gang 1.1.2024, regnet med utgangspunkt i måneden denne avtalen er signert av tilknyttede kommune. Dersom en kommune tiltrer etter 1.1.2023, skal dette skje til prisjustert vederlag og timepris.

Innkjøpsentralen kan endre prisen med 3 måneders varsel, ut fra en vurdering av Innkjøpsentralens kostnader. Varsel om prisendringer gir Deltakerkommunene rett til å si opp avtalen i henhold til avtalen punkt 9, men da med 3 måneders varsel.

3 Ansvar for inngåtte avtaler

3.1 Risikofordeling

Innkjøpsentralen er ansvarlig for gjennomføring av anskaffelsene. Deltakerkommunene er ansvarlig for alle avrop de selv gjennomfører under rammeavtalen.

Ved uaktsom rådgivning er Innkjøpsentralen ansvarlig for Deltakerkommunenes direkte kostnader. For indirekte tap kreves grov uaktsomhet.

3.2 Binding til avtalene

Innkjøpsentralen skal sende over konkurransedokumenter til Deltakerkommunene før kunngjøring på Doffin.

Konkurransedokumenter må aksepteres senest 10 kalenderdager etter oversendelse, ellers regnes kommunen ikke som deltaker. Det er anledning til å på forhånd godkjenne deltakelse i avtalen.

Dersom Deltakerkommunen etter aksept likevel velger å ikke delta, og dette medfører økonomiske utgifter for Innkjøpsentralen, skal disse dekkes av Deltakerkommunen. Dette kan for eksempel gjelde om Deltakerkommunen velger å trekke seg etter kunngjøring, og dette anses som en vesentlig endring slik at Innkjøpsentralen pådrar seg et erstatningsansvar.

Partene i avtalen bærer selv risikoen for egne feil som medfører vesentlige endringer av rammeavtalen.

3.3 Opsjon på forlengelse av kontrakt

Innkjøpsentralen har ansvaret for å utløse opsjon på forlengelse av kontrakt ovenfor leverandøren.

Deltakerkommunen må selv følge opp sin portefølje. Dersom Deltakerkommunen ikke ønsker å utløse opsjon på forlengelse av kontrakt, må dette meldes til Innkjøpsentralen minst 1 måned før rammeavtalens frist for utløsning av slik opsjon.

3.4 Partenes ansvar

Innkjøpssentralen er ansvarlig for kontraktoppfølging av rammeavtalene, herunder å gjøre gjeldende misligholdsbeføyelser på rammeavtalen ovenfor leverandør, vurdere innkomne prisjusteringskrav og eventuelle krav om endring/bytte av personell eller varer.

Innkjøpssentralen er ansvarlig for å implementere rammeavtalene i e-handelsløsningen og å gjøre rammeavtalen kjent for deltakerkommunenes kontaktperson.

Deltakerkommunen er selv ansvarlig for kontraktoppfølging knyttet til avropene.

Deltakerkommunen er likevel ansvarlig for å melde fra til Innkjøpssentralen dersom det er mislighold av kontraktsforpliktelsene knyttet til avropene, eller det avtales endringer i ytelsene på avropene i forhold til det som er avtalt i rammeavtalen.

Innkjøpssentralen vil ut fra disse tilbakemeldingene fortløpende vurdere om det foreligger vesentlig endring av rammeavtalen.

4 Oppsigelse

Denne avtalen kan sies opp med virkning fra utgangen av påfølgende kalenderår.

Deltakerkommunene er likevel bundet av inngåtte rammeavtaler gjennom hele rammeavtalens løpetid.

5 Mislighold

Partene kan gjensidig heve avtalen med øyeblikkelig virkning ved vesentlig mislighold.

Dersom misligholdet påfører en eller flere av de andre parter dokumenterte økonomiske tap, kan tapet kreves dekket av den part som misligholder avtalen.

6 Tvister

Tvister skal forsøkes først løst ved forhandlinger mellom partene. Partene kan bli enige om å forsøke å løse tvister ved utenrettslig mekling eller rettsmekling. Hver av partene kan deretter ta ut stevning for domstolene.

Partene kan bli enige om å løse tvister ved voldgift. Hver av partene velger sin representant/ voldgiftsdommer ut fra særskilt avtale. Partene velger i fellesskap leder av voldgiftsretten.

[Sted], 07/11/2022
For [Virksomhet]

For [Virksomhet]

[Navn]

[Navn]

SAK 30/26

Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon (2. gangs behandling)

Saksgang:	Møtedato:
Kontrollutvalget	12.03.2026
Kontrollutvalget	11.06.2026

Vedlegg:

- a) Iris Salten: Utredning Fritidsrenovasjon i Salten
- b) Iris Salten: Oppsummering fritidsrenovasjon
- c) Bodø bystyre 5.2.2026: Saksfremlegg sak 4/2026 Fritidsrenovasjon – Forslag til ny renovasjonsløsning og gebyrmodell
- d) Bodø bystyre 5.2.2026: Innstilling / vedtak sak 4/2026

Bakgrunn for saken:

Saken er satt på dagsorden etter avtale med utvalgets leder.

Bystyret har i sitt februarmøte fattet vedtak i sak om *Fritidsrenovasjon – Forslag til ny renovasjonsløsning og gebyrmodell*. Vedlagt saken er administrasjonens saksutredning, bystyrets vedtak, samt IRIS Salten IKS sin utredning *Fritidsrenovasjon i Salten*.

Vurdering:

Renovasjonsområdet er styrt av en rekke bestemmelser på ulike områder, blant annet

- Miljøkrav (forurensningsloven, forskrifter)
- Økonomistyring, herunder
  - Krav til selvkost

For et kontrollutvalg sin del kan det være aktuelt med ulike former for kontrollaktiviteter, for eksempel:

- Forvaltningsrevisjon: Omfattende undersøkelse, f.eks for å evaluere om renovasjonstjenestene er effektive og oppfyller målene satt av kommunestyret.
- Avgrensede undersøkelser, f.eks om etterlevelse av
  - renovasjonsforskrift,
  - forurensningsloven,
  - vedtak om kommunale avgifter
  - lov om offentlig anskaffelser ved innkjøp innen renovasjon

Behandling 12. mars 2026 (enstemmig vedtak):

Utvalget drøfter saken videre i neste møte, på bakgrunn av tidligere rapporter og juridisk vurdering av selvkost renovasjon.

Til behandling 11. juni 2026:

Vedlegg (tillegg) til andre gangs behandling av saken:

- e) Østre Viken kommunerevisjon IKS, mai 2025: Rapport forvaltningsrevisjon MOVAR IKS
- f) BDO AS, november 2025: Rapport forvaltningsrevisjon Revisjon renovasjon
- g) Deloitte AS, mai 2019: Rapport Selskapskontroll Rana kommune Helgeland Avfallsforedling IKS
- h) Salten kommunerevisjon IKS, februar 2019: Rapport forvaltningsrevisjon Iris Salten IKS –Selvkost og Offentlige anskaffelser (utdrag)
- i) Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)
- j) Kommunal- og distriktsdepartementet, september 2025: Veileder til selvkostforskriften (Kommunal- og distriktsdepartementets forklaringer til forskrift 11. desember 2019 nr. 1731 om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften))
- k) Vedlegg 8 til bystyrets sak *Budsjett 2026/økonomiplan 2026-2029 Bodø kommune: Prislister/gebyrregulativ for IRIS jfr. vedlegg 8*

Bakgrunn for saken:

Saken er en oppfølging etter kontrollutvalgets sak 13/26, der utvalget besluttet videre drøfting av saken i neste møte, på bakgrunn av *tidligere rapporter og juridisk vurdering av selvkost renovasjon*.

Vedlagt saken (e-g) er utdrag fra tre rapporter som på hvert sitt vis belyser gjeldende regelverk og etterlevelse / manglende etterlevelse. Rapportene gir i seg selv ingen informasjon om hva som er status når det gjelder Bodø kommunes og / eller IRIS Salten IKS sin etterlevelse av regelverk. I kontrollutvalgets vurdering av mulig kontrollaktivitet innen renovasjon, kan rapportene gi innspill til tema og innfallsvinkler for slik kontroll.

Selvkostforskriften, og veileder på området:

Forskriften og dens veileder er lagt ved som vedlegg i), henholdsvis j). Forskriften regulerer hvordan kommuner skal beregne gebyrer for tjenester, slik at inntektene ikke overstiger kostnadene. I korte trekk gjelder følgende formål og prinsipper for selvkostforskriften:

- Sikre korrekt selvkostberegning: Forskriften skal bidra til at kommunene utformer riktige gebyrer, ved å definere nøyaktig hvilke kostnader som kan medregnes.
- Hindre overprising: Selvkostprinsippet innebærer at inntektene fra et gebyr ikke skal overstige kostnadene ved å produsere tjenesten over tid.
- Forhindre ulovlig høye gebyrer: Formålet er å beskytte innbyggerne mot at gebyrer brukes som en skjult skatt for å finansiere andre kommunale tjenester.
- Generasjonsprinsippet (5-årsregel): Forskriften sørger for at overskudd og underskudd skal utlignes over tid (maksimalt 5 år), slik at dagens brukere ikke betaler for fremtidige investeringer, eller omvendt.
- Helhetlig oversikt: Forskriften krever utarbeidelse av en samlet selvkostkalkyle og et selvkostregnskap for det aktuelle tjenesteområdet.

Departementets veileder til selvkostforskriften omhandler blant annet beregningsgrunnlaget ved egenregi:

Hvis kommunen har satt ut hele eller deler av tjenesten til et interkommunalt selskap, et kommunalt oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt eller til et kommunalt eid aksjeselskap, og dette er gjort ved utvidet egenregi etter lov om offentlige anskaffelser § 3-1 (i motsetning til å være satt ut på anbud), vil reglene om beregning av samlet selvkost for kommunen fortsatt gjelde på samme måte som om kommunen selv hadde produsert hele tjenesten. Det betyr at dersom selskapet eller samarbeidet produserer hele eller deler av tjenesten, er det selskapets eller samarbeidets kostnader (selvkost) ved å produsere selvkosttjenesten (beregnet etter selvkostforskriften) som skal inngå i beregningen av kommunens samlede selvkost, og ikke eventuelle driftstilskudd eller avtalt pris om kjøp fra kommunen til selskapet eller samarbeidet.

Når selvkostforskriften gjelder uavhengig av hvordan produksjonen av selvkosttjenesten er organisert, vil utgangspunktet i slike tilfeller også være at det for hver kommune skal utarbeides ett samlet selvkostregnskap for det aktuelle tjenesteområdet med ett selvkostfond (per kommune). Selvkostregnskapet og selvkostfondet kan ligge enten i kommunen eller i selskapet, men det naturlige vil typisk være at den enheten som fakturerer innbyggerne, også har selvkostregnskapet og selvkostfondet.

Også når hele driften av selvkosttjenesten er satt ut til et selskap, vil kommunen kunne ha indirekte kostnader knyttet til selvkosttjenesten. Slike kostnader vil da også inngå i selvkost for kommunen.

Kommunal- og distriktsdepartementet har i et brev datert 10. januar 2025 tatt opp selvkost ved utvidet egenregi:

«Selvkost skal gjelde for ”kommunens kostnader”, etter en faglig skjønnsmessig vurdering fra selskapet. (...) Er kostnadene ved renovasjon i én kommune høyere per abonnent enn i en annen kommune, og det ikke eksisterer faglige grunner for kostnadsutjevning, skal ikke abonnentene betale samme pris. På den annen side er det ikke hensikten at ulike transportavstander fra kommunene til behandlingsanlegg

nødvendigvis skal separeres. (...) Den samme vurderingen kan for eksempel også gjelde drikkevannsforsyning og ledningsnett.

Det er også anledning til å se investeringer som gjøres på ulike tidspunkt i sammenheng. Dersom det er lagt en investeringsplan som samlet vil komme samtlige kommuner tilnærmevis likt til gode, kan det være rimelig å utligne de samlede kapitalkostnadene på samtlige kommuner. (...) Det avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene er at fordelingen ikke fremstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige»

Innspill om mulige tema / innfallsvinkler for kontroll på området:

Tema / innfallsvinkel	Aktualitet - mulige kontrollaktiviteter
Grunnlag for selvkost fritidsrenovasjon	<p>Spørsmålet om innføring av og beregning av avgift for fritidsrenovasjon er problematisert blant annet i leserinnlegg i Avisa Nordland (3.2.2026).</p> <p>I saksfremlegg til bystyrets sak 4/26 (vedlegg c) vises det til at <i>Iris Salten IKS skisserer at det skal opprettes et eget selvkostområde for fritidsrenovasjon, for å unngå kryssubsidiering fra ordinære husholdningsabonnenter.</i></p> <p>Kommunedirektørens anbefaling i saken er som følger: <i>Kommunedirektøren anbefaler at Bodø kommune etablerer en renovasjonsløsning for fritidsboliger som oppfyller kravene til kildesortering og innsamling i avfallsforskriften. Etter kommunedirektørens vurdering ivaretar Iris Salten IKS' forslag til ny løsning disse kravene. Kommunedirektøren anbefaler derfor at forslaget til renovasjonsløsning og gebyrmodell for fritidsboliger, slik det er beskrevet og anbefalt i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.</i></p> <p>Miljødirektoratets (MD) veileder <i>Beregne kommunale avfallsgebyrer</i> kapitel 4 <i>Fastsettelse av avfallsgebyr</i> nevnes følgende om <i>Separat regnskap</i>: <i>Kommunen skal ha separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Dette innebærer at dersom kommunen tilbyr avfallstjenester i markedet, i tillegg til lovpålagt husholdningsavfall, skal det hvert år utarbeides adskilte regnskap, både for resultat og balanse. Dette for å etablere et tydelig skille mellom den lovpålagte håndteringen av husholdningsavfall og avfallshåndtering i markedet.</i></p> <p>I samme veileder kap 8 <i>Differensierte avfallsgebyr</i> er det et eget punkt om <i>Fritidseiendommer</i>:</p>

	<p><i>Det er en lovpålagt oppgave for kommunene å samle inn avfall fra fritidseiendommer på lik linje med annet husholdningsavfall jf. forurensingsloven § 30 første ledd. Det innebærer at fritidsboliger også er gebyrpliktige. Gebyret skal dekke kommunenes kostnader forbundet med håndtering av dette husholdningsavfallet og således ikke gjenspeile den faktiske bruk den enkelte hytteeier benytter seg av tilbudet.(...) Det vil normalt være utelukket å fastsette et høyere gebyr for fritidseiendommer, for på den måten å la hytteeierne i kommunen subsidiere avfallsgebyret til de med permanent bosted i kommunen.</i></p> <p>Kort vurdering / problematisering: Husholdningsavfall er utvilsomt en selvkosttjeneste slik dette er definert i kommunelovens kapitel 15. Like utvilsomt er det at husholdningsavfall omfatter ordinært avfall fra både ordinære boliger og fritidsboliger.</p> <p>Basert på Iris sin utredning og saksfremlegget legges det opp til at det opprettes et eget selvkostområde for avfall fra fritidsboliger. Deltagerkommunene i Iris har allerede husholdningsavfall som et eget selvkostområde. Det ser ut til at det skal opprettes to parallelle selvkostområder for samme tjeneste.</p> <p>Mulig kontrollaktivitet: I første omgang be departementet om en avklaring av om særlov eller kommunelov gir hjemmel for at kommunen kan håndtere samme tjeneste (husholdningsavfall) i to separate selvkostområder.</p>
<p>Kommunens saksbehandling og oppfølging på renovasjonsområdet</p>	<p>Saksfremlegg til bystyrets sak <i>Budsjett 2026/økonomiplan 2026-2029 Bodø kommune</i>, inneholder følgende tekst i kommunedirektørens forslag til vedtak: <i>4. Betalingssatser for kommunale tjenester og betalingsregulativ endres slik det framgår av gebyrliste i kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2026-2029. Prislister/gebyrregulativ for IRIS jfr. vedlegg 8. (vedlegg j).</i></p> <p>Ved søk på ordet «renovasjon» i Økonomiplan 2026-2029 Bodø kommune i Framsikt fremkommer ordet <i>renovasjonsgebyr</i>. Det oppgis ikke tallstørrelser, og det ser heller ikke ut til at det er gjort noen vurderinger av grunnlag for selvkost eller størrelsen på gebyret Iris Salten foreslår.</p>

	<p>Kommunedirektøren skal ifølge kommunelovens § 13-1 påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Saksfremlegg og økonomiplandokumentet i Framsikt inneholder ikke vurderinger av grunnlag for selvkost eller størrelsen på gebyret.</p> <p>Mulig kontrollaktivitet: Be administrasjonen redegjøre for omfanget av sin saksbehandling i sak hvor gebyr for renovasjon fastsettes, sett i forhold til kommunelovens krav til forsvarlig utredning av saker til bystyret som folkevalgt organ.</p>
<p>Krever kommunen betalt for sine utgifter til renovasjon?</p>	<p>Iris Salten IKS sitt gebyr for innhenting av husholdningsavfall er likt for kundene i samtlige deltakerkommuner. Den enkelte kommune kan imidlertid velge å legge et gebyr på toppen av dette for renovasjonskundene i egen kommune. Det kommunale tillegget kan være knyttet til overvåkning (prøvetaking) og opprydding i nedlagte deponier og avfallsplasser. Enkelte andre kostnader kan også inngå i et eventuelt kommunalt tillegg.</p> <p>For 2026 er Bodø en av fem deltakerkommuner i Iris Salten IKS som ikke krever kommunalt tillegg for å dekke denne type utgifter. (Innkrevd kommunalt tillegg for de fire kommunene med slikt tillegg er av den enkelte kommune fastsatt i størrelsesorden kr 75 – kr 187,50).</p> <p>Mulig kontrollaktivitet: Be administrasjonen gjøre rede for om det er gjort vurderinger av om kommunen har kostnader til renovasjon ut over selskapets pris for renovasjon.</p>
<p>Gjør renovasjonsselskapet vurderinger av om det er investeringer eller kostnader som kan henføres til én av eierkommunene, og som dermed medfører at tjenesten ikke lenger er lik, med den følge at grunnlaget for beregning av gebyr/prising av tjenesten må differensieres mellom kommunene?</p>	<p>Mulig kontrollaktivitet: Be selskapet gjøre rede for hvilke vurderinger de gjør på dette området, samt hvilke juridiske vurderinger som understøtter selskapets vurderinger på området.</p>

Inndyr, 2. juni 2026

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Fritidsrenovasjon i Salten

1. Bakgrunn og innledning.....	6
1.1 Bakgrunn for fritidsrenovasjon i Salten	6
1.2 Politisk behandling	6
1.2.1 Generelt.....	6
1.2.2. Dialogmøter og innspill fra eierkommuner	6
2. Lovverk	7
2.1 Forurensningslovens og avfallsforskriftens bestemmelser om renovasjon	7
2.2 Felles renovasjonsforskrift.....	7
2.3 Bestemmelser om fritak og unntak	8
2.3.1 Unntak for områder utenfor tettbygde strøk (a)	8
2.3.2 Unntak etter søknad for bestemte eiendommer (b).....	8
2.4 Gebyrplikt	9
3. Fritak, gebyr og kommunenes juridiske handlingsrom	10
3.1 Prinsipper, begrepsavklaringer og behandling av fritakssøknader	10
3.1.1 Overordnede prinsipper	10
3.1.2 Vurderte fritaks- og differensieringsmuligheter	10
Hva sier lovverket om mulighet for differensierte avfallsgebyr	10
Følgende fritak og differensieringsforslag er vurdert nedenfor:	11
Likt gebyr uavhengig av bruk og avfallsmengde.....	11
Differensiering av gebyr basert på egenskaper ved eiendommen	11
Differensiering av gebyr basert på bosted	12
Redusert gebyr for eiendommer med fast bopel mellom fritidseiendom og bringepunkt	12
Rabattordning for eiere av flere fritidseiendommer	12
Oppsummering av vurdering av innspill om utvidet differensiering.....	12
3.1.3 Vurdering av fritaksgrunnlag	13
3.1.4 Saksgang for fritakssøknader.....	13
3.1.5 Forhold som ikke gir grunnlag for fritak	13
3.3 Endelig anbefaling om fritak og differensiering	14
3.4 Differensiering av gebyr – vurderte modeller	14
4) Likt gebyr uavhengig av bruk og mengde	14
b) Differensiering basert på eiendommens egenskaper	14
c) Differensiering basert på bosted	14
d) Differensiering gjennom Pay As You Throw (PAYT)	14
3.5 Effekt på ordinært gebyr	14

4. Plan for fritidsrenovasjon i Salten	15
4.1 Nytteeffekter	15
4.2 Dagens ordning for fritidsrenovasjon i Salten	15
4.3 Ny løsning for fritidsrenovasjon i Salten	16
4.3.1 Tekniske løsninger for Fritidsrenovasjon i Salten	17
4.3.1.1. Kildesortering	17
4.3.1.2 Oppsamlingsenhetene	17
4.3.1.3. Tilgangsstyring	17
4.3.1.4 Nivåmåling	18
4.3.1.5 Tilsyn/overvåkning	18
4.3.1.6. Plassering av returpunkter	18
4.3.1.7 Vurdering av øysamfunn og plassering av renovasjonspunkter	20
4.4 Drift og vedlikehold	20
4.5 Kommunikasjon	20
5. Iris Saltens forarbeider og kartlegginger	21
5.2 Kartlegging av fritidsbebyggelsen i Salten	21
5.3 Type fritidsbebyggelse	22
5.4 Vurdering av suksesskriterier ved innføring av en fritidsrenovasjonsløsning	22
6. Innvendinger og høringsinnspill	23
6.1 Hovedtema i høringsinnspillene	23
6.1.1 Gebyrnivå og rettferdighet	23
6.1.2 Frivillighet og «jeg tar avfallet hjem»	24
6.1.3 Fritak for veiløse og spredtliggende hytter	24
6.1.4 Bringeordning vs. henteordning	24
6.1.5 Returpunkt – plassering, forsøpling og misbruk	24
6.1.6 Alternative modeller («gul sekk», rent bruksgebyr m.m.)	25
6.1.7 Miljø og klima (kjøring vs. gevinst ved kildesortering)	25
6.1.8 Juridiske og forvaltningsmessige avklaringer	25
6.1.9 Øy- og båtadkomst / særlige lokale forhold	25
6.1.10 Kommunikasjon og medvirkning	25
6.2 Konsekvenser for prosjektets anbefalinger	25
6.3 Erfaringer fra andre renovasjonsselskaper i Nord-Norge	26
6.4 Oppsummering	26

Sammendrag

Bakgrunn for utredningen

Kommunene i Salten oppfyller per i dag ikke kravene i forurensningsloven § 30 om renovasjonstilbud for fritidsboliger. Den nåværende frivillige ordningen med gulsekk er ikke i tråd med krav til kildesortering og selvkost. Våre eierkommuner har delegert det kommunale ansvaret for renovasjon til Iris Salten IKS gjennom selskapsavtalen og renovasjonsforskriften. Med bakgrunn i dette har Iris Salten IKS utredet og kommet med forslag til ny løsning for fritidsboliger i Salten. Premissene har vært å sikre lovetterlevelse, finne en rettferdig løsning og gi et likeverdig tilbud til alle eiere av fritidsboliger i Salten.

Utredningen bygger på juridiske vurderinger, plukkanalyser, kartlegginger, erfaringsutveksling med andre kommuner, og flere innspillsrunder med alle eierkommunene. Flere innspill er vurdert i rapportens kapittel 3.2 og 3.4. Det er også gjort en samlet vurdering av juridisk handlingsrom og økonomisk bærekraft.

Juridisk og økonomisk grunnlag

Renovasjonsplikt for fritidsboliger følger av forurensningsloven § 30 og er bekreftet i renovasjonsforskriften for Salten. Gebyrplikten gjelder alle bebygde eiendommer der det kan oppstå husholdningsavfall, uavhengig av faktisk bruk eller bosted. Differensiering av gebyrer må være saklig og basert på objektive kriterier.

Ved å etablere et eget selvkostområde for fritidsrenovasjon unngås krysssubsidierting fra ordinære husholdningsabonnenter. Overgang til ny ordning vil gi en estimert reduksjon i husholdningsgebyret på rundt kr 60 per år per husstand.

Miljøgevinst og bærekraft

En plukkanalyse av gulsekkene viste at over 50 % av innholdet kunne vært kildesortert og gjenvunnet. Dette tilsvarer en potensiell CO₂-besparelse på 162 000 kg, tilsvarende produksjonen av 540 000 kg klær. En bedre renovasjonsløsning vil:

- Øke gjenvinningsgraden
- Redusere forsøpling i naturen
- Redusere kostnader til forbrenning
- Bidra til sirkulær ressursutnyttelse

Ordningen støtter Iris-konsernets mål om sirkulær økonomi og bærekraftig samfunnsutvikling.

Mepex sine beregninger for Iris Salten viser at klimanytten fra materialgjenvinning langt overstiger utslippene fra transport i hele verdikjeden. Det er derfor god grunn til å anta at samme forhold gjelder for fritidsrenovasjon, selv om ordningen innebærer økt kjøring i hytteområdene.

Anbefalt renovasjonsløsning

Iris Salten anbefaler en helhetlig renovasjonsløsning som kombinerer kildesortering, tilgjengelighet og fleksibilitet. Løsningen består av:

- Returpunkter med kildesortering, strategisk plassert i Salten basert på kartlegging av fritidsbebyggelsen
- Elektronisk tilgangsstyring på oppsamlingsenhetene (via brikke eller mobil)
- Mulighet for levering av avfall til Iris' miljøtorg i hele regionen

Det anbefales å benytte over bakken-løsninger i første fase for å redusere inngrep i naturen og muliggjøre justeringer basert på faktisk bruk. Ordningen gjør det mulig å tilby et forutsigbart, rettferdig og miljømessig forsvarlig renovasjonstilbud, også for eiere som leier ut hytta eller bor langt unna.

Gebyrmodell: Pay As You Throw

Iris Salten anbefaler at gebyrmodellen baseres på prinsippet *Pay As You Throw (PAYT)*, som innebærer at brukerne i størst mulig grad betaler for faktisk bruk. Etter en helhetlig vurdering anbefales følgende modell:

- Grunngelyr på kr 1 481 per år (inkl. mva), som gir tilgang til ordningen og inkluderer seks restavfallsinnkast
- Utover dette betales kr 40 per ekstra innkast
- Sortert avfall (som mat, plast, papir, glass og metall) kan leveres uten ekstra kostnad hos returpunktene

Modellen gir god balanse mellom rettferdighet, forutsigbarhet og økonomiske incentiver til kildesortering. Andre alternativer, som lavere grunngebyr og kun ett inkludert innkast, er også vurdert.

Behandling av fritakssøknader

Fritakssøknader behandles av Iris etter felles retningslinjer, med kommunen som høringspart. Klager behandles av interkommunalt klageorgan. Fritak kan bare gis etter søknad og ved dokumentert ubeboelig bygning eller ved seter/bygg for reindrift i aktiv drift.

Det gis ikke fritak ved lav bruk, lang avstand til returpunkt eller dersom avfallet tas med hjem.

Videre prosess

Rapporten danner grunnlaget for politisk behandling i eierkommunene. Iris Salten anbefaler at kommunene vedtar:

- Den foreslåtte felles renovasjonsordningen
- Gebyrmodellen Pay As You Throw
- At Iris behandler fritakssøknader etter felles retningslinjer

Vedtak i kommunestyrene er nødvendig for å implementere løsningen i tråd med lovkrav og sikre bærekraftig renovasjon for fritidseiendommer i hele regionen.

1. Bakgrunn og innledning

1.1 Bakgrunn for fritidsrenovasjon i Salten

1. januar 2015 trådte kapittel 15 i avfallsforskriften i kraft. Den har som formål å sikre at avfallsgebyr for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall fastsettes i tråd med Forurensingsloven §34, 1. ledd, og hindre ulovlig kryss-subsidiering. Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder som presiserer at det er en lovpålagt oppgave for kommunen å samle inn husholdningsavfall fra fritidsboliger, på lik linje med annet husholdningsavfall. Videre er det gitt detaljerte retningslinjer for hvordan dette skal håndteres, finansieres og praktiseres.

Ingen av kommunene i Salten oppfyller forurensningslovens krav om et renovasjonstilbud som legger til rette for kildesortering av husholdningsavfall for fritidsboliger. Iris Salten har delegert myndighet til å forvalte husholdningsrenovasjon på vegne av eierkommunene, og etablerte på bakgrunnen av dette et forprosjekt for å kartlegge muligheten for kommunene i Salten til å imøtekomme den lovpålagte oppgaven.

Denne rapporten beskriver bakgrunn og formålet med en fritidsrenovasjonsordning i Salten, dagens regelverk på området, forslag til ordning og hvilket handlingsrom kommunene har i saken.

1.2 Politisk behandling

1.2.1 Generelt

Et av Iris Saltens hovedformål er å oppfylle kommunens forpliktelser etter forurensningsloven. Endringer i renovasjonstjenestene skal behandles av representantskapet og fremlegges for eierkommunene. Denne prosedyren følges også i denne saken.

Gjeldende renovasjonsforskrift ble behandlet og vedtatt av kommunestyrene i de ni eierkommunene og hadde ikrafttredelse 19.06.2018. Siden den gang har både avfallsmengdene og kravene til kildesortering og avfallshåndtering utviklet seg, noe som gjør det nødvendig med en revidering av forskriften og tilhørende retningslinjer.

1.2.2. Dialogmøter og innspill fra eierkommuner

En viktig del av prosjektet er involvering av våre eierkommuner og abonnenter i vurderingen og etableringen av løsninger. Involveringen gjøres gjennom møter med kommunestyrer, saksfremlegg i eiermøte og representantskapsmøter og styret i Iris Salten.

I 2024 har Iris hatt tett dialog med kommunene for å få innspill til hvordan de mener at fritidsrenovasjon best kan gjennomføres. I innspillmøtene er tematikken fysisk plassering, tekniske fasiliteter, gebyrmodeller, kommunikasjon, og ambisjonsnivå. Det er essensielt at representanter fra kommunene bidrar med sin kompetanse om hvordan fasiliteter for fritidsrenovasjon bør løses. Det er et felles ønske fra alle parter om at løsningene gjøres så kostnadseffektivt, brukervennlig og hensiktsmessig som mulig.

2. Lovverk

2.1 Forurensningslovens og avfallsforskriftens bestemmelser om renovasjon

Hensikten med forurensningsloven er å unngå at det oppstår skadelig og sjenerende forurensning og forsøpling fra håndteringen av avfall. Alt avfall som oppstår i husholdninger, om det er fra helårsbolig eller fritidsbolig, er definert som husholdningsavfall. Forurensningslovens § 30, 1. ledd pålegger kommunene å sørge for innsamling av husholdningsavfall.

I Salten har eierkommunene delegert denne oppgaven til Iris Salten. Etter renovasjonsforskriften er det Iris Salten sin oppgave å tilrettelegge for innsamling av husholdningsavfall fra boliger og fritidsboliger. Ifølge selskapsavtalen er et av Iris Saltens hovedformål å oppfylle kommunens forpliktelser etter forurensningsloven.

Videre stiller avfallsforskriften kapittel 10 krav om at kommunene skal tilrettelegge for kildesortering av husholdningsavfall slik at det kan materialgjenvinnes eller behandles på en måte som er mest mulig miljøvennlig. Fra 1. januar 2023 er det et nasjonalt krav om at husholdninger skal kunne kildesortere matavfall, plastemballasje, glass- og metallemballasje, papir og papp separat fra restavfallet. Disse kravene gjelder også for renovasjon fra fritidsboliger, noe som innebærer at en fremtidig renovasjonsordning i Salten må tilrettelegge for dette.

Avfallsforskriftens § 10-5 påpeker at innsamlingen skal være tilrettelagt slik at husholdningene enkelt kan sortere avfallet ved kilden. Det betyr at løsningen for fritidsrenovasjon ikke bare må håndtere avfallsinnsamling, men også sørge for at avfallet blir sortert i henhold til gjeldende forskriftskrav. Dette innebærer at en modell med kun innsamling av restavfall ikke er i tråd med regelverket, og at løsninger for fritidsrenovasjon må inkludere kildesorteringsmuligheter på lik linje med ordinære husholdningsabonnement.

For å sikre at fritidsrenovasjonen oppfyller både forurensningslovens krav til innsamling og avfallsforskriftens krav til sortering, må kommunene i Salten sørge for at løsningen legger til rette for separat innsamling av de fraksjonene som er lovpålagt. Dette gir en mer bærekraftig avfallshåndtering, reduserer restavfallsmengdene og bidrar til at avfallsressurser kan utnyttes best mulig gjennom gjenvinning.

2.2 Felles renovasjonsforskrift

Etter forurensningsloven kan kommunene utarbeide egen forskrift som er nødvendig for å få til en hensiktsmessig og hygienisk oppbevaring, innsamling og transport av husholdningsavfall, jf. forurensningslovens § 30, 3. ledd. Formålet med renovasjonsforskriften er å legge til rette for en miljømessig forsvarlig håndtering av avfall, bidra til økt materialgjenvinning, redusere forsøpling og sikre at innbyggerne har tilgang til gode renovasjonsløsninger. I Salten er det utarbeidet en felles likelydende forskrift som er vedtatt av alle kommunene. Siste revisjon av forskriften tredde i kraft 19.06.2018. Det er politisk enighet mellom eierne at kommunene i Salten skal ha en lik renovasjonsforskrift, slik at renovasjonen i området utføres likt.

I henhold til forskriftens § 1-2 gjelder renovasjonsordningen for alle bebygde eiendommer der det kan oppstå husholdningsavfall, herunder fritidseiendommer. Alle fritidseiendommer i Salten er derfor omfattet av renovasjonsordningen, selv om de praktiske løsningene og fakturering av renovasjonsgebyr for tjenesten ikke er implementert ennå.

2.3 Bestemmelser om fritak og unntak

Forurensningslovens utgangspunkt er at renovasjonsordningen for husholdningsavfall skal gjelde for hele kommunen. Lovens § 30, 2. ledd åpner likevel for at det kan gis unntak fra hovedregelen. Det beskrives to alternative ordninger for fritak/unntak.

a) Gjennom renovasjonsforskriften kan det gis bestemmelse om at renovasjonsordningen bare skal gjelde i tettbygde strøk. Helårsboliger eller fritidseiendommer som ligger utenfor tettbygde strøk vil da ikke være omfattet av renovasjonsordningen.

b) Kommunen kan etter søknad frita bestemte eiendommer fra renovasjonsordningen. Denne bestemmelsen forutsetter at fritak vurderes etter objektive egenskaper knyttet til den enkelte eiendommen, f.eks. at den ligger langt fra kjørevei og/eller er ubeboelig.

De to mulighetene (a) og (b) er beskrevet nærmere i punkt 2.3.1 og 2.3.2.

2.3.1 Unntak for områder utenfor tettbygde strøk (a)

Renovasjonsforskriften for kommunene i Salten har i dag ingen avgrensning av renovasjonsordningen til tettbygde strøk, og gjelder derfor for alle eiendommer der det oppstår husholdningsavfall.

Det finnes ingen offisiell norsk definisjon av tettbygde strøk, men mange benytter definisjon av tettsted til Statistisk sentralbyrå. Der defineres tettsted som et sted der det bor minst 200 personer, og avstanden mellom husene normalt ikke overstiger 50 meter. Husklynger som naturlig hører med til tettstedet tas med inntil en avstand på 400 meter fra tettstedskjernen.

Det er ikke grunnlag i loven for å skille mellom helårsboliger og fritidsboliger på dette punktet. Dersom renovasjonsforskriften bare skulle gjelde for tettbygde strøk, etter SSBs definisjon, ville mange fritidseiendommer i Salten unntas fra ordningen, og mange helårsboliger ville også mistet den renovasjonsordningen de har i dag.

Dersom man skal innvilge fritak kun for fritidsboliger, må det etableres en særskilt definisjon av tettbygde strøk, der gårdsbruk og helårsboliger ikke omfattes av definisjonen. Iris Salten er ikke kjent med at noen kommuner har gjort dette, eller om det er mulig å foreta en slik avgrensning.

2.3.2 Unntak etter søknad for bestemte eiendommer (b)

For å sikre likebehandling i hele regionen må fritaksregler være basert på felles retningslinjer. Hovedregelen er at alle helårsboliger og fritidsboliger skal være tilknyttet en renovasjonsordning, men det er anledning til å søke om fritak etter objektive kriterier knyttet til eiendommens fysiske egenskaper.

Kommunene har et ansvar for å forvalte fritak på en måte som både oppfyller lovens krav og sikrer en rettferdig fordeling av renovasjonskostnadene. Forurensningsloven § 30 gir kommunene et visst handlingsrom til å frita eiendommer som det ikke er praktisk eller økonomisk forsvarlig å inkludere i renovasjonsordningen, men dette må gjøres etter strenge og objektive kriterier.

Det er avgjørende at fritakssøknader ikke innvilges på bakgrunn av subjektive eller individuelle hensyn, slik som lav bruk, eierens valg om å ta med avfallet hjem, eller lange avstander til renovasjonspunkt. Dette ville undergrave selvkostprinsippet i forurensningsloven § 34 og skape økonomisk ubalanse i renovasjonsordningen.

For å sikre at fritak kun gis i reelle tilfeller der det er saklig grunnlag, stilles det krav til dokumentasjon i søknadsprosessen, og vedtakene skal være etterprøvbare.

2.4 Gebyrplikt

Forurensningslovens § 34 fastsetter at kommunen skal vedta gebyrer til dekning av kostnader forbundet med innsamling og behandling av husholdningsavfall.

Miljødirektoratet har utgitt en egen veileder for hvordan renovasjonsgebyrer skal beregnes i henhold til selvkostprinsippet. Kommunens kostnader ved å levere den lovpålagte renovasjonstjenesten skal dekkes inn gjennom gebyr, men inntektene skal ikke overstige kommunens kostnader for å levere tjenestene.

Eiere av alle boenheter er forpliktet til den kommunale innsamlingsordningen for husholdningsavfall, og til å betale avfallsgebyr for tjenesten som leveres. Eieren er imidlertid ikke pliktet til å levere avfall til den kommunale innsamlingsordningen, så lenge avfallet bringes til lovlige anlegg eller ivaretas på en trygg måte i samsvar med forurensningsloven § 28.

Renovasjonsgebyret er knyttet til eiendom, ikke person. Hvorvidt eier/bruker av fritidseiendommen benytter seg av renovasjonstilbudet eller ikke, har i utgangspunktet ingen betydning for deres plikt til å betale for ordningen.

Ifølge Renovasjonsforskrift for kommunene i Salten § 4-2 er *“Alle eiere av boenhet, jf. Forskriften §2-3, omfattes av renovasjonsordningen og har gebyrplikt etter denne forskriften.”*

Videre sier den;

“Enhver boenhet hvor det ikke er fast helårlig bosetting utgjør minst ett fritidsabonnement. Gebyrplikten for fast plasserte mobile enheter tilligger eier av godkjent oppstillingsplass.

Renovasjonsforskriften for Salten er samsvarende med Miljødirektoratets veileder som fastsetter med tydelighet at eiere av fritidseiendommer skal betale renovasjonsgebyr. Om eier og/eller bruker av en fritidsbolig tar med avfallet hjem eller benytter seg av en annen løsning, så gir ikke dette grunnlag for fritak eller redusert gebyr.

Forurensningsloven §34 annet ledd fastsetter dog at *“Kommunen bør fastsette differensierte gebyrer, der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning”*

Differensiering av gebyr er nærmere beskrevet i punkt 3.3. under kapitelet kommunens handlingsrom.

3. Fritak, gebyr og kommunenes juridiske handlingsrom

For at en fremtidig renovasjonsordning for fritidsboliger i Salten skal være juridisk holdbar, økonomisk bærekraftig og praktisk gjennomførbar, må den utformes innenfor kommunenes lovfestede handlingsrom. Dette kapittelet beskriver hvilke fritaksmuligheter som kan innvilges, hvordan gebyrer kan differensieres, og hvilke beslutningsmuligheter kommunene har innenfor rammene av forurensningsloven og renovasjonsforskriften.

Det er gjort vurderinger av ulike gebyrmodeller og fritaksordninger, både gjennom innspill fra møter med eierkommunene og basert på nasjonale anbefalinger og gjeldende lovverk. Målet er å sikre en løsning som oppleves rettferdig og transparent, og som samtidig følger selvkostregelverket og gir incentiver til kildesortering og avfallsreduksjon.

3.1 Prinsipper, begrepsavklaringer og behandling av fritakssøknader

3.1.1 Overordnede prinsipper

Følgende prinsipper ligger til grunn for vurderinger av fritak og gebyr:

- Overholdelse av forurensningsloven og selvkostregelverket
- Unngå krysssubsidiering mellom ulike abonnementsgrupper (Husholdning og Fritid).
- Fremme kildesortering
- Bruk av objektive og etterprøvbare kriterier

Begrepsavklaringer:

- *Fritak*: Kun aktuelt ved ubeboelig bygg Gebyr = kr 0.
- *Omklassifisering*: Gjelder ved endret bruk fra fritids- til helårsbolig.

3.1.2 Vurderte fritaks- og differensieringsmuligheter

Hva sier lovverket om mulighet for differensierte avfallsgebyr

Kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfall skal finansieres gjennom avfallsgebyr (se punkt 2.4). Innenfor selvkostrammene bør kommunen likevel differensiere avfallsgebyrene. I *Forurensningsloven § 34 – Gebyr for avfallsbehandling* heter det at kommunen bør fastsette differensierte gebyrer der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning, mens *Miljødirektoratets veileder for beregning av kommunale avfallsgebyrer* sier at gebyrer kan differensieres for å gjenspeile reelle kostnadsforskjeller mellom ulike abonnenter, for eksempel basert på avstand til hentedekning, type avfallsløsning eller mengde generert avfall.

Avfall, herunder fra fritidsboliger, levert på miljøtorg er omfattet av prinsippet om differensiering.

Differensiering kan innebære en gebyrfastsettelse slik at prisen på tjenesten blir avhengig av henholdsvis avfallstype, avfallsvolum og avfallsløsning. Videre kan det differensieres på omfang av kildesorteringsordningen, tømmefrekvens, varierende avfallsmengde, samarbeid mellom abonnenter, samt hjemmekompostering eller andre disponeringer i husstanden.

Avfallsforskriftens veileder setter klare begrensinger på hvilke kriterier som kan gi gebyrreduksjon. Det er for eksempel ikke anledning til å differensiere gebyr på sosialt grunnlag. Det er heller ikke tillatt å differensiere basert på hvor avfallsbesitteren bor, som betyr at besparelser på kjøreavstand ikke kan gi grunnlag for lavere gebyrer.

Iris Salten er av den oppfatning av dersom man velger en komplisert gebyrmodell som krever mye manuell oppfølging, vil dette kunne medføre økt administrasjon/saksbehandling, som samtidig vil øke gebyret, og utfordre prinsippet om like løsninger i Salten.

Disse differensieringene er en del av kommunenes totale gebyrstruktur og bidrar til en rettferdig kostnadsfordeling mellom abonnentene.

Følgende fritak og differensieringsforslag er vurdert nedenfor:

- Likt gebyr uavhengig av bruk og avfallsmengde.
- Differensiering av gebyr basert på egenskaper ved eiendommen
- Differensiering av gebyr basert på bosted
- Redusert gebyr for eiendommer med fast bopel mellom fritidseiendom og bringepunkt
- Rabattordning for eiere av flere fritidseiendommer

Likt gebyr uavhengig av bruk og avfallsmengde

Dersom man velger å gå for dette alternativet vil alle fritidsabonnenter betale lik sum for tjenesten, uavhengig av hvor mye avfall den enkelte eiendommen produserer.

Dette anses ikke som en rettferdig modell, og strider mot formålet i forurensingslovens §34 annet ledd som fastsetter at kommunen bør fastsette differensierte gebyrer, der dette vil kunne bidra til avfallsreduksjon og økt gjenvinning.

Differensiering av gebyr basert på egenskaper ved eiendommen

Noen kommuner i Norge har vedtatt en gebyrmodell basert på egenskaper ved eiendommen. Dette kan være avstand til vei, innlagt vann og/eller strøm, størrelse på eiendom m.v. Gjennom erfaringsdialog og diskusjoner i prosjektgruppen med kommunene, er Iris Salten i tvil om egenskaper ved eiendommen nødvendigvis står i samsvar med den reelle bruken og det avfallet som generes. En slik differensiering vil være vanskelig å følge opp, da dette er kriterier som ikke registreres i felles register, og kan lett skape subjektivt skjønn, som igjen gir ulikheter.

Iris Salten har anbefalt å vedta at ubeboelig eiendom og mangel på tilgang til bringeordning som kriterier for fritak av ordningen. Å differensiere gebyr basert på egenskaper ved eiendommen utover dette anbefales ikke, da det ikke anses å ha direkte sammenheng med avfallsmengden den enkelte eiendommen produserer.

Differensiering av gebyr basert på bosted

Det har blitt foreslått å innføre et høyere renovasjonsgebyr for eiere av fritidsboliger som ikke er bosatt i Salten. Etter en juridisk vurdering er det klart at dette ikke er mulig innenfor rammene av forurensningsloven og selvkostprinsippet. Renovasjonsgebyret er knyttet til eiendommen og ikke til personen som eier den. Dette betyr at alle eiere av fritidsboliger i Salten må betale gebyr etter samme prinsipper, uavhengig av hvor de er folkeregistrert. En slik differensiering ville være i strid med forurensningslovens krav om at gebyrer skal reflektere kostnaden ved avfallshåndtering og ikke være basert på abonnentens bostedsadresse. Det juridiske grunnlaget for dette er tydelig beskrevet i Miljødirektoratets veileder for beregning av kommunale renovasjonsgebyrer, som fastslår at det ikke er anledning til å differensiere gebyr basert på hvor avfallsbesitteren bor.

Redusert gebyr for eiendommer med fast bopel mellom fritidseiendom og bringepunkt

Dersom en abonnent har sin faste bopel mellom fritidseiendommen og nærmeste bringepunkt, kan det argumenteres for at vedkommende i praksis har en naturlig renovasjonsløsning via sitt primærabonnement. Likevel er fritidseiendommen fortsatt en selvstendig boenhet med renovasjonsplikt, og den genererer avfall som må håndteres.

Forvaltningsmessig vurderes et fritak på dette som krevende og risikofyllt med hensyn til kryss-subsidiering og kontrollmuligheter blant annet ved at det er vanskelig å følge opp endringer i eiers bosted (flytting) som påvirker gyldigheten et slikt vedtak.

Et annet forhold som påvirker dette er at det kan være ulik adkomst til fritidsboligen sommer og vinter, som igjen gjør at bringepunktet på deler av året er på «rett» side av primærboligen. Et generelt fritak vil da virke urettferdig for andre abonnenter.

Iris anbefaler derfor at det ikke gis differensiering for eiere av fritidseiendommer der fast bopel ligger mellom fritidseiendom og bringepunkt.

Rabattordning for eiere av flere fritidseiendommer

Det er foreslått at det innføres en rabattordning hvor det gis en reduksjon på 50 % for eiendom nummer to, tre osv. Rabattordningen balanserer kostnadsfordelingen mellom abonnentene og sikrer at de som eier flere fritidseiendommer ikke betaler uforholdsmessig høye renovasjonskostnader. Samtidig ser vi i dag at svært mange driver aktivt utleie av sine fritidsboliger og da kan ikke en rabattordning forsvares. Å finne rettferdige ordninger for flest mulig er viktige å etterstrebe.

Iris anbefaler en ordning med et grunngebyr, og et gebyr for bruk. Dette ivaretar hensynet til ulik bruk av fritidsboligene.

Iris anbefaler derfor at det ikke gis rabatt for eiere av flere fritidseiendommer

Oppsummering av vurdering av innspill om utvidet differensiering

Under dialogmøter og innspillsprosesser har det kommet forslag knyttet til økt fleksibilitet i gebyrmodellen innenfor følgende punkter:

- Likt gebyr uavhengig av bruk og avfallsmengde.
- Differensiering av gebyr basert på egenskaper ved eiendommen
- Differensiering av gebyr basert på bosted
- Redusert gebyr for eiendommer med fast bopel mellom fritidseiendom og bringepunkt
- Rabattordning for eiere av flere fritidseiendommer

Disse innspillene har bidratt til å belyse ulike behov og bruksmønstre blant fritidsabonentene. Etter en grundig faglig vurdering anbefaler Iris Salten imidlertid ikke at disse modellene videreføres. Begrunnelsen oppsummeres med:

- Vanskeligheter med objektiv og etterprøvbar praktisering
- Økt administrativ ressursbruk
- Risiko for utilsiktet ulik behandling
- Potensial for svekket sammenheng mellom gebyr og faktisk bruk/kostnad

Selv om enkelte av forslagene har en forståelig motivasjon, vurderes det at en slik differensiering kan utfordre selvkostregelverket og bidra til uforutsigbarhet i gebyrsystemet.

3.1.3 Vurdering av fritaksgrunnlag

Iris Salten anbefaler at fritak kun innvilges i følgende tilfeller:

- **Ubeboelig eller falleferdig bygning:** Ved dokumentert ubeboelighet
- Hvis hytta er **under renovering** i mere enn 6 mnd.
- **Seter/bygg for reindrift i aktiv drift** som del av gårdsdrift eller landbruksformål
- **Offentlig vedtak** som begrenser bruk av hytta store deler av året

3.1.4 Saksgang for fritakssøknader

- Hytteeier sender søknad til Iris Salten
- Iris innhenter uttalelse fra kommunen
- Iris fatter vedtak basert på fastsatte retningslinjer
- Vedtaket inneholder eventuelt fritaksperiode og vilkår
- Avslag inneholder begrunnelse og informasjon om klagemuligheter
- Klager behandles av interkommunalt klageorgan

3.1.5 Forhold som ikke gir grunnlag for fritak

Følgende forhold gir ikke grunnlag for fritak eller gebyrreduksjon:

- Lav bruk
- At avfall tas med hjem
- Lang avstand til returpunkt
- Eierens økonomi eller bosted

3.3 Endelig anbefaling om fritak og differensiering

Iris Salten anbefaler én felles og enhetlig modell for hele regionen. Modellen gir rettferdighet, forutsigbarhet og er i tråd med selvkostregelverket.

Det legges vekt på en enkel, transparent og likebehandlende ordning som gir forutsigbare rammer både for abonnenter og forvaltning.

3.4 Differensiering av gebyr – vurderte modeller

I vurderingen av ulike modeller for differensiering av gebyr, er følgende alternativer vurdert:

4) Likt gebyr uavhengig av bruk og mengde

- Ikke anbefalt. Strider med forurensningslovens anbefalinger om insentiv for avfallsreduksjon.

b) Differensiering basert på eiendommens egenskaper

- Ikke anbefalt eller juridisk gjennomførbart. Det er ikke dokumentert sammenheng mellom f.eks. innlagt vann og faktisk avfallsmengde. Vanskelig å administrere og kontrollere.

c) Differensiering basert på bosted

- Det er ikke i henhold til selvkostregelverket. Gebyret knyttes til eiendom, ikke person.

d) Differensiering gjennom Pay As You Throw (PAYT)

- Anbefalt modell.
- Grunngebyr på 1 481 kr (inkl. mva) som dekker tilgang og 6 innkast per år
- Betaling på inntil 40 kr per ekstra innkast av restavfall utover det som er inkludert
- Sortert avfall kan leveres uten ekstrakostnad til returpunkter og miljøtorg
- Transparent, rettferdig og gir økonomiske insentiver til avfallsreduksjon

Et alternativ med kun 1 inkludert innkast per år og lavere grunngebyr (1 000–1 200 kr) er også vurdert.

3.5 Effekt på ordinært gebyr

Ved å opprette et eget selvkostområde for fritidsrenovasjon, flyttes kostnader knyttet til fritidsavfall bort fra miljøtorgene og over på fritidsabonnentene. Dette gir en estimert reduksjon i gebyrgrunnlaget for ordinære husholdninger på kr 78 per år. Dette bidrar til å stabilisere eller redusere fremtidige gebyrer for husholdningene.

4. Plan for fritidsrenovasjon i Salten

Formålet med prosjektet er å tilby en renovasjonsordning som tilrettelegger for kildesortering og innsamling av husholdningsavfall for alle fritidseiendommer i Salten.

4.1 Nytteeffekter

Prosjektet vil etter Iris Saltens vurdering ha følgende nytteeffekter:

Økt gjenvinningsandel

Alt sortert husholdningsavfall som samles inn gjennom våre renovasjonsløsninger blir sendt til materialgjenvinning eller energiutnyttelse. Avfall som brennes i ovn/peis eller legges til nedbryting i naturen utgjør ingen ressursutnyttelse, og kan være direkte skadelig for omgivelsene.

Bedre tilrettelegging for eiere og brukere av fritidseiendommer

Eiere og brukere av fritidseiendommer i Salten vil slippe å ta med seg avfallet hjem eller bruke andres løsninger. For de som bor i en annet område, eller som låner/leier ut hytta til andre brukere, vil det være helt nødvendig at det finnes en tilgjengelig avfallsløsning.

Redusert forurensning og forsøpling

Bedre tilrettelegging for fritidsboliger vil kunne redusere omfanget av forurensning og forsøpling. Selv om mange tar med seg avfallet hjem, og benytter gulsekken, er det grunn til å anta at noe avfall kommer på avveie grunnet manglende renovasjonsløsning for fritidseiendommer.

Redusert belastning på andre renovasjonsløsninger

Enkelte brukere av fritidseiendommer oppgir at de i mangel på en ordning benytter offentlige avfallsløsninger, som for eksempel er ment for turister, på kjøpesenter o.l. Disse er finansiert av kommunens budsjett eller næringslivet og ikke ment for avfall fra fritidseiendommer. Private avfallsbeholdere vil også i mindre grad bli fylt opp av avfall fra fritidseiendommer, der behandlingskostnaden fordeles på alle boligabonentene i Salten, dvs også de abonnentene som ikke har fritidseiendom.

4.2 Dagens ordning for fritidsrenovasjon i Salten

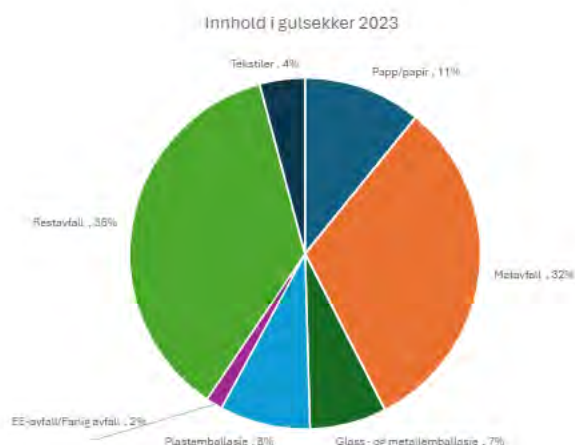
I Salten eksisterer det en frivillig fritidsrenovasjonsordning, ved kjøp av gulsekk, bringeordning på Miljøtorg, men de fleste tar avfallet med seg hjem.

Iris Salten har beregnet at fritidsboliger i Salten produserer om lag 168 tonn restavfall pr år gjennom bruk av gulsekk, dette basert på antallet solgte gulsekker, og en snittvekt på 12 kg pr sekk. Ifølge en rapport utarbeidet av Drammensregionen estimerer de at 2000 fritidseiendommer samlet produserer ca. 50-100 tonn husholdningsavfall per år, i tillegg til det som leveres på gjenvinningsstasjonene i regionen, som er et ganske stort avvik fra våre beregninger. Dette kan tyde på at avfall fra fritidsrenovasjon i Salten håndteres på andre måter enn ved hjelp av gulsekk, eventuelt har en annen brukshyppighet enn i Drammensregionen.

Gulsekken viser seg å være en lite effektiv løsning, da den blant annet ikke legger til rette for kildesortering. Gulsekkene plasseres langs vei, og plukkes opp av Iris Saltens renovasjonsbiler. Det viser seg at vær og vind, samt fugler og dyr bidrar til at avfall kommer på avveie, og det oppstår forsøpling på land og i vann. Hvor

mange gulsekker som settes ut langs vei varierer og det er stor sesongvariasjon, som gjør det til en lite effektiv innsamling.

I etterkant av påsken 2023 ble det utført en plukkanalyse av et utvalg gulsekker i Salten. Denne viste følgende sorteringsgrad:

Innføring av en bedre renovasjonsordning for fritidseiendommer vil ha betydelige miljømessige gevinster. En analyse av innholdet i dagens gule avfallssekker viser at hele 32 % av avfallet består av matavfall, som kunne blitt resirkulert lokalt og benyttet som substrat for biogassproduksjon. I tillegg utgjør 11 % papp og papir, 8 % plastemballasje, og 7 % glass- og metallemballasje, som alle kan gjenvinnes og brukes som råvarer i nye produkter. Glass og metall kan resirkuleres nesten uendelig, mens plast kan gjenvinnes minst 2-3 ganger. Totalt kunne 108 000 kg av det innsamlede avfallet vært resirkulert, noe som ville gitt en potensiell besparelse på 162 000 kg CO₂ – tilsvarende produksjonen av 540 000 kg klær i Kina. Bedre avfallshåndtering vil ikke bare redusere utslipp, men også bidra til lavere gebyrer for innbyggerne, siden sortering øker gjenvinningsgraden og reduserer kostnadene knyttet til forbrenning av restavfall. Ved å fase ut de ineffektive gule sekkene og innføre en mer strukturert renovasjonsordning for fritidseiendommer, kan vi oppnå både økonomiske og miljømessige fordeler iht. Forurensingsloven.

4.3 Ny løsning for fritidsrenovasjon i Salten

I den nye løsningen for fritidsrenovasjon legges det opp til en ordning med returpunkter strategisk plassert i Salten, med oppsamlingsenheter som legger til rette for kildesortering, med tilgangsstyring for fritidsabonnenter samt Pay As You Throw. I tillegg vil fritidsabonnenten ha anledning til å bruke Iris Saltens bringeordning på miljøtorg for levering av husholdningsavfall.

Eksempel på løsning fra Drammensregionen

4.3.1 Tekniske løsninger for Fritidsrenovasjon i Salten

4.3.1.1. Kildesortering

Iris Salten vil tilby en helhetlig kildesorteringsløsning på linje med ordningen for helårsboliger. Dette er i samsvar med Iris Saltens strategi for å nå klimamål og tidligere beskrevet regelverk. Det innebærer at det må tilrettelegges for innsamling av minimum fem avfallstyper: Matavfall, restavfall, papiravfall, plastemballasje, glass- og metallemballasje. I tillegg vil fritidsabonnentene kunne levere annet avfall til gjenvinning eller annen behandling på miljøtorgene. Fritidsabonnentene får dermed et helhetlig sorteringstilbud på lik linje med andre husholdninger.

4.3.1.2 Oppsamlingsenhetene

I kartleggingsperioden ble det innhentet erfaringer fra andre kommuner, innspill fra renovatører og fra utstyrsleverandører. I Salten ønsker Iris å etablere større felles returpunkt med bruk av moderne bunntømte kontainere. Andre beholderløsninger kan benyttes der det er hensiktsmessig.

For å unngå unødig inngripen i naturen vil Iris Salten ved innføring av løsning gå utelukkende for over bakken kontainere, og helst på ferdig opparbeidede tomter. Når løsningen er implementert vil erfaringstall på den reelle bruken danne grunnlag for vurdering av hensiktsmessigheten av under bakken anlegg som er plassbesparende, og eventuelt om det er hensiktsmessig å utvide/justere ned kapasitet på returpunkt, eventuelt bytte/fjerne lokasjon for innsamling.

4.3.1.3. Tilgangsstyring

Det har i forarbeidene blitt diskutert hvordan man kan balansere behovet for tilgjengelighet med kravene til rettferdighet og kostnader for fritidsabonnentene. Alternativene som er vurdert er åpne returpunkt med eller uten overvåking, tilgangsstyring til området, og tilgangsstyring på oppsamlingsenhetene.

Iris Salten anser tilgangsstyring på oppsamlingsenhet med Pay as You Throw til å være en god løsning basert på følgende vurderinger:

- Den som betaler for løsningen, er den som får benytte seg av løsningen.
- Eier kan gi tilgang til andre brukere av eiendommen ved f.eks utleie/andre familiemedlemmer.
- Forhindrer misbruk. (Trommelinnkast eller lignende kan bidra til å redusere mengden avfall som kan kastes pr innkast.)
- Mulighet for å innhente data/statistikk på bruk av ordningen, herunder avfallstype, returpunkt og kommune.
- Registrert bruk av løsning gir grunnlag for fakturering av differensiert gebyr.

Kontainere vil utstyres med elektronisk lås der luker åpnes med nøkkelbrikke eller ved hjelp av mobiltelefon. Fritidsabonnentene vil få utdelt nøkkelbrikke/tilgangsløsning som kan benyttes på alle returpunktene for fritidsrenovasjon i Salten.

For turister og besøkende som ikke har fritidsabonnement kan det i fremtiden vurderes betalingsløsninger for midlertidig tilgang til avfallsløsningen. Mulige løsninger inkluderer digitale betalinger eller engangstilgang via lokale servicepunkter. Formålet er å sikre at også tilreisende har et tilgjengelig og forsvarlig renovasjonstilbud, samtidig som misbruk av abonnementsordningen for fritidseiendommer unngås.

Hver luke er utstyrt med trommelinnkast som rommer cirka to vanlige avfallsposer. Dette gir tilstrekkelig kapasitet for typisk avfallslevering fra fritidsbruk, samtidig som det begrenser muligheten for overfylling og misbruk. Trommelinnkastet fungerer også som en fysisk barriere mot for store kolli, og bidrar til bedre kontroll på avfallsmengdene per innkast.

4.3.1.4 Nivåmåling

Nivåmåling innebærer at Iris Salten vil kunne innhente data på fyllingsgraden i kontainerne og foreta innsamling etter faktisk behov. Dette vil være en godt egnet løsning for denne ordningen, ettersom det forventes variasjon i avfallsmengden. Iris Salten vurderer nivåmåling på kontainere ved implementering, og ønsker på sikt at denne løsningen kan bli installert på kontainerne for alle avfallstypene.

4.3.1.5 Tilsyn/overvåkning

Det kan bli behov for å sette opp overvåking på enkelte returpunkter for å forebygge og følge opp eventuell forsøpling. Det vurderes ulike alternativer for hvordan dette tilsynet skal utføres, bl.a. kameraovervåkning.

God informasjon på returpunkt, jevnlig service og vedlikehold, og god belysning kan bidra til å forebygge forsøpling og misbruk.

4.3.1.6. Plassering av returpunkter

Basert på en analyse av fritidsbebyggelsen i Salten, herunder tetthet og omfang i de ulike kommunene, har Iris Salten i samarbeid med kommunene satt opp forslag til hvilke områder som kan være aktuelle for å etablere returpunkter i. En fritidseiendom og nærmeste returpunkt trenger ikke være lokalisert i samme kommune. Det forventes en variasjon på 3 til 6 tilgjengelige returpunkter, inkludert miljøtorg i kommunene. Det gjøres oppmerksom på at endringer kan forekomme både hva angår plassering, størrelse på punkt og antall punkter i kommunene. Fullmakten til å gjøre disse vurderingene ligger hos Iris Salten, innenfor den økonomiske rammen (gebyrmodellen) som fastsettes av eierkommunene, for ordningen. Forslagene i matrisen under representerer kun foreslåtte områder, ikke spesifikke punkter. Det understrekes at Iris Salten ikke har vært i dialog med eiere av grunn i nærheten av de foreslåtte områdene.

Renovasjonspunkter

- Storjord i Hamarøy
- Ulsvåg
- E6 kryss/drag
- Ferjekai Drag
- Oppeid
- Innhavet
- Tømmernes
- Bogen
- Engeløya
- Nordskot
- Botenhøgda
- Helnessund
- Nordfold
- Mørsvikbotten
- Elvekroken
- Røsvika
- Straumen
- Kvitblikk
- MT Fauske
- Finneid
- Sulis
- Valnesfjord
- Yttervika
- Storjord i Saltdal
- Dugnadsveien
- Storjord i Beiarn
- Trones
- MT Misvær
- Støvset
- Kvikstad
- Saltstraumen/Knapplund
- Kjerringøy
- Kløkstad Havn
- Bodø Havn
- Soløyvannet/Heia
- RV 80 i nærheten av Nystad gartneri/Mørkved Handelspark
- Vikan/Tverlandet
- Valnes
- Nygårdsjøen
- Nygårdsjøen Marina
- Kjøpstad
- Våg
- Skaugvoll
- Norvika
- MT Reipå

- Ørnes
- Holandsfjor/Halsa
- Engavågen
- Bolga
- Meløya
- Skutvik

4.3.1.7 Vurdering av øysamfunn og plassering av renovasjonspunkter

I enkelte øysamfunn, som Fleinvær, finnes det per i dag ingen tilrettelagt løsning for innkast av avfall. Det er derfor nødvendig å vurdere hvordan fritidsrenovasjonen kan organiseres i disse områdene. Dette må gjøres i dialog med kommunerepresentanter for å avklare behov og mulige løsninger.

Tilgangsstyring kan være en relevant løsning for å sikre at eventuelle innsamlingspunkter kun benyttes av abonnenter. Samtidig må logistikk og tømning vurderes opp mot kostnader og praktiske hensyn. Dette er et tema som må avklares videre før en eventuell etablering av renovasjonsløsninger i øysamfunnene.

Samtidig er det allerede tilrettelagt for avfallshåndtering ved Bodø Havn og andre steder der hurtigbåtene kommer i land. Disse innsamlingspunktene gir øysamfunnene en mulighet til å kvitte seg med avfall når de reiser til fastlandet. Dette betyr at deler av behovet for renovasjon i øysamfunn allerede er ivaretatt, ettersom innbyggerne i praksis må inn til land for å kaste avfall. Hvorvidt det er behov for ytterligere tiltak i øysamfunnene må vurderes nærmere, med tanke på eksisterende løsninger og lokale forhold.

4.4 Drift og vedlikehold

Iris Salten har den delegerte myndigheten til å drifte husholdningsrenovasjonen i Salten. Det anbefales derfor at Iris av den grunn også har ansvar for service og vedlikehold av utstyr som inngår i driften av tjenesten. Dette har det også vært enighet om i innspillmøtene med kommunerepresentanter.

Ved behov (f.eks. av hensyn til forsøpling, kostnadseffektivitet) kan det etableres lokale avtaler på brøyting og lignende mot honorar i ulike kommunene.

4.5 Kommunikasjon

Målgruppen for fritidsrenovasjon er primært eiere og brukere av fritidseiendommer i Salten.

I dialog med kommunene viser det seg å være ulik praksis og klarhet i hvordan kommunen gir informasjon og kommuniserer med eiere og brukere av fritidsboliger. Noen har kun dialog gjennom utsendelse av faktura av eiendomsskatt, noen kommuniserer gjennom hytteforeninger o.l.

En eier eller bruker av en fritidseiendom trenger nødvendigvis ikke å være omfattet av den ordinære husholdningsrenovasjonen i Salten, og brukere kan være fremmedspråklige. Det er derfor viktig å gjøre gode valg hva angår strategi og kanalvalg for kommunikasjon med målgruppen.

I regi av Iris Saltens kommunikasjon- og markedsavdeling og leverandør på kommunikasjon og designtjenester vil det utarbeides:

- Kommunikasjonsplan for fritidsrenovasjon i Salten
- Tiltaksplan for kommunikasjon knyttet til høringsprosess.
- Profileringsplan av ordningen (designmaler, informasjonsskilt osv.)
- Innholdsproduksjon digitale plattformer og markedsmateriell

5. Iris Saltens forarbeider og kartlegginger

I perioden 2021-2023 gjennomførte Iris Salten en kvalitativ og kvantitativ kartlegging av Fritidsrenovasjon nasjonalt. Dette for å avklare hva som kunne være en aktuell tilnærming i Salten for å imøtekomme kommunenes krav til innsamling og kildesortering av husholdningsavfall fra fritidsboliger. Områder som ble kartlagt er:

- Rammebetingelser og lovverk for fritidsrenovasjon
- Status på tjenestetilbudet rundt omkring i landet
- Hvordan har andre kommuner rigget ordningen for fritidsrenovasjon, og hvilke løsninger er valgt
- Erfaringer fra utvikling, implementering, og drift, herunder fallgruver og suksesskriterier.

Forarbeider lokalt omfattet:

- Kartlegging av fritidsbebyggelsen i alle kommuner i Salten
- Utredning av muligheter og begrensninger for fremtidige fritidsrenovasjon i Salten
- Høring/Innspillsrunder
- Plukkanalyser av Gulsekk.
- Vurdering av ulike tekniske løsninger og økonomisk modell

5.2 Kartlegging av fritidsbebyggelsen i Salten

Det er gjennomført en kartlegging av antallet hytter i alle Salten-kommuner. Analysen fra 2022 viser at det er ca 12000 fritidsboliger i regionen fordelt på kommuner som vist i tabellen under.

Fritidseiendommer i Salten

Kommune	Innbygger-tall	Hytter sommerhus	Helårsbolig som fritidsbolig	Tot. Fritidsboliger	Primærboliger	Totalt ant. Boliger	% fritidseiendommer
Gildeskål	1950	942	686	1628	1135	2763	59 %
Beiarn	1017	590	190	780	678	1458	53 %
Hamarøy	2766	1267	346	1613	1742	3355	48 %
Sørfold	1926	565	228	793	1158	1951	41 %
Steigen	2608	543	502	1045	1550	2595	40 %
Saltdal	4671	1326	60	1386	2509	3895	36 %
Fauske	9739	1162	29	1191	5021	6212	19 %
Meløy	6288	583	183	766	3386	4152	18 %
Bodø	52357	2680	246	2926	26861	29787	10 %
	83322	9658	2470	12128	44040	56168	

Man estimerer en økning i antall fritidseiendommer på 40 boenheter pr år, jf. SSB.

Som man ser av oversikten er det kommuner som har flere fritidseiendommer enn primærboliger i sin kommune, der eiere pr i dag ikke betaler renovasjonsgebyr for sin fritidseiendom.

5.3 Type fritidsbebyggelse

Det er mange ulike typer fritidseiendommer i Salten:

- Store hyttefelt med høy konsentrasjon av eiendommer
- Fritidseiendommer med stor avstand til andre eiendommer, samt vei, vann og strøm.
- Fritidseiendommer på øyer o.l.
- Fritidseiendommer som benyttes som helårsbolig
- Campingvogner og spikertelt.

Det er store variasjoner i størrelse og standard på fritidseiendommene.

5.4 Vurdering av suksesskriterier ved innføring av en fritidsrenovasjonsløsning

Den mest fremtredende løsningen i Norge er større renovasjonspunkt med bunntømte containere, plassert langs transportruter til/fra fritidsboligområder. Flere av de Iris Salten har snakket med startet med å etablere for mange fritidsrenovasjonspunkter. Dette viste seg å være lite effektivt, dyrt og vanskeligere å drifte og vedlikeholde. Det anbefales derfor å heller satse på færre, men større renovasjonspunkter med flere fraksjoner.

Returpunktet skal legge til rette for kildesortering, og ha kapasitet i forhold til omfanget av fritidsbebyggelsen i området. Erfaringer viser at fritidsabonnentene er villige til å transportere avfallet sitt et stykke, og dermed ikke avhengig av et returpunkt på eller i nærhet av parkeringsplass o.l. Returpunktene bør plasseres slik at fritidsabonnenter møter på et returpunkt i retning hjemsted, flyplass, togstasjon, båthavn eller lignende. Det bør også være mulig for fritidsabonnenter å levere sitt avfall på Iris Saltens miljøtorg.

Analyser viser at hensiktsmessig plassering av returpunkt for en fritidseiendom, ikke nødvendigvis er i samme kommune som fritidseiendommen befinner seg. Det er derfor viktig med et koordinert arbeid mellom kommunene knyttet til hva som er hensiktsmessig plassering av returpunkter i ordningen til det beste for fritidsabonnentene.

Innherred renovasjon har skissert tre ulike størrelser på sine returpunkter, regnet ut fra fritidsbebyggelse og estimert avfallsmengde pr fritidsbolig, og med en 14 dagers tømmesyklus. Dette er en modell vi har valgt å inspireres av i vurdering av hensiktsmessig kapasitet på de ulike returpunktene.

Forslag hytterrenovasjonspunkt med 14 dagers tømmesyklus					
Renovasjonspunkt	Antall hytter	Areal m ²	Rest	Papp/papir	Glass
Lite	Inntil 100	≤ 100	≤ 10 m ³	≤ 4 m ³	≤ 3,3 m ³
Mellomstor	100-300	100 - 300	≤ 20 m ³	≤ 8 m ³	≤ 6,6 m ³
Stort	300+	≥300	≥ 20 m ³	≥ 8 m ³	≥ 6,6 m ³
	Mat	Leie	IR værvegg	Overvåkning	Lys
Lite	≤ 0,14 m ³	0-3000	Vurderes	Vurderes	Vurderes
Mellomstor	≤ 0,28 m ³	≤ 5000	Vurderes	Vurderes	Vurderes
Stort	≥ 0,28 m ³	5-7000	Ja	Ja	Ja

Bakgrunnen for tabellen er basert på erfaringstall fra Ytterøy:

Pr 100 hytter: 8,4 m³ rest, 4,2 m³ papp/papir og 0,14 m³ mat

Vi ønsker at ordningen skal ha så liten inngripen på naturen som mulig. Under bakken containere har gjerne større kapasitet og krever totalt mindre plass enn over bakken containere, men krever forarbeid som graving osv. For å unngå unødig belastning på naturen, anbefales det derfor å gå for mobile løsninger (over bakken containere og større dunker), frem til man har vurdert den reelle bruken og kapasitetsbehovet på returpunktene.

Det vil i utvikling av løsning bli viktig å få oversikt over hensiktsmessige tomtearealer som kan være tilgjengelig for ordningen. Det må kartlegges om man kan få tilgang til kommunale tomter, eller om man må kjøpe eller leie privateide tomtearealer.

Det viser seg at returpunkter med god standard blir bedre ivaretatt av brukere, og utsettes i liten grad av misbruk og forsøpling. Det blir derfor viktig å etablere returpunkter som ser tiltalende ut, og er godt vedlikeholdt.

Når det kommer til fakturering av gebyr, er det anbefalt å tilgjengeliggjøre ordningen i alle ni kommunene før fritidsabonnentene mottar første faktura for betaling av tjenesten.

6. Innvendinger og høringsinnspill

Forslaget til ny forskrift og løsning for fritidsrenovasjon i Salten har vært på høring i alle eierkommunene. Formålet med høringen har vært å samle inn synspunkter fra berørte aktører – enkeltpersoner, hytteforeninger, organisasjoner og kommunale organer – før endelig beslutning om felles forskrift og retningslinjer.

Det kom inn et stort antall uttalelser. Innspillene viser et sterkt lokalt engasjement, og peker særlig på:

- gebyrnivå og opplevd rettferdighet
- ønsker om frivillighet eller «jeg tar avfallet hjem»
- fritak for veiløse og spredtliggende hytter
- plassering av returpunkter, risiko for forsøpling og mulig misbruk
- spørsmål om alternative gebyrmodeller
- behov for tydeligere juridiske avklaringer og bedre kommunikasjon

Prosjektet må balansere disse innspillene mot rammene i forurensningsloven § 30, selvkostregelverket og kravene til utsortering og kildesortering i avfallsforskriften kapittel 10. Innenfor disse rammene er det gjort enkelte justeringer, men ikke på en måte som åpner for frivillige ordninger eller fritak basert på lav bruk.

Nedenfor oppsummeres hovedtemaene fra høringen og hvordan de er fulgt opp i den endelige anbefalingen.

6.1 Hovedtema i høringsinnspillene

6.1.1 Gebyrnivå og rettferdighet

Mange opplever gebyret som høyt, særlig ved lav bruk av fritidsboligen, og mener det er urimelig å betale «det samme som andre» når man bruker hytta lite.

- Vurdering: Renovasjonsgebyret følger eiendommen, ikke personen, jf. forurensningsloven § 34. Gebyr kan ikke differensieres etter faktisk bruk eller subjektive forhold som «få turer til hytta» eller eierens økonomi. Differensiering må være saklig og knyttet til kostnader og løsning.
- Konklusjon: Krav om fritak eller lavere gebyr på grunn av lav bruk eller hjemkjøring av avfall tas ikke inn. For å gjøre kostnaden mest mulig bruksnær, anbefales en Pay As You Throw-modell (PAYT) med grunngelyr og betaling per ekstra innkast av restavfall, mens sorterte fraksjoner kan leveres uten ekstrakostnad.

6.1.2 Frivillighet og «jeg tar avfallet hjem»

Et svært gjennomgående innspill er ønske om frivillig ordning, eller fritak hvis man dokumenterer at avfallet tas med hjem og leveres i primærkommunen.

- Vurdering: Renovasjon er en obligatorisk kommunal oppgave, jf. forurensningsloven § 30 første ledd. At avfall tas med hjem, fritar ikke eiendommen fra gebyrplikt. Ordningen skal finansieres som selvkost for alle eiendommer der det kan oppstå husholdningsavfall.
- Konklusjon: Frivillige ordninger og fritak basert på hjemkjøring av avfall tas ikke inn. Dette tydeliggjøres i kommunikasjon og i omtalen av gebyr- og fritaksregler.

6.1.3 Fritak for veiløse og spredtliggende hytter

Mange etterspør fritak for hytter som ligger spesielt utilgjengelig, uten vei eller med krevende adkomst.

- Vurdering: Forurensningsloven § 30 andre ledd åpner for unntak der renovasjon er særlig vanskelig eller uhensiktsmessig. Fritak må baseres på objektive kriterier knyttet til eiendommen, som ubeboelighet eller manglende reell tilgang til bringeordning. Lav bruk, avstand alene eller hjemkjøring gir ikke fritak.
- Konklusjon: Det innføres snevre og tydelige fritakskriterier i forskrift og retningslinjer, med felles saksbehandling for hele Salten. Fritak kan gis for ubeboelige bygninger og eiendommer der det ikke er praktisk eller økonomisk forsvarlig å tilby renovasjon.

6.1.4 Bringeordning vs. henteordning

Flere stiller spørsmål ved om kommunene har plikt til å tilby henteordning ved hver fritidsbolig, eller om bringeordning er tilstrekkelig.

- Vurdering: Kravet om utsortering og kildesortering gjelder også fritidsboliger, men utenfor tettbebygd strøk kan henteordning erstattes av bringeordning, forutsatt at det er lagt til rette for praktisk og forsvarlig levering. Bringeordning med returpunkter og miljøborg vurderes som minimumsløsning og er i tråd med praksis i andre regioner.
- Konklusjon: Prosjektet baserer seg på bringeordning for fritidsboliger. Henteordning til hver enkelt hytte inngår ikke i den foreslåtte fellesløsningen.

6.1.5 Returpunkt – plassering, forsøpling og misbruk

Det er uttrykt bekymring for at returpunkter kan bli forsøplet og misbrukt, og det er foreslått alternative plasseringer i flere kommuner.

- Vurdering: Erfaringer fra andre renovasjonsselskaper viser at risiko for forsøpling og misbruk reduseres når returpunkter er godt plassert, har tilgangsstyring, god belysning, jevnlig tilsyn og tilstrekkelig kapasitet. Færre, men større og godt driftede punkt gir ofte bedre resultat enn mange små.
- Konklusjon: Innspill om konkrete lokasjoner tas med inn i videre planlegging, men det legges ikke inn krav om et bestemt antall eller eksakt plassering i forskrift. Returpunkter skal etableres og justeres med utgangspunkt i pilotering, brukstall og drifts- og miljøhensyn.

6.1.6 Alternative modeller («gul sekk», rent bruksgebyr m.m.)

Noen ønsker videreføring av «gul sekk» som frivillig ordning, andre ønsker kun betaling per bruk uten grunngebyr.

- Vurdering: «Gul sekk» er ikke i tråd med krav til kildesortering og har dokumenterte forsøplingsutfordringer. En ren bruksmodell uten grunngebyr vil ikke dekke faste kostnader (utstyr, returpunkter, administrasjon) og vil være i strid med selvkostprinsippet.
- Konklusjon: PAYT-modellen videreføres som anbefalt løsning: grunngebyr som gir tilgang til ordningen og et visst antall inkluderte restavfallsinnkast, med betaling per ekstra innkast. Sorterte fraksjoner kan leveres uten ekstra kostnad.

6.1.7 Miljø og klima (kjøring vs. gevinst ved kildesortering)

Flere stiller spørsmål ved om økt kjøring til returpunkt gir negativ klimaeffekt, og om ordningen faktisk gir miljøgevinst.

- Vurdering: Plukkanalysen av gulsekk viser at over 50 % av innholdet kunne vært kildesortert og materialgjenvunnet, med betydelig CO₂-besparelse sammenlignet med dagens situasjon. Overgang fra mange små sekker til større containere med nivåmåling vil også redusere behovet for egne kjøreruter for gulsekk og gi mer effektiv innsamling.

6.1.8 Juridiske og forvaltningsmessige avklaringer

Det etterlyses klarere bestemmelser om delegering av myndighet, fritakshjemmel, klagebehandling og eierskap til oppsamlingsenheter.

- Vurdering: Innspill fra særlig Bodø kommune vurderes som relevante og innarbeides i forskrift og retningslinjer. Det presiseres hva som delegeres til Iris, hvordan klager skal behandles etter forvaltningsloven, og hvem som eier og har ansvar for oppsamlingsenheter.
- Konklusjon: Forskriften justeres på disse punktene for å bli tydelig, regelteknisk korrekt og forvaltningsmessig robust.

6.1.9 Øy- og båtadkomst / særlige lokale forhold

Det er pekt på behov for tilpassede løsninger for øysamfunn og områder med båtadkomst og sesongbruk.

- Vurdering: For slike områder må løsningen tilpasses lokale forhold, blant annet ved bruk av havner, knutepunkter og eksisterende innsamlingsløsninger. Samtidig må kostnader og logistikk vurderes opp mot selvkost og likebehandling.
- Konklusjon: Øy- og båtadkomst ivaretas gjennom lokale tilpasninger innenfor rammen av bringeordning. Konkrete plasseringer vurderes i samarbeid med kommunene og evalueres i drift.

6.1.10 Kommunikasjon og medvirkning

Motstanden i enkelte områder viser behov for bedre og mer målrettet informasjon.

- Vurdering: Mange hytteeiere fanges ikke opp av kommunens ordinære kanaler. Det er behov for tydeligere budskap om lovkrav, selvkost, PAYT-modellen og miljøeffekter, samt praktisk informasjon om bruk av returpunkter.
- Konklusjon: Det utarbeides en egen kommunikasjonsplan for fritidsrenovasjon i Salten, inkludert profilering av ordningen, informasjonsmateriell, digitale flater, skilt og spørsmål-svar.

6.2 Konsekvenser for prosjektets anbefalinger

Høringen har ikke endret hovedretningen i prosjektet, men har bidratt til å tydeliggjøre og justere løsningen på flere punkt:

- **PAYT bekreftes som gebyrmodell**
Grunngebyr som gir tilgang til ordningen og et visst antall inkluderte restinnkast, med betaling per ekstra innkast. Sorterte fraksjoner kan leveres uten ekstra kostnad. Dette opprettholder sammenhengen mellom kostnad og bruk, samtidig som selvkost ivaretas.
- **Bringeordning legges til grunn for fritidsboliger**
Henteordning erstattes av bringeordning med strategisk plasserte returpunkter og miljøtorg, i tråd med lovverket og praksis i andre regioner.
- **Fritak presiseres og praktiseres strengt**
Fritak gis kun i snevre tilfeller etter objektive kriterier, særlig ved ubeboelige bygninger eller der det ikke er praktisk eller økonomisk forsvarlig å tilby renovasjon. Lav bruk, avstand og hjemkjøring gir ikke fritak.
- **Returpunkter etableres og justeres trinnvis**
Det legges opp til å starte med over-bakken-løsninger og et begrenset antall større, godt driftede returpunkter, som kan justeres etter erfaring (brukstall, forsøpling, logistikk).
- **Juridiske og forvaltningsmessige forhold styrkes**
Forskrift og retningslinjer justeres etter innspill fra kommunene, særlig når det gjelder delegering, fritakshjemler, klagebehandling og ansvar for oppsamlingsenheter.
- **Kommunikasjon og medvirkning forsterkes**
Det utvikles en felles kommunikasjonsplan for å sikre forståelse for lovgrunnlag, gebyrstruktur, fritaksmuligheter og miljøeffekt.

6.3 Erfaringer fra andre renovasjonsselskaper i Nord-Norge

Gjennomgangen av praksis hos andre renovasjonsselskaper i Nord-Norge (bl.a. LAS, SHMIL, Remiks, Reno-Vest og Fosen Renovasjon) viser at:

- fritidsrenovasjon nå er eller blir standard i regionen
- gebyrnivå for bringeordninger typisk ligger i området 2 000–2 500 kroner per år
- fritak praktiseres strengt og i hovedsak kun ved ubeboelighet eller dokumentert langvarig rehabilitering
- hjemkjøring av avfall og lav bruksfrekvens ikke gir grunnlag for fritak
- bringeordning med returpunkt er den dominerende løsningen, eventuelt kombinert med henteordning som et dyrere tilvalg

Dette bekrefter at den foreslåtte løsningen for Salten – med bringeordning, stramme fritakskriterier og en PAYT-basert gebyrmodell – er i tråd med regional og nasjonal praksis. Det gir også et viktig utgangspunkt for å kommunisere at ordningen ikke er unik for Salten, men en del av en bred utvikling i retning av mer likebehandling, høyere grad av kildesortering og bedre ressursutnyttelse av avfall fra fritidsboliger.

6.4 Oppsummering

Høringsprosessen har vist tydelig motstand mot innføring av fritidsrenovasjon i deler av regionen, men har samtidig gitt verdifulle innspill som har bidratt til å:

- presisere fritakskriterier og juridiske rammer
- tydeliggjøre at bringeordning er minimumsløsning for fritidsboliger
- forankre PAYT som en rettferdig og bruksnær gebyrmodell

- styrke miljø- og klimabegrunnelsen for ordningen
- forbedre plan for plassering, drift og oppfølging av returpunkter
- utvikle en mer målrettet kommunikasjonsstrategi

1. Bakgrunn og lovkrav

Utgangspunktet i dag

- Kommunene i Salten oppfyller ikke **forurensningsloven § 30** for fritidsboliger.
- Dagens frivillige ordning med **gulsekk** er ikke i tråd med krav til kildesortering og selvkost.

Lovgrunnlag

- Alle fritidsboliger er omfattet av avfallsforskriftens kapittel 10a om tilrettelegging for kildesortering av blant annet matavfall, plastemballasje, papir/papp samt glass- og metallemballasje
- Renovasjonsgebyr knyttes til eiendom, ikke person.

Altså: Det må innføres en egen renovasjonsordning for fritidsboliger for å være innenfor lovverket.

2. Nøkkeltall og miljøeffekt

Dagens situasjon

- Over **12 000 fritidsboliger** i Salten.
- Om lag **168 tonn restavfall** per år via gulsekk.

Plukkanalyse av gulsekk

- Over **50 %** kunne vært kildesortert.
- Potensial: **108 000 kg avfall** til materialgjenvinning.
- **162 000 kg CO₂** spart – tilsvarer produksjon av **540 000 kg klær**.

Miljøeffekt: Ny ordning gir mindre forsøpling, mindre restavfall og bedre utnyttelse av ressursene.

3. Anbefalt løsning

Helhetlig fritidsrenovasjon i Salten

- **Returpunkter med kildesortering plasseres langs hovedveier** og ved innkjøringer til hytteområdene.
- Innsamling av fem fraksjoner:
– matavfall, restavfall, papir, plastemballasje, glass- og metallemballasje
- **Tilgangsstyring** på containere (brikke/mobil) – kun de som betaler får bruke ordningen.
- **Over bakken-containere** i første fase for å redusere inngrep i natur og kunne justere etter faktisk bruk.
- Fritidsabonnenter kan i tillegg bruke **Iris sine miljøtor** i hele regionen.

Mål: Lovlig, praktisk og rettferdig løsning for alle hytteeiere – også de som leier ut eller bor langt unna.

4. Gebyrmodell – Pay As You Throw (PAYT)

Foreslått modell

- **Grunngebyr: 1 481 kr/år (inkl. mva)**
  - gir tilgang til ordningen
  - inkluderer **6 innkast** av restavfall
- **40 kr per ekstra innkast** av restavfall.
- Sortert avfall (mat, plast, papir, glass og metall) leveres **uten ekstra kostnad** på returpunkter og miljøtorg.

Effekt på øvrige husholdninger

- Eget **selvkostområde fritid** flytter kostnader fra husholdning til fritidsabonnenter.
- Forventet reduksjon i husholdningsgebyret: **78 kr per år per husstand**.

Hvorfor PAYT? Gir sammenheng mellom bruk og pris, oppleves rettferdig og stimulerer til kildesortering.

4. Fritak og likebehandling

Fritak (gebyr = 0 kr) kun ved:

- Dokumentert **ubeboelig/falleferdig bygning**.
- **Seter/bygg for reindrift** i aktiv drift som del av gårdsdrift/landbruk.

Gir ikke fritak eller redusert gebyr:

- Lav bruk
- At avfall tas med hjem
- Lang avstand til returpunkt
- Eierens økonomi eller bosted
- At man eier flere fritidseiendommer

Prinsipp: Felles og enhetlig praksis i alle Salten-kommunene, forutsigbart for både forvaltning og abonnenter.

5. Anbefaling til politisk vedtak

Iris Salten anbefaler at kommunestyrene i eierkommunene vedtar:

1. **Innføring av felles renovasjonsordning for fritidsboliger i Salten.**
2. **Gebyrmodell basert på Pay As You Throw (PAYT)** med grunngebyr + betaling per innkast av restavfall.
3. At **Iris Salten gis ansvar for behandling av fritakssøknader** etter felles retningslinjer og at klager behandles i interkommunalt klageorgan.

Resultat: Lovlig, bærekraftig og rettferdig renovasjonsordning for fritidseiendommer i hele Salten – med tydelige miljøgevinster og ryddige økonomiske rammer.

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	22.01.2026
	Bystyret	05.02.2026

Fritidsrenovasjon – Forslag til ny renovasjonsløsning og gebyrmodell

Kommunedirektørens forslag

1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.
2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon.
3. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan.

Hva aktualiserer saken?

Bystyret vedtok den 15. mai 2025 i PS 25/76 å sende forslag til renovasjonsløsning og gebyrmodell for fritidsboliger på høring. Forslaget ble sendt til vedtatte høringsinstanser og publisert på Bodø kommunes hjemmeside 21. mai 2025. Høringsfristen var seks uker. Iris Salten IKS har vurdert innspillene og oversendt endelig forslag til renovasjonsløsning og gebyrmodell for fritidsboliger til eierkommunene.

Saksopplysninger

Forhold til lowerk

Kommunen har en lovpålagt plikt til å sørge for innsamling av husholdningsavfall, jf. forurensningsloven § 30. Med husholdningsavfall menes avfall fra private husholdninger, jf. forurensningsloven § 27a. Med husholdning menes alle typer boliger med privat husholdning, også boliger som ikke benyttes regelmessig, herunder hytter, fritidshus o.l., jf. forarbeidene til forurensningsloven (Ot.prp. nr.87 pkt. 2.6.2).

Avfallsforskriften §§ 10a-4 og 10a-5 stiller krav om utsortering og separat innsamling av matavfall, plast, papir, glass, metall, park- og hageavfall, samt tekstiler. Innsamlingen skal skje ved henteordning, men kan erstattes med bringeordning i enkelte områder, eksempelvis for fritidsboliger.

Bodø kommune har sammen med de øvrige kommunene i Salten delegert renovasjonsansvaret til Iris Salten IKS. Dagens ordning for fritidsboliger er frivillig. Fritidsboligeiere kan kjøpe en gulsekk, fylle den med avfall og plassere den langs offentlig vei. Sekken hentes deretter av Iris Salten IKS.

Statsforvalteren i Nordland, som forurensningsmyndighet, utførte den 15. mai 2025 tilsyn av husholdningsrenovasjonen i Fauske kommune, hvor det blant annet ble avdekt følgende avvik:

«...

Kommunen sørger ikke for utsortering og separat innsamling av husholdningsavfall fra fritidsboliger i kommunen.

...»

I rapporten uttaler Statsforvalteren følgende om dagens løsning for innsamling av husholdningsavfall fra fritidsboliger:

«...

Per i dag fungerer løsningen for fritidsrenovasjon slik at man kan kjøpe en «gulsekk». Gulsekken gir ikke mulighet til å sortere avfallet i tråd med kravene i forskriften. Kommunen oppfyller med dette ikke kravet til å sørge for utsortering og separat innsamling for alle husholdninger i kommunen.

...»

Både opprinnelig og revidert rapport fra Statsforvalterens tilsyn med Fauske kommune er vedlagt som vedlegg 1.

Iris Salten IKS har opplyst at Statsforvalteren har uttalt følgende vedrørende eventuell manglende lukking av avviket:

«...

Statsforvalteren kan gi kommunen pålegg om retting etter kommuneloven § 30-4 dersom vi vurderer at det er nødvendig med oppfølging etter påpeking av avvik i tilsynsrapporten. Dersom kommunen ikke retter seg etter pålegget, vil vi følge opp saken med dialog/brev. Fordi våre tilsyn er risikobasert, vil fravær av retting etter pålegg kunne føre til en økt hyppighet av tilsyn med den aktuelle kommunen. Det vil også være noe vi tar med oss inn i kommunedialogen. I tillegg vil Miljødirektoratet bli varslet om kommuner som ikke retter seg etter pålegg.

...»

Forslag til ny renovasjonsløsning

Forslag til ny renovasjonsløsning for fritidsboliger fremgår av rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten». Rapporten er vedlagt som vedlegg 2. Oppsummering av forslaget er inntatt som vedlegg 3. Både rapporten og oppsummeringen er utarbeidet av Iris Salten IKS.

Formålet med forslaget er å etablere en renovasjonsordning som tilrettelegger for kildesortering og innsamling av husholdningsavfall fra fritidsboliger, i tråd med kravene i forurensningsloven og avfallsforskriften.

Oppsummert foreslås dagens renovasjonsordning med gulsekken erstattet av strategisk plasserte returpunkter. På returpunktene etableres oppsamlingsenheter som legger til rette for kildesortering av husholdningsavfall. I første omgang foreslås oppsamlingsenhetene etablert som containere over bakken. Dette gir fleksibilitet og reduserer behovet for inngrep i naturen ved endret behov. Enhetene foreslås utstyrt med elektronisk tilgangsstyring, slik at returpunktene primært benyttes av fritidsboligeiere. Dersom det er teknisk mulig, kan det tilrettelegges for at andre brukere, herunder turister, kan betale for enkeltinnkast.

Basert på en analyse av fritidsbebyggelsen i Salten foreslår Iris Salten IKS at det etableres returpunkter for fritidsrenovasjon på følgende lokasjoner i Bodø kommune:

- Miljøtorget i Misvær
- Støvset
- Kvikstad
- Saltstraumen/Knapplund
- Kjerringøy
- Kløkstad havn
- Bodø havn
- Heia v/Soløyvannet
- Riksvei 80 i nærheten av Nystad gartneri/Mørkved handelspark
- Vikan/Tverlandet
- Valnes

For nærmere redegjørelse av renovasjonsløsningen vises det til kapittel 4 i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten», inntatt som vedlegg 2.

Forslag til gebyrmodell

Iris Salten IKS foreslår videre en gebyrmodell for fritidsrenovasjon basert på «Pay As You Throw» (PAYT). Modellen innebærer at brukerne betaler basert på hvor mye avfall de faktisk kaster. Formålet med modellen er å gi insentiver til å redusere avfallsmengden, øke gjenvinning og sikre bærekraftig renovasjon. Konkret foreslås følgende:

- Fritidsabonnenter faktureres et grunngebyr på kr 1 481,25 per år, inklusive merverdiavgift. Grunngebyret gir tilgang til returpunktene og inkluderer seks restavfallsinnkast.
- Fra og med det syvende innkastet faktureres det ytterligere kr 40 per innkast.
- Sortert avfall (mat, plast, papir, glass og metall) kan leveres uten ekstra kostnad ved returpunktene.

Iris Salten IKS vurderer at gebyrmodellen gir en god balanse mellom rettferdighet, forutsigbarhet og økonomiske insentiver til kildesortering.

For nærmere redegjørelse av den foreslåtte gebyrmodellen vises det til kapittel 3.4 i den vedlagte rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten», inntatt som vedlegg 2.

Høringsinnspill

Forslag til ny løsning for fritidsrenovasjon ble sendt på høring sammen med forslag til ny renovasjonsforskrift med tilhørende retningslinjer. Det ble mottatt totalt 18 høringsinnspill til forslaget til ny løsning for fritidsrenovasjon. Innspillene ble oversendt Iris Salten IKS for vurdering. En sammenstilling av innspillene til forslaget til ny løsning for fritidsrenovasjon er vedlagt som vedlegg 4. For gjennomgang av Iris Salten IKS' vurderinger av mottatte høringsinnspill vises det til kapittel 6 i den vedlagte rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten», inntatt som vedlegg 2.

Kommunikasjonsplan

Iris Salten IKS har utarbeidet et forslag til kommunikasjonsplan for ny renovasjonsløsning og gebyrmodell for fritidsboliger, inntatt som vedlegg 5.

Vurderinger

Statsforvalteren i Nordland har fastslått at dagens renovasjonsordning for fritidsboliger i Bodø kommune og øvrige eierkommuner til Iris Salten IKS ikke oppfyller plikten til å sørge for at husholdningsavfall kildesorteres og samles inn separat, jf. avfallsforskriften §§ 10a-4 og 10a-5.

Selv om Bodø kommune og de øvrige kommunene i Salten har delegert renovasjonsansvaret til Iris Salten IKS, er fortsatt hver enkelt kommune ansvarlige for å oppfylle pliktene etter avfallsforskriften. Delegasjon fritar ikke kommunene for det overordnede ansvaret, og eierkommunene må derfor sikre en renovasjonsløsning for fritidsboliger som tilfredsstillende kravene til kildesortering og innsamling. Manglende oppfyllelse av disse pliktene kan medføre pålegg om retting fra Statsforvalteren og hyppigere tilsyn.

Innføring av den foreslåtte renovasjonsløsningen antas å gi flere miljømessige gevinster. For det første antas kildesorterings- og gjenvinningsgraden å øke. Ifølge Iris Salten IKS viser plukkanalyser at over 50 prosent av innholdet i gulsekken kunne vært kildesortert og materialgjenvunnet, tilsvarende en potensiell CO₂-besparelse på 162 000 kg. Dette vil bidra til sirkulær ressursutnyttelse.

For det andre forventes det at overgang fra mange små sekker til større containere med nivåmåling vil gi en mer effektiv innsamling av husholdningsavfall fra fritidsboliger. Antallet gulsekker som settes ut langs offentlig vei varierer betydelig med sesong, noe som gjør dagens innsamling lite effektiv.

For det tredje vil ny løsning redusere forsøpling i naturen. Ifølge Iris Salten IKS bidrar vær, vind, fugler og dyr til at avfall fra gulsekkene spres, noe som skaper forsøpling.

Ifølge Iris Salten IKS kan en mer effektiv håndtering av fritidsrenovasjonen bidra til lavere gebyrer, ettersom økt kildesortering reduserer kostnadene knyttet til forbrenning av restavfall.

Driftsmessige og økonomiske konsekvenser

Innføring av den foreslåtte renovasjonsløsningen for fritidsboliger vil ikke ha driftsmessige eller økonomiske konsekvenser for Bodø kommune. For fritidsboligeiere vil innføringen medføre et årlig fritidsrenovasjonsgebyr på kr 1 481,25 per år inklusive merverdiavgift. Iris Salten IKS skisserer at det skal opprettes et eget selvkostområde for fritidsrenovasjon, for å unngå kryssubsidiering fra ordinære husholdningsabonnenter. Ifølge Iris Salten IKS vil overgangen til ny fritidsrenovasjonsordning gi en estimert årlig reduksjon i husholdningsgebyret på rundt kr 60 per husstand.

Iris Salten IKS har utarbeidet et dokument som gir en samlet fremstilling av økonomien i den nye fritidsrenovasjonsordningen (fireårsplan). Dokumentet beskriver hva kostnadene består av og hvilke konsekvenser reduksjoner i ordningen vil ha for drift, kvalitet og gebyrnivå. Iris Salten IKS opplyser at beregningene er gjort etter selvkostregelverket og viser hvordan grunngebyret på kr 1 481,25 påvirkes av både kostnadsnivå og nedskaleringer i tekniske løsninger. Dokumentet er lagt ved som vedlegg 6.

Forholdet til vedtatte planer

Både kommuneplanens samfunnsdel 2024–2036 og klima- og energiplan 2025–2037 fastslår at Bodø kommune har som mål å redusere både direkte og indirekte klimagassutslipp. En renovasjonsordning som sikrer kildesortering og separat innsamling av husholdningsavfall fra fritidsboliger vil kunne bidra til dette ved å redusere mengden restavfall som går til forbrenning. Dette vil senke direkte utslipp av CO₂. Samtidig vil økt materialgjenvinning av plast, metall, glass og papir gi indirekte utslippsreduksjoner ved å redusere behovet for produksjon av nye råvarer.

Videre fremgår det av klima- og energiplan 2025–2037 at Bodø kommune har som mål å styrke sirkulærøkonomien. En renovasjonsløsning for fritidsboliger vil kunne bidra til å øke kildesorteringsgraden og sikre at avfall som kan materialgjenvinnestilbakeføres til materialkretsløpet. Dette gir bedre ressursutnyttelse, reduserer miljøbelastningen og understøtter kommunens mål om en styrket sirkulærøkonomi.

Anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler at Bodø kommune etablerer en renovasjonsløsning for fritidsboliger som oppfyller kravene til kildesortering og innsamling i avfallsforskriften. Etter kommunedirektørens vurdering ivaretar Iris Salten IKS' forslag til ny løsning disse kravene. Kommunedirektøren anbefaler derfor at forslaget til renovasjonsløsning og gebyrmodell for fritidsboliger, slik det er beskrevet og anbefalt i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.

Kjell Hugvik
Kommunedirektør

Knut A. Hernes
Avdelingsdirektør

Saksbehandler: Andreas Ryan

Trykte vedlegg:

- 1 Rapport etter tilsyn
- 2 Rapport om fritidsrenovasjon i Salten
- 3 Oppsummering forslag til fritidsrenovasjon
- 4 Sammenstilling av høringsinnspill
- 5 Kommunikasjonsplan
- 6 Økonomi, kostnadsstruktur og vurdering av mulige kutt

Andre referanser:

Ingen.

Bystyrets behandling i møte den 05.02.2026:

Fredric Martinsen
Persson (AP)

Fritidsrenovasjon

1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.
2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon.
3. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan

Votering

Innstillingen ble vedtatt med 20 stemmer mot Persson sitt forslag som fikk 19 stemmer og falt (3V, 7AP, 4SV, 1MDG, 1KRF, 3UAVH).

Vedtak

1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.

IRIS vurderer det reelle behovet for antall innkastplasser for fritidsrenovasjon.
2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon, men grunngbyret fastesettes til kr 300,- inkl. mva.
3. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan.

Rapport

MOSS KOMMUNE

16.05.2025

Forvaltningsrevisjon MOVAR IKS

1 SAMMENDRAG

Revisjonens fremgangsmåte

I denne forvaltningsrevisjonen har revisjonen vurdert om MOVAR IKS gjennomfører korrekte beregninger for selvkost på vann-, avløps- og renovasjonsområdet. Revisjonen har også vurdert i hvilken grad MOVAR IKS har etablert systemer og rutiner som sikrer kostnadseffektiv drift og god økonomistyring. I tillegg til dette har revisjonen beskrevet hvilke beslutningsprosesser selskapet har hatt i forbindelse med

- vedtaket om å innhente husholdningsavfall i egenregi
- vedtaket om Fuglevik renseanlegg, og
- vedtaket om hovedvannledning Moss og Vestby

I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet data fra ulike kilder, og brukt ulike metoder for innsamling av data, for å sikre et datagrunnlag med høyest mulig grad av gyldighet og pålitelighet. Revisjonen har gjennomført dokumentanalyser og regnskapsanalyser i tillegg til at det er gjennomført intervjuer med blant annet selskapets administrerende direktør, økonomisjef og sektorsjefene for vann/avløp og renovasjon.

Revisjonens funn og konklusjoner

Revisjonens gjennomgang viser at MOVAR IKS i hovedsak følger prinsippene i selvkostregelverket, men det er identifisert forbedringspotensial når det gjelder etterprøvnbarhet av grunnlaget for selvkostberegninger. Direkte kostnader blir i stor grad korrekt bokført på avdelingene, mens felleskostnader fordeles ved årets slutt basert på fordelingsnøkler og skjønn. Revisjonen finner at enkelte av disse vurderingene ikke er dokumentert, noe som skaper usikkerhet knyttet til om kostnadsfordelingen er korrekt.

For indirekte kostnader viser revisjonen til at det benyttes fordelingsnøkler anbefalt i selvkostveilederen, men at skjønnsutøvelsen i større grad bør dokumenteres. Interne tjenester belastes etter faktisk medgåtte timer, i tråd med regelverket. MOVAR eier aksjer og andeler i andre selskaper og det er uklart for revisjonen hvorvidt selskapet har foretatt en vurdering av om alle kostnader knyttet til strategisk ledelse/støtte er henførbare til selvkost.

Innenfor renovasjon er det innført nye rutiner fra høsten 2024 med bistand fra Momentum Selvkost. Dette har ført til forbedret dokumentasjon og klarere skille mellom husholdning og næring. Tidligere år vurderer vi at kan være beheftet med unøyaktigheter.

Når det gjelder kalkulatoriske kapitalkostnader, er det vår vurdering av MOVAR følger selvkostveilederen. Terskelverdier for aktivering er etter vår vurdering basert på fornuftig skjønn. Andre inntekter knyttet til selvkosttjenester, utover gebyrinntekter, blir i hovedsak korrekt fratrukket selvkost.

Et viktig funn er at selvkostkalkyle for vann og avløp ikke er fordelt per kommune, til tross for at dette kreves av forskriften. Dette gjelder også tilhørende selvkostfond. MOVAR begrunner det med solidarisk prising som er bestemt i selskapsavtalen. Revisjonen vurderer at dette innebærer en risiko for kryssubsidiering mellom kommuner. For renovasjon og slam er det derimot etablert kommunevise selvkostregnskap.

Som nevnt, er selvkostfond for vann og avløp ikke delt opp per kommune. Kommunene har derfor etter revisjonens oppfatning ikke et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for fastsettelse av gebyrnivået for VA-området. For renovasjonsområdet er selvkostfond håndtert korrekt. Våre undersøkelser viser også at kalkulatorisk rente på selvkostfond ikke beregnes i tråd med selvkostforskriften.

I en uttalelse fra kommunal og distriktsdepartementet av 10. Januar 2025 vedrørende fordeling av selvkost ved utvidet egenregi, konkluderer departementet med at det er avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene at fordelingen ikke framstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige. Revisjonen er av den oppfatning at selskapet og eierkommunene bør foreta en vurdering knyttet til bruk av solidarisk pris på vann- og avløp, sett i lys av denne uttalelsen.

Vederlaget for tjenester som MOVAR utfører for datterselskapet er i tjenesteavtalen fastsatt til selvkost. Konkurranselovens bestemmelser sier at prissettingen av tjenester mellom to juridiske selskap i samme konsern skal foregå på markedsmessige vilkår. Revisjonen vurderer at det avtalebestemte vederlaget er et klart brudd på denne bestemmelsen. Selskapet praktiserer imidlertid fakturering med påslag utover selvkostpris, men vi er usikre på om påslaget reflekterer markedspris.

Revisjonen vurderer at MOVAR må styrke dokumentasjon av skjønnsutøvelse, fordele selvkostregnskap og fond per kommune, samt vurdere løpende fordeling fremfor periodisk bruk av fordelingsnøkler. Kommunene og selskapet bør også revurdere bruk av solidarisk pris på vann og avløp, og i tillegg fakturere markedspris for tjenester utført for datterselskapet. Uten slike tiltak vurderer vi risikoen for regelbrudd og kryssubsidiering som vesentlig.

Revisjonens gjennomgang viser at MOVAR IKS har etablert overordnede og operative mål for virksomheten, forankret i selskapsavtalen og dokumentet «Strategi 2024–2027». Strategidokumentet beskriver selskapets visjon, samfunnsoppdrag, samt mål og ambisjoner innen kjerneområdene renovasjon, vann og avløp, og brann og redning. Det foreligger imidlertid ikke sektorvise handlingsplaner, noe revisjonen anbefaler å implementere for å sikre tydelig retning, ansvar og måloppnåelse.

Selskapet har hensiktsmessige systemer for beslutningsdokumentasjon og etterprøvnbarhet gjennom bruk av AdminControl, samt en oppdatert styreinstruks og klar fordeling av roller og ansvar, understøttet av instruksjer og fullmaktsreglement.

Innen økonomistyring har MOVAR IKS etablert gode kontrolltiltak og en velfungerende økonomifunksjon. Det rapporteres regelmessig på økonomi både internt og til styret, og selskapet utarbeider både kortsiktige og langsiktige budsjetter. Regnskapet føres internt og revideres eksternt av BDO.

Når det gjelder anskaffelser, benytter MOVAR IKS prinsippene i Moss kommunes anskaffelsesstrategi, men har ikke utviklet en egen, overordnet strategi eller et formalisert anskaffelsesreglement. Revisjonen anbefaler at selskapet utarbeider begge deler for å styrke styring, etterlevelse og profesjonalisering av innkjøpsfunksjonen. Det anbefales også at reglementet tydeliggjør roller, ansvar, krav og kontrollrutiner for å sikre etterlevelse av regelverk og gode innkjøpsprosesser.

Samlet sett vurderer revisjonen at MOVAR IKS har etablert gode systemer og praksis innen strategisk styring, organisering og økonomikontroll, men at det er rom for forbedringer knyttet til operasjonalisering av mål og anskaffelsesstyring.

Revisjonens anbefalinger

Basert på våre vurderinger og konklusjoner anbefaler vi at selskapet bør

- a) sikre at fordelingen mellom avdelingene gjøres fortløpende slik at kravet til adskilt regnskap blir ivare tatt
- b) sørge for at selvkostberegningen på vann -og avløp er fordelt på de enkelte kommuner, samt avklare hvorvidt den enkelte kommune eller selskapet skal håndtere selvkostfond
- c) benytte gjennomsnittlig selvkostfond gjennom året som beregningsgrunnlag for kalkulatorisk rente

- d) foreta en vurdering av selskapsavtalen sett i lys av Kommunal- og distriktsdepartementets brev av 10. januar 2025, slik at ikke kommunene over tid blir subsidiert av hverandre
- e) endre bestemmelsen om vederlag for tjenester i tjenesteavtalen med datterselskapet, og sikre at fakturering av datterselskapet for utførte tjenester reflekterer markedspris
- f) vurdere å utarbeide sektorvise handlingsplaner som konkretiserer selskapets strategiske mål
- g) vurdere å utarbeide en overordnet anskaffelsesstrategi for MOVAR IKS
- h) vurdere å utarbeide et anskaffelsesreglement for selskapet

Regnskapsmessig overskudd eller underskudd som fremkommer ved årets slutt avregnes de øvrige avdelingene i selskapet i henhold til faktisk medgått arbeidstid. Det ble budsjettert med et svakt overskudd i 2023 som ble foreslått ført mot selvkostfond.

Samlet sett for 2023, ble det årets regnskapsmessige resultater – totalt og per avdeling – presentert for styret og representantskapet som følger:

Årets resultat (overskudd)	-8 746 440	Totalt samtlige sektorer
Årsoverskudd administrasjon	-1 324 833	Avsettes til egenkapital
Årsoverskudd teknisk avdeling	-143 862	Avsettes til egenkapital
Årsoverskudd Vansjø vannverk	-10 080 961	Avsettes til selvkostfond
Årsoverskudd avløp	-10 761 551	Avsettes til selvkostfond
Årsunderskudd renovasjonstjenester	7 648 742	Dekkes av selvkostfond
Årsunderskudd MIB – brann/tilsynstjenester	5 644 925	Dekkes av egenkapital
Årsunderskudd MIB – feiertjenester	988 000	Dekkes av selvkostfond
Solgård Avfalls plass, konsesjonsbetinget avsetning	-716 900	Avsettes til etterbruksfond
Sum disponering (avrundet)	-8 746 440	

Figur 18 – Gjengitt årsregnskap fra Representantskapssak 4/2024 (negative tall = overskudd)

4.2.8 Selvkost og organisering

Regnskapsmessig organisering av selvkost er omtalt under kapittel 4.2. Administrerende direktør bekrefter at MOVAR ikke har kommunevise kalkyler på vann- og avløpsområdene. Dette er begrunnet i bestemmelsen om solidarisk prising, som innebærer beregning av lik pris per kubikkmeter for leverte vann- eller avløpsmengder for alle eierkommunenes innbyggere. Årsrapportene presenterer vann- og avløpsmengder i kubikkmeter levert til hver enkelt eierkommune i løpet av året; dette er derfor det nærmeste man kommer kommunevise presentasjoner av selvkost på vann og avløp.

Det fremkommer i brev, vedrørende fordeling av selvkost på eierkommuner ved utvidet egenregi, fra kommunal- og distriktsdepartementet datert 10. januar 2025 at:

«Selvkost skal gjelde for "kommunens kostnader", etter en faglig skjønnsmessig vurdering fra selskapet. (...) Er kostnadene ved renovasjon i én kommune høyere per abonnent enn i en annen kommune, og det ikke eksisterer faglige grunner for kostnadsutjevning, skal ikke abonnentene betale samme pris. På den annen side er det ikke hensikten at ulike transportavstander fra kommunene til behandlingsanlegg nødvendigvis skal separeres. (...) Den samme vurderingen kan for eksempel også gjelde drikkevannsforsyning og ledningsnett.»

Det er også anledning til å se investeringer som gjøres på ulike tidspunkt i sammenheng. Der som det er lagt en investeringsplan som samlet vil komme samtlige kommuner tilnærmedesvis likt til gode, kan det være rimelig å utligne de samlede kapitalkostnadene på samtlige kommuner. (...) Det avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene er at fordelingen ikke framstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige.»

Departementet henviser til tidligere rundskriv H-3/14 og antar at dette fortsatt vil være den gjeldende forståelse av regelverket.

av året presenteres. Med bakgrunn i det ovennevnte er vår vurdering at selskapet ikke har sørget for at kommunene kan utarbeide en samlet selvkostkalkyle for vann- og avløpsområdet.

Husholdningsrenovasjon er skilt ut i en egen avdeling (avd. 55) og det er dette avdelingsregnskapet som i hovedsak danner grunnlaget for selvkostregnskapet for renovasjonstjenesten til de respektive kommunene. Dette anser vi at er i tråd med selvkostveileder.

4.3.9 Kryssubsidiering

Som nevnt tidligere i rapporten fordeler selskapet en del av kostnadene fra fellesfunksjoner etter en fastsatt fordelingsnøkkel på slutten av året. Det foreligger dokumentasjon knyttet til dette.

Miljødirektoratet har i en uttalelse fra 2017 til revisjonen avklart hvordan begrepet «separate regnskap», som det er stilt krav til i avfallsforskriftens § 15-4, skal forstås. Det kommer frem at bruk av kun fordelingsnøkler på slutten av året ikke er å anse som separat regnskap. Selskapet bør, etter vår vurdering, organisere regnskapet slik at inntekter og kostnader fordeles fortløpende til selvkosttjenester og næring.

Som nevnt, er selvkostberegningen på vann- og avløp ikke fordelt per kommune, og dette begrunnes i bestemmelsen i selskapsavtalen om solidarisk prising. Revisjonen vurderer at dette skaper en risiko for kryssubsidiering mellom kommunene. Solidarisk prising er etter vår oppfatning ingen hindring for å kunne foreta en fordeling av selvkostkalkyler og selvkostfond.

Kommunal- og distriktsdepartementet har i brev av 10. januar 2025, vedrørende fordeling av selvkost på eierkommuner ved utvidet egenregi, uttalt at hvis kostnadene ved renovasjon i én kommune er høyere per abonnent enn i en annen kommune, og det ikke eksisterer faglige grunner for kostnadsutjevning, skal ikke abonnentene betale samme pris. Videre kan vi lese av brevet at den samme vurderingen også gjelder drikkevannsforsyning og ledningsnett. Departementet konkluderer med at det er avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene, at fordelingen ikke framstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige.

For MOVAR sitt tilfelle, kan det diskuteres hvorvidt denne praksisen er å anse som kryssubsidiering mellom de enkelte kommuner når transportavstander er ulike. Fast solidarisk pris per kubikkmeter er avtalt mellom partene i selskapsavtalen til MOVAR. Selvkostveilederen åpner dessuten for at kommunene kan ta samme pris selv om transportetappen er ulik. Revisjonen er av den oppfatning at eierkommunene og selskapet bør foreta en vurdering knyttet til bruk av solidarisk pris på vann- og avløp, sett i lys av Kommunal- og distriktsdepartementets brev av 10. januar 2025.

Ifølge Miljøverndepartementet¹⁴ er det et viktig prinsipp at: «[...] renovasjon organisert i et interkommunalt selskap ikke skal lede til at innbyggerne i en kommune subsidierer innbyggerne i en annen.»

Selskapet har rutiner på håndtering av de ulike avfallsfraksjoner på Solgård avfallsplass, der det skilles mellom husholdnings- og næringsavfall ved innveining. Håndtering av næringsavfall er skilt ut i en egen juridisk enhet; MOVAR Næring AS. MOVAR har fått bistand fra Momentum Selvkost vedrørende selvkostkalkyle på renovasjon der de har gjort en revurdering av tidligere modell. I tillegg har selskapet skilt ut egne næringskalkyler, samt rendyrket kontoplanen mellom selvkost og næring.

---

¹⁴ Beregning av avfallsgebyrer ved organisering i interkommunalt selskap. Brev fra Miljøverndepartementet, 30. november 2009.

for beregning av alternativkostnaden; 5-årig swaprente med et tillegg på ½ prosentpoeng. Beregningsgrunnlaget er gjennomsnittlig fondsbeholdning det enkelte år. Ved underskudd skal rentekostnadene beregnes ut fra årets gjennomsnittlige fremførte underskudd og kalkylerenten.

Kommunestyrets beslutningsgrunnlag

Selvkostforskriften bygger på at det utarbeides én samlet selvkostkalkyle for kommunen for det aktuelle tjenesteområdet, uavhengig av organisering.

Som grunnlag for de årlige vedtak av gebyrene må kommunene utarbeide en selvkostkalkyle som omfatter investeringsplaner, drift- og vedlikeholdskostnader og selvkostkalkyle for budsjettåret samt for økonomiplanperioden. Dette for å ha kontroll med og kunne dokumentere at gebyrinntektene ikke overstiger samlet selvkost.

Kommunen skal i henhold til selvforskriftens § 9 ha dokumentasjon av hvordan beregningen av samlet selvkost er gjort. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år.

Det fremkommer også av forurensningsforskriften § 16-1 annet ledd, at det stilles krav til kommunestyrets beslutningsgrunnlag for vedtak av gebyrsatser for budsjettåret:

«Før kommunen gjør vedtak om gebyrenes størrelse, skal det foreligge et overslag over kommunens antatte direkte og indirekte kostnader knyttet til drifts-, vedlikeholds- og kapitalkostnader på henholdsvis vann- og avløpssektoren for de nærmeste tre til fem årene. Overslaget skal så vidt mulig utarbeides i sammenheng med kommunens rullerende økonomiplan. Det skal også foreligge et overslag over hvilke beløp gebyrene antas å innbringe.»

Forurensningslovens § 34 sier at kommunene skal fastsette gebyrer for innsamling av husholdningsavfall mv. og at gebyrene ikke skal overstige kommunens kostnader:

«Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallssektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll mv. Kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene. Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader. For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter §§ 29, 30 eller 31 må gebyret ikke overstige kommunens kostnader.»

Som grunnlag for de årlige vedtakene knyttet til VA-gebyrene må derfor kommunene utarbeide en selvkostkalkyle som omfatter investeringsplaner, drift- og vedlikeholdskostnader og selvkostkalkyle for budsjettåret samt for økonomiplanperioden.

Det fremkommer i rapporten fra Norsk Vann³³ at kalkylen skal vise hvordan selvkost vil utvikle seg i perioden og hvilke eventuelle endringer som må gjøres i årsgebyr og tilknytningsgebyr for å oppnå selvkostdekning. Oppsettet må videre blant annet vise saldoen på selvkostfondet i økonomiplanperioden, utviklingen av selvkost og gebyrinntektene. Kommunestyret får da en mulighet å se behovet for å sette gebyrene opp eller ned, og at det tas høyde for eventuelle svingninger i selvkost som krever en stigende opptrapping av gebyrene.

---

³³ Jf Norsk Vann rapport 210/2015 s. 59.

A close-up photograph of a single, vibrant yellow maple leaf with detailed vein structure, attached to a dark brown branch. The background is a soft-focus, bright sky. The image is partially overlaid by a large, semi-transparent grey triangle that points towards the bottom-left corner.

Revisjon renovasjon

For kontrollutvalget i
Rødøy kommune

7. november 2025

1. Sammendrag

Et velfungerende renovasjonstilbud forutsetter forutsigbarhet, effektiv drift og tydelige miljøambisjoner, slik at avfallet håndteres på en måte som ivaretar både lovpålagte krav og samfunnets behov. Kommunen har et ansvar som innebærer å sørge for at innbyggerne får et renovasjonstilbud som er forsvarlig, tilgjengelig og i tråd med gjeldende regelverk. Et godt renovasjonssystem omfatter både kommunen og dens leverandører, herunder Helgeland Avfallsforedling IKS (HAF) og skal sikre innbyggerne en trygg og enkel tilgang til renovasjonstjenester, samtidig som ressursene benyttes best mulig og miljøpåvirkningen reduseres i tråd med kommunens krav, nasjonale krav og EU-direktiver.

Kontrollutvalget i Rødøy kommune har derfor besluttet at det skal gjennomføres en revisjon av renovasjonstjenestene knyttet husholdningsavfall. Revisjonen skal belyse hvorvidt renovasjonstjenesten leveres i samsvar med selvkostregelverket og om den er i tråd med relevante klima- og miljøkrav og ambisjoner.

Revisjonen viser at renovasjonstjenesten i hovedsak leveres i samsvar med selvkostregelverket og om den er i tråd med relevante klima- og miljøkrav og ambisjoner. Dette begrunnes med at:

- Det er etablert et renovasjonstilbud som i hovedsak ivaretar gjeldende miljøkrav, og at innbyggerne tilbys tjenester i tråd med lovpålagte rammer gjennom HAF og at selskapet fremstår i stor grad som en pådriver for utvikling av gode miljømessige løsninger innen avfallsbehandling. Samtidig gjenstår det et arbeid for å nå fastsatte gjenvinningsmål, og revisjonen bemerker behov for tydeligere fastsatte møteplasser og økt dialog mellom kommunen og HAF.
- Det er etablert et system for relevant kostnadsfordeling. Samtidig er dagens praksis ikke tilstrekkelig til å sikre en fordeling i tråd med regelverket mellom kommunene og dermed korrekt på gebyrbetalerne i de ulike kommunene.
- Avfall fra kommunale virksomheter håndteres i tråd med regelverket og det er gjennomført korrekte gebyrvedtak.
- Det er imidlertid funnet at kommunen og HAF har to alvorlige brudd på regelverket hva gjelder gebyrberegninger og spesifikasjon og bruk av selvkostfond/fremførbart underskudd. Det føres ikke selvkostregnskap per kommune, og tidligere fremførbart underskudd for husholdning er ikke utlignet innen femårsregelen.

For å sikre at renovasjonstjenestene leveres i samsvar med selvkostregelverket og er i tråd med relevante klima- og miljøkrav og ambisjoner, anbefaler revisor at kommunen:

- Stille krav om systematisk kartlegging av gjenvinningspotensial. Vi anbefaler at kommunen som eier stiller krav til at HAF har planer for å nå klima- og miljøkrav som er satt til selskapet, herunder at HAF gjennomfører en systematisk kartlegging av hvor potensialet for økt gjenvinning er størst, og utarbeider en plan for oppfølging. Dette vil bidra til måloppnåelse og tydeligere dokumentasjon av resultater.
- Øker transparens og brukerinnsikt. Vi anbefaler at kommunen som eier stiller krav til at HAF på sine nettsider etablerer et miljødashbord med sentrale nøkkeltall og innføre en ordning for brukerinnsikt og klageregistrering, slik at erfaringer fra innbyggerne systematisk kan benyttes til forbedring av tjenesten.
- Videreutvikle samarbeidet og styrker dialogen rundt driften til HAF. Det bør opprettes faste møtearenaer med vekt på strukturert dialog og måloppfølging rundt driften til HAF. En mer strukturert og regelmessig dialog vil kunne styrke kommunens «sørge for»-ansvar.

- Reviderer selskapsavtalen og forbedrer systemene for kostnadsfordeling, slik at dagens gebyrordning med lik pris for alle eierkommuner endres til å følge lovens krav om å beregne gebyrene med grunnlag i kostnadene og anvendelse av selvkostfond tilknyttet husholdning for hver enkelt kommune.
- Stiller krav til at HAF gjennomgår selvkostfondet og legger en plan for å håndtere underskuddet i samsvar med femårsregelen.

5.2.2 Fordeles og rapporteres kostnader mellom kommunene i samsvar med regelverk

Dokumentanalyse

I selskapsavtalen mellom HAF og eierkommunene står det under punkt 13.2 at priser for selskapets tjenester er lik for alle eierkommunene, samt i punkt 13.5 at det forutsettes like gebyrer i alle kommunene.

Intervjuer

Det fremkommer fra intervjuene at funnene fra dokumentanalysene om at prisen for selskapets tjenester er lik for alle eierkommunene er korrekt. HAF skiller ikke på kostnader mellom kommunene og fordeler kostnadene tilknyttet husholdningsavfall på antall totale husholdninger i kommunene, slik at kostnaden per innbygger fremstår som lik i alle kommunene. Videre fremgår det at det ble gjort en vurdering for tre-fire år siden på at dette ikke skulle endres til en mer detaljert kostnadsfordeling per kommune.

Det blir fortalt av representanter fra HAF at alle kommunene har vedtatt det samme gebyret i alle eierkommunene. Videre blir det informert om at kostnadene for Rødøy kommune er høyere enn for de andre kommunene ut ifra den spredte bosetningsstrukturen. Det blir fortalt at ingen av eierne krever at de skal splitte opp kommunene i regnskapet, og derfor fordeles ikke inntekter og kostnader på kommuner.

KOSTRA-analyse

Informantene forteller at det er HAF som gir datagrunnlaget til kommunene, som de videre rapporterer inn til SSB. Videre informeres det om at HAF selv rapporterer direkte til SSB for Rana kommune, og at det er dette gebyret som er korrekt.

SSBs tabell 12263 som viser årsgebyr for avfall og renovasjon, se vedlegg 9.2 for tabell, viser at eierkommunene i hovedsak har rapportert inn et tilsvarende gebyr for renovasjon. Rødøy kommune har med unntak av i 2023 rapportert inn det samme gebyret som Rana kommune.

5.3 Våre vurderinger

5.3.1 Det er et skille mellom husholdningsavfall og annen avfallshåndtering i eierkommunene

Det fremkommer fra intervjuene at HAF har systemer på å skille avfallshåndteringen som gjelder husholdningsavfall og avfall fra kommunale enheter som skal behandles som næringsavfall, og at informantene er bevisste rundt regelverket og det å skille husholdningsavfall fra annen avfallshåndtering. Håndtering av næringsavfall er skilt ut til datterselskapet Retura HAF AS, hvor alle inntekter og kostnader knyttet til selskapet går i næringsregnskapet.

5.3.2 Kostnader mellom kommunene fordeles ikke i samsvar med regelverk

Det blir i intervjuene påpekt at kostnader mellom kommunene fordeles likt per abonnent, noe som ikke er i tråd med selvkostforskriften. HAF opererer på vegne av eierkommunene i henhold til selskapsavtalen, hvor det fremgår at det skal være lik pris og gebyrnivå for alle kommuner. Selskapet forholder seg dermed til de retningslinjene som følger av avtalen.

HAF kan imidlertid ikke dokumentere hva kostnadene vil være for Rødøy kommune. Dette er i strid med reglene. Det blir poengtert i intervjuer at selvkostnivået i Rødøy kommune i realiteten er høyere enn hva som er innrapportert.

Sett i sammenheng med dette, er vi av dette av den oppfatning at det foreligger en ulovlig kryssubsidiering mellom kommunene. BDO har ikke gjennomført beregninger som vurderer omfanget av dette.

Sammendrag

Innledning

Deloitte har gjennomført en selskapskontroll av HAF IKS. Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i Rana kommune i sak 043/18. Formålet med selskapskontrollen har vært å undersøke i hvilken grad selskapet har en drift som er i samsvar med sentrale føringer fra eierne og andre sentrale krav som gjelder HAF IKS, samt om selskapet har en god økonomisk drift. Revisjonen har gått gjennom relevant dokumentasjon fra kommunen og selskapet, og det er gjennomført intervju med representanter både fra Rana kommune og selskapet.

Undersøkelsen viser at det over tid har vært mangelfull eierstyring og selskapsledelse av HAF IKS. Revisjonen mener at dette skyldes både manglende eierstyring fra eierne slik som Rana kommune, men også svake saksutredninger og rutiner hos selskapet. Revisjonen merker seg at det er iverksatt tiltak både fra eierne og fra selskapet for å få til en bedre styring og kontroll av selskapet.

Eierstyring

Revisjon mener at eierstyringen av selskapet ikke har vært i samsvar med retningslinjene fra KS, og eierstyringen har vært lite tydelig og fragmentert. Dette skyldes blant annet at det mangler tilstrekkelig oppdaterte og retningsgivende styrende dokument fra eierne. Dette gjelder i særlig grad manglende eierstrategi med tydelige mål og føringer for selskapet. I Rana kommune er det heller ikke gitt obligatorisk opplæring i eierskapsforvaltning til de folkevalgte, og det er ikke etablert en arena/rutine for å avklare og forankre saker som skal behandles i representantskapet i forkant av representantskapsmøter i kommunen, for eksempel i kommunestyret eller i formannskapet. Det er ikke rutine for å gjennomføre eiermøter med de andre eierne og selskapet knyttet til saker som kan være vanskelig å få belyst i tilstrekkelig grad på et representantskapsmøte. Når det gjelder valg av styremedlemmer benyttes det en valgkomite slik KS anbefaler. Undersøkelsen viser likevel at det ikke er etablert retningslinjer eller mandat for valgkomiteen mht. til hva som skal vektlegges ved valg av styremedlemmer. Begrunnelsen for valg av styremedlemmer dokumenteres heller ikke og det er uklart for flere hva som er det styrende prinsippet bak de enkelte kommuners innstilling av styrekandidater til valgkomiteen. Revisjonen mener at det både er viktig og nødvendig at det er startet et arbeid med felles eierstrategi mellom eierne av HAF IKS, og at denne baseres på KS sine anbefalinger.

Heller ikke selskapet har en praksis som er fullt ut i samsvar med KS sine anbefalinger for god selskapsledelse. Det er ikke etablert rutiner for opplæring av styremedlemmer, og det har ikke vært gjennomført systematisk opplæring verken av selskapet eller kommunen i samsvar med KS sine anbefalinger. Det er ikke utarbeidet en styreinstruks for styret slik KS anbefaler. Det er heller ikke utarbeidet faste rutiner for gjennomføring av årlig styreevaluering, men revisjonen merker seg samtidig at det ble gjennomført en evaluering av styret i 2017 og at det er styreleders plan å gjennomføre slike evalueringer årlig fremover. Det er ikke etablert rutiner for registrering av styreverv i KS sitt styrevervregister, men revisjonen merker seg at alle styremedlemmer p.t. er registret i registeret.

Styret skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten. Daglig leder forestår den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret har gitt. Undersøkelsen viser at det har vært utfordringer knyttet til samhandling mellom styret og tidligere daglig ledelse, samt knyttet til samhandlingen i ledergruppen i selskapet. Det er likevel en samstemt oppfatning at disse utfordringene er tilfredsstillende håndtert på en god måte av dagens styreleder og ny daglig leder.

Oppfølging av eierføringer

Undersøkelsen viser at det ikke har vært etablert formelle og klare føringer fra eier til selskapet utover de overordnede selskapsavtale og forskrift. Revisjonen har ingen indikasjoner på at selskapet ikke har fulgt opp de overordnede føringene i disse dokumentene, samt det som er vedtatt i representantskapet. Revisjonen vil understreke at tjenestenivå, større investeringer og pris for tjenestene vedtas av eierne i representantskapet. Gebyrsatser vedtas i tillegg av hver enkelt eierkommune. Det kommer likevel frem i intervju at eierkommune har vært kritisk til flere saker som er forberedt av selskapet og til kostnadsnivået

i selskapet. Revisjonen vil understreke at eierstyring skal skje gjennom formelt vedtatte eierstyringsdokument og gjennom vedtak i representantskapet. Revisjonen vil understreke at representantskapet må i sin saksbehandling vurdere om sakene er tilstrekkelig utredet til at de kan ta stilling til sakene. Revisjonen mener at det er saksutredninger som burde vært mer utfyllende. Det er mye som tyder på at sakene har vært lagt frem uten tilstrekkelig vurdering av alternativer og konsekvenser. Om en sak ikke er tilstrekkelig utredet er det representantskapets ansvar å gjøre en vurdering av dette og eventuelt sende sakene tilbake for ny utredning. Dersom representantskapet mener at kostnadsnivået er for høyt er det også representantskapet sitt ansvar å gi føringer til selskapet om at eier ønsker å få ned kostnadsnivået og for eksempel be selskapet om å foreslå tiltak for representantskapet (for eksempel om endret tjenestenivå).

Selskapets drift

Selskapet har etter revisjonens vurdering ikke etablert tilstrekkelig med rutiner for å sikre etterlevelse av offentlighetsloven. Revisjonen merker seg at selskapet har satt i gang et arbeid med dette. Selv om selskapet ikke er underlagt arkivloven mht. til krav om arkiv, må selskapet arkivere dokumenter for å kunne etterleve kravene i offentlighetsloven. Det er revisjonens vurdering at for interkommunale selskap er det viktig at også avtaledokumentene gir tydelige føringer for hvordan arkivfunksjonen skal organiseres, herunder bestemmelser om hvordan arkivene skal behandles ved en eventuell avvikling av samarbeidet. Revisjonen vil oppfordre eierne og selskapet til å ta dette inn i selskapsavtalen.

Revisjonen har ingen indikasjoner på at tilsyn fra tilsynsmyndigheter ikke følges tilstrekkelig opp av selskapet. Revisjonen mener at selskapet tidligere ikke har hatt et tilstrekkelig godt system for å dokumentere oppfølging av avvik som er avdekket, men at nåværende praksis for registrering av avvik og oppfølging av disse i et elektronisk avvikssystem er en viktig forbedring med hensyn til å ha oversikt over resultat og oppfølging av disse tilsynene.

Det er etter revisjonens vurdering ikke etablert tilstrekkelig med økonomiske mål for selskapet. Selskapet har ikke utarbeidet en økonomiplan som legges frem og vedtas av representantskapet i samsvar med lov om interkommunale selskaper § 20. Revisjonen mener at det er ikke er tilfredsstillende at det ikke foreligger en oppdatert strategi for selskapet som gir selskapet noen overordnede mål og føringer. Revisjonen merker seg at dette arbeidet er startet. Selskapet har samlet sett etter revisjonens vurdering ikke en tilfredsstillende økonomisk situasjon, grunnet lav egenkapitalandel og begrenset likviditet. Det finansielle handlingsrommet er også svært begrenset med dagens gebyrnivå. Revisjonen er av den oppfatning at det tidligere heller ikke har vært tilstrekkelig med rutiner for rapportering og oppfølging av økonomien i selskapet. Dette er under arbeid, men revisjonen mener at de er behov for en ytterligere skriftliggjøring av økonomirutiner.

Selskapet har et høyere gebyrnivå enn sammenlignbare kommuner. Dette gjelder både for de små kommunene som er omfattet av HAF og for de større kommunene slik som Rana. En utfordring ved selvkostsystemet er at dette finansieringsprinsippet ikke gir kommunene/selskapene incentiver til effektiv drift, når kostnadene uansett tas av brukerne. Dersom en kommune/et selskap driver ineffektivt, vil denne ineffektiviteten bli en del av gebyrgrunnlaget. Gebyrnivået gir en indikasjon på kostnadsnivået og kostnadseffektivitet sammenlignet med andre selskap, da dette er et mål på den faktiske kostnaden per bruker per år for levering av tjenesten. Det er flere faktorer som spiller inn for gebyrnivået og undersøkelsen peker på at gjennomførte investeringer, vedtatt servicenivå og transport/behandling av avfall er viktige kostnadsdrivere. Sammenligninger som selskapet har gjennomført mellom HAF og andre selskap belyser likevel ikke bakgrunnen for forskjellene i gebyr nivå i tilstrekkelig grad. Det er ikke tilstrekkelig klart hva som faktisk er de viktigste kostnadsdrivende komponentene og hvilke handlingsrom selskapet har for å eventuelt kunne redusere prisen på tjenestene. Revisjonen merker seg at det er satt i gang tiltak for å øke kostnadseffektiviteten. Revisjonen mener likevel at selskapet bør gjøre en analyse av gebyrnivået og hva for eksempel endret servicenivå kan medføre for gebyrnivået. Sammenligninger (benchmarking) på pris og kostnad med tilsvarende virksomheter vil kunne gi viktig tilleggsinformasjon for å utvikle en mer kostnadseffektiv drift.

I henhold til selskapsavtalen har selskapet totalansvar for renovasjonstjenesten i eierkommunene. Dette innebærer også at selskapet har ansvar for å utarbeide beregningsgrunnlaget for gebyrfastsettelse og har ansvar for selvkostfondene. Det er revisjonens vurdering at selskapet ikke har etablert tilfredsstillende rutiner for beregning av og rapportering om selvkost:

- De skriftlige rutineene for beregning av selvkost er svært begrenset
- HAF har ikke presentert selvkostfondet som en del av selskapsregnskapet slik retningslinjene tilsier.
- I rapportering til kommunene, KOSTRA-skjema 23, er det satt opp kalkulatoriske kapitalkostnader relatert til investeringer og alternativkostnad for selvkostfondet samlet. Disse bør splittes slik KOSTRA-skjemaet legger opp til, da kommunene skal bruke dette i sin rapportering av selvkost.
- Mangelfull rapportering knyttet til selvkostfondet medfører at det ikke er grunnlag for å sikre at bruk av selvkostfondet skjer i henhold til generasjonsprinsippet.
- Selv om fordelingsnøkklene som brukes for å fordele kostnader mellom selvkostområdene og mellom selvkostområder og områder som ikke skal dekkes inn gjennomselvkost (næring) kan fremstå som rimelige, er det ikke utarbeidet tilstrekkelig dokumentasjon som underbygger fordelingsnøkklene

I selskapsavtalen er det lagt til grunn at det skal være lik pris og gebyr for alle eierkommunene. Revisjonen mener at praksis er i samsvar med dette prinsippet. Revisjonen vil understreke at selv om prisen er lik for alle kommuner, skal det fastsettes et gebyr i hver kommune som faktisk gjenspeiler kostnaden for tjenesten i den enkelte kommune. Det betyr at dersom en kommune har kostnader knyttet til renovasjon som ikke er gjenspeilet i prisen til selskapet, skal disse legges til gebyret. Revisjonen kan ikke se at Rana kommune har gjort en vurdering av dette i sin behandling av gebyret, og revisjonen mener at saksgrunnlaget ved behandling av gebyr i kommunestyret er svært begrenset. Et annet forhold som må hensyntas ved fastsettelse av gebyr er at dersom enkelte investeringer eller kostnader kan henføres til en av eierkommune, må selskapet vurdere om dette fører til at tjenesten ikke lenger er lik og om grunnlaget for beregning av gebyr/prising av tjenesten skal differensieres mellom kommunene (det skal i utgangspunktet ikke differensieres i gebyr basert på avstand). Det avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene er at fordelingen ikke framstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige. Det er ikke anledning til å dekke investeringer over avfallsgebyret til de kommunene i IKS-et som ikke drar nytte av investeringen. Revisjonen vil understreke at slike vurderinger må gjøres og fremgå av selskapets saksutredninger knyttet til planlagte investeringer.

På bakgrunn av disse vurderingene har revisjonen utarbeidet anbefalinger både til kommunen og selskapet som fremgår av kapittel 5 i rapporten. Høringsuttalelse fra kommunen og selskapet er lagt ved i vedlegg 1 og 2.

5. Konklusjon og anbefalinger

5.1 Innledning

Undersøkelsen viser at det over tid har vært mangelfull eierstyring og selskapsledelse av HAF IKS. Revisjonen mener at dette skyldes både manglende eierstyring fra eierne slik som Rana kommune, men også svake saksutredninger og rutiner hos selskapet. Revisjonen merker seg at det er iverksatt tiltak både fra eierne og fra selskapet for å få til en bedre styring og kontroll av selskapet.

5.2 Oppfølging av eierføringer

Undersøkelsen viser at det ikke har vært etablert formelle og klare føringer fra eier til selskapet utover de overordnede selskapsavtale og forskrift. Revisjonen har ingen indikasjoner på at selskapet ikke har fulgt opp de overordnede føringene i disse dokumentene, samt det som er vedtatt i representantskapet. Revisjonen vil understreke at tjenestenivå, større investeringer og pris for tjenestene vedtas av eierne i representantskapet. Gebyrsatser vedtas i tillegg av hver enkelt eierkommune. Det kommer likevel frem i intervju at eierkommune har vært kritisk til flere saker som er forberedt av selskapet og til kostnadsnivået i selskapet. Revisjonen vil understreke at eierstyring skal skje gjennom formelt vedtatte eierstyringsdokument og gjennom vedtak i representantskapet. Revisjonen vil understreke at representantskapet må i sin saksbehandling vurdere om sakene er tilstrekkelig utredet til at de kan ta stilling til sakene. Revisjonen mener at det er saksutredninger som burde vært mer utfyllende. Det er mye som tyder på at sakene har vært lagt frem uten tilstrekkelig vurdering av alternativer og konsekvenser. Om en sak ikke er tilstrekkelig utredet er det representantskapets ansvar å gjøre en vurdering av dette og eventuelt sende sakene tilbake for ny utredning. Dersom representantskapet mener at kostnadsnivået er for høyt er det også representantskapet sitt ansvar å gi føringer til selskapet om at eier ønsker å få ned kostnadsnivået og for eksempel be selskapet om å foreslå tiltak for representantskapet (for eksempel om endret tjenestenivå).

5.3 Selskaps drift

Selskapet har etter revisjonens vurdering ikke etablert tilstrekkelig med rutiner for å sikre etterlevelse av offentlighetsloven. Revisjonen merker seg at selskapet har satt i gang et arbeid med dette. Selv om selskapet ikke er underlagt arkivloven mht. til krav om arkiv, må selskapet arkivere dokumenter for å kunne etterleve kravene i offentlighetsloven. Det er revisjonens vurdering at for interkommunale selskap er det viktig at også avtaledokumentene gir tydelige føringer for hvordan arkivfunksjonen skal organiseres, herunder bestemmelser om hvordan arkivene skal behandles ved en eventuell avvikling av samarbeidet. Revisjonen vil oppfordre eierne og selskapet til å ta dette inn i selskapsavtalen.

Revisjonen har ingen indikasjoner på at tilsyn fra tilsynsmyndigheter ikke følges tilstrekkelig opp av selskapet. Revisjonen mener at selskapet tidligere ikke har hatt et tilstrekkelig godt system for å dokumentere oppfølging av avvik som er avdekket, men at nåværende praksis for registrering av avvik og oppfølging av disse i et elektronisk avvikssystem er en viktig forbedring med hensyn til å ha oversikt over resultat og oppfølging av disse tilsynene.

Det er etter revisjonens vurdering ikke etablert tilstrekkelig med økonomiske mål for selskapet. Selskapet har ikke utarbeidet en økonomiplan som legges frem og vedtas av representantskapet i samsvar med lov om interkommunale selskaper § 20. Revisjonen mener at det er ikke er tilfredsstillende at det ikke foreligger en oppdatert strategi for selskapet som gir selskapet noen overordnede mål og føringer. Revisjonen merker seg at dette arbeidet er startet. Selskapet har samlet sett etter revisjonens vurdering ikke en tilfredsstillende økonomisk situasjon, grunnet lav egenkapitalandel og begrenset likviditet. Det finansielle handlingsrommet er også svært begrenset med dagens gebyrnivå. Revisjonen er av den oppfatning at det tidligere heller ikke har vært tilstrekkelig med rutiner for rapportering og oppfølging av økonomien i selskapet. Dette er

under arbeid, men revisjonen mener at de er behov for en ytterligere skriftliggjøring av økonomirutiner.

Selskapet har et høyere gebyrnivå enn sammenlignbare kommuner. Dette gjelder både for de små kommunene som er omfattet av HAF og for de større kommunene slik som Rana. En utfordring ved selvkostsystemet er at dette finansieringsprinsippet ikke gir kommunene/selskapene incentiver til effektiv drift, når kostnadene uansett tas av brukerne. Dersom en kommune/et selskap driver ineffektivt, vil denne ineffektiviteten bli en del av gebyrgrunnlaget. Gebyrnivået gir en indikasjon på kostnadsnivået og kostnadseffektivitet sammenlignet med andre selskap, da dette er et mål på den faktiske kostnaden per bruker per år for levering av tjenesten. Det er flere faktorer som spiller inn for gebyrnivået og undersøkelsen peker på at gjennomførte investeringer, vedtatt servicenivå og transport/behandling av avfall er viktige kostnadsdrivere. Sammenligninger som selskapet har gjennomført mellom HAF og andre selskap belyser likevel ikke bakgrunnen for forskjellene i gebyr nivå i tilstrekkelig grad. Det er ikke tilstrekkelig klart hva som faktisk er de viktigste kostnadsdrivende komponentene og hvilke handlingsrom selskapet har for å eventuelt kunne redusere prisen på tjenestene. Revisjonen merker seg at det er satt i gang tiltak for å øke kostnadseffektiviteten. Revisjonen mener likevel at selskapet bør gjøre en analyse av gebyrnivået og hva for eksempel endret servicenivå kan medføre for gebyrnivået. Sammenligninger (benchmarking) på pris og kostnad med tilsvarende virksomheter vil kunne gi viktig tilleggsinformasjon for å utvikle en mer kostnadseffektiv drift.

I henhold til selskapsavtalen har selskapet totalansvar for renovasjonstjenesten i eierkommunene. Dette innebærer også at selskapet har ansvar for å utarbeide beregningsgrunnlaget for gebyrfastsettelse og har ansvar for selvkostfondene. Det er revisjonens vurdering at selskapet ikke har etablert tilfredsstillende rutiner for beregning av og rapportering om selvkost:

- De skriftlige rutinene for beregning av selvkost er svært begrenset
- HAF har ikke presentert selvkostfondet som en del av selskapsregnskapet slik retningslinjene tilsier.
- I rapportering til kommunene, KOSTRA-skjema 23, er det satt opp kalkulatoriske kapitalkostnader relatert til investeringer og alternativkostnad for selvkostfondet samlet. Disse bør splittes slik KOSTRA-skjemaet legger opp til, da kommunene skal bruke dette i sin rapportering av selvkost.
- Mangelfull rapportering knyttet til selvkostfondet medfører at det ikke er grunnlag for å sikre at bruk av selvkostfondet skjer i henhold til generasjonsprinsippet.
- Selv om fordelingsnøkklene som brukes for å fordele kostnader mellom selvkostområdene og mellom selvkostområder og områder som ikke skal dekkes inn gjennomselvkost (næring) kan fremstå som rimelige, er det ikke utarbeidet tilstrekkelig dokumentasjon som underbygger fordelingsnøkklene

I selskapsavtalen er det lagt til grunn at det skal være lik pris og gebyr for alle eierkommunene. Revisjonen mener at praksis er i samsvar med dette prinsippet. Revisjonen vil understreke at selv om prisen er lik for alle kommuner, skal det fastsettes et gebyr i hver kommune som faktisk gjenspeiler kostnaden for tjenesten i den enkelte kommune. Det betyr at dersom en kommune har kostnader knyttet til renovasjon som ikke er gjenspeilet i prisen til selskapet, skal disse legges til gebyret. Revisjonen kan ikke se at Rana kommune har gjort en vurdering av dette i sin behandling av gebyret, og revisjonen mener at saksgrunnlaget ved behandling av gebyr i kommunestyret er svært begrenset. Et annet forhold som må hensyntas ved fastsettelse av gebyr er at dersom enkelte investeringer eller kostnader kan henføres til en av eierkommune, må selskapet vurdere om dette fører til at tjenesten ikke lenger er lik og om grunnlaget for beregning av gebyr/prising av tjenesten skal differensieres mellom kommunene (det skal i utgangspunktet ikke differensieres i gebyr basert på avstand). Det avgjørende for kostnadsfordelingen mellom eierkommunene er at fordelingen ikke framstår som at enkelte kommuner over tid blir subsidiert på bekostning av de øvrige. Det er ikke anledning til å dekke investeringer over avfallsgebyret til de kommunene i IKS-et som ikke drar nytte av investeringen. Revisjonen vil understreke at slike

vurderinger må gjøres og fremgå av selskapets saksutredninger knyttet til planlagte investeringer.

På bakgrunn av disse vurderingene har revisjonen utarbeidet anbefalinger både til kommunen og selskapet som fremgår av kapittel 6 i rapporten. Høringsuttalelse fra kommunen og selskapet er lagt ved i vedlegg 1 og 2.

5.4 Anbefalinger

Revisjonen har foreslått flere anbefalinger på bakgrunn av denne selskapskontrollen.

Vedrørende *eierstyring* anbefaler revisjonen at Rana kommune (sammen med de andre eierne) sørger for å:

1. Fullføre arbeidet med en eierstrategi for selskapet (både del 1 og del 2).
  - a. Flere av anbefalingene knyttet til oppfølging av KS sine anbefalinger er foreslått som en del av eierstrategi del 1 som er i ferd med å vedtas av alle eierkommunen i HAF IKS. Revisjonen mener derfor at eierstrategien må implementeres og følges opp, herunder blant annet kravene til:
    - Obligatorisk opplæring i eierskapsforvaltning til de folkevalgte (både i starten og i løpet av kommunestyreperioden).
    - Etablerer en rutine for jevnlig gjennomgang og ev. oppdatering av selskapsavtalen og andre styrende dokument.
    - Rutine for å avklare og forankre saker som skal behandles i representantskapet i forkant av representantskapsmøter i kommune
    - Rutine for å gjennomføre eiermøter
    - Det bør utarbeides retningslinjer eller mandat for valgkomiteens arbeid hvor det blant annet fremgår:
      - hva som skal vektlegges ved valg av styremedlemmer
      - hvordan begrunnelsen for valg av styremedlemmer skal dokumenteres
    - Etablerer rutiner for opplæring av styremedlemmer, herunder styreseminar om roller, ansvar og oppgaver
    - Utarbeider en styreinstruks for styret
    - Utarbeide rutiner for gjennomføring av årlig styreevaluering
    - Etablerer rutiner for registrering av styreverv i KS sitt styrevervregister for nye styremedlemmer
  - b. Revisjonen vil også understreke viktigheten av at planlagt del 2 av eierstrategien som skal gi nærmere føringer for eiers forventinger til selskapets utvikling og drift, også fullføres.

Vedrørende *selskapsledelse* anbefaler revisjonen at Rana kommune, sammen med de andre eierne sørger for at selskapet:

1. Utarbeider en økonomiplan i samsvar med krav i lov om interkommunale selskap.
2. Etablerer system og rutiner for journalføring og arkivering.
3. Gjør en analyse av kostnadsnivået i selskapet og hvilke handlingsrom selskapet har for effektivisering.
4. Ferdigstiller arbeidet med strategi for selskapet.
5. Skriftliggjør økonomirutiner, herunder rutiner for selvkostberegning.
6. Sørger for at beregning og rapportering av selvkost er i samsvar med gjeldende retningslinjer.
7. Sørger for tilstrekkelig saksutredning av saker som skal behandles i styret og i representantskapet.

8. Sørger for tilstrekkelig saksutredning til kommunene i forbindelse med fastsettelse av gebyr.
9. Vurderer om stillingsbeskrivelse for daglig leder er tilstrekkelig dekkende.

Revisjonen anbefaler også at Rana kommune:

1. Utarbeider en eierskapsmelding (jf. krav i ny kommunelov).
2. Følger opp vedtaket om å evaluere gebyrordning (jf Utvalg for miljø, plan og ressurs 17.9.2014 – sak 98/14)
3. Sørger for et tilstrekkelig saksgrunnlag og behandling av sak om gebyrfastsettelse i kommunestyret.
4. Sørger for oppdatert informasjon om renovasjon og gebyr på kommunen sin nettside.

Forvaltningsrevisjon

***Iris Salten IKS –
Selvkost og
Offentlige
anskaffelser***

For kommunene:

Beiarn, Bodø, Fauske,
Gildeskål, Meløy,
Steigen og Sørfold.

Sammendrag

Salten Kommunerevisjon IKS har i denne undersøkelsen gått gjennom virksomhetens behandling av områdene selvkost og offentlig anskaffelse. Formålet har vært å belyse om Iris Salten med sine døtre overholder regelverkene for selvkost og offentlig anskaffelse.

Ved undersøkelsen forsøker vi å svare på følgende problemstillinger:

- *Kan Iris Salten IKS dokumentere at gebyrinntektene ikke er høyere enn kostnadene ved å produsere de lovpålagte tjenestene?*
- *Følger Iris Salten IKS regelverket om offentlige anskaffelser?*

Innsamlingen av data baserer seg på dokumentstudier samt intervju og observasjon.

Selvkost

Revisjonen har foretatt en regnskapsanalyse av regnskapene til Iris Salten IKS og Iris Service AS opp imot selvkostregnskapet. Revisjonen har ikke gått ned på bilagsnivå, men ut ifra regnskapsanalysen av selskapene Iris Salten og Iris Service, så mener revisjonen at selvkostregnskapet inneholder de henførbare kostnadene og inntektene i henhold til retningslinjene. I selve selvkostregnskapet så har ikke Iris Salten IKS oppdatert kontonumrene som skal vise hvilke kostnader eller inntekter de skal henvises til. Dette fører til beskrivelser som ikke stemmer med kontonummer. Dette mener revisjonen ikke er i tråd med NRS (norsk regnskapstandard).

Revisjonen finner kalkylene som viser fordelingsnøkler som gode indikatorer på fordeling mellom nærings- og husholdningsavfall, noe som bidrar til å hindre krysssubsidiering.

Ut ifra budsjett og estimert selvkostfond, holder Iris Salten seg innenfor 5-årsregelen for regulering av selvkostfondet. Med dette mener revisjonen at Iris Salten legger opp til et fleksibelt selvkostfond med stabile gebyrpriser.

Revisjonen mener Iris Salten har åpne etterprøvbare kalkyler og systemer som er godt dokumenterbare overfor sine eiere. Revisjonen har også inntrykk av at Iris Salten gjør kontinuerlige forbedringer og endringer for å minske avviket med usikker fordeling mellom husholdnings- og næringsavfall.

Konklusjon:

Iris Salten kan i stor grad dokumentere at gebyrinntektene ikke er høyere enn kostnaden ved å produsere de lovpålagte tjenestene.

Offentlig anskaffelse

Våre undersøkelser har for denne delen av revisjonen i all hovedsak vært rettet mot Iris Salten og Iris Service ettersom de øvrige av Iris Saltens døtre er unntatt fra regelverket om offentlig anskaffelse. Likevel gir vi også en kort kommentar til dette unntaket.

Revisor har satt inn mest ressurser på virksomhetens evne til å sørge for etterprøvbarhet. Dette valget ble gjort fordi vi fra vår revisjon av virksomheten i 2015 kjente til at virksomheten har hatt utfordringer på dette området. Hva gjelder virksomhetens gjennomføring av anskaffelsesprosesser har vi derfor bare dannet oss et oversiktsbilde.

Vi finner at virksomheten ikke kan dokumentere sin juridiske vurdering av å unnta tre heleide datterselskaper fra regelverket om offentlig anskaffelse. Vi kommer til at en slik vurdering bør kunne dokumenteres.

Selskapene viser gjennom de dokumentene de har fremlagt for revisor at deres anskaffelsesprosesser i stor grad er gode og følger loven og forskriftens krav. De har en intern rutine for arbeidet som på flere områder viser seg å være lite presis og dårlig ajourført. Denne følges i stor grad men de er generelt mer opptatt av å følge regelverket for øvrig. Revisor mener derfor denne rutinen må gjennomgå betydelig forbedring for å være et godt redskap for virksomhetene.

Gjennom en prosess med innsamling av dokumentasjon har revisor avdekket at selskapene har et system for lagring av de opplysningene regelverket krever at de skal kunne dokumentere. Imidlertid har dette systemet vist seg å gi noe begrenset oversikt og litt lav dokumentkontroll. Dette bygger revisor på de utfordringer selskapene har vist ved oversendelse av mapper revisor har bedt om som dokumenterer anskaffelsesprosessene. Mappene mangler i stor grad anskaffelsesprotokoll og dokumentasjon av anskaffelsenens anslåtte verdi. Andre anskaffelser har vi ikke fått dokumentasjon på.

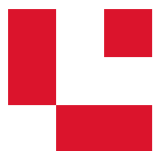
Direkteanskaffelsene mangler anskaffelsesprotokoll og begrunnelse for at de er holdt utenfor regelverket. Dette bør dokumenteres.

Vi har også kort sett på virksomhetens vektlegging av å minimere miljøbelastning. Her gjør Iris Salten et godt inntrykk med sitt tydelige fokus på miljøhensyn.

Konklusjon:

Revisor konkluderer med at Iris Salten og Iris Service i stor grad følger regelverket om offentlige anskaffelser.

Når det gjelder systemet og gjennomføringen av dokumentasjonsplikten viser gjennomgangen at det forekommer brudd på lovgivningen.

Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)

Dato	FOR-2019-12-11-1731
Departement	Kommunal- og distriktsdepartementet
Ikrafttredelse	01.01.2020
Sist endret	FOR-2025-09-12-1858 fra 01.01.2026
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2018-06-22-83-§15-1
Kunngjort	13.12.2019 kl. 12.20
Korttittel	Selvkostforskriften

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 11. desember 2019 med hjemmel i [lov 22. juni 2018 nr. 83](#) om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 15-1.

Endret ved forskrift [12 sep 2025 nr. 1858](#) (i kraft 1 jan 2026).

§ 1. Saklig virkeområde

Forskriften gjelder for beregningen av samlet selvkost for et tjenesteområde når det er fastsatt i lov eller forskrift at kommunens eller fylkeskommunens gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten, jf. [kommuneloven § 15-1](#).

§ 2. Selvkost

Selvkost er kostnadene som direkte og indirekte gjelder produksjonen av tjenesten som det skal betales gebyr for, og omfatter både faste og variable drifts- og kapitalkostnader. Kostnader som påløper uavhengig av tjenesten, skal ikke inngå i selvkost.

Inntekter som knytter seg til kostnader som omfattes av selvkost, skal trekkes fra.

§ 3. Beregningsgrunnlaget

Beregningsgrunnlaget for selvkost er regnskapsførte utgifter eller kostnader og regnskapsførte inntekter, så langt ikke noe annet følger av forskriften her.

Hvis kommunen eller fylkeskommunen kjøper hele eller deler av selvkosttjenesten i markedet, er det den avtalte prisen som skal inngå i selvkost.

§ 4. Direkte og indirekte driftskostnader

Direkte driftskostnader omfatter kostnader til arbeid, varer og tjenester som brukes for å produsere og yte selvkosttjenesten.

Indirekte driftskostnader omfatter kostnader til stabs- og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner som utfyller eller understøtter selvkosttjenesten. Andelen indirekte driftskostnader som tilordnes selvkost, skal gjenspeile selvkosttjenestens bruk av disse tjenestene og funksjonene.

Kostnader til administrativ ledelse, folkevalgte organer etter kommuneloven § 5-1 eller eierorganer skal ikke inngå i selvkost.

§ 5. Direkte og indirekte kapitalkostnader

Kapitalkostnader omfatter avskrivninger og nedskrivninger av varige driftsmidler, reversering av nedskrivninger og beregnede rentekostnader.

Avskrivningene skal beregnes ut fra prisen på anskaffelsestidspunktet fratrukket byggelånsrenter og anleggsbidrag og andre inntekter som knytter seg til investeringsutgiftene.

Avskrivningene skal foretas planmessig over den utnyttbare levetiden til det varige driftsmidlet. Den utnyttbare levetiden kan settes lik avskrivningsperioden i virksomhetens årsregnskap. Tomter og andre varige driftsmidler som ikke avskrives i virksomhetens årsregnskap, kan avskrives over en kortere periode enn den egentlige utnyttbare levetiden.

Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige restverdi på de varige driftsmidlene og kalkylerenten. Kalkylerenten er lik årets gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR med et tillegg på 0,7 prosentpoeng.

Indirekte kapitalkostnader for tjenester og funksjoner som nevnt i § 4 andre ledd første punktum skal enten tilordnes selvkost på samme måte som indirekte driftskostnader etter § 4 andre ledd andre punktum, eller settes lik 5 prosent av de indirekte driftskostnadene etter fratrukk for inntekter som nevnt i § 2 andre ledd.

0 Endret ved forskrift 12 sep 2025 nr. 1858 (i kraft 1 jan 2026).

§ 6. Salg og utrangering av varige driftsmidler

Hvis et varig driftsmiddel selges, skal differansen mellom salgssummen og driftsmidlets restverdi inngå i selvkost som en inntekt eller kostnad.

Hvis et varig driftsmiddel utrangeres, skal en eventuell restverdi inngå i selvkost som en nedskrivning.

§ 7. Korrigering av tidligere års feil

Hvis det avdekkes en vesentlig feil i beregningen av samlet selvkost for et tidligere år og feilen har vært til ugunst for brukerne av tjenesten, skal virkningen av feilen tas inn i selvkost som en inntekt.

Hvis en feil fra tidligere år har vært til gunst for brukerne, skal virkningen av feilen ikke tas inn i selvkost som en kostnad. Dette gjelder ikke for avfallsgebyrer etter forurensningsloven § 34 første ledd.

§ 8. Håndtering av overskudd og underskudd

Årets samlede selvkost beregnet etter § 2 til § 7 utgjør årets gebyrgrunnlag. Kommunestyret og fylkestinget kan bestemme at gebyrgrunnlaget i stedet skal utgjøre en andel av samlet selvkost, så langt dette ikke strider med annen lov eller forskrift.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et overskudd, skal overskuddet dekke inn et underskudd fra tidligere år. Et overskudd som ikke dekker inn et underskudd, skal avsettes til et selvkostfond i selvkostregnskapet. Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet, skal tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et underskudd, skal underskuddet dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Et underskudd som ikke dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, skal fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer.

Tredje ledd andre til fjerde punktum gjelder ikke for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkellova.

Ved årets slutt skal det legges til beregnede renteinntekter på et selvkostfond. Renteinntektene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

Hvis det følger av lov eller forskrift at gebyrene skal være lik selvkost, skal det ved årets slutt legges til beregnede rentekostnader på et fremført underskudd. Første punktum gjelder også hvis kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at gebyrgrunnlaget skal utgjøre en bestemt andel av selvkost. Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige fremførte underskudd og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

§ 9. Dokumentasjon av selvkostberegningen

Kommunen eller fylkeskommunen skal ha dokumentasjon av hvordan beregningen av samlet selvkost er gjort.

Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2020.

VEILEDER TIL SELVKOSTFORSKRIFTEN

Kommunal- og distriktsdepartementets forklaringer til
forskrift 11. desember 2019 nr. 1731 om beregning av samlet selvkost for kommunale og
fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)

H-2465

November 2020

Oppdatert 12. februar 2024 og 19. september 2025

(endringene er markert med blå skrift)

Om veilederen

Denne veilederen inneholder Kommunal- og distriktsdepartementets forklaringer til de enkelte bestemmelsene i [selvkostforskriften](#) (forskrift 11. desember 2019 nr. 1731 om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer). Forskriften utfyller bestemmelsene i [kommuneloven § 15-1](#) om beregning av selvkost.

Kommuneloven § 15-1 inneholder enkelte grunnleggende bestemmelser om beregning av selvkost, se spesielt § 15-1 andre og tredje ledd. Lovens bestemmelser er i liten grad gjentatt i den nye forskriften. Loven og forskriften må derfor leses i sammenheng. For nærmere veiledning om lovens bestemmelser viser vi til lovens forarbeider, det vil si: kommunelovutvalgets utredning [NOU 2016: 4 Ny kommunelov kapittel 21](#), departementets lovforslag til Stortinget [Prop. 46 L \(2017–2018\) Lov om kommuner og fylkeskommuner \(kommuneloven\) kapittel 22](#) og Kommunal- og forvaltningskomiteens innstilling til Stortinget i plenum [Innst. 369 L \(2017–2018\)](#).

Departementet har tidligere i rundskriv H-3/14 gitt retningslinjer for hvordan selvkost bør beregnes. Denne veilederen til selvkostforskriften erstatter rundskriv H-3/14.

Oversikt over forskriftsendringer

- [Forskrift 12.9.2025 nr. 1858](#) – ny kalkylerente fra og med budsjett- og regnskapsåret 2026

Oversikt over endringer veilederen

Følgende endringer gjort i veilederen januar 2024:

- Enkelte språklige justeringer/rettinger
- Det er tilføyd enkelte eksempler på transaksjoner som ikke inngår i selvkost (§ 2)
- Omtalen av beregning av selvkost ved egenregi er utvidet (§ 3 og vedlegg eksempel 7)

Følgende endringer er gjort i veilederen september 2025:

- Omtalen av kalkylerenten er justert som følge av ny kalkylerente fra og med budsjett- og regnskapsåret 2026 (§ 5)

Endringene er markert med blå skrift.

Innhold

Til § 1 Saklig virkeområde.....	4
Til § 2 Selvkost	6
Til § 3 Beregningsgrunnlaget	8
Til § 4 Direkte og indirekte driftskostnader	10
Til § 5 Kapitalkostnader	14
Til § 6 Salg og utrangering av varige driftsmidler	19
Til § 7 Korrigering av tidligere års feil	20
Til § 8 Håndtering av overskudd og underskudd	22
Til § 9 Dokumentasjon av selvkostkalkylen	26
Til § 10 Ikrafttredelse	27
Vedlegg	28

Til § 1 Saklig virkeområde

Selvkostforskriften utfyller kommuneloven § 15-1 og gir nærmere regler for hvordan *samlet selvkost for et tjenesteområde* skal beregnes. Reglene gjelder når det er fastsatt i annen lov eller forskrift at kommunens eller fylkeskommuner gebyrer for den aktuelle tjenesten, ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenesten, jf. forskriften § 1. Selvkostforskriften gjelder således for beregningen av det samlede gebyrgrunnlaget (samlet selvkost) for en tjeneste der kommuner eller fylkeskommuner etter særlov har hjemmel til å kreve gebyrer, men der rammen for gebyrene er begrenset til selvkost.

Eksempelvis følger det av forurensningsloven § 34 at kommunene skal fastsette gebyrer for innsamling av husholdningsavfall mv., og at gebyrene ikke skal overstige kommunens kostnader. Da følger det videre av kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften hvordan kommunens kostnader (samlet selvkost, det samlede gebyrgrunnlaget) for dette tjenesteområdet skal beregnes.

Kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften gjelder ikke for utmålingen av gebyrene for den enkelte gebyrpliktige. Det vil si at kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften ikke regulerer hvordan samlet selvkost (det samlede gebyrgrunnlaget) skal fordeles på de enkelte brukerne av den aktuelle tjenesten. Regler for utmåling av gebyrer finnes, i ulik utstrekning, i særlov i eller i forskrift med hjemmel i særlov. Eksempelvis gir forurensningsforskriften § 16-2 til § 16-5 nærmere regler om hvordan vann- og avløpsgebyrene, innenfor rammen av selvkost, skal fastsettes for de enkelte gebyrpliktige.

Forholdet mellom kommuneloven § 15-1 og særlov

Regelverket for gebyrer som er underlagt selvkost kan i korte trekk oppsummeres som følger.

Særlov eller forskrift med hjemmel i særlov regulerer:

- Hjemmelen til å ta gebyrer til selvkost
- Hvilke tjenester, herunder hvilke tiltak/kostnader, som kan gebyrlegges
- Hvordan gebyrene fastsettes for de enkelte gebyrpliktige

Kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften regulerer:

- Hvordan kommunens samlede selvkost for den gebyrpliktige tjenesten skal beregnes (hvilke prinsipper og metoder kostnadsberegningen skal bygge på)
- Hvordan feil i selvkostberegningen og hvordan overskudd og underskudd i selvkostregnskapet skal håndteres

Reglene i kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften kan bare fravikes hvis det følger av særlov eller forskrift med hjemmel i særlov. Hvis det i et tilfelle skulle være motstrid mellom en regel i kommuneloven § 15-1 eller selvkostforskriften og en regel i særlov med forskrift, vil reglene i særlov med forskrift gå foran (lex specialis). Anbefalinger og løsninger som er beskrevet i veiledere eller retningslinjer etc. til særlov med forskrift, vil bare gå foran reglene i kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften hvis omtalen i veilederen eller retningslinjene følger av en bestemmelse i særlov med forskrift. Generelle

råd eller veiledning som ikke er hjemlet i særlov eller forskrift går ikke foran kommuneloven eller selvkostforskriften.

Selvkostkalkyle og selvkostregnskap

Normalt må det utarbeides [en fullstendig beregning av selvkost \(selvkostkalkyle\)](#) i tråd med selvkostforskriften og et fullstendig [selvkostregnskap \(inntekter, kostnader, resultat og disponering/dekning av resultatet\)](#), selv om dette ikke er uttrykkelig sagt i forskriften, for å ha kontroll med og dokumentere at gebyrinntektene ([over tid](#)) ikke overstiger samlet selvkost. På flere områder er det imidlertid adgang til å fastsette gebyrer som er lavere enn selvkost. Dersom det er åpenbart at gebyrinntektene er lavere enn samlet selvkost, og dette kan dokumenteres, vil det ikke være noen plikt etter kommuneloven § 15-1 eller selvkostforskriften til å utarbeide en fullstendig selvkostkalkyle [og selvkostregnskap](#).

Normalt må det utarbeides en budsjettkalkyle i forkant av budsjettåret, som et grunnlag for å kunne fastsette gebyrnivået og budsjettere gebyrinntektene. Selv om dette ikke er regulert i selvkostforskriften, må en slik kalkyle for alle praktiske formål utarbeides på bakgrunn av bestemmelsene i denne forskriften, blant annet slik at gebyrene gjenspeiler det som er forventet selvkost og at det tas hensyn til fremførbare overskudd eller underskudd.

Selvkostforskriften gjelder uavhengig av organisering

Produksjonen av selvkosttjenester kan organiseres på flere måter. Kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften gjelder uavhengig av hvordan virksomheten er organisert. Det innebærer for eksempel at hvis kommunen har satt ut hele tjenesten til et interkommunalt selskap, [et kommunalt oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt](#) eller til et kommunalt eid aksjeselskap, og dette er gjort ved utvidet egenregi etter lov om offentlige anskaffelser § 3-1 (i motsetning til å være satt ut på anbud), vil reglene om beregning av [samlet selvkost for kommunen fortsatt gjelde på samme måte som om kommunen selv hadde produsert tjenesten](#). Se også forskriften § 3 om beregningsgrunnlaget.

Selvkostforskriften bygger på at det utarbeides én samlet selvkostkalkyle [og et selvkostregnskap](#) for kommunen for det aktuelle tjenesteområdet, uavhengig av organisering. Det vil si [ett selvkostregnskap](#) som inneholder alle gebyrinntektene og alle kostnadskomponentene fratrukket tilhørende inntekter som inngår i samlet selvkost for kommunen, årets overskudd eller underskudd, avsetning til eller bruk av selvkostfond, eventuelt framføring av underskudd. Det vil som regel være naturlig at den virksomheten som har gebyrinntektene, også er den virksomheten som har [det samlede selvkostregnskapet](#) for kommunen, enten dette er kommunekassen, et kommunalt foretak, et kommunalt oppgavefellesskap, et interkommunalt selskap (IKS) eller et aksjeselskap (AS). Den samme enheten har også kommunens selvkostfond i sitt årsregnskap. Dokumentasjonskravet i forskriften § 9 hviler på den samme enheten.

Til § 2 Selvkost

Kommuneloven § 15-1 andre ledd fastsetter den grunnleggende definisjonen av hva som er samlet selvkost. Samlet selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjenesten. Samlet selvkost er således den totale kostnadsøkningen ved å produsere en bestemt tjeneste.

Selvkostforskriften § 2 utfyller lovens definisjon av selvkost. Selvkost omfatter bare kostnader som direkte eller indirekte gjelder produksjonen av tjenesten som det skal betales gebyrer for. Både driftskostnader og kapitalkostnader inngår, enten de er faste eller variable, jf. § 2 *første ledd første punktum*. Kostnader som knyttes til den enkelte betalingstjeneste, vil i de fleste tilfeller både bestå av kostnader som er uavhengig av produsert mengde, som for eksempel avskrivninger, og kostnader som varierer med omfanget av produksjonen.

Det følger av særlov eller forskrift med hjemmel i særlov hvilke tiltak/kostnader som kan inngå i beregningen av selvkost og gebyrlegges. Eksempelvis må spørsmålet om vann- og avløpsgebyrene kan dekke kommunens kostnader til håndtering av overvann og levering av slokkevann, avgjøres ut fra vann- og avløpsanleggsloven og tilhørende gebyrregler i forurensningsforskriften.

Transaksjoner som ikke gjelder selve produksjonen av selvkosttjenesten, men som kun gjelder likviditet, finans- og gjeldsforvaltning eller selskapsfinansiering, skal ikke inngå i selvkost. For eksempel skal ikke likviditetslån og renter på disse, gevinst og tap på finansielle plasseringer, kapitalinnskudd i selskaper, [inntekt ved salg av eierandeler i et aksjeselskap](#), [utløsningssum ved utreden av et IKS](#), eller utbytte inngå i selvkost. [Det samme vil gjelde dersom kommunen blir pålagt bøter eller å betale erstatning i tilknytning til en tjeneste regulert av selvkost.](#)

Kostnader som påløper uavhengig av produksjonen av den relevante tjenesten, skal ikke inngå i selvkost, jf. § 2 *første ledd andre punktum*. Denne presiseringen bygger på kommuneloven § 15-1 andre ledd om at selvkost skal tilsvare *merkostnaden* ved å yte tjenesten. Kostnader som ville ha påløpt uavhengig av selvkosttjenesten, regnes ikke som merkostnader ved å framstille selvkosttjenesten.

Kostnader som ikke er henførbare til den aktuelle tjenesten, og eventuelle tilhørende inntekter, skal holdes utenfor.

Inntekter som knytter seg til kostnader som inngår i selvkostkalkylen, skal redusere selvkost, jf. § 2 *andre ledd*. Bestemmelsen retter seg mot andre inntekter enn selve gebyrinntektene, og gjelder inntekter som oppstår i sammenheng med at det påløper direkte eller indirekte kostnader på selvkostområdet. Slike inntekter reduserer kommunens faktiske utlegg knyttet til selvkosttjenesten, og skal altså redusere gebyrgrunnlaget. Dette kan for eksempel være inntekter som tilskudd, kompensasjon for merverdiavgift og gevinster ved salg av anleggsmidler. Dette kan også være salgsinntekter som har tilknytning til produksjonen av selvkosttjenesten, eksempelvis inntekter fra salg av biprodukter som fjernvarme, biogass eller gjødsel. Inntektene kan også komme fra noe som ikke har med produksjonen av selvkosttjenesten å gjøre, for eksempel inntekter fra

utleie av lokaler som tilhører selvkostområdet og hvor kostnadene ved lokalet er henført til selvkost.

Inntekter som genereres i tilknytning til selvkostproduksjonen som for eksempel salg av biprodukter, kan reise problemstillinger knyttet til reglene om offentlig støtte og offentlige aktørers EØS-rettslige økonomiske aktivitet. Når det følger av EØS-reglene om offentlig støtte, må da inntektene og en forholdsmessig andel av kostnadene ved salg av biprodukter holdes utenfor selvkost i et separat regnskap. Mer informasjon om offentlig støtte finnes i Nærings- og fiskeridepartementets [Veileder om offentlig støtte hvor hva som er økonomisk aktivitet blant annet er omtalt i del 3 punkt 15.1.](#)

Til § 3 Beregningsgrunnlaget

Beregningsgrunnlaget ved egen produksjon

Grunnlaget for beregning av selvkost er utgiftene¹ eller kostnadene² og inntekter som regnskapsføres i virksomhetens årsregnskap, jf. § 3 første ledd. Selvkostkalkylen skal således ta utgangspunkt i regnskapet for den aktuelle virksomheten, enten virksomheten fører regnskapet i tråd med kommunelovens regnskapsregler eller i tråd med regnskapsloven.

Det følger av dette at kostnader som ikke regnskapsføres i årsregnskapet, ikke kan tas inn i selvkost. Dette må ses i lys av kommuneloven § 15-1 tredje ledd bokstav a, hvor det heter at kostnadene skal beregnes ut fra gjennomførte transaksjoner og anskaffelseskost. Denne lovbestemmelsen innebærer at selvkost skal beregnes ut fra pådratte utgifter og at det er prisen på anskaffelsestidspunktet (historisk kost) som skal legges til grunn. Hensynet bak er prinsippet om at kommunen skal få tilbake de utleggene som har gått med for å yte tjenesten.

Dette innebærer for eksempel at kostnader som er beregnet ut fra alternative markedspriser ikke kan inngå i selvkost. Det innebærer også at rent interne, kalkulatoriske overføringer mellom enheter i kommunen, for eksempel internhusleie, ikke skal inngå i selvkost. Hvis for eksempel vann- og avløpsetaten leier lokaler fra et kommunalt foretak (KF) til en pris som skal reflektere markedsprisen, kan dette leiebeløpet ikke legges inn i selvkostkalkylen. Det som i slike tilfeller skal inngå i selvkost, vil være vann- og avløpsetatens andel av byggets avskrivninger (basert på historisk kost) og kalkulatoriske rentekostnader, se § 5. Dersom for eksempel en alternativ (og høyere) antatt markedspris hadde vært lagt til grunn, hadde dette i realiteten medført at kommunen gjennom gebyrene ble kompensert for mer enn de utleggene kommunen hadde hatt. I dette ligger et element av beskatning av innbyggerne, og ikke bare dekning av kostnadene knyttet til tjenesten.

Kravet om at selvkost skal beregnes utfra utgifter/kostnader og inntekter i årsregnskapet gjelder bare så langt det ikke følger noe annet av forskriften, jf. § 3 første ledd. For eksempel innebærer forskriften § 5 om kapitalkostnader at selvkost [som utgangspunkt beregnes ut fra utnyttbar levetid \(som kan avvike fra avskrivningene i årsregnskapet, men avskrivningene i årsregnskapet kan benyttes\)](#). Bestemmelsen innebærer videre at det er kalkulatoriske renter, og ikke de faktiske, som skal inngå i beregningen av selvkost. Dette gjelder også når det skal legges til renter på selvkostfondet, jf. § 8 femte og sjettede ledd.

---

¹ Virksomheter som utarbeider årsregnskap etter reglene i kommuneloven med forskrift.

² Virksomheter som utarbeider årsregnskap etter regnskapsloven.

Beregningsgrunnlaget ved egenregi

Hvis kommunen har satt ut hele eller deler av tjenesten til et interkommunalt selskap, et kommunalt oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt eller til et kommunalt eid aksjeselskap, og dette er gjort ved utvidet egenregi etter lov om offentlige anskaffelser § 3-1 (i motsetning til å være satt ut på anbud), vil reglene om beregning av **samlet selvkost for kommunen fortsatt gjelde på samme måte som om kommunen selv hadde produsert hele tjenesten**. Det betyr at dersom selskapet eller samarbeidet produserer hele eller deler av tjenesten, er det selskapets eller samarbeidets kostnader (selvkost) ved å produsere selvkosttjenesten (beregnet etter selvkostforskriften) som skal inngå i beregningen av kommunens samlede selvkost, og ikke eventuelle driftstilskudd eller avtalt pris om kjøp fra kommunen til selskapet eller samarbeidet.

Når selvkostforskriften gjelder uavhengig av hvordan produksjonen av selve selvkosttjenesten er organisert, vil utgangspunktet i slike tilfeller også være at det for hver kommune skal utarbeides ett samlet selvkostregnskap for det aktuelle tjenesteområdet med ett selvkostfond (per kommune). Selvkostregnskapet og selvkostfondet kan ligge enten i kommunen eller i selskapet, men det naturlige vil typisk være at den enheten som fakturerer innbyggerne, også har selvkostregnskapet og selvkostfondet.

Også når hele driften av selvkosttjenesten er satt ut til et selskap, vil kommunen kunne ha indirekte kostnader knyttet til selvkosttjenesten. Slike kostnader vil da også inngå i selvkost for kommunen.

Eksempel 7 illustrerer et eksempel hvor et interkommunalt selskap produserer tjenesten etter utvidet egenregi, og hvordan selvkost skal beregnes i et slikt tilfelle.

Beregningsgrunnlaget ved kjøp i markedet

Hvis hele eller deler av selvkosttjenesten kjøpes i markedet, er det den prisen som kommunen betaler som er grunnlaget for beregning av selvkost, jf. § 3 *andre ledd*. Hvis for eksempel kommunen kjøper hele tjenesten av et selskap, er det således ikke krav om at selvkost skal beregnes særskilt ut fra selskapets faktiske kostnader. I slike tilfeller vil det være prisen som betales som skal inngå i selvkost.

Til § 4 Direkte og indirekte driftskostnader

Bestemmelsene i § 4 definerer hva som regnes som direkte og indirekte driftskostnader. Kostnader som ikke gjelder produksjonen av eller som ikke utfyller eller understøtter selvkosttjenesten, og eventuelle tilhørende inntekter, skal holdes utenfor.

Direkte driftskostnader

Direkte driftskostnader omfatter kostnader til arbeid, varer og tjenester som anvendes for å produsere og yte selvkosttjenesten, jf. § 4 *første ledd*. Dette omfatter alle kostnader som er direkte forbundet med å produsere og yte tjenesten som det skal betales gebyr for.

Se eksempel 1 i vedlegget.

Det er bare den andelen av virksomhetens kostnader som gjelder produksjonen av den aktuelle tjenesten som kan henføres til selvkost som direkte driftskostnader. Kostnader som ikke er henførbare holdes utenfor selvkost, også hvis kostnaden ikke er fullt fordelt i internregnskapet. Dersom for eksempel ansatte utfører oppgaver for flere tjenester, må det ved beregning av selvkost foretas en fordeling av lønnskostnadene slik at bare lønnskostnader som er direkte henførbare til selvkosttjenesten tas med i selvkost som direkte kostnader. Dette gjelder uavhengig av stillingsandel. Dersom for eksempel en stillingsandel på under 20 prosent ikke er fullt fordelt i internregnskapet, og stillingsandelen ikke er henførbare til selvkosttjenesten, holdes stillingsandelen utenfor selvkost. Det samme gjelder for varer og tjenester som også brukes til annet enn produksjonen av selvkosttjenesten, og for lønnskostnader til administrative ledere. Når en administrativ leder utfører arbeid som er direkte forbundet med produksjonen av selvkosttjenesten, regnes altså dette som direkte driftskostnader. Kostnader til administrativ ledelse inngår imidlertid ikke, jf. § 4 *tredje ledd*.

Inntekter som oppstår i tilknytning til de direkte driftskostnadene, skal trekkes fra, jf. § 2 andre ledd.

Indirekte driftskostnader

Indirekte driftskostnader omfatter kostnader til stabs- og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner som utfyller eller understøtter selvkosttjenesten, jf. *andre ledd første punktum*. Dette omfatter kunderelaterte funksjoner, slik som kundeservice, fakturering og behandling av enkeltsaker (dette kan for eksempel være behandling av søknader og klager). Dette omfatter også interne funksjoner som ytes til selvkosttjenesten, slik som personaltjenester, juridiske tjenester, regnskap, IKT og arkiv mv. Aktiviteter som utarbeidelse av sektorplaner, investeringsplaner, vedlikeholdsplaner og prosjektplanlegging o.l. for selvkosttjenesten regnes som indirekte henførbare til selvkost når disse utfyller eller understøtter selvkosttjenesten. En rekke funksjoner kan således inngå i grunnlaget for beregning av indirekte driftskostnader i selvkost.

Inntekter som oppstår i tilknytning til de indirekte driftskostnadene, skal trekkes fra, jf. § 2 andre ledd.

Fordelingsnøkler

Andelen indirekte kostnader som tas med i selvkostkalkylen, skal gjenspeile selvkosttjenestens bruk av funksjonene som er nevnt over, jf. § 4 *andre ledd andre punktum*. Ofte vil det ikke være mulig å beregne de indirekte kostnadene med full presisjon. Metoden for henføring av indirekte kostnader til selvkostkalkylen må imidlertid reflektere faktisk bruk av funksjonene så godt som mulig.

I mange tilfeller vil det være hensiktsmessig å tilordne indirekte kostnader til selvkost ved hjelp av faste fordelingsnøkler som oppdateres med jevne mellomrom. Først identifiseres de stab- og støttetjenestene, fellestjenestene og kontrollfunksjonene som utfyller eller understøtter den aktuelle selvkosttjenesten. Deretter gjøres det et anslag på selvkosttjenestens bruk av de enkelte funksjonene, det vil si hvor stor andel av disse funksjonenes utgifter (netto driftsutgifter) som skal tilordnes selvkost. For eksempel kan selvkosttjenestens andel av totalt antall ansatte benyttes for å anslå selvkosttjenestens bruk av personalfunksjonen. For innfordringsfunksjonen kan for eksempel selvkosttjenestens andel av totalt utgående fakturaer benyttes osv.

Se eksempel 2 i vedlegget.

For funksjoner hvor beløpene det er snakk om er små og kun har marginal betydning for gebyrene til den enkelte gebyrpliktige, kan det av enkelthetshensyn og for at det skal være mindre arbeidskrevende benyttes en enklere fordelingsnøkkel som tilnærmet gjenspeiler bruken av funksjonen, slik som for eksempel selvkosttjenestens andel av samlede brutto driftsutgifter.

Pensjonskostnader

Selvkostforskriften regulerer ikke om selvkost skal beregnes ut fra pensjonspremier eller pensjonskostnader. Om selvkost beregnes ut fra pensjonspremier eller pensjonskostnader må derfor regnes som likeverdige alternativer, og utgangspunktet vil være at selvkost beregnes ut fra det som er regnskapsført i årsregnskapet.

Dersom årsregnskapet utarbeides i tråd med kommunelovens regnskapsregler, er utgangspunktet at selvkost beregnes ut fra pensjonspremiene, fratrukket eventuelt bruk av premiefond. Eventuelt beregnes selvkost ut fra netto pensjonskostnad (eventuelt pensjonspremier fratrukket eller tillagt årets premieavvik) beregnet i tråd med forskrift 7.6.2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-5, og eventuelt med tillegg for årets amortiseringskostnader.

Dersom årsregnskapet utarbeides i tråd med regnskapsloven, er utgangspunktet at selvkost beregnes ut fra netto pensjonskostnad samt kostnadsførte estimatavvik og planendringer. Foretak som er små kan på visse vilkår kostnadsføre pensjonspremiene, og i så fall er utgangspunktet at selvkost beregnes ut fra disse.

Enten selvkost beregnes ut fra pensjonspremier eller pensjonskostnader, må valgt metode praktiseres konsistent over tid. Hvis praksis skal endres må dette gjennomføres slik at det ikke gir urimelige utslag i gebyrgrunlaget, særlig med hensyn på generasjonsprinsippet og slik at endringen ikke medfører dobbelbelastning. Dersom for eksempel selvkost har

vært beregnet på grunnlag av pensjonspremiene, og praksis skal endres slik at selvkost beregnes på grunnlag av netto pensjonskostnader og amortiseringskostnader, kan ikke amortiseringskostnader for tidligere års premieavvik tas med for de årene hvor selvkost har vært beregnet ut fra pensjonspremier. Dersom for eksempel en prinsippendring medfører at netto pensjonsforpliktelse må balanseføres fordi regnskapslovens regler for små foretak ikke lenger kan følges, kan engangsvirkningen som føres mot egenkapitalen, av hensyn til generasjonsprinsippet, ikke tas med som en kostnad i selvkost.

Administrativ ledelse, folkevalgte organer og eierorganer

Kostnader som ikke gjelder produksjonen av eller som ikke utfyller eller understøtter selvkosttjenesten, og eventuelle tilhørende inntekter, skal holdes utenfor selvkost. Bestemmelsen i § 4 *tredje ledd* angir spesielt tre typer kostnader som *ikke* er henførbare til selvkost: kostnader til administrativ ledelse, folkevalgte organer etter kommuneloven § 5-1 og eierorganer. Slike kostnader kan altså ikke regnes som en merkostnad ved å yte selvkosttjenesten, jf. kommuneloven § 15-1 andre ledd. Også andre kostnader vil være ikke-henførbare, selv om de ikke er spesielt nevnt i forskriften § 4 tredje ledd.

Bestemmelsen i tredje ledd skal ikke forstås som et unntak fra at kostnader som er henførbare etter § 2 og § 4 første og andre ledd, skal inngå i selvkost.

Administrativ ledelse

Kostnader til administrativ ledelse er ikke henførbare til selvkost. Administrativ ledelse omfatter administrasjonens aktiviteter knyttet til overordnet og helhetlig styring og kontroll av kommunens samlede virksomhet. Dette omfatter aktiviteter som gjelder kommunen samlet, slik som for eksempel planlegging (kommuneplan, økonomiplan og årsbudsjett ol.), oppfølging, rapportering (årsregnskap, årsberetning, årsrapport ol.), økonomiforvaltning og risiko- og internkontrollarbeid, personalforvaltning osv. på overordnet og helhetlig nivå.

Stabs- og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner knyttet til administrativ ledelse henføres ikke til selvkost. Stabs- og støttetjenester, fellestjenester og kontrollfunksjoner som utfyller eller understøtter selvkosttjenesten, henføres til selvkost i samsvar med § 4 andre ledd.

Kommunedirektøren og kommunalsjefer og sektorledere o.l. (ledere som leder andre ledere) regnes som hovedregel som administrativ ledelse. Kommunalsjefer og sektorledere mv. er imidlertid henførbare til selvkost i den grad de utfører arbeid som gjelder produksjonen av selvkosttjenesten eller som utfyller eller understøtter selvkosttjenesten i tråd med § 4 første eller andre ledd, jf. henføring av stillingsandeler som nevnt under kommentarene til § 4 første ledd.

Daglig leder og hans stab i et selskap e.l. som kun yter selvkosttjenesten, må som utgangspunkt regnes som henførbare til selvkost. Dersom selskapet også driver annen virksomhet, må det gjøres en fordeling mellom det som kan og ikke kan henføres til selvkost i tråd med § 4 første og andre ledd.

Folkevalgte organer

Kostnader til folkevalgte organer som nevnt i kommuneloven § 5-1 er ikke henførbare til selvkost. Dette omfatter alle kostnader knyttet til slike organer, slik som godtgjørelser og utgifter i forbindelse med møter mv.

Eierorganer

Kostnader til eierorganer er ikke henførbare til selvkost. Som eierorganer regnes generalforsamling i aksjeselskap (AS), representantskap i interkommunalt selskap (IKS), representantskap i kommunalt oppgavefellesskap og andre organer hvor kommunen utøver sin myndighet som eier eller deltaker i selskapet eller samarbeidet. Godtgjørelser, møteutgifter og andre utgifter knyttet til slike organer skal dermed ikke tas med i selvkost.

Styret i aksjeselskap, interkommunalt selskap, kommunalt oppgavefellesskap eller kommunalt foretak og lignende organer med forvaltnings- og tilsynsansvar for virksomheten, regnes ikke som eierorgan, og må som utgangspunkt regnes som henførbare til selvkost. Godtgjørelser, møteutgifter og andre utgifter knyttet til slike organer kan dermed tas med i selvkost. Dersom selskapet også driver annen virksomhet enn selvkosttjenesten, må det gjøres en fordeling mellom det som kan og ikke kan henføres til selvkost i tråd med § 4 første og andre ledd.

Til § 5 Kapitalkostnader

Bestemmelsene i § 5 regulerer hvordan kapitalkostnadene skal fastsettes ved beregning av selvkost. Bestemmelsene utfyller kommuneloven § 15-1 tredje ledd, som blant annet innebærer at kapitalkostnadene skal beregnes ut fra avskrivninger av historisk kost, at det skal kompenseres for kapitalbindingen gjennom beregnete rentekostnader, og at avskrivningene (som utgangspunkt) skal gå over forventet brukstid.

Kapitalkostnadene består av tre elementer, jf. forskriften § 5 *første ledd*. For det første inngår avskrivningene av varige driftsmidler. Alle varige driftsmidler skal avskrives i selvkostkalkylen, også de som ikke har begrenset levetid, slik som tomter. Hensynet bak er prinsippet om at kommunen skal få tilbake de utleggene som har gått med for å yte tjenesten. For det andre inngår nedskrivninger av varige driftsmidler ved varige verdifall. Nedskrivninger som følge av et verdifall som forventes ikke å være forbigående, tas altså inn som kapitalkostnad i selvkost det året nedskrivningen foretas. Eventuelle reverseringer av nedskrivninger inngår også, og må redusere kapitalkostnaden på reverseringstidspunktet. For det tredje inngår beregnete (kalkulatoriske) rentekostnader. Dette skal svare til kostnaden ved å binde opp kapital, det vil si den avkastningen man alternativt kunne oppnådd ved å plassere et tilsvarende beløp i markedet.

Se eksempel 3 i vedlegget.

Avskrivninger

Avskrivningsgrunnlaget

Avskrivningsgrunnlaget skal ta utgangspunkt i prisen på anskaffelsestidspunktet (omtalt som anskaffelseskost eller historisk kost). Fra anskaffelseskost skal byggelånsrenter, anleggsbidrag³ (investeringstilskudd) og andre inntekter som knytter seg til investeringsutgiftene ved anskaffelsen, trekkes fra, jf. § 5 *andre ledd*. For eksempel vil kompensasjon for merverdiavgift redusere utlegget ved investeringen, og må dermed trekkes fra.

Hvis anskaffelseskost ikke er kjent, må det benyttes et estimat på historisk kost.

Forskriften åpner ikke for at en alternativkostnad kan legges inn i selvkostkalkylen. For eksempel kan ikke selvkost beregnes ut fra tapt markedsleie som følge av at eiendelen ved alternativ bruk ville hatt en høyere verdi.

Byggelånsrenter

Ved påkostninger eller investeringer i bygninger og anlegg trekkes det gradvis på egen likviditet eller på lånte midler (eksempelvis en byggelånskonto) for å finansiere løpende utbetalinger. Ved lånefinansiering kan påløpte renter i byggeperioden tas med i anskaffelseskost i årsregnskapet. Hvis investeringen i stedet er finansiert kun med egne

---

³ Tilknytningsgebyr for vann og avløp regnes ikke som anleggsbidrag, og skal ikke redusere avskrivningsgrunnlaget.

midler, inngår ikke denne renteutgiften i anskaffelseskost. For å ivareta prinsippet om at finansieringsform ikke skal ha betydning for beregnede kostnader i selvkost, trekkes derfor eventuelt henførte renter av lån bruk til finansiering (eksempelvis byggelånsrenter) ut av anskaffelseskost ved beregning av selvkost. I stedet henføres kalkulatorisk rentekostnad på nye investeringer i året, jf. § 5 første ledd, uavhengig av om investeringen tas i bruk det året eller ikke. Dette innebærer at investeringer som går over mer enn ett år, blir belastet årlig med kalkulatorisk rentekostnad i selvkostkalkylen. Dermed blir det kompensert for den kapitalen som investeringene binder opp gjennom byggeperioden, før anleggsmiddelet har blitt aktivert i balansen.

Avskrivningsperiode

Avskrivningene skal være planmessige og foretas over den utnyttbare levetiden til det varige driftsmidlet, jf. § 5 *tredje ledd første punktum*. Den utnyttbare levetiden er den perioden som eiendelen, etter en konkret vurdering, forventes å kunne brukes. Samtidig er det adgang til å fastsette den utnyttbare levetiden lik den avskrivningsperioden som er benyttet i virksomhetens årsregnskap, jf. *tredje ledd andre punktum*. Dette innebærer at det er valgfritt om selvkostkalkylen skal bygge på en egen avskrivningsperiode som avviker fra den som er benyttet for avskrivningene i årsregnskapet, eller på den samme avskrivningsperioden som i årsregnskapet. Dette åpner for eksempel for at avskrivningsperiodene som ligger til grunn for kommuneregnskapet, jf. forskrift 7.6.2019 nr. 714 om økonomiplan årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 3-4, kan benyttes i selvkostkalkylen, selv om utnyttbar levetid regnes som lengre.

Endring av avskrivningsperioden som følge av endret forventet levetid

I enkelte tilfeller blir det aktuelt å utvide eller korte ned gjenstående avskrivningsperiode etter at avskrivningene er påbegynt.

Hvis avskrivningene i selvkost følger utnyttbar levetid etter § 5 tredje ledd første punktum, er justering av avskrivningsperioden i selvkostkalkylen aktuelt dersom et nytt estimat for den forventete levetiden avviker (vesentlig) fra det som først ble lagt til grunn. I slike tilfeller kan avskrivningsperioden for eksempel forlenges fra 20 til 30 år eller reduseres fra 40 til 30 år. Endring av avskrivningsperioden må bygge på reelle endringer i forventet levetid.

Hvis avskrivningene i selvkost følger avskrivningsperiodene i årsregnskapet i tråd med § 5 tredje ledd andre punktum, er justering av avskrivningsperioden i selvkostkalkylen aktuelt dersom avskrivningsperioden i virksomhetens årsregnskap endres i tråd med regnskapsreglene. Også i slike tilfeller kan avskrivningsperioden i selvkostkalkylen forlenges, eventuelt reduseres, hvis det bygger på reelle endringer i forventet levetid.

Ved endring av avskrivningsperioden som følge av at estimatet for forventet levetid er endret, avskrives resterende verdier i selvkostkalkylen over ny resterende periode (ny gjenværende levetid). For eksempel, dersom anslaget for forventet levetid etter 10 år forlenges fra 20 til 30 år, avskrives resterende verdier over 20 år i stedet for 10 år.

Tilsvarende, dersom anslaget for forventet levetid etter 10 år reduseres fra 20 til 15 år, avskrives resterende verdier over 5 år i stedet for 10 år.

Endring av avskrivningsperioden som følge av skifte av praksis

Spørsmålet om justering av avskrivningsperioden i selvkostkalkylen kan også oppstå dersom kommunen ønsker å endre praksis fra å beregne avskrivninger i selvkost basert på forventet levetid etter § 5 tredje ledd første punktum til å beregne avskrivninger i selvkost basert på avskrivningsperiodene i årsregnskapet etter § 5 tredje ledd andre punktum, eller motsatt. Slike skifter vil måtte være engangshendelser for ikke å rokke ved hensynet til konsistent praktisering over tid.

Skifte til avskrivninger basert på forventet levetid (§ 5 tredje ledd første punktum)

Dersom kommunen skal gå over fra avskrivningsperioden i årsregnskapet etter § 5 tredje ledd andre punktum til avskrivninger etter § 5 tredje ledd første punktum (avskrivninger basert på forventet levetid), og samtidig vurderer å endre pågående avskrivningsplaner for driftsmidler som allerede er delvis avskrevet, følger det av § 5 tredje ledd første punktum at endring av avskrivningsperioden må begrunnes i at forventet levetid avviker (vesentlig) fra avskrivningsperioden som ligger til grunn for årsregnskapet. Virkningen av endringen av avskrivningsperioden håndteres da som omtalt i avsnittet over om endring av avskrivningsperioden som følge av endret forventet levetid, det vil si at restverdien avskrives over ny gjenværende levetid.

Skifte til avskrivninger basert på avskrivningsperiodene i årsregnskapet (§ 5 tredje ledd andre punktum)

Dersom kommunen skal gå over fra avskrivninger etter § 5 tredje ledd første punktum til avskrivningsperiodene i årsregnskapet etter § 5 tredje ledd andre punktum, bør dette som utgangspunkt kun innføres for nye anskaffelser, slik at pågående avskrivninger fortsetter etter opprinnelig avskrivningsplan.

Dersom kommunen likevel vurderer å endre pågående avskrivningsplaner for driftsmidler som allerede er delvis avskrevet, må dette ikke gjennomføres hvis virkningen av nedkortet avskrivningsperiode gir en urimelig økning i gebyrene eller ikke samsvarer med generasjonsprinsippet. I så fall holdes pågående avskrivninger uendret, så lenge avskrivningene bygger på en rimelig forventet levetid.

Reduksjon av avskrivningsperioden gjøres bare hvis virkningen av praksisendringen ikke medfører en urimelig økning av gebyrene eller ikke strider med generasjonsprinsippet. I så fall kan restverdien avskrives over ny gjenværende levetid, som omtalt i punktet over om "Endring av avskrivningsperioden som følge av endret forventet levetid".

Eventuelt kan restverdien avskrives årlig med det avskrivningene ville ha vært dersom den nye, kortere avskrivningsperioden hadde vært lagt til grunn fra begynnelsen av, til restverdien er fullt avskrevet. Denne metoden gir lavere avskrivninger, men da over en lengre avskrivningsperiode enn forventet levetid. Denne metoden er en mellomløsning hvor det må gjøres en avveining mellom hensynene til gebyrbetalene (gebyrøkninger) og

generasjonsprinsippet (forventet levetid). Siden denne mellomløsningen innebærer en avskrivningstid utover forventet levetid, er metoden primært aktuell når reduksjonen i forventet levetid vil gi en for høy gebyrøkning dersom restverdien avskrives over ny gjenværende levetid.

Eksempel: Hvis avskrivningsperioden i år 30 reduseres fra 80 til 40 år, settes avskrivningene fra og med år 30 til $1/40$ av anskaffelseskost. Avskrivningene foretas da med $1/40$ årlig til de resterende $50/80$ av anskaffelseskost er avskrevet. I dette eksemplet blir da avskrivningstiden 30 år pluss 25 år ($50/80 : 1/40$), sammenlagt 55 år.

Avskrivningstid for tomter mv.

Alle varige driftsmidler skal avskrives ved beregningen av selvkost, jf. § 5 første ledd. Dette omfatter også de varige driftsmidlene som ikke har begrenset levetid og ikke avskrives i virksomhetens årsregnskap, slik som tomter. Avskrivningstiden for slike varige driftsmidler kan ved beregningene settes kortere enn den egentlige utnyttbare levetiden, jf. § 5 tredje ledd tredje punktum. Det kan for eksempel for tomter, av hensyn til finansieringen, være hensiktsmessig å benytte en avskrivningstid på 40 eller 50 år.

I de tilfeller hvor tomteprisen inngår i anskaffelseskost for bygg og anlegg, er det for beregningen av selvkost ikke nødvendig å skille ut tomteprisen fra samlet anskaffelseskost.

Begrepet andre varige driftsmidler i tredje ledd tredje punktum omfatter i utgangspunktet anskaffelser som i årsregnskapet er klassifisert som varige driftsmidler. Begrepet vil imidlertid ved beregningen av selvkost også omfatte andre anskaffelser som i realiteten er å likestille med kjøp av et varig driftsmiddel, selv om de ikke klassifiseres som det i virksomhetens årsregnskap. Et eksempel kan være kjøp av vannrettigheter for en nærmere avgrenset periode. I slike tilfeller tas kjøpsprisen med i grunnlaget for kapitalkostnadene (historisk kost) og avskrives over rettighetens avtaleperiode.

Beregnete rentekostnader

Grunnlaget for beregning av den kalkulatoriske rentekostnaden er gjennomsnittet av restverdien av de varige driftsmidlene per henholdsvis 1.1. og 31.12. i det aktuelle året, jf. § 5 fjerde ledd første punktum. Restverdien vil tilsvare historisk kost med alle de fratrukk som følger av § 5 første til tredje ledd.

For budsjett- og regnskapsåret 2025 gjelder:

Det skal benyttes en kalkylerente som er lik årets gjennomsnittlige 5-årige swaprente pluss et tillegg på $1/2$ prosentpoeng, jf. § 5 fjerde ledd andre punktum.

For budsjett- og regnskapsåret 2026 gjelder, se [forskrift 12.9.2025 nr. 1858](#):

Det skal benyttes en kalkylerente som er lik årets gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR pluss et tillegg på 0,7 prosentpoeng, jf. § 5 fjerde ledd andre punktum. Kalkylerenten beregnes ved et gjennomsnitt av daglige noteringer gjennom året.

Det kan ikke benyttes andre kalkylerenter. Det kan heller ikke benyttes faktiske renter.

Indirekte kapitalkostnader

Selvkost omfatter også indirekte kapitalkostnader knyttet til stab- og støttefunksjoner, fellesfunksjoner og kontrollfunksjoner, når disse utfyller eller understøtter selvkosttjenesten. Indirekte kapitalkostnader kan beregnes på en av to måter, jf. § 5 femte ledd. Det er valgfritt hvilken metode som benyttes.

Den ene metoden er å beregne indirekte kapitalkostnader på samme måte som indirekte driftskostnader.

Den andre metoden er at de indirekte kapitalkostnadene i stedet beregnes etter en forenklet metode med en fast sjablong. Metoden er at indirekte kapitalkostnader settes lik 5 prosent av netto indirekte driftskostnader (indirekte driftskostnader etter fratrukk for inntekter som nevnt i § 2 andre ledd).

Til § 6 Salg og utrangering av varige driftsmidler

Når et varig driftsmiddel selges, må det tas ut av grunnlaget for beregning av kapitalkostnader. Gevinsten eller tapet ved salget, det vil si differansen mellom anleggsmidlets restverdi i selvkostkalkylen og salgssummen, tas inn i selvkost som en inntekt eller kostnad i salgsåret, jf. § 6 *første ledd*. Dette gjelder også salg av tomter og andre varige driftsmidler, forutsatt at disse historisk har vært inkludert og avskrevet i selvkostkalkylen.

Varige driftsmidler som tas ut av selvkostområdet og overføres til bruk i andre deler av virksomheten, behandles tilsvarende som salg. I slike tilfeller må det utøves et fornuftig skjønn ved estimering av sannsynlig salgpris. Det bør anvendes takst når det er snakk om vesentlige beløp.

Ved utrangering av varige driftsmidler skal dette behandles som en nedskrivning i selvkostkalkylen, jf. § 6 *andre ledd*. Det vil si at restverdien tas inn som kapitalkostnad (nedskrivning) i selvkostkalkylen i utrangeringsåret.

Se eksempel 3 i vedlegget.

Til § 7 Korrigerings av tidligere års feil

I ettertid kan det bli avdekket at samlet selvkost i et tidligere år er beregnet feil. Bestemmelsene i § 7 regulerer hvordan slike feil skal håndteres ved beregning av samlet selvkost etter at feilen er oppdaget.

Om feil og estimatendringer

Det må skilles mellom estimatendringer og feil.

Feil

Med feil menes alle feil som innebærer at samlet selvkost ikke har blitt beregnet i samsvar med reglene i kommuneloven § 15-1, denne forskriften eller regler i særlov med tilhørende forskrift, slik at det samlede gebyrgrunnlaget for tjenesten har blitt beregnet for høyt eller for lavt.

Feil vil for eksempel kunne være at kostnader ikke er henført korrekt i tråd med § 4. Det kan for eksempel være at det er tatt med for mye eller for lite lønnskostnader ved beregningen av direkte driftskostnader. Slike feil kan ha sammenheng med hvordan utgifter er fordelt i (intern)regnskapet. Tilsvarende kan det være feil henføring av inntekter. Inntekter som skulle vært henført til selvkostkalkylen er ikke tatt med, eller det er tatt med inntekter som ikke skulle ha redusert samlet selvkost.

Feil vil for eksempel også kunne være feil i fordelingsnøkklene for beregning av indirekte driftskostnader, slik at disse ikke gjenspeiler selvkosttjenestens andel/bruk av stab- og støttetjenestene, fellestjenestene og kontrollfunksjonene.

Feil vil for eksempel kunne være at kapitalkostnadene ikke er beregnet korrekt i tråd med § 5. Det kan for eksempel være at avskrivningsgrunnlaget ikke er fullstendig ved at et varig driftsmiddel ikke er kommet med i selvkostkalkylen, eller at et anleggsbidrag ikke er trukket fra avskrivningsgrunnlaget. Det kan for eksempel være at det er benyttet feil kalkylerente, eller at grunnlaget for rentekostnadene (restverdiene på varige driftsmidler) ikke er korrekt.

Eksemplene er ikke uttømmende.

Estimatendringer

Estimater er anslag på størrelser som inngår i beregningen av selvkost, hvor disse ikke kan fastslås nøyaktig eller med full sikkerhet. Eksempelvis kan dette være anslag på andeler av stillinger som henføres til selvkost som direkte kostnader, anslåtte fordelingsnøkler for beregning av indirekte driftskostnader eller anslag for utnyttbar levetid (avskrivningsperiode). Endringer i slike og andre estimater regnes som utgangspunkt ikke som feil. For eksempel vil endringer i anslag for henføring av utgifter til selvkost, endring i selvkosttjenestens bruk av stab- og støttetjenester, eller endret anslag for utnyttbar levetid, som utgangspunkt ikke regnes som feil, når endringene er basert på nye opplysninger eller endringer i underliggende forhold. Om endringer i avskrivninger, se kommentarene til § 5.

Endringer i anslag kan imidlertid måtte regnes som feil som må håndteres i tråd med § 7, dersom det i ettertid blir klart at anslaget som først ble gjort ikke var beste estimat ut fra opplysningene som forelå på estimeringstidspunktet.

Avvik mellom budsjettestimater og regnskapet vil isolert sett bidra til overskudd eller underskudd, som håndteres etter bestemmelsene i § 8.

Feil som har medført for høye gebyrer

Hvis det avdekkes vesentlige feil i beregningen av samlet selvkost, og feilen har vært til *ugunst* for brukerne, skal feilen rettes opp. Med *ugunst* for brukerne menes at samlet selvkost har blitt beregnet for høyt, og medført for høye gebyrer. Feilen skal rettes opp ved at virkningen av feilen tas inn som en inntekt i beregningen av samlet selvkost, jf. § 7 *første ledd*. Dette reduserer samlet selvkost og gebyrgrunlaget det året feilen rettes opp.

Plikten til å rette opp feilen gjelder bare når feilen er vesentlig. Det er ingen plikt til å rette feil som er uvesentlige.

Vurderingen av hva som er en vesentlig feil vil være en skjønnsmessig vurdering. Plikten til å rette feil skal imidlertid ivareta hensynet til de gebyrpliktige, slik at disse ikke belastes for feil i beregningene. Ved vurderingen av hva som er vesentlig må det derfor være avgjørende hvilken betydning feilen har for den enkelte gebyrpliktige. En feil kan for kommunen regnes som uvesentlig, men likevel som vesentlig for den enkelte gebyrpliktige. Dette innebærer at feil må rettes også når dette betyr at det er relativt små beløp som vil komme den enkelte gebyrpliktige til gode gjennom en reduksjon av det samlede gebyrgrunlaget. Feil som er i størrelsesorden 50 til 100 kroner per gebyrpliktig kan som utgangspunkt regnes som vesentlig, uten at dette er nærmere regulert i forskriften.

Bestemmelsen i første ledd kommer ikke til anvendelse hvis feil rettes opp gjennom direkte tilbakebetaling av feilen til den enkelte gebyrpliktige.

Feil som har medført for lave gebyrer

Hvis det avdekkes feil i beregningen av samlet selvkost, og feilen har vært til *gunst* for brukerne, skal feilen *ikke* rettes opp, jf. *andre ledd første punktum*. Med *gunst* for brukerne menes at samlet selvkost har blitt beregnet for lavt, og medført for lave gebyrer sammenlignet med den korrekte beregningen av samlet selvkost. Dersom det avdekkes at det i foregående år kunne ha blitt krevd inn høyere gebyrer på grunn av feil i beregningen av samlet selvkost, kan altså ikke samlet selvkost og gebyrgrunlaget økes i etterkant. Dette gjelder enten feilen vurderes som uvesentlig eller vesentlig.

Dette gjelder likevel ikke for avfallsgebyrer etter forurensningsloven § 34 første ledd, jf. *andre punktum*. Dersom avfallsgebyrene har vært for lave på grunn av feil i beregningen av samlet selvkost, må altså slike feil rettes. Virkningen av feilen tas da inn som en kostnad i beregningen av samlet selvkost. Dette gjelder enten feilen vurderes som uvesentlig eller vesentlig.

Til § 8 Håndtering av overskudd og underskudd

Normalt vil det i selvkostregnskapet oppstå et avvik mellom årets gebyrinntekter og årets selvkost eller gebyrgrunnlag, det vil si et overskudd eller underskudd. Bestemmelsene i § 8 regulerer hvordan overskudd eller underskudd skal håndteres.

Se eksempel 4 og 5 i vedlegget.

Bestemmelsene i § 8 kommer til anvendelse når det følger av særlov eller forskrift med hjemmel i særlov at gebyrene skal svare til selvkost og når det følger av kommunestyrets vedtak at gebyrene skal svare til selvkost eller en andel av selvkost. Med andel av selvkost forstås som utgangspunkt en definert prosentandel av selvkost. En andel av selvkost kan også være en annen definert størrelse som er lavere enn selvkost, for eksempel avgrenset til de direkte driftskostnadene eller bare de direkte lønnskostnadene.

Dersom de samlede gebyrinntektene skal svare til samlet selvkost, måles over- og underskuddet ut fra beregnet selvkost. Dersom gebyrinntektene skal svare til en bestemt andel av selvkost, måles over- og underskuddet ut fra denne definerte prosentandelen eller størrelsen.

Fremføring av over- og underskudd forutsetter at det er klarlagt hva gebyrgrunnlaget skal være. Når det ikke er fastsatt i særlov eller forskrift med hjemmel i særlov eller vedtak hva gebyrgrunnlaget er, er det ikke grunnlag for å beregne over- eller underskudd og framføring av dette til senere år etter bestemmelsene i § 8.

Så lenge særlov eller forskrift med hjemmel i særlov ikke pålegger full kostnadsdekning, har kommunene anledning til å ta inn mindre gebyrinntekter enn opprinnelig vedtatt, og i så fall avvike fra den i utgangspunktet fastsatte andelen. I lys av dette må § 8 forstås slik at kommunene på områder hvor det ikke er krav om full kostnadsdekning, ikke har plikt til å fremføre underskudd. Kommunestyret kan for eksempel vedta at et underskudd likevel ikke skal dekkes inn slik det er angitt i § 8 tredje ledd, eller at et fremført underskudd ikke skal tillegges beregnede rentekostnader slik det er angitt i § 8 sjettede ledd.

Gebyrgrunnlaget

Årets gebyrgrunnlag er grunnlaget for beregning av årets over- eller underskudd.

Årets gebyrgrunnlag er som utgangspunkt årets samlede selvkost slik dette skal beregnes etter §§ 2 til 7, jf. § 8 *første ledd første punktum*. Kommunestyret kan bestemme, så langt ikke annet følger av lov eller forskrift, at gebyrgrunnlaget i stedet skal være en andel av samlet selvkost slik at gebyrinntektene ikke skal dekke full selvkost, jf. § 8 *første ledd andre punktum*. For eksempel kan gebyrgrunnlaget settes slik at gebyrinntektene skal dekke 80 prosent av samlet selvkost, mens de siste 20 prosentene dekkes av andre inntekter. Gebyrgrunnlaget kan også settes til en annen definert størrelse som er lavere enn selvkost, for eksempel avgrenset til de direkte driftskostnadene eller bare de direkte lønnskostnadene.

I særlov eller forskrift med hjemmel i særlov kan det være gitt regler som innebærer at gebyrgrunnlaget på det aktuelle tjenesteområdet ikke kan settes til full selvkost slik

selvkost beregnes etter denne forskriften §§ 2 til 7. For eksempel innebærer byggesaksforskriften § 7-6 et gebyrbortfall hvis kommunen overskrider de lovpålagte saksbehandlingsfristene. Kommunen skal da ikke kunne få dekket full selvkost gjennom gebyrinntektene, og det må tas hensyn til dette i selvkostkalkylen. Gebyrbortfallet kan ikke regnes som et underskudd etter § 10 i forskriften her.

Overskudd

Hvis årets samlede gebyrinntekter er høyere enn årets gebyrgrunnlag, foreligger et overskudd.

Et overskudd skal disponeres umiddelbart ved å dekke inn et eventuelt underskudd i selvkostregnskapet fremført fra tidligere år, jf. § 8 *andre ledd første punktum*.

Dersom det ikke foreligger et fremført underskudd, eventuelt hvis årets overskudd er høyere enn det fremførte underskuddet, skal overskuddet i sin helhet, eventuelt det overskytende beløpet, avsettes til et selvkostfond i selvkostregnskapet, jf. § 8 *andre ledd andre punktum*. Det følger av andre ledd første og andre punktum at det i selvkostregnskapet ikke kan fremføres både et overskudd (selvkostfond) og et underskudd samtidig fra det ene året til det andre.

Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet skal gå med til å dekke et fremtidig underskudd, jf. § 8 *andre ledd tredje punktum*. Når det fremføres et overskudd, må det altså planlegges for at gebyrinntektene i kommende år må settes lavere enn årets gebyrgrunnlag, slik at overskuddet blir tilbakeført. Dette vil da skje gjennom bruk av selvkostfond som finansierer underskuddet. Det er en frist på fem år for å tilbakeføre overskudd. Et overskudd som oppsto i år t skal tilbakeføres senest i år t+5, et overskudd som oppsto i år t+1 skal tilbakeføres senest i år t+6 og så videre.

Det følger av andre ledd tredje punktum at selvkostfondet bare kan brukes til å dekke fremtidige underskudd i selvkostregnskapet. Et selvkostfond kan dermed for eksempel ikke brukes til å finansiere investeringer. Selvkostfondet må håndteres som bundne midler i årsregnskapet.

Det følger av § 8 andre og tredje ledd at det ikke er adgang til å både avsette et overskudd og bruke av et tidligere års overskudd i samme år. Det er heller ikke adgang til å dekke inn et fremført underskudd og fremføre et nytt underskudd i samme år.

Underskudd

Hvis årets samlede gebyrinntekter er lavere enn årets gebyrgrunnlag, foreligger et underskudd.

Et underskudd skal, så langt det er midler på selvkostfondet, dekkes inn umiddelbart ved bruk av selvkostfondet, jf. § 8 *tredje ledd første punktum*.

Dersom det ikke er midler på selvkostfondet, eventuelt hvis årets underskudd er høyere enn selvkostfondet, skal underskuddet i sin helhet, eventuelt det resterende beløpet, fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år, jf. § 8 *tredje ledd andre*

punktum. Det følger av tredje ledd første og andre punktum at det i selvkostregnskapet ikke kan fremføres både et overskudd (selvkostfond) og et underskudd samtidig fra det ene året til det andre.

Et fremført underskudd skal dekkes inn av et fremtidig overskudd, jf. § 8 *tredje ledd tredje punktum.* Når det fremføres et underskudd må det altså planlegges for at gebyrinntektene i kommende år må settes høyere enn årets gebyrgrunnlag, slik at underskuddet blir dekket inn. Det er en frist på fem år for å dekke inn et fremført underskudd. Et fremført underskudd som oppsto i år t skal dekkes inn senest i år t+5, et underskudd som oppsto i år t+1 skal dekkes inn senest i år t+6 og så videre.

Et underskudd som fremføres, kan i visse tilfeller dekkes inn senere enn fem år etter at det oppsto. Dette gjelder bare hvis det er nødvendig for å unngå at dagens brukere betaler for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer, jf. § 8 *tredje ledd fjerde punktum.* Unntaket gjelder for eksempel i situasjoner hvor en kommune bygger ut vann- og avløpsnett med overkapasitet for å ta høyde for framtidig utbygging av et hytte- eller boligfelt, og tilkoblingen til nettet vil skje etappevis over en lang rekke år etter hvert som hytte- eller boligfeltene bygges ut.

Bestemmelsene i tredje ledd er ikke til hinder for at kommunestyret bestemmer at et underskudd som ikke dekkes av et overskudd/selvkostfond, skal dekkes inn på en annen måte enn ved å øke gebyrinntektene. I praksis vil dette måtte skje gjennom bruk av kommunens frie inntekter. Dette vil kun være aktuelt for tjenesteområder hvor selvkost setter den øvre rammen for gebyrinntektene, men hvor særlov ikke pålegger kommunen full kostnadsdekning.

Det følger av andre og tredje ledd at det ikke er adgang til å både avsette et overskudd og bruke av et tidligere års overskudd i samme år. Det er heller ikke adgang til å dekke inn et fremført underskudd og fremføre et nytt underskudd i samme år.

Gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova

Hvis det oppstår et overskudd på gebyrer som er hjemlet i plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova, håndteres overskuddet etter reglene i selvkostforskriften § 8 andre ledd.

Hvis det oppstår et underskudd på gebyrer som er hjemlet i plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova, håndteres underskuddet etter reglene i § 8 tredje ledd første punktum, så fremt det er midler på selvkostfondet.

Reglene i tredje ledd andre til fjerde punktum om framføring av underskudd gjelder imidlertid ikke for gebyrbelagte tjenester som er hjemlet i plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven og matrikkellova, jf. *fjerde ledd.* Dette betyr at hvis det ikke er midler på selvkostfondet, kan et underskudd ikke framføres til senere år. Underskuddet må da finansieres av kommunen selv. Regelen i fjerde ledd skal ivareta at gebyrpliktige i slike saker ikke må betale mer enn det tjenesten koster for å finansiere tidligere underskudd.

I visse tilfeller kan det imidlertid være slik at det er tidsforskyvninger mellom når kostnader i en sak påløper og når tilhørende gebyr kreves inn, for eksempel i plansaker.

Slike tidsforskyvninger skaper da isolert sett underskudd i det samlede selvkostregnskapet før gebyret betales inn. Regelen i § 8 fjerde ledd må for slike tilfeller ikke forstås slik at hjemmelen til å kreve inn gebyrer faller bort. For denne typen saker kan det således kreves gebyr uten hinder av regelen i § 8 fjerde ledd.

Kalkulatoriske renter på overskudd og underskudd

Selvkostfondet skal godskrives kalkulatoriske renteinntekter. Renteinntektene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd andre punktum, jf. § 8 femte ledd.

Det skal legges til kalkulatoriske rentekostnader på fremførte underskudd, slik at underskudd til fremføring også inkluderer renter, jf. § 8 sjettemte ledd første punktum. Dette gjelder hvis det følger av lov eller forskrift at gebyrene skal svare til selvkost, og hvis kommunestyret har bestemt at gebyrene skal dekke selvkost fullt ut eller en nærmere bestemt andel av selvkost, jf. § 8 sjettemte ledd første og andre punktum. Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige fremførte underskudd og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd andre punktum, jf. § 8 sjettemte ledd tredje punktum.

Til § 9 Dokumentasjon av selvkostkalkylen

Det skal utarbeides dokumentasjon av hvordan beregningen av samlet selvkost er gjort, jf. § 9 første ledd. Dersom et selskap yter selvkosttjenesten på vegne av kommunen og håndterer selvkostkalkylen, hviler dette kravet på selskapet.

Dokumentasjonskravet knytter seg til beregningen av samlet selvkost, ikke til beregningen av gebyrene i den enkelte sak eller sakstype.

Dokumentasjonen skal gi organer og instanser som kontrollutvalg, revisjonen, fylkesmannen, Sivilombudsmannen o.l., eller andre som ønsker det, mulighet til å kunne se hvordan de ulike elementene av samlet selvkost for en gebyrbelagt tjeneste er beregnet. Dokumentasjonen skal kunne tjene som et grunnlag for å påse at samlet selvkost og gebyrinntektene er beregnet og fastsatt i tråd med de reglene som gjelder.

Dokumentasjonen må vise hvilke kostnader som er tatt med, hvilke fordelingsnøkler som er brukt for henføring av kostnader og hvordan fordelingsnøklerne er utledet. Den må også vise beregningen av kapitalkostnader. Videre må den vise hvilke inntekter som er trukket fra i selvkostkalkylen. Dokumentasjonen må også vise gebyrinntektene, overskudd og underskudd og framføring av disse (saldo på selvkostfond og framførte underskudd).

Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år, jf. *andre ledd*.

Hvis kommunen etter § 8 tredje ledd fjerde punktum framfører et underskudd over en lengre periode enn fem år, bør også dokumentasjonen oppbevares over en tilsvarende lengre periode.

Kravet til oppbevaring innebærer også at oppbevaringen må foretas på en ordnet måte og være betryggende sikret mot ødeleggelse, tap og endring, slik at oppbevaringskravet kan oppfylle sin hensikt.

Dokumentasjonen må arkiveres når det følger av arkivloven med forskrifter.

Til § 10 Ikrafttredelse

Forskriften trådte i kraft 1. januar 2020, og gjelder fra og med budsjett- og regnskapsåret 2020.

Vedlegg

Eksempel 1 – Direkte kostnader

Tall hentes ut fra regnskapet på bakgrunn av de funksjonsnumre eller ansvarsområder som tilhører gebyrområdet. For å sikre sporbarhet kan det være fornuftig å bruke regnskapets artsgrupper som bakgrunn for beregning av de direkte kostnader. Sum direkte kostnader overføres til selvkostkalkylen.

Tabell 1 Direkte kostnader (i 1000 kr)

Gebyrområde	Funksjon	Tekst	Artsgruppe					Sum direkte kostnader ekskl. finansposter
			0	1	2	3	4	
			Lønn og sosiale kostnader	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteprod.		Kjøp av tjenester	Overføringer	
Avløp	350	Avløpsrensing	0	0	50	8 000	0	8 050
Avløp	353	Avløpsnett	2 700	1 200	900	0	100	4 900
Avløp	354	Tømming	0	0	0	0	0	0
...	...	...						
SUM								12 950

Eksempel 2 – Indirekte kostnader

Tabell 2 Eksempel på beregning av fordelingsnøkler

Ansvarssted	Fordelingsnøkkel	Antall avløp	Antall enheter totalt	Fordelingsnøkkel
Regnskapstjeneste	Antall bilag	20 000	120 000	16,67 %
Innfordringstjeneste	Antall utgående faktura	5 000	50 000	10,00 %
Kontorstøtte	Antall årsverk	-	-	-
Revisjon	Antall bilag	-	-	-
Personaltjeneste	Andel ansatte	10	1 100	0,91 %
Velferds- og personalpolitiske tiltak for ansatte	Andel årsverk / andel ansatte	-	-	-
Sentral opplæring	Andel ansatte	-	-	-
Kantinedrift	Antall med tilgang på kantine	3	90	3,33 %
Kopiering og trykktjenester	Faktisk bruk	-	-	-
IKT-tjenester (drift og opplæring)	Antall terminaler	5	400	1,25 %
Felles post, arkiv - og sentralbord	Faktisk bruk	-	-	-
Juridisk bistand (kommuneadvokatens kontor)	Faktisk bruk	-	-	-
Påslag kapitalkostnader indirekte tjenester	1 % av sum henførbare indirekte kostnader (netto)	-	50	5,00 %

Indirekte kostnader hentes ut fra regnskapet med utgangspunkt i tjeneste og henføres til selvkost ut fra fordelingsnøklerne. For å sikre sporbarhet kan det være fornuftig å bruke regnskapets artsgrupper som bakgrunn for beregning av de indirekte kostnadene. Brutto driftsutgifter fratrukket driftsinntekter knyttet til interntjenesten utgjør fordelingsgrunnlaget, som vist i tabell 3.

Tabell 3 Eksempel på beregning av indirekte kostnader (i 1 000 kr)

AVLØP			Artsgruppe					Inntekter	Sum netto-kostnad per tjeneste	Andel for belastning kjerneprodukt	Sum andel kostnad
Tjenestenummer	Tjenestetekst	Fordelingsnøkkel (tekst)	0	1	2	3	4				
			Lønn og sosiale kostnader	Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm. tjenesteprod.	Kjøp av tjenester	Overføringer					
	Regnskapstjeneste	Antall bilag	3 200	100	50	0	50	500	2 900	16,67 %	483
	Innfordringstjeneste	Antall faktura	1 500	300	400	2 200	100	400	4 100	10,00 %	410
	Personaltjeneste	Andel ansatte	2 500	100	0	0	150	400	2 350	0,91 %	21
	Kantinedrift	Andel ansatte	500	200	20	0	0	300	420	3,33 %	14
	IKT-tjenester (drift og opplæring)	Antall pc	1 900	800	2 800	0	500	300	5 700	1,25 %	71
	Påslag kapitalkostnader indirekte tjenester										50
SUM									15 470		1 050

Eksempel 3 – Kapitalkostnader

Tabell 4 – Beregning av kapitalkostnader (kr)

AVLØP									
Investeringer			Levetid og nettokostnad			Årets beregninger			
År	Anleggsmiddel		Leve- tid	Beregnings- grunnlag	Tidl. avskrevet	Årets avskrivninger/ nedskrivninger	Salg / utrangering	Restverdi UB	Kalk. rente- kostnad
	nr	Tekst							
	1	Ledningsnett	40	60 000 000	8 750 000	1 750 000	0	49 500 000	1 868 913
	2	Pumpestasjon	40	8 000 000	5 800 000	200 000	0	2 000 000	77 910
	3	Utstyr	10	200 000	60 000	20 000	0	120 000	4 823
	4	Transportmidler	10	800 000	320 000	80 000	120 000	280 000	14 098
...	...	...	...						
Sum						2 050 000			1 965 744
Total sum kapitalkostnader									4 0115 744

Kalkulatorisk rentekostnad for ledningsnettet i tabellen beregnet slik, med kalkylerente 3,71 %:

$$\text{Kalkulatorisk rentekostnad} = \frac{(60.000.000 - 8.750.000) + 49.500.000}{2} * \text{kalkylerente}$$

Avhending av anleggsmidler

I tillegg til årets avskrivninger på kroner 80 000 er det solgt transportmidler med restverdier på kroner 120 000. Den ene ble anskaffet for ni år siden for 200 000 kroner, hadde en bokført verdi på 20 000 og ble solgt for samme beløp. Det andre ble anskaffet for seks år siden til 250 000 kroner og er i regnskapet i år 6 avskrevet med til sammen 150 000 kroner. Bokført verdi er 100 000 kroner, og dette ble solgt for 40 000 kroner. Dette reduserer grunnlaget for beregning av kapitalkostnader, se tabell 4. Dermed må selvkost belastes med et tap på kroner 60 000, i tillegg til kapitalkostnadene som beregnet i tabell 4.

Anskaffelseskost	450 000
- Avskrevet verdi	330 000
=	<hr/> Restverdi
	120 000
	<hr/> Salgssum
	60 000
=	<hr/> Tap ved salg av anleggsmiddel
	60 000

Eksempel 4 – Inntekter kjerneprodukt

Tabell 5 – Inntekter kjerneprodukt (1 000 kr)

Gebyr- område	Funksjon	Tekst	Gebyr- inntekter	Tilknytnings- gebyr	Artsgruppe			Drifts- inntekter eks. finansposter
					6	7	8	
					Øvrige salgs- inntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	
Avløp	350	Avløpsrensing	0	0	0	0	0	0
Avløp	353	Avløpsnett	15 500	4 200	0	30	0	19 730
Avløp	354	Tømming	0	0	0	0	0	0
...	...							
SUM								19 730

Eksempel 5 – Selvkostoppstilling

Tabell 6 – Eksempel på *selvkostregnskap* (kr) for vann og avløp

SELVKOSTKALKYLE	
A. Direkte driftskostnader	12 950 000
B. Henførbare indirekte driftskostnader	1 049 944
C. Kalkulatoriske rentekostnader	1 965 744
D. Kalkulatoriske avskrivninger	2 050 000
E. Andre inntekter og kostnader	-30 000
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	
	18 045 688
G. Gebyrinntekter	
	19 700 000
H. Årets selvkostresultat (G-F)	
	1 654 312
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	1 654 312
J. Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	
K. Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	
	0
L. Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	-781 379
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	1 698
N. Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	874 631
Nøkkeltall:	
O. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	109,2
P. Årets selvkostgrad i % (G -I+J) *100/F)	100,0

Tabell 7 - Spesifikasjon av posten "andre inntekter og kostnader"

Overføring med krav til motytelse	30 000
Gevinst/tap ved salg av anleggsmiddel	-60 000
Andre inntekter og kostnader	-30 000

Inntekter hentes fra regnskapet med utgangspunkt i funksjon. Gebyrinntekter og tilknytningsgebyr er i selvkostkalkylen (jf. tabell 6) presentert i sum gebyrinntekter. De øvrige artene inngår i linjen for andre inntekter og kostnader.

Eksempel 6 – Selvkostfond

Eksemplet her viser hvordan fondet økes/redueres med årets selvkostresultat.

Tabell 9 – Selvkostfond

Regnskapsår	Gebyr-område	Inngående balanse	Selvkost-resultat	Utgående balanse	Kalkyle-rente	Kalkulert renteavsetning selvkostfond	Utgående balanse inkl. renteavsetning
t	Avløp	-781 379	1 654 312	872 933	3,71 %	1 698	874 631
t-1	Avløp	720 265	-1 500 000	-779 735	5,53 %	-1 644	-781 379
t-2	Avløp	0	700 000	700 000	5,79 %	20 265	720 265
...							

Kalkulatorisk rentekostnad for år t er i tabellen beregnet slik, med kalkylerente 3,71 %:

$$\text{Renteavsetning} = \frac{(-781.379 + 872.933)}{2} * 3,71 \%$$

Tabell 10 – Inndekking av fremførbart underskudd

Eksempel på hvordan det (akkumulerte) fremførte underskuddet fra år t-1 (kroner 781 379) dekkes inn over selvkostkalkylen i år t.

H. Årets selvkostresultat (G-F)	1 654 312
I. Dekning av fremført underskudd	781 379
Avsetning til selvkostfond	872 933
J. Bruk av selvkostfond	0
Fremføring av underskudd	0
Sum disponert	1 654 312

Eksempel 7 – Tjenesten er satt ut til et interkommunalt selskap ved utvidet egenregi

Dette eksemplet knytter seg til omtalen under § 3 *Beregningsgrunnlaget*, og nærmere bestemt avsnittet *Beregningsgrunnlaget ved egenregi*. Eksemplet illustrerer hvordan selvkost skal beregnes når et interkommunalt selskap produserer selvkosttjenesten.

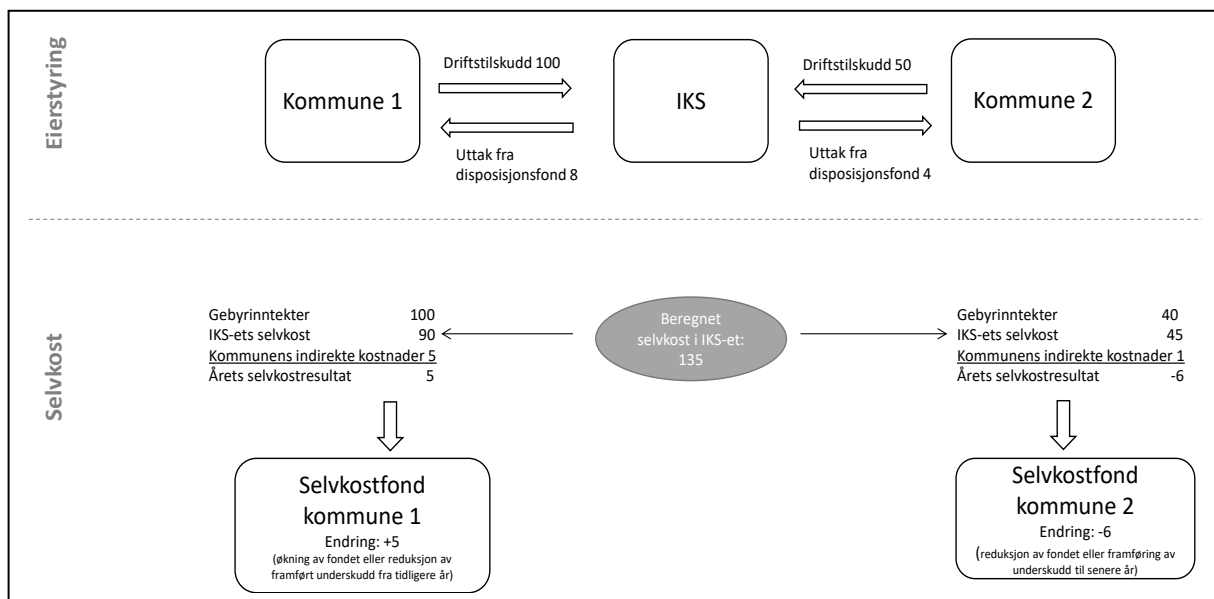
Kommuneloven § 15-1 og selvkostforskriften gjelder uavhengig av hvordan virksomheten er organisert. Det innebærer at hvis kommunen har satt ut hele tjenesten til et interkommunalt selskap, et kommunalt oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt eller til et kommunalt eid aksjeselskap, og dette er gjort ved utvidet egenregi etter lov om offentlige anskaffelser § 3-1 (i motsetning til å være satt ut på anbud), vil reglene om beregning av samlet selvkost for kommunen fortsatt gjelde på samme måte som om kommunen selv hadde produsert hele tjenesten. Det betyr at dersom selskapet eller samarbeidet produserer hele eller deler av tjenesten, er det selskapets eller samarbeidets kostnader (selvkost) ved å produsere selvkosttjenesten (beregnet etter selvkostforskriften) som skal inngå i beregningen av kommunens samlede selvkost, og ikke eventuelle driftstilskudd eller avtalt pris om kjøp fra kommunen til selskapet eller samarbeidet.

I eksemplet nedenfor har to kommuner satt ut hele eller deler av tjenesten til et interkommunalt selskap, og dette er gjort ved utvidet egenregi etter lov om offentlige anskaffelser § 3-1.⁴ Kommunene gir årlige driftstilskudd til selskapet med beløp i henhold til selskapsavtalen. Kommunene vil også kunne ta midler («utbytte») fra selskapet (overføring fra selskapet til kommunen, finansiert av selskapets netto driftsresultat eller disposisjonsfond om selskapet følger kommunelovens regnskapsprinsipper). Kommunene, ikke selskapet, fakturerer innbyggerne for selvkosttjenesten. I dette eksemplet er det antatt at både eierskapet, driftstilskuddene fra kommunene og selvkost i selskapet fordeler seg med 2/3 på den ene kommunen og 1/3 på den andre.

IKS-et må beregne hva som er selskapets selvkost for å produsere tjenesten. Denne beregningen gjøres etter reglene i selvkostforskriften § 2 til § 7. Dette gjelder uavhengig av om selskapet fører regnskap etter kommunelovens eller regnskapslovens prinsipper. Også i sistnevnte tilfelle vil selvkost avvike fra resultatregnskapet, for eksempel ved at utgifter til generalforsamlingen ikke skal inkluderes og at kalkylerenten skal legges til grunn.

---

⁴ Eksemplet vil også kunne gjelde for et kommunalt oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt eller til et kommunalt eid aksjeselskap, når disse driver tjenesten etter utvidet egenregi.

I dette eksemplet er selskapets selvkost beregnet til 135. Dette fordeles så på de to kommunene. Ettersom kommunene fakturerer innbyggerne, er det naturlig at det er kommunene som har selvkostregnskapet og selvkostfondet.⁵ Kommunene tar altså sin andel av selskapets selvkost (beregnet etter selvkostforskriften) inn i beregningen av kommunens selvkost, sammen med de indirekte kostnadene som kommunen har ved fakturering o.l. Kommunene har da det fullstendige selvkostregnskapet, inklusive hva som skal settes av til eller trekkes på av kommunens selvkostfond. I dette eksemplet øker kommune 1 selvkostfondet med 5, mens kommune 2 reduserer selvkostfondet med -6.

Det er altså alltid selskapets (selv)kostnader ved å produsere selvkosttjenesten som skal inngå i beregningen av kommunens selvkost. Eventuelle driftstilskudd eller avtalt pris om kjøp fra kommunen til selskapet skal ikke tas inn i beregningen av kommunens selvkost. Heller ikke eventuell utdeling av midler fra selskapet til kommunene etter lov om interkommunale selskaper § 29 inngår i selvkostberegningen. Dette er størelser som ikke har direkte betydning for hva det koster å produsere tjenesten. I eksemplet gir kommunene driftstilskudd og det deles det ut midler fra IKS-et til kommunene, men disse overføringene vil altså ikke inngå i selvkostkalkylen (beregningen av selvkost) eller i kommunens selvkostregnskap.

I så måte kan en si at det skilles mellom det som er en del av kommunenes eierstyring (kapitalinnskudd, driftstilskudd, utdeling av midler o.l.) på den ene siden, og det som er de faktiske kostnadene ved å produsere den aktuelle tjenesten på den andre. I selvkostkalkylen og selvkostregnskapet er det kun sistnevnte som skal inngå.

⁵ Selvkostforskriften bygger på at det utarbeides ett samlet selvkostregnskap for kommunen for det aktuelle tjenesteområdet, uavhengig av organisering, jf. også omtale til §1 Saklig virkeområde og nærmere bestemt delavsnittet *Selvkostforskriften gjelder uavhengig av organisering*.

RENOVASJONGEBYR 2026 HUSSTANDER

Prisene avrundes når de publiseres på vår nettside for enkelthet skyld

Årsgebyrene regnes etter størrelsen på restavfallsdunken. Faktura sendes 4 ganger pr. år

Prisene dekker selvkost for avfall fra husholdning (bl.a. innsamling av mat-, papir-, plast-, glass- og metallemballasje, samt restavfall).

Renovasjonsgebyr 2026	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
Grunngebyr husholdningsrenovasjon (minstepris)	3 679,06	3 034,49	3 793,11
80 liter restavfall	3 679,06	3 034,49	3 793,11
140 liter restavfall	4 324,01	3 566,45	4 458,06
190 liter restavfall	5 096,94	4 203,95	5 254,94
240 liter restavfall	5 790,52	4 776,02	5 970,03
350 liter restavfall	7 917,97	6 530,75	8 163,43
500 liter restavfall - utgått størrelse, kan ikke bestilles.	12 796,73	10 554,74	13 193,43
660 liter restavfall	15 995,91	13 193,43	16 491,78
750 liter restavfall	19 195,09	15 832,11	19 790,14
Container uten tilgangsstyring (per kubikk)	25 593,45	21 109,48	26 386,85
Pr. 2,5 m ³ restavfall i container	63 983,63	52 773,70	65 967,13
Pr. 3,0 m ³ restavfall i container	76 780,36	63 328,44	79 160,55
Pr. 4,0 m ³ restavfall i container	102 373,82	84 437,92	105 547,40
Pr. 6,0 m ³ restavfall i container	153 560,72	126 656,88	158 321,11
Pr. 8,0 m ³ restavfall i container	204 747,63	168 875,85	211 094,81

Tilgangstyrt avfallsløsning (over eller under bakken)	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
Overbakken avfallsløsning (med tilgangsstyring) - per abonnement	4 324,01	3 566,45	4 458,06
Underbakken avfallsløsning (med tilgangsstyring) - per abonnement	4 324,01	3 566,45	4 458,06
Nytt fysisk nøkkelkort (ekstra kort eller mistet kort) - per stykk	350,00	280,00	350,00

Andre betalingstjenester	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
Sekk til ekstra restavfall (gul sekk) - per stykk	145,00	116,00	145,00
Fakturagebyr papirfaktura iht. gjeldene lovverk	9,50	7,60	9,50
Tømmeplan - utskrift og utsending (gratis i app og på nettside)	99,00	79,20	99,00
Sekk til asbest - per stykk	390,14	321,79	390,14
Rull med sekker til plastemballasje, 20 sekker per rull	24,00	19,20	24,00
Rull med matavfallsposer	22,00	17,60	22,00
Gebyrfri trilletjeneste - inntil 10 m fra veikant (krever legeerklæring)	gratis	gratis	gratis
Betalt trilletjeneste dunk med to hjul inntil 10 m fra veikant - per år	1 948,20	1 594,41	1 993,01
Betalt trilletjeneste dunk med to hjul fra 10 - 20 m - per år	3 896,41	3 188,82	3 986,02
Betalt trilletjeneste dunk med fire hjul inntil 10 m - per år	2 315,81	1 895,26	2 369,08
Betalt trilletjeneste avfallsrom av dunk på fire hjul 10 - 20 m - per år	4 628,97	3 788,35	4 735,44
Montering av lås på avfallsdunk	448,44	369,87	462,34
Ekstra nøkkel til hengelås på avfallsdunk	59,18	48,82	61,02
Fradrag ved hjemmekompostering	492,67	406,36	507,95
Feriehenting inntil 10 m fra veikant - per gang, per dunk	112,61	92,88	116,10
Dunkbytte på miljøtorg - kunden bytter dunk selv	gratis	gratis	gratis
Dunkbytte på eiendom - gebyr for at Iris kjører ut dunk og bytter	359,59	296,59	370,74
Bytte av container - Iris henter inn og kjører ut container	2 500,00	2 062,00	2 577,50
Bytte av skitten dunk på miljøtorg - gebyr for rengjøring av dunk	500,35	412,69	515,86

Renovasjonsgebyr

Renovasjon - Hyppigere tømning av dunker i avfallsrom	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
80 liter dunk	2 839,00	2 346,98	2 933,73
130 liter dunk	3 337,97	2 759,47	3 449,33
190 liter dunk	3 902,54	3 226,46	4 033,07
240 liter dunk	4 365,21	3 609,54	4 511,93
350 liter dunk	6 357,79	5 253,89	6 567,36
500 liter dunk	9 877,08	8 165,30	10 206,62
660 liter dunk	12 346,34	10 206,62	12 758,28
750 liter dunk	14 815,61	12 247,95	15 309,93
Per kubikk (m ³) container	19 754,15	16 330,60	20 413,24
Transportgebyr - Hyppigere tømning av dunker i avfallsrom	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
80 liter dunk	840,06	687,51	859,38
130 liter dunk	986,05	806,98	1 008,72
190 liter dunk	1 194,40	977,50	1 221,87
240 liter dunk	1 425,31	1 166,48	1 458,09
350 liter dunk	1 560,19	1 276,86	1 596,07
500 liter dunk	2 919,65	2 389,44	2 986,80
660 liter dunk	3 649,56	2 986,80	3 733,50
750 liter dunk	4 379,48	3 584,16	4 480,20
Per kubikk (m ³) container	5 839,30	4 778,89	5 973,61
Per m ³ 2,5 container	14 598,26	11 947,21	14 934,02
Per m ³ 3,0 container	17 517,91	14 336,66	17 920,82
Per m ³ 4,0 container	23 357,21	19 115,54	23 894,43
Per m ³ 6,0 container	35 035,82	28 673,31	35 841,64
Per m ³ 8,0 container	46 714,42	38 231,08	47 788,85
Gebyr ekstratømming - alle avfallstyper som Iris henter hjemme	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
Transportgebyr (per utkjøring)	295,28	241,66	302,07
80 liter dunk	250,82	205,27	256,59
130 liter dunk	310,54	254,15	317,69
190 liter dunk	392,83	321,49	401,86
240 liter dunk	402,12	329,09	411,36
350 liter dunk	611,80	500,70	625,87
500 liter dunk	852,01	697,28	871,60
660 liter dunk	1 012,59	828,70	1 035,88
750 liter dunk	1 154,59	944,92	1 181,14
Per m ³ container	1 309,53	1 071,72	1 339,65
Per m ³ 2,5 container	3 273,82	2 679,30	3 349,12
Per m ³ 3,0 container	3 928,59	3 215,16	4 018,95
4 m ³ container	5 238,12	4 286,88	5 358,60
6 m ³ container	7 344,25	6 010,53	7 513,17
8 m ³ container	9 463,65	7 745,05	9 681,32

Fellesanlegg under bakken, ta kontakt for priser

Priser Miljøtorg 2026. Gjelder kun for husholdninger med gyldig renovasjonsavtale hos Iris Salten IKS

HUSHOLDNINGSAVFALL - miljøtorg med vekt	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
Minstepris for levering av restavfall inntil 15 kg	69,50	61,16	76,45
Levering av restavfall (per kilo)	4,96	4,37	5,46
Dekk (med og uten felg) - per stykk	314,80	277,02	346,28
Øvrige avfallstyper som miljøtorget tar imot, er gratis å levere (inkludert i renovasjonsgebyret)	Gratis	Gratis	Gratis
Vinduer som ikke er farlig avfall, leveres som restavfall			
HUSHOLDNINGSAVFALL - miljøtorg uten vekt	Gebyr 2025 inkl mva	Gebyr 2026 ex mva	Gebyr 2026 inkl mva
Minstepris for levering av restavfall (inntil 100 L)	100,49	88,43	110,53
Levering av restavfall 100L - 250L	237,01	208,57	260,71
Levering av restavfall 250L - 500L	360,36	317,12	396,40
Levering av restavfall - per kubikk (m ³)	722,11	635,45	794,32
Øvrige avfallstyper som miljøtorget tar imot, er gratis å levere (inkludert i renovasjonsgebyret)	Gratis	Gratis	Gratis
Vinduer som ikke er farlig avfall, leveres som restavfall			
Dekk (med og uten felg) - per stykk	314,80	277,02	346,28
Grovavfallsrute og miljøbåt. Pris pr kubikk. (Håndteringskostnad tilkommer på hvitevarer)	1 010,95	889,63	1 112,04

SAK 31/26

Orienteringer

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
11.06.2026

Vedlegg:

- a) Bodø kontrollutvalg: Saker til behandling 2026
- b) Bodø kontrollutvalg: Saker til oppfølging 2026
- c) Salten regionråd, 27.2.2026: Innkalling til regionrådsmøte
- d) Salten regionråd, 21.5.2026: Innkalling til regionrådsmøte 10.-11.juni 2026
- e) Salten Brann IKS, 13. april 2026: Innkalling til representantskapsmøte i Salten Brann IKS mandag den 01. juni 2026
- f) Salten kommunerevisjon IKS, 29. april 2026: Innkalling til representantskapsmøte i Salten kommunerevisjon IKS (15. juni 2026)
- g) Iris Salten IKS, udatert: Innkalling til representantskapsmøte i Iris Salten IKS
- h) Nordland fylkeskommune 8.5.2026: Innkalling og saksliste til representantskapsmøte KOAN 19.05.2026
- i) Helse- og Miljøtilsyn Salten IKS, 29.4.2026: Innkalling til representantskapsmøte HMTS IKS.
- j) Klagenemnda for offentlige anskaffelser: klage sak 2026/0779 Bodø kommune med flere
- k) Avisa Nordland, 18. mai 2026: Artikkel: Kommunen går hardt ut mot Kyststiregning: Nekter å betale mer
- l) Hans Holdahl / Bjørnar Johannessen, 2. mai 2026: Anmodning om granskning – kommunens langvarige unnlattelse av å håndheve juridisk bindende reguleringsplan og skiltvedtak i bilfritt boområde - Galnåsen/Bodø

Bakgrunn for saken:

Mottatte og aktuelle dokumenter og henvendelser legges frem for kontrollutvalget til orientering, og vurdering av eventuell oppfølging. I tillegg til brev og andre henvendelser vil dette gjelde

- Innkallinger til representantskap og generalforsamlinger
- Uttalelser, tolkninger og annet fagstoff fra departement og interesseorganisasjoner innen kontroll og tilsyn (FKT og NKRF)
- Rapporter etter statlige tilsyn
- Henvendelser til kontrollutvalget

Vedlegg a) fra sekretariatet *Saker til behandling 2026* inneholder en ajourført oversikt over de sakene kontrollutvalget har planlagt på hvert møte. Oversikten skal ajourføres fortløpende.

Vedlegg b) fra sekretariatet *Saker til oppfølging 2026* er en oversikt over alle vedtak kontrollutvalget har fattet, når saksutskrifter er sendt, og kommunestyrets behandling av utvalgets saker.

Vedlegg c)-i) er innkallinger til representantskap i interkommunale selskap og samarbeid Bodø kommune er medlem av.

Vedlegg j) til orientering er en pågående klagesak i Klagenemnda for offentlige anskaffelser. Bodø kommune med flere er innklaget. Klager mener konkurransen er beheftet med feil som innebærer avlysningsplikt.

Vedlegg k) er en avisartikkel som tar for seg uenighet om sluttoppgjør for Kyststien. Kontrollutvalget har i sitt møte 12. mars besluttet å be *om en orientering i junimøtet om planlegging og gjennomføring av prosjektet*. Det er sendt spørsmål til administrasjonen om status for sluttoppgjøret. Tilbakemeldingen er at det er dialog med hovedentreprenør om sluttoppgjøret, og at det er usikkerhet om arbeidet vil bli ferdigstilt før sommeren. I samråd med utvalgets leder utsettes saken utvalget ba om til senere møte.

Vedlegg l) er en henvendelse fra Hans Holdahl og Bjørnar Johannessen, som ber kontrollutvalget granske det de kaller *kommunens langvarige unnløstelse av å håndheve juridisk bindende reguleringsplan og skiltvedtak i bilfritt boområde*.

Inndyr, 2. juni 2026

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Bodø kontrollutvalg

SAKER TIL BEHANDLING 2026

Møte	Saker
Hvert møte	Godkjenning av protokoll fra forrige møte Dialog med revisor Orienteringer <ul style="list-style-type: none"> • Saker til behandling • Saker til oppfølging Eventuelt
14. januar	Bestilling av forvaltningsrevisjon Flyktningtjenesten Godkjenning av prosjektplan Integrering av flyktninger gjennom utdanning og arbeid Bestilling av forvaltningsrevisjon Kompetanse / Rekruttering Ny vurdering av risiko- og vesentlighet for oppdatering av plan for forvaltningsrevisjon
12. mars	Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon Informasjonssikkerhet Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon barnevern – økonomi Godkjenning av prosjektplan Kompetanse/rekruttering Godkjenning av prosjektplan Sykefraværsoppfølging Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon
24. april	Årsregnskap 2025 Bodø Havn KF Årsregnskap 2025 Stormen konserthus Bodø KF Årsregnskap 2025 Bodø Spektrum KF Årsregnskap Bodø kommune 2025 Orientering om kommunens arbeid med vedtatt hovedfokus i budsjett for 2026 Bærekraftig omstilling - sykefravær Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon
11. juni	Oppfølging av forvaltningsrevisjon Grunnskole Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon Orientering om investeringsprosjekt Kyststien? Etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen
27. august	Budsjett for kontroll og tilsyn 2027
16. oktober	Oppfølging av bystyrets vedtak (25/192) eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon økonomistyring Salten Brann IKS
27. november	Orientering om status for kommunens økonomi – status for regnskapsarbeidet, eventuell oppfølging av forhold omtalt av revisor Rapport forvaltningsrevisjon Integrering Oppdatert status Bærekraftig omstilling - arbeidet med reduksjon av sykefravær Virksomhetsplan 2027 Møteplan 2027 Årsrapport 2026
Ikke fastsatt	Oppfølging eierskapskontroll (bystyret 14/24)
2027	Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon Informasjonssikkerhet (januar)

	Rapport forvaltningsrevisjon Kompetanse og rekruttering i et beredskapsperspektiv
--	--

Bodø kontrollutvalg

SAKER TIL OPPFØLGNING 2026

Møtedato	Sak nr	Sak	Vedtak	Utskrift eller sak videresendt	Videre behandling av saken	Ferdig
14.1.2026	01/26	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 26. november 2025	Protokoll godkjent			✓
14.1.2026	02/26	Bestilling av forvaltningsrevisjon Flyktningtjenesten – Godkjenning av prosjektplan Integrering av flyktninger gjennom utdanning og arbeid	Prosjektplan godkjent. Utvalget vedtok en avgrensing av problemstilling 2. I forhold til problemstilling 3 ba utvalget revisor undersøke om kommunen har tilstrekkelig kapasitet til å møte behovene innen grunnskole	Vedtak sendt revisor 20.1.2026		✓
14.1.2026	03/26	Bestilling av forvaltningsrevisjon Kompetanse / Rekruttering	Forvaltningsrevisjon bestilt med utvalgets innspill og føringer: a. Prosjekttittel: Kompetanse og rekruttering i et beredskapsperspektiv b. Sykefravær, oppfølging av dette inkludert tilrettelegging c. Kommunens arbeid for å rekruttere, og beholde kompetanse og følge opp sykefravær. d. Beredskapsperspektiv: Har kommunen kompetanse til å ivareta beredskap innen liv og helse, sikkerhet og samfunnsorden, styring og	Vedtak sendt revisor 20.1.2026		✓

			ledelse (for eksempel helse, teknisk, vann og avløp, brann) Utvalget ba revisor levere forslag til prosjektplan for henholdsvis 1.Kompetanse og rekruttering i et beredskapsperspektiv og 2 Sykefraværsoppfølging			
14.1.2026	04/26	Ny vurdering av risiko- og vesentlighet for oppdatering av plan for forvaltningsrevisjon	Innstilling til kommunestyret om plan 2026-2027: 1. Integrasjon av flyktninger gjennom utdanning og arbeid 2. Kompetanse/rekruttering 3. Internkontroll og kvalitetssikring 4. Kultur 5. Arkiv og saksbehandling 6. Barnevern	Sak og vedtak sendt politisk sekretariat 20.1.2026	Vedtatt som innstilt bystyret sak 20/26	✓
14.1.2026	05/26	Dialog med revisor	Tas til orientering	Vedtak sendt revisor 20.1.2026		✓
14.1.2026	06/26	Orienteringer	Tas til orientering			✓
14.1.2026	07/26	Eventuelt	Ingen ytterligere saker til behandling			✓
Møtedato	Sak nr	Sak	Vedtak	Utskrift eller sak videresendt	Videre behandling av saken	Ferdig
12.3.2026	08/26	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 14. januar 2026	Protokoll godkjent			✓
12.3.2026	09/26	Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon Informasjonssikkerhet (2. gangs behandling)	Utvalget rapporterer til bystyret om status for oppfølging av rapportens anbefalinger så langt.	Vedtak sendt kommunen 16.3.2026	Kontrollutvalget januar 2027 Tatt til orientering i bystyret 26.3.2026	✓

			Utvalget kommer tilbake til saken januar 2027			
12.3.2026	10/26	Oppfølging av bystyrets vedtak Forvaltningsrevisjon barnevern – økonomi (5. gangs behandling)	Utvalget har gjennomført oppfølging av gjenværende anbefaling 3: Oppdatering av vertskommuneavtalene. Kontrollutvalget oppfordrer bystyret til å vurdere hvordan kommunen skal ivareta sin rolle som vertskommune uten oppdaterte avtaler.	Vedtak sendt kommunen 16.3.2026	Tatt til orientering i bystyret 26.3.2026	✓
12.3.2026	11/26	Godkjenning av prosjektplan Kompetanse/rekruttering	Prosjektplan godkjent	Vedtak og bestillingsbrev oversendt 16.3.2026		✓
12.3.2026	12/26	Godkjenning av prosjektplan Sykefraværsoppfølging	Utvalget avventer bestilling, og ber administrasjonen om en orientering om oppfølging av bystyrets budsjettvedtak: <i>Bærekraftig omstilling - arbeidet med reduksjon av sykefravær intensiveres.</i>	Vedtak sendt revisor 16.3.2026. Innkalling til april møtet sendt administrasjonen 18.3.2026		✓
12.3.2026	13/26	Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon	Utvalget ber om sak til neste møte			✓
12.3.2026	14/26	Dialog med revisor	Tas til orientering	Vedtak sendt revisor 16.3.2026.		✓
12.3.2026	15/26	Orienteringer	Tas til orientering			✓
12.3.2026	16/26	Eventuelt	Kontrollutvalget ber om en orientering i junimøtet om planlegging og gjennomføring av prosjektet (Kyststien)			

Møtedato	Sak nr	Sak	Vedtak	Utskrift eller sak videresendt	Videre behandling av saken	Ferdig
24.4.2026	17/26	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mars 2026	Protokoll godkjent			✓
24.4.2026	18/26	Årsregnskap 2025 Bodø Havn KF – uttalelse fra kontrollutvalget	Uttalelse vedtatt.	Vedtak sendt kommune 27.4 og foretak 28.4.2026		✓
24.4.2026	19/26	Årsregnskap 2025 Stormen konserthus Bodø KF – uttalelse fra kontrollutvalget	Uttalelse vedtatt. Utvalget uttrykker bekymring for stort gap mellom behov og finansiering av Forvaltning, Drift, Utvikling og Vedlikehold	Vedtak sendt kommune 27.4 og foretak 28.4.2026		✓
24.4.2026	20/26	Årsregnskap 2025 Bodø Spektrum KF – uttalelse fra kontrollutvalget	Uttalelse vedtatt. Utvalget uttrykker bekymring for stort gap mellom behov og finansiering av Forvaltning, Drift, Utvikling og Vedlikehold	Vedtak sendt kommune 27.4 og foretak 28.4.2026		✓
24.4.2026	21/26	Årsregnskap Bodø kommune 2025 – uttalelse fra kontrollutvalget	Uttalelse vedtatt.	Vedtak sendt kommune 27.4.2026		✓
24.4.2026	22/26	Orientering om kommunens arbeid med vedtatt hovedfokus i budsjett for 2026 Bærekraftig omstilling - arbeidet med reduksjon av sykefravær intensiveres	Redegjørelsen fra administrasjonen tas til orientering. Utvalget kommer tilbake til saken i november 2026 med oppdatert status. Utvalget prioriterer ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon innen sykefraværsoppfølging i denne omgang.	Vedtak sendt kommune og revisor 27.4.2026		✓

24.4.2026	23/26	Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon –	Sak utsatt – ikke klar for behandling		Kontrollutvalget juni 2026	✓
24.4.2026	24/26	Dialog med revisor	Tas til orientering			✓
24.4.2026	25/26	Orienteringer	Tas til orientering			✓
24.4.2026	26/26	Eventuelt	Ingen ytterligere saker til behandling			✓
Møtedato	Sak nr	Sak	Vedtak	Utskrift eller sak videresendt	Videre behandling av saken	Ferdig
11.6.2026	27/26	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 24. april 2026				
11.6.2026	28/26	Oppfølging av bystyrets vedtak - Forvaltningsrevisjon Avvik i grunnskole (2. gangs behandling)				
11.6.2026	29/26	Orientering om Innkjøpssentralen				
11.6.2026	30/26	Sak til drøfting – Mulig kontrollaktivitet Renovasjon (2. gangs behandling)				
11.6.2026	31/26	Orienteringer				
11.6.2026	32/26	Eventuelt				

Fra: [Maria Hansen](#)
Til: [Post Sekretariatet](#); [postmottak gildeskål](#)
Emne: VS: Innkalling til regionrådsmøte
Dato: fredag 27. februar 2026 13:00:44
Vedlegg: [image001.png](#)
Viktighet: Høy

Videresender pga. skrivefeil i adressatfelt ved forrige forsøk.

Fra: Maria Hansen

Sendt: fredag 27. februar 2026 12:57

Til: 'Andre Kristoffersen' <andre.kristoffersen@beiarn.kommune.no>; 'Bjørn Magne Pedersen' <pedbjo@gildeskal.kommune.no>; Britt Kristoffersen Løksa <Britt.Kristoffersen.Loksa@hamaroy.kommune.no>; 'Kolbjørn Mathisen' <kolbjorn.mathisen@sorfold.kommune.no>; Marlen Rendall Berg <marlen.berg@fauske.kommune.no>; Odd Emil Ingebrigtsen <Odd.Emil.Ingebrigtsen@bodobystyre.no>; 'Runar Jensen' <runar.jensen@saltdal.kommune.no>; 'Sigurd Stormo' <sigurd.stormo@meloy.kommune.no>; 'Aase Refsnes' <ordforer@steigen.kommune.no>; annkristinmoldjord <annkristinmoldjord@gmail.com>; 'Håkon Sæther' <beiarn@arbeiderparti.no>; 'Jan Arild Ellingsen' <jae@auctoring.email>; Turid Willumstad <turid.willumstad@sbnett.no>; 'Lisa Knutsen' <knutsenlisa88@gmail.com>; 'Maria E. Olsen' <m.eibensteiner.olsen@gmail.com>; Wibeke Aasjord Juul <wibeke.aasjord.juul@cermaq.com>; 'Silje Nordgård' <silje.nordgaard@gmail.com>; 'Sten Robert Hansen' <stenrobert@saltenprofil.no>; Postmottak - Bodø Kommune <postmottak@bodo.kommune.no>; Postmottak - Hamarøy Kommune <postmottak@Hamaroy.kommune.no>; Postmottak Beiarn <post@beiarn.kommune.no>; Postmottak Fauske <postmottak@fauske.kommune.no>; Postmottak Gildeskål <postmottak@gildeskål.kommune.no>; Postmottak Meløy <postmottak@meloy.kommune.no>; Postmottak Saltdal <postmottak@saltdal.kommune.no>; Postmottak Steigen <postmottak@steigen.kommune.no>; Postmottak Sørfold <post@sorfold.kommune.no>; Salten Kontrollutvalgsservice <post@sekratariatet.no>

Kopi: 'strmar@meloy.kommune.no' <strmar@meloy.kommune.no>; 'Connie Pettersen' <connie.pettersen@steigen.kommune.no>; Geir Mikkelsen <mikgei@gildeskal.kommune.no>; Kjell Hugvik <Kjell.Hugvik@bodo.kommune.no>; Odd Børge Pedersen <Odd.Borge.Pedersen@hamaroy.kommune.no>; Ole Petter Nybakk <ole.p.nybakk@beiarn.kommune.no>; 'stein.ole.rorvik@saltdal.kommune.no' <stein.ole.rorvik@saltdal.kommune.no>; 'Tom Erik Holteng' <tom.erik.holteng@fauske.kommune.no>; Torill Mørkhagen <torill.morkhagen@sorfold.kommune.no>; Allan Ellingsen <Allan.Ellingsen@salten.no>; Per Gaute Pettersen <Per.Gaute.Pettersen@salten.no>; Ingunn Dalen <Ingunn.Dalen@salten.no>; Rune Røbekk <Rune.Robekk@salten.no>; Annette Digermul Hals <annette.hals@salten.no>; Steinar Pleim Johansen <Steinar.Pleim.Johansen@salten.no>; 'Ole Hjartøy' <ole.hjartoy@outlook.com>; 'Truls Aanstad' <truls.aanstad@gmail.com>; 'rita.lorentsen@kystnett.no' <rita.lorentsen@kystnett.no>; Postmottak - Bodø Kommune <postmottak@bodo.kommune.no>

Emne: Innkalling til regionrådsmøte

Viktighet: Høy

Til ordførere og valgte representanter i Salten Regionråd KO og Salten Regionråd IPR,

Kopi til rådmann, kommunedirektører og styreleder i Salten Regionråd KO

Velkommen til regionrådsmøte i Bodø – Wood Hotel – torsdag og fredag den 12.-13. mars 2026.

Nettsiden vår er nå oppdatert med kjøreplan og de sakene som skal behandles under regionrådsmøtet, se lenken her:

[Politikk: møteplan med dokumenter — Salten Regionråd](#)

Ønsker der alle en videre fin dag og god helg når den tid kommer!

Med vennlig hilsen

Maria Hansen

Koordinator | Salten Regionråd

Tlf.: 75 54 86 00 / 918 69 488

Adresse: Sjøgata 27, 8006 Bodø

salten.no

Fra: [Maria Hansen](#)
Til: [Post Sekretariatet](#)
Emne: VS: Innkalling til regionrådsmøte
Dato: torsdag 21. mai 2026 13:16:59
Vedlegg: [image001.png](#)
Viktighet: Høy

Videresender

Fra: Maria Hansen

Sendt: torsdag 21. mai 2026 13:16

Til: 'Andre Kristoffersen' <andre.kristoffersen@beiarn.kommune.no>; 'Bjørn Magne Pedersen' <pedbjo@gildeskal.kommune.no>; Britt Kristoffersen Løksa <Britt.Kristoffersen.Loksa@hamaroy.kommune.no>; 'Kolbjørn Mathisen' <kolbjorn.mathisen@sorfold.kommune.no>; Marlen Rendall Berg <marlen.berg@fauske.kommune.no>; Odd Emil Ingebrigtsen <Odd.Emil.Ingebrigtsen@bodobystyre.no>; 'Runar Jensen' <runar.jensen@saltdal.kommune.no>; 'Aase Refsnes' <ordforer@steigen.kommune.no>; grethe.anita.andersen@meloy.kommune.no; annkristinmoldjord <annkristinmoldjord@gmail.com>; 'Håkon Sæther' <beiarn@arbeiderparti.no>; Truls Aanstad <truls.aanstad@gmail.com>; 'Lisa Knutsen' <knutsenlisa88@gmail.com>; 'Maria E. Olsen' <m.eibensteiner.olsen@gmail.com>; Wibeke Aasjord Juul <wibeke.aasjord.juul@cermaq.com>; 'Silje Nordgård' <silje.nordgaard@gmail.com>; 'Sten Robert Hansen' <stenrobert@saltenprofil.no>; Postmottak - Bodø Kommune <postmottak@bodo.kommune.no>; Postmottak - Hamarøy Kommune <postmottak@Hamaroy.kommune.no>; Postmottak Beiarn <post@beiarn.kommune.no>; Postmottak Fauske <postmottak@fauske.kommune.no>; Postmottak Meløy <postmottak@meloy.kommune.no>; Postmottak Saltdal <postmottak@saltdal.kommune.no>; Postmottak Steigen <postmottak@steigen.kommune.no>; Postmottak Sørfold <post@sorfold.kommune.no>; Salten Kontrollutvalgsservice <post@sekratariatet.no>; Postmottak <postmottak@gildeskal.kommune.no>

Kopi: Marianne Stranden <marianne.stranden@meloy.kommune.no>; 'Connie Pettersen' <connie.pettersen@steigen.kommune.no>; Geir Mikkelsen <mikgei@gildeskal.kommune.no>; Kjell Hugvik <Kjell.Hugvik@bodo.kommune.no>; Odd Børge Pedersen <Odd.Borge.Pedersen@hamaroy.kommune.no>; Ole Petter Nybakk <ole.p.nybakk@beiarn.kommune.no>; stein.ole.rorvik@saltdal.kommune.no; 'Tom Erik Holteng' <tom.erik.holteng@fauske.kommune.no>; Torill Mørkhagen <torill.morkhagen@sorfold.kommune.no>; Allan Ellingsen <Allan.Ellingsen@salten.no>; Per Gaute Pettersen <Per.Gaute.Pettersen@salten.no>; Ingunn Dalen <Ingunn.Dalen@salten.no>; Rune Røbekk <Rune.Robekk@salten.no>; Annette Digermul Hals <annette.hals@salten.no>; Steinar Pleim Johansen <Steinar.Pleim.Johansen@salten.no>; 'Ole Hjartøy' <ole.hjartoy@outlook.com>; rita.lorentsen@kystnett.no; 'Jan Arild Ellingsen' <jae@auctoring.email>

Emne: Innkalling til regionrådsmøte

Viktighet: Høy

Til ordførere og valgte representanter i Salten Regionråd KO og Salten Regionråd IPR,

Kopi til rådmann, kommunedirektører og styreleder i Salten Regionråd KO

Velkommen til regionrådsmøte i Gildeskål – Arnøy brygge – onsdag og torsdag den 10.-11. juni 2026.

Nettsiden vår er nå oppdatert med kjøreplan og de sakene som skal behandles under regionrådsmøtet, se lenken her:

[Politikk: møteplan med dokumenter — Salten Regionråd](#) – NB! Informasjonen som er lagt ut her oppdateres fortløpende.

Ønsker der alle en videre fin dag!

Med vennlig hilsen

Maria Hansen

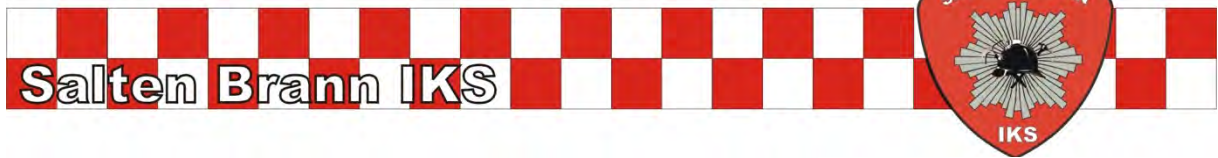
Koordinator | Salten Regionråd

Tlf.: 75 54 86 00 / 918 69 488

Adresse: Sjøgata 27, 8006 Bodø

salten.no

Saksbehandler: Per Gunnar Pedersen
per.gunnar.pedersen@saltenbrann.no

Bodø, 13. april 2026

Til
Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS MANDAG DEN 01. JUNI 2026

SAKSLISTE

- Sak 01/26 Fortegnelse over representantskapets medlemmer
- Sak 02/26 Godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 03/26 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
- Sak 04/26 Fastsettelse av godtgjørelse til styret
- Sak 05/26 Valg av styremedlemmer og varamedlemmer
- Sak 06/26 Fastsettelse av revisors godtgjørelse
- Sak 07/26 Godkjenning av styrets årsberetning og resultatregnskap for 2025
  - Resultatregnskap og balanse
  - Styrets årsberetning
  - Revisors beretning
- Sak 08/26 Revisjon av budsjett 2026
- Sak 09/26 Valg av vara eierrepresentant til NKS110 IKS
- Sak 10/26 Svar fra kommuner i Nordland om utredning av 110 Nordland
- Sak 11/26 Eierstrategi Salten Brann IKS

Møtet gjennomføres i bystyresalen på rådhuset i Bodø kommune. Rekkefølge:

Representantskapsmøte Salten IUA	10.00 – 10.30
Representantskapsmøte Helse- og miljøtilsyn Salten	10.30 – 11.15
Lunsj	11.15 – 11.45
Representantskapsmøte Iris Salten IKS	11.45 – 13.45
Pause	13.45 – 14.00
Representantskapsmøte Salten Brann IKS	14.00 – 17.00

Med vennlig hilsen

Aase Refsnes
Leder representantskapet

Kristian Fanghol
Styrets leder

Kopi til:

- Varamedlemmer i representantskapet i Salten Brann IKS
- Eierkommunenes postmottak
- Kommunedirektører
- Styremedlemmer i Salten Brann IKS
- Salten kommunerevisjon

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Sak 01/26 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Kommune	Faste	Vara
Beiarn kommune	André Kristoffersen	1. Monica Sande 2. Marit Moldjord
	Espen Karlsen / Julia S. Berg	
Bodø kommune	Odd Emil Ingebrigtsen	1. Ida Gudding Johnsen 2. Mohamed Ahmed Yusuf 3. Roy Antonsen 4. Bjørn Tore Zahl
	Ann-Kristin Moldjord	1. Synnøve Pettersen 2. Håkon Møller 3. Bente Haukås 4. Fredric Persson
Fauske kommune	Marlen Rendall Berg	1. Nils-Christian Steinbakk 2. Maria Torkilseng 3. Karl Gunnar Strøm
	Kenneth Svendsen	1. Turid Johansen Willumstad 2. Marit Stemland
Gildeskål kommune	Bjørn Magne Pedersen	1. Gunnar Vollan 2. Kine Oldervik
	Helge Delphin Akerhaugen	1. Janette Festvåg 2. Bjørn-Ronny Madsen
Hamarøy kommune	Britt Kristoffersen Løksa	1. Ann Irene Sæter 2. Sverre Christian Eriksen
	Jan-Folke Sandnes	1. Linda Jenssen 2. Lars Filip Paulsen
Meløy kommune	Sigurd Stormo	1. Grethe Anita Andersen 2. Ken-Henry Solhaug
	Maria Eibensteiner Olsen	1. Pål Einar Olsen 2. Kristian Haukalid
Saltdal kommune	Runar Jensen	1. Jan Petter Madsen 2. Sara Isaksen Lundbakk
	Jan Arild Ellingsen	1. Ole Bøhlerengen 2. Lone Envenes
Steigen kommune	Aase Refsnes	1. Ove Strand 2. Evy Røynmo
	Maren Sivertsen	1. Adrian Fredriksen 2. Arne Reidar Pedersen
Sørfold kommune	Kolbjørn Mathisen	1. Katrine Elvebakk 2. Bente Grovvassbakk
	Sten Robert Hansen (ny)	1. Leif Arild Nygård 2. Simon Sørfjordmo
Værøy kommune	Susan Berg Kristiansen	1. Bertrand Hardie 2. Jill Arntsen
	Rita Adolfsen	

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Representantskapets behandling:

Sak 02/26 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

1. *Innkalling og saksliste godkjennes.*

Representantskapets behandling:

Sak 03/26 Valg av to til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

- 1.
- 2.

Representantskapets behandling:

- 1.
- 2.

Sak 04/26 Fastsettelse av godtgjørelse til styret

Forslag til vedtak:

1. *Iht. valgkomiteens innstilling (ettersendes).*

Representantskapets behandling:

Sak 05/26 Valg av styremedlemmer og varamedlemmer

Forslag til vedtak:

1. *Iht. valgkomiteens innstilling (ettersendes).*

Representantskapets behandling:

Sak 06/26 Fastsettelse av revisors godtgjørelse

Forslag til vedtak:

Styret i Salten Brann IKS anmoder representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. *Revisors godtgjørelse for 2025 settes til kr. 141.820 eks. mva.*

Representantskapets behandling:

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Sak 07/26 Godkjenning av styrets årsberetning og resultatregnskap for 2025

- Resultatregnskap og balanse
- Styrets årsberetning
- Revisors beretning

Forslag til vedtak:

Styret i Salten Brann IKS anmoder representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. Styrets årsberetning for 2025 godkjennes.
2. Resultatregnskap med et mindre forbruk i forhold til budsjett er på kr. 2 757 516,- før og etter fondsdisponering og et balanseregnskap med en aktiva- og passiva sum på kr. 447 719 066,- vedtas som Salten Brann IKS sitt regnskap for 2025.
3. Saldo på udekket underskudd på kr 6 717 543 må dekkes inn i 2026 og skal ivaretas ifm. budsjettrevisjon for 2026.
4. Regnskapsførte driftsutgifter utgjør til sammen kr. 4 215 357,- mer enn revidert budsjett, forklaring:

Nr.	Forklaring	Sum
1	Motkonto - økte avskrivningskostnader utover regulert budsjett	818 560
2	Motkonto - mva. kompensasjon	2 117 386
3	Vakanser på stillinger på feieseksjon	(1 040 000)
4	Underforbruk forebyggende avdeling	(1 001 458)
5	Lavere sosiale kostnader enn budsjettet	(2 660 820)
6	Forskutterte utgifter for FDVU av brannstasjon i Bodø kommune	1 450 000
7	Lovpålagt grunnutdanning av deltidskonstabel §7 (ikke budsjettet)	1 650 000
8	Diverse merforbruk av faste tursnustillegg for beredskap heltid	726 689
9	For høye kostnader av ekstravakter på deltidsstasjoner utover budsjett	800 000
10	For høye utrykningskostnader – over budsjett (store hendelser)	420 000
11	Høyere utbetaling til Sør-Troms kommuner ifm. ubudsjettet alarmsalg	935 000
	SUM	4 215 357

5. Det er ikke gjort bruk av bundet fond på selvkostområdet for feiertjenesten.
6. Det er ikke gjort bruk av disposisjonsfond for 110-sentralen.

Representantskapets behandling:

Sak 08/26 Revisjon av budsjett 2026

Forslag til vedtak:

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak på forhold som er endret fra opprinnelig budsjettvedtak:

1. Revidert budsjett- og økonomiplan for perioden 2026 - 2029 legges til grunn for selskapets drift og ivaretar de lovpålagte tjenestene regulert i brannlov og i vedtatte brannordninger.
2. Revidert kommunalt finansieringsbehov for år 2026 er;

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Finansiering	B 2025	B 2026	Rev B2026	Merknad
Brutto behov	108.808.677	112.647.809	114.263.953	Justert finansieringsbehov
Feiertjenesten finansieres ved gebyr. - 28 360 boliger - 10 214 fritidsboliger	11.509.478	10.750.610	9.750.610	Tjenestekost / selvkost - Boligsats, kr. 262,-. - Fritidsboligsats, kr. 168,-.
Netto (fratrasket feiing)	97.299.199	102.573.083	104.013.343	Netto kommunal kostnad
Refusjon og salgsinntekter	48.630.195	51.362.534	51.362.534	31 % av brutto finansiering

3. *Opptjent premiefond, kr 7.567.580, fra pensjonskassen benyttes til å betale pensjonspremie.*
4. *Det iverksettes effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer for ytterligere kr. 650.000,-. Selskapet skal prioritere målrettet arbeid med fortsatt effektivisering.*
5. *Fremføring av driftsunderskudd fra regnskapsåret 2022 dekkes inn med kr. 6.717.543,- i år 2026. Kr. 3.000.000,- dekkes av 110-Nordland og Kr. 3.717.543,- dekkes av Salten Brann.*
6. *Ubrukte lånemidler pr. 31.12.25 overføres og benyttes til å finansiere investeringsplanen.*
7. *Innbyggerbetaling for 110-tjenesten fastsettes til 14 kr. pr. innbygger.*
8. *Bundet fond for feiertjenesten på kr. 3.315.174 benyttes i sin helhet for år 2026.*

Representantskapets behandling:

Sak 09/26 Valg av vara eierrepresentant til NKS110 IKS

Forslag til vedtak:

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. *Varabrannsjef Joakim Jarnæs velges som vara eierrepresentant for Salten Brann IKS i NKS110 IKS.*
2. *Økonomisjef Mari Karadas velges som andre vara for eierrepresentant for Salten Brann IKS i NKS110 IKS.*

Sak 10/26 Svar fra kommuner i Nordland om utredning av 110 Nordland

Forslag til vedtak:

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. *Representantskapet vedtar å gjennomføre utredning av 110 organisering.*
2. *Kostnader dekkes av selskapets eierkommuner.*

Sak 11/26 Eierstrategi Salten Brann IKS

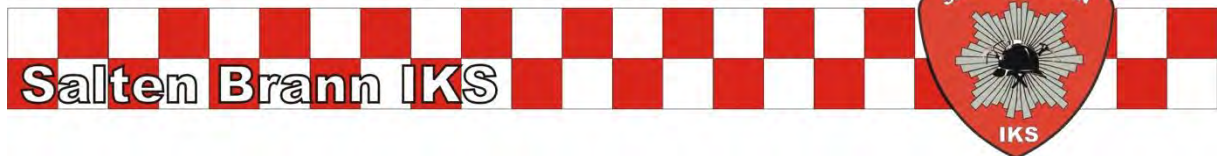
Representantskapets leder foreslår følgende vedtak:

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

1. *Representantskapet for Salten Brann IKS vedtar eierstrategi for selskapet*
2. *Selskapsavtalen revideres og oppdateres med mål om behandling på representantskapsmøtet i november. Representantskapet oppnevner en arbeidsgruppe bestående av Aase Refsnes, Ida Gudding, Tom Erik Holteng og Kristian Fanghol. Salten Brann IKS ivaretar sekretariatsfunksjon.*
3. *Det utarbeides forslag til instruks for valgkomiteen i Salten Brann IKS.*
4. *IKS lov, selskapsavtale og eierstrategi inngår i folkevalgtopplæringen i Salten Brann IKS og anbefales inntatt i folkevalgtopplæringen i kommunene.*

-----O-----

Bodø, 25. november 2025

Saksbehandler: Kjetil Haugen
kjetil.haugen@saltenbrann.no

*Til
Medlemmene i Representantskapet i Salten Brann IKS
Eierkommunene til Salten Brann IKS*

PROTOKOLL FRA REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN BRANN IKS FREDAG DEN 7. NOVEMBER 2025

SAKSLISTE

- Sak 14/25 Fortegnelse over representantskapets medlemmer
- Sak 15/25 Godkjenning av innkalling og saksliste
- Sak 16/25 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
- Sak 17/25 Valg av representantskapets leder, styremedlemmer og varamedlemmer
- Sak 18/25 Godkjenning av selskapets virksomhetsstrategi
- Sak 19/25 Godkjenning budsjett og økonomiplan for 2026 - 2029
  - Driftsbudsjett
  - Investeringsbudsjett
  - Økonomiplan
- Sak 20/25 Møteplan for representantskapet 2026
- Sak 21/25 Mandat for økonomisk arbeidsgruppe 2026
- Sak 22/25 Mandat og prosessbeskrivelse for utarbeidelse av eierstyringsstrategi

Møtet ble gjennomført i bystyresalen i Bodø kommune i tidsrommet 13:00 – 15:00.

Sak 14/25 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Representantskapets behandling:

Representantskapet stilte med følgende medlemmer:

Kommune	Møtt
Beiarn	André Kristoffersen
Beiarn	Julia S Berg
Bodø	Ida Gudding Johnsen
Bodø	Ann-Kristin Moldjord
Fauske	Marlen Rendall Berg
Gildeskål	Bjørn Magne Pedersen
Gildeskål	Helge Delphin Akerhaugen
Meløy	Grethe Anita Andersen
Meløy	Maria Eibensteiner Olsen
Saltdal	Runar Jensen
Steigen	Aase Refsnes (leder)
Sørfold	Kolbjørn Mathisen (nestleder)
Sørfold	Gisle Erik Hansen
Hamarøy	Britt Kristoffersen Løksa
Hamarøy	Jan-Folke Sandnes
Værøy	Susan Berg Kristiansen
Værøy	Rita Adolfsen

Sak 15/25 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

- 1. Innkalling og saksliste godkjennes.*

Representantskapets behandling:

- 1. Innkalling og saksliste godkjennes.*

Sak 16/25 Valg av to til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

- 1.*
- 2.*

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no Internett: www.saltenbrann.no / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/nb/document-check/45aa464d-28db-4c65-9e79-df77115e83f0>

Representantskapets behandling:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Marlen Rendall Berg
2. Ann-Kristin Moldjord

Sak 17/25 Valg av representantskapets leder, styremedlemmer og varamedlemmer

Forslag til vedtak:

1. Iht. valgkomiteens innstilling (ettersendes).

Representantskapets behandling:

Representantskapet fatter følgende vedtak:

1. Gjenvalgt som leder for representantskapet: **Aase Refsnes**, Steigen kommune.
2. Gjenvalgt som nestleder for representantskapet: **Kolbjørn Mathisen**, Sørfold kommune.
3. Begge velges for 2 år.
4. Honorar for representantskapets leder og nestleder bortfaller.
5. Som styre for Salten Brann IKS velges:
  - Kristian Fanghol, styreleder (2025-2027)
  - Karianne Sjørdahl, nestleder styre (2024-2026)
  - Merete Nordheim, medlem (2025-2027)
  - Torbjørn Grimstad, medlem (2025-2026)
  - Gisle Erik Hansen, medlem (2025-2027)
  - Nn, styremedlem ansatte (velges blant selskapets ansatte)
  - Nn, styremedlem ansatte (velges blant selskapets ansatte)
  - Siv Anita J. Brekke, 1. varamedlem (2025-2026)
  - Truls Paulsen, 2. varamedlem (2025-2027)
  - Hanne Sofie J. Jenssen, 3. varamedlem (2025-2026)

Sak 18/25 Godkjenning av selskapets virksomhetsstrategi

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/nb/document-check/45aa464d-28db-4c65-9e79-df77115e83f0>

1. «Ny virksomhetsstrategi for Salten Brann IKS 2026–2030» godkjennes av representantskapet som overordnet styringsdokument for selskapets utvikling.

Representantskapets behandling:

Representantskapet fatter følgende vedtak:

1. Representantskapet takker for fremlagt og godt gjennomarbeidet virksomhetsstrategi. Representantskapet mener derimot at strategien er for ambisiøs og ikke hensyntar den økonomiske situasjonen i selskapet tilstrekkelig.
2. Representantskapet sender virksomhetsstrategien tilbake til styret og ber dem se strategien i lys av den økonomiske arbeidet som pågår, samt eiersstyringsstrategien. Her vises det eksempelvis til behov for kostnadsreduksjon og effektivisering, samt en vurdering av nødvendig omfang av planer og strategier.
3. Felles eierstrategi vedtatt av Salten regionråd 2016 skal være overordnet arbeidet

Sak 19/25 Godkjenning budsjett og økonomiplan for 2026 - 2029

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. Budsjett- og økonomiplan for perioden 2026 - 2029 legges til grunn for selskapets drift og ivaretar de lovpålagte tjenestene regulert i brannlov og i vedtatte brannordninger. Dersom brannordninger vedtas endret, gjennomføres budsjettrevisjon i 2026.
2. Kommunalt finansieringsbehov basert på eksisterende brannordning for år 2026 er:

Finansiering	År 2025	År 2026	Merknad
Brutto behov	Kr. 108.808.677	Kr. 112.616.981 + Kr. 2.073.071 Kr. 114.690.053	Ramme for deflator (+3,5%) Finansiering over deflator ramme Overføres til Salten Brann IKS
- Feiertjenesten (selvkost, finansieres ved gebyr)	Kr. 11.509.478	Kr. 10.750.610	Tjenestekost - sats pr. bolig, kr. 305,- - sats pr. fritidsbolig, kr. 205,-
= Netto (fratrullet feiing)	Kr. 97.299.199	Kr. 103.939.443	Netto kommunal kostnad
Refusjon og salgsinntekter	Kr. 48.630.195	Kr. 51.362.534	31 % av brutto finansiering

3. Nivå og omfang av finansiering for grunnutdanning for kommunenes brannordninger avtales direkte med kommunene iht. selskapsavtalens § 7.2 og faktureres.
4. Selskapets pensjonspremie (brutto) er budsjettetert til 25,1 MNOK, mens pensjonskostnad (netto) er fastsatt til 14,9 MNOK. Dette er i henhold til pensjonskassens budsjettprognose.

5. Det iverksettes effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer for ytterligere kr. 1.000.000,-. Selskapet skal videre prioritere målrettet arbeid med gjennomgang av selskapets organisering med sikte på ytterligere effektivisering og gode tjenester.
6. Fremføring av driftsunderskudd fra regnskapsåret 2022 dekkes inn med kr. 6.000.000,- i år 2026, hvor 50% dekkes av 110-Nordland og 50% dekkes av Salten Brann.
7. Tilknytningsavgift iht. selskapsavtalens §7 fastsettes til kr. 1.600.000,-.
8. Materiellinvesteringer i økonomiplanperioden er på kr. 50.200.000,-
9. Investeringsplan for 2026 på kr. 12.500.000 vedtas.
10. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 12.500.000,-.
11. Ubrukte lånemidler pr. 31.12.25 overføres og benyttes til å finansiere investeringsplanen.
12. Øvre grense for lån settes til kr. 70 000 000 i økonomiplanperioden 2026 – 2029.
13. Gebysratts for unødig utrykning økes fra kr. 7 500 til kr. 9.500,- med virkning fra 01.01.2026.
14. Innbyggerbetaling for 110-tjenesten fastsettes til 14 kr. pr. innbygger.
15. Budsjettmål og fondsavsetning for salg av direktekoblet brannalarm i Nordland:

Art / År	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029
Salgsinntekt	Kr. 38.791.600,-	Kr. 41.163.600,-	Kr. 43.535.600,-	Kr. 45.907.600,-
Fonds avsetn.	Kr. 852.961,-	kr. 8.084.273,-	kr. 10.270.005,-	kr. 12.684.133,-

Kommunal deflator for 2026 benyttes som grunnlag for prisjustering pr. 1. april 2026.

16. Formål til bundet 110-fond er:
  - a. Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem og andre vedtatte nasjonale IT-systemer for 110-nødsentralen i Nordland samt ivareta framtidige materiellinvesteringer som følge av statlige vedtak og pålegg.
  - b. Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2027.

Representantskapets behandling:

Bodø kommune fremmet følgende forslag til alternativt vedtak i punkt 2:

«Det gis ikke finansiering over deflator ramme. Kommunal overføring til Salten brann for 2026 fastsettes til kr 112.616.981,-»

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/nb/document-check/45aa464d-28db-4c65-9e79-df77115e83f0>

Det ble gjennomført avstemming som følger:

- Pkt 1 + 3-16: enstemmig vedtatt i samsvar med styrets innstilling
- Pkt 2: styrets innstilling til vedtak: 1 stemme
forslag til vedtak fra Bodø kommune: 15 stemmer

Forslag fra Bodø kommune ble vedtatt. Fullstendig vedtak i saken er som følger:

1. Budsjett- og økonomiplan for perioden 2026 - 2029 legges til grunn for selskapets drift og ivaretar de lovpålagte tjenestene regulert i brannlov og i vedtatte brannordninger. Dersom brannordninger vedtas endret, gjennomføres budsjettrevisjon i 2026.
2. Kommunal finansiering basert på eksisterende brannordning for år 2026 er:

Finansiering	År 2025	År 2026	Merknad
Brutto behov	Kr. 108.808.677	Kr. 112.616.981	Ramme for deflator (+3,5%) Overføres til Salten Brann IKS
- Feiertjenesten (selvkost, finansieres ved gebyr)	Kr. 11.509.478	Kr. 10.750.610	Tjenestekost - sats pr. bolig, kr. 305,- - sats pr. fritidsbolig, kr. 205,-
= Netto (fratrullet feiing)	Kr. 97.299.199	Kr. 103.939.443	Netto kommunal kostnad
Refusjon og salgsinntekter	Kr. 48.630.195	Kr. 51.362.534	31 % av brutto finansiering

3. Nivå og omfang av finansiering for grunnutdanning for kommunenes brannordninger avtales direkte med kommunene iht. selskapsavtalens § 7.2 og faktureres.
4. Selskapets pensjonspremie (brutto) er budsjettert til 25,1 MNOK, mens pensjonskostnad (netto) er fastsatt til 14,9 MNOK. Dette er i henhold til pensjonskassens budsjettprognose.
5. Det iverksettes effektiviseringstiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer for ytterligere kr. 1.000.000,-. Selskapet skal videre prioritere målrettet arbeid med gjennomgang av selskapets organisering med sikte på ytterligere effektivisering og gode tjenester.
6. Fremføring av driftsunderskudd fra regnskapsåret 2022 dekkes inn med kr. 6.000.000,- i år 2026, hvor 50% dekkes av 110-Nordland og 50% dekkes av Salten Brann.
7. Tilknytningsavgift iht. selskapsavtalens §7 fastsettes til kr. 1.600.000,-.
8. Materiellinvesteringer i økonomiplanperioden er på kr. 50.200.000,-
9. Investeringsplan for 2026 på kr. 12.500.000 vedtas.
10. Selskapet gis myndighet til å ta opp et finansierings lån i henhold til investeringsplan pålydende kr. 12.500.000,-.

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/nb/document-check/45aa464d-28db-4c65-9e79-df77115e83f0>

11. Ubrukte lånemidler pr. 31.12.25 overføres og benyttes til å finansiere investeringsplanen.
12. Øvre grense for lån settes til kr. 70 000 000 i økonomiplanperioden 2026 – 2029.
13. Gebyrsats for unødig utrykning økes fra kr. 7 500 til kr. 9.500,- med virkning fra 01.01.2026.
14. Innbyggerbetaling for 110-tjenesten fastsettes til 14 kr. pr. innbygger.
15. Budsjettmål og fondsavsetning for salg av direktekoblet brannalarm i Nordland:

Art / År	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029
Salgsinntekt	Kr. 38.791.600,-	Kr. 41.163.600,-	Kr. 43.535.600,-	Kr. 45.907.600,-
Fonds avsetn.	Kr. 852.961,-	kr. 8.084.273,-	kr. 10.270.005,-	kr. 12.684.133,-

Kommunal deflator for 2026 benyttes som grunnlag for prisjustering pr. 1. april 2026.

16. Formål til bundet 110-fond er:
- Fondet skal finansiere større deler av nytt oppdragshåndteringssystem og andre vedtatte nasjonale IT-systemer for 110-nødsentralen i Nordland samt ivareta framtidige materiellinvesteringer som følge av statlige vedtak og pålegg.
  - Eventuelle tilbakebetalinger av merinntekter til kommuner i Nordland gjøres etter andel av alarminntekter med virkning fra og med 2027.

Sak 20/25 Møteplan for representantskapet 2026

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

- Møteplan for 2026 godkjennes.

Representantskapets behandling:

Representantskapet diskuterte om eier- og representantskapsmøter i Salten brann skal gjennomføres samordnet med de øvrige IKS'ene i Salten, eller på egne dager på grunn av omfanget.

Følgende forslag til alternativt vedtak ble fremmet:

Møteplan for Salten Brann samordnes med IRIS Salten sin møteplan. Eiermøter gjennomføres 25. februar og 28. september. Representantskapsmøter gjennomføres 1. juni og 9. november.

Det ble gjennomført avstemning som følger:

Styrets forslag til vedtak: 3 stemmer
Alternativt forslag til vedtak: 8 stemmer

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/nb/document-check/45aa464d-28db-4c65-9e79-df77115e83f0>

Representantskapet fatter følgende vedtak:

- 1. Møteplan for Salten Brann samordnes med IRIS Salten sin møteplan. Eiermøter gjennomføres 25. februar og 28. september. Representantskapsmøter gjennomføres 1. juni og 9. november.*

Sak 21/25 Mandat for økonomisk arbeidsgruppe 2026

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

- 1. Styret ber representantskapet om å godkjenne mandat for økonomisk arbeidsgruppe.*
- 2. Arbeidsgruppen utvides med en representant for selskapets ansatte.*

Representantskapets behandling:

Representantskapet fatter følgende vedtak:

- 1. Representantskapet godkjenner mandat for økonomisk arbeidsgruppe. Representantskapet ber at også kostnadskutt/effektivisering sees på av arbeidsgruppen.*
- 2. Arbeidsgruppen består av selskapets leder og økonomiansvarlig, en representant fra selskapets ansatte, Anna Welle fra Bodø kommune, Stein Ole Rørvik fra Saltdal kommune og Kolbjørn Mathiesen fra Sørfold kommune. Gruppen har bistand fra representant fra BDO.*
- 3. Representantskapet mener arbeidet er svært viktig for videre økonomisk bærekraft for selskapet, og ber de valgte representantene prioritere arbeidet.*
- 4. Representantskapet ber arbeidsgruppen legge frem rapport til styret, som fremmer saken til representantskapet. Representantskapet ber om tett forankring underveis.*

Sak 22/25 Mandat og prosessbeskrivelse for utarbeidelse av eierstyringsstrategi

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

- 1. Det igangsettes et arbeid med utvikling av eierstyringsstrategi for Salten Brann IKS i tråd med fremlagt prosessbeskrivelse.*
- 2. Daglig leder gis fullmakt til å gjennomføre konkurranse for anskaffelse av konsulentbistand innenfor rammen for direkteanskaffelser.*

3. *Styret utgjør styringsgruppe for arbeidet og skal holdes orientert om fremdrift gjennom faste statusrapporter.*
4. *Endelig forslag til eierstyringsstrategi legges frem for representantskapet til behandling ultimo mai 2026.*

Representantskapets behandling:

Representantskapet fatter følgende vedtak:

1. *Det igangsettes et arbeid med utvikling av eierstyringsstrategi for Salten Brann IKS i tråd med fremlagt prosessbeskrivelse.*
2. *Det opprettes en arbeidsgruppe bestående av representantene Aase Refsnes og Ida Gudning Johnsen, kommunedirektør Tom Erik Holteng, styreleder, samt ansatterepresentant. Gruppen organiserer arbeidet.*
3. *Det gjøres nødvendige avklaringer mot ordførere underveis.*
4. *Endelig forslag til eierstyringsstrategi legges frem for representantskapet til behandling i juni 2026.*
5. *Felles eierstrategi vedtatt av Salten regionråd 2016 skal være overordnet arbeidet*

-----O-----

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 9 pages before this page
Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

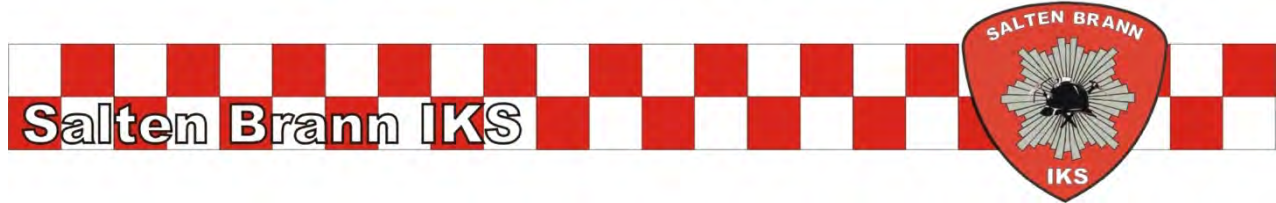
authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Innstilling til representantskapet

08. april 2026

Styresak nr. 24/26

Rep. skap sak nr. 06/25

FASTSETTELSE AV REVISORS GODTGJØRELSE FOR 2025

Basert på tidligere års praksis justeres godtgjørelsen for selskapets revisor for 2025 til kr. 141.820 eks. mva.

Forslag til vedtak:

Styret i Salten Brann IKS anmoder representantskapet om å fatte følgende vedtak:

- 1. Revisors godtgjørelse for 2025 settes til kr. 141.820 eks. mva.*

Styrets årsberetning 2025

Selskapet

Salten Brann IKS har delegert ansvar for brannvern jfr. Brann- og eksplosjonsvernloven for kommunene; Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen, Sørfold og Værøy samt delegert ansvar for nødmeldetjenesten for brann innenfor grensene av Nordland politidistrikt. Brannsjef er koordinerende brann faglig myndighet i redningsledelsen (LRS) i Nordland PD og representerer også 110 region Nordland i nasjonalt brann- faglig råd ledet av DSB. Brannsjef er styreleder for selskapet NKS110 IKS hvor formål er å drifte nasjonalt oppdragshåndteringsverktøy for landets 110-sentraler.

Redegjørelse for årsregnskapet og resultatdisponering

Selskapet hadde for budsjettåret 2025 en økning i kommunal eierfinansiering fra hhv. 104,52 millioner kroner til 108,81 millioner kroner. Det er ikke gjennomført budsjettregulering for år 2025. Med utgangspunkt budsjett viser resultatregnskapet for 2025 et positivt netto driftsresultat på kr. 2 757 516, hvorav resultatet og mindre forbruket på kr. 1 718 130,22 etter fondsdisponering, går til dekning av tidligere års merforbruk på kr 8 435 673. Saldo på udekket underskudd på kr 6 717 543 må dekkes inn i 2026 og blir ivaretatt ifm. budsjettrevisjon. Det budsjetterte nettoresultatet er kr. 1 686 006, mens det totale budsjettavviket er kr. - 976 219. Regnskapsførte driftsutgifter er kr. 4 215 357 over budsjett, forklaring som følger:

Nr.	Forklaring	Sum
1	Motkonto - økte avskrivningskostnader utover regulert budsjett	818 560
2	Motkonto - mva. kompensasjon	2 117 386
3	Vakanser på stillinger på feieseksjon	(1 040 000)
4	Underforbruk forebyggende avdeling	(1 001 458)
5	Lavere sosiale kostnader enn budsjettert	(2 660 820)
6	Forskuttete utgifter for FDVU av brannstasjon i Bodø kommune	1 450 000
7	Lovpålagt grunnutdanning av deltidskonstabel §7 (ikke budsjettert)	1 650 000
8	Diverse merforbruk av faste tursnustillegg for beredskap heltid	726 689
9	For høye kostnader av ekstravakter på deltidsstasjoner utover budsjett	800 000
10	For høye utrykningskostnader – over budsjett (store hendelser)	420 000
11	Høyere utbetaling til Sør-Troms kommuner ifm. ubudsjettert alarmsalg	935 000
	SUM	4 215 357

Styret har mottatt økonomisk rapportering fra selskapets administrasjon på styremøtene. Styret har vært opptatt av å styrke likviditeten samt effektivisere driften på flere områder for å ivareta kravene fra eierne om lavere kommunal finansiering. De viktigste tiltakene i den forbindelse gjengis i tabellen nedenfor:

Tiltak	Helårseffekt (millioner kroner)	Andre effekter
Reduserte 3 stillinger	3,0	
Omdisponering nødnettlicenser	0,1	
Gjenbruk av nødnettradio	0,2	Spart anskaffelse
Reduserte verkstedutgifter (Bodø)	0,3	
Rammeavtale for brannbiler		Red. enhetskostnad
Sentralisert innkjøp	0,2	Spart tid, tette lekkasjer
Reduksjoner av driftsavvik		Spart tid, spart materiell
Digitale møter og undervisning	0,3	Spart reise og arbeidstid, møteutgifter
Digitalisering av HR prosesser		Spart tid, færre feil
Innføring av mobilt sentralbord		Økt tilgjengelighet og fleksibilitet
SUM 31.12.2025	4,1	

Selskapets likviditet har vært under høyt press og spesielt første halvdel av regnskapsåret 2025 noe som har betydd økt bruk av driftskreditt på kr. 80 241. Styret har holdt eierne orientert om denne utfordringen. Det er gjort grep deler av år 2025 for å styrke likviditeten og et av tiltakene har vært å belaste faktura for månedlig pensjonspremie på selskapets premiefond i BKP med resterende saldo tilsvarende 5,4 millioner kroner jfr. budsjettvedtak. Selskapet har tatt opp et likviditetslån på 20 millioner kroner fra Bodø kommune for årets siste 6 mnd. i 2025.

I år 2025 har 110 Nordland hatt inntjening fra salg av direktekoblede brannalarmer på kr 36 241 732, mot budsjett på kr 36 419 600. Inntekter fra salg av brannrelaterte kurs har ikke gitt forventet effekt i tillegg til at sekundære hendelser (støtteoppdrag til andre nødetater) og unødig utrykning ved automatisk brannalarm er kr 2 332 428 lavere enn budsjett. De samlede salgsinntektene er kr 2 068 961 lavere enn budsjett.

Det fremlagte resultat- og balanseregnskapet gir sammen med årsberetningen et tilfredsstillende uttrykk for resultatet i 2025 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Styrer opplyser om at det pågår en utredningsprosess som tar sikte på å utrede kommunal organisering av 110 nødmeldetjenesten i Nordland som i dag er en avdeling i Salten Brann IKS.

Prioriterte saker i 2025

Det er spesielt seks viktige saker som peker seg ut; 1) Revisjon av kommunale brannordninger som ledd i kommunens økonomiske tilpasning, 2) Omstilling og effektivisering av selskapets administrative ressurser, 3) Ferdigstillelse og implementering av nytt oppdragshåndteringssystem for 110 Nordland, 4) Arbeidsprosess med kommunene om utbedring av brannstasjoner, 5) lukking av avvik på grunnutdanning på deltid og 6) internt utviklingsprogram for å utvikle det a) psykososiale arbeidsmiljøet og b) lederutvikling. Sistnevnte aktivitet har blitt godt mottatt av medarbeiderne. Programmet har foregått fram til sommeren i 2025.

Feiing og selvkost

Inntekter og utgifter til feiing og tilsyn med fyringsanlegg skal være i henhold til selvkostprinsippet. Selvkost medfører at inntektene ved en tjeneste ikke skal være større enn kostnadene. Over- og underforbruk avsettes i bundet fond innenfor området som avskrives planmessig over 5 år som del av budsjetteringen innenfor området. For 2025 var det budsjettert med bruk av bundet fondet til drift av tjenesten på kr. 1 008 343, men grunnet underforbruk i driften var ikke dette nødvendig. Saldo på bundet fond ved utgangen av 2025 er kr. 3 315 174.

Investering og finansiering

Investeringsregnskapet viser en tilgang for år 2024 på kr. 23 924 822, mens regulert budsjetttramme for investering var på kr 12 950 000, mens rammen for låneopptak var kr 15 450 000. Låneopptak for år 2025 har blitt utsatt i påvente av at selskapet skulle få registrert ny selskapsavtale og det nye styret i Brønnøysundregisteret noe som har tatt lang tid å få på plass. Selskapet tok opp investeringslån for perioden 2023 – 2025 i januar 2026, men pr. 31.12.25 har selskapet en samlet låneportefølje på kr 16 848 974 i KLP bank. Selskapsavtalens øvre grense for låneopptak er på 110 millioner kroner.

Internkontroll og kvalitetsstyring

Etter innføringen og sertifiseringen av selskapets ledelsessystemer for kvalitet, miljø og arbeidsmiljø overvåkes og håndtere virksomhetens internkontroll mer systematisk enn før 2021. Funn fra interne revisjoner, avviksbehandling og observasjoner gjort i forbindelse med ledelsens gjennomgang gir styringsinformasjon til kontinuerlig forbedring av selskapets drift. Selskapet gjennomførte i 2025 to interne revisjoner; en ledelsens gjennomgang og en ekstern revisjon av ledelsessystemene.

Arbeidsmiljø

Salten brann er arbeidsmiljøsertifisert for ISO 45001:2018 og har i den forbindelse utviklet egen HMS-policy samt mål for arbeidsmiljø. Styret mener at arbeidsmiljøet i selskapet er tilfredsstillende. I 2025 har det samlet sykefraværet i selskapet redusert fra 4,4 % til 1,9 % hvorav korttidsfraværet har vært på 0,6 %. Alle medarbeidere er tilknyttet bedriftshelsetjeneste. Selskapet har etablert lovpålagte stoff- og eksponeringsregister og gjort dette tilgjengelig for alle ansatte.

Ytre miljø

Selskapet har siden miljøsertifiseringen arbeidet med miljømål. Miljømål for utslipp av klimagasser er 30% av 2020 utslippet. Salten Brann strekker seg etter FNs bærekrafts mål nr. 13. *Stopp klimaendringene*. Utslippene som virksomheten skaper er stabilisert, og det kreves ytterligere innsats og fokus for å nå miljømål. Gjennom drift av ledelsessystemet for ytre miljø og arbeidsmiljø har selskapet en økende bevissthet på tiltak for å redusere virksomhetens miljøbelastning samt tiltak for å forbedre et svært risikofylt arbeidsmiljø for de av våre medarbeidere som daglig må håndtere risiko som konsekvens av uønskede hendelser i samfunnet og i økende grad også naturhendelser.

Søkelys på HMS arbeid

Selskapet har en HMS-konsulent i 40% stilling, kombinert med en annen stilling som brannforebygger. Konsulenten har konkrete arbeidsoppgaver som har gitt gode resultater i HMS arbeidet. Ordningen ble videreført og forsterket i 2025. Gjennom ledelsessystemet ISO 45001:2018 har virksomheten et systematisk søkelys på forbedring av arbeidsmiljø. Dette påvirker selskapets totale HMS prestasjoner.

Informasjonssikkerhet

110 Nordland underlegges nasjonale sikkerhetsbestemmelser på begrenset nivå. Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet er sertifisert i henhold til ISO 27001:2022. Målsettingen for dette arbeidet er å sikre selskapets operative og driftsmessige evner, hvor følgende områder skal bringes under systematisk kontroll: 1) Tilgjengelighet; *informasjon skal være tilgjengelig for autoriserte ved behov*. 2) Konfidensialitet; *informasjon skal ikke bli kjent for uvedkommende*. 3) Integritet; *informasjon skal ikke bli endret utilsiktet eller av uvedkommende*. 4) Robusthet; *organisasjonen og systemene er motstandsdyktige, og har evne til å gjenopprette normaltilstand ved hendelser*.

Involvering og medbestemmelse

I 2023 konsulenter fra byrået FENDR i den hensikt å møte utfordringer omkring arbeidsmiljø og kultur, involvering og medbestemmelse i selskapet. Gjennom en kunnskaps- og styrkebasert utvikling, der medarbeidernes styrker fremheves, har det vært en ambisjon om å styrke samarbeid og tillit både vertikalt og horisontalt i organisasjonen. Arbeidet ble gjennomført i 2024 og avsluttet mot sommeren 2025. Satsingen er 70 % finansiert av OU-midler. Implementering av styrets vedtatte virksomhetsstrategi vil følge samme mal for involvering og medbestemmelse.

Etisk standard

Selskapet har egen policy for etiske retningslinjer som gjelder for alle medarbeidere. I tillegg har personell i brannsjefens stab, berørt personell som tilhører 110-Nordland og beredskapsavdelingen sikkerhetsklarening. Det er etablert system med prosedyrer for å ivareta varslinger hvor ekstern advokat er tiltenkt undersøkelsesrollen. Prosedyren er samkjørt med Bodø kommune.

Likestilling

Styret i selskapet består av 8 medlemmer med 3 numeriske vara. I styret (faste og vara) er det kjønnsbalanse iht. krav i IKS-lovens §10, jfr. aksjelovens §20-6, andre ledd. Styret består av to kvinner og tre menn som er valgt av eierne, og to menn og en kvinne som er valgt av og blant selskapets ansatte. Av 319 medarbeidere er 293 menn og 26 kvinner, noe som tilsvarer en kvinneandel på 8,15 %.

Fortsatt drift.

Det er ikke registrert forhold etter regnskapsårets utgang som kan ha betydning for selskapets resultat og stilling ved utgangen av 2025. Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift av selskapet er til stede ved avleggelse av årsregnskapet for 2025.

Bodø 25. mars 2026

Kristian Fanghol
Styreleder

Kariann Sør Dahl
Styrets nestleder

Merete Nordheim
Styremedlem

Torbjørn Grimstad
Styremedlem

Gisle Hansen
Styremedlem

Kurt R. Martinussen
Styremedlem

Alexander Lundestad Førde
Styremedlem

Ruth Hildegunn Johnsen
Styremedlem

Per Gunnar Pedersen
Daglig leder/Brannsjef

Digital signering på neste side

Salten Brann IKS

Driftsregnskap 2025 - 19. driftsår

	Note	Regnskap 2025	Revidert budsjett 2025	Oppr.- budsjett 2025	Regnskap 2024
Driftsinntekter					
Overføringer og tilskudd fra andre	9	121 051 821	115 969 273	115 969 273	118 461 099
Salgs- og leieinntekter		38 726 284	41 469 600	41 469 600	40 198 768
Sum driftsinntekter		159 778 105	157 438 873	157 438 873	158 659 867
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	2	96 310 303	95 888 375	95 888 375	95 321 368
Sosiale utgifter	3	19 135 491	21 796 311	21 796 311	18 017 483
Kjøp av varer og tjenester		33 905 572	30 387 269	30 387 269	35 636 347
Overføringer og tilskudd til andre		4 341 561	2 224 175	2 224 175	4 541 034
Avskrivninger	4,7	6 641 198	5 822 638	5 822 638	6 588 876
Sum driftsutgifter		160 334 125	156 118 768	156 118 768	160 105 109
Brutto driftsresultat		-556 020	1 320 105	1 320 105	-1 445 242
Finansposter					
Renteinntekter		475 482	6 700	6 700	87 197
Utbytter		82 060	-	-	78 170
Renteutgifter	5	1 107 640	2 211 087	2 211 087	1 332 191
Avdrag på lån	5,7	2 777 564	3 252 350	3 252 350	3 410 384
Netto finansutgifter		-3 327 662	-5 456 737	-5 456 737	-4 577 208
Motpost avskrivninger	4,7	6 641 198	5 822 638	5 822 638	6 588 876
Netto driftsresultat	10	2 757 516	1 686 006	1 686 006	566 427
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering	10	-	-	-	-
Avsetninger til bundne driftsfond	10,11	1 039 386	-	-	1 267 445
Bruk av bundne driftsfond	10,11	-	-1 008 343	-1 008 343	-12 458
Avsetninger til disposisjonsfond		-	194 349	194 349	-
Bruk av disposisjonsfond		-	-	-	-688 561
Dekning av tidligere års merforbruk		1 718 130	2 500 000	2 500 000	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		2 757 516	1 686 006	1 686 006	566 427
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-	-	-

Salten Brann IKS

Investeringsregnskap 2025

	Note	Regnskap 2025	Revidert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
Investeringer i varige driftsmidler	4	23 924 822	12 950 000	12 950 000	4 625 925
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		-	-	-	-
Sum investeringsutgifter		23 924 822	12 950 000	12 950 000	4 625 925
Kompensasjon for merverdiavgift		4 621 752	-	-	925 185
Tilskudd til investeringer		-	-	-	-
Salg av varige driftsmidler		192 000	-	-	-
Bruk av lånemidler	7	421 426	12 950 000	12 950 000	3 700 740
Sum investeringsinntekter		5 235 177	12 950 000	12 950 000	4 625 925
Overført fra driftsdelen	6	-	-	-	-
Avsetning til bundne investeringsfond	6,13	-	-	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	6,13	-	-	-	-
Avsetninger til ubundet investeringsfond	6	-	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond		-	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket beløp		-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger:		-	-	-	-
Fremført til inndekning i senere år (Udekket beløp)		18 689 645	-	-	

Salten Brann IKS

Balanse 2025

	Note	2025	2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		426 823 190	365 599 585
I. Varige driftsmidler		64 185 274	46 925 613
1. Faste eiendommer og anlegg		-	-
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	64 185 274	46 925 613
II. Finansielle anleggsmidler		90 000	90 000
1. Aksjer og andeler	12	90 000	90 000
IV. Pensjonsmidler	3,7	362 547 916	318 583 971
B. Omløpsmidler		20 895 876	19 271 586
I. Bankinnskudd og kontanter		-3 824 086	-962 067
III. Kortsiktige fordringer		24 719 962	20 233 653
1. Kundefordringer		6 665 159	8 961 209
2. Andre kortsiktige fordringer		2 003 926	723 742
3. Premieavvik	3	16 050 878	10 548 701
Sum eiendeler		447 719 066	384 871 171

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital		81 368 415	45 454 063
I. Egenkapital drift		-1 132 222	-4 615 495
1. Disposisjonsfond	6	1 486 261	1 486 261
2. Bundne driftsfond	6,11	3 373 303	2 333 917
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-6 717 543	-8 435 673
II. Egenkapital investering		-18 654 045	35 600
1. Ubundet investeringsfond	6	35 600	35 600
2. Bundne investeringsfond	6	-	-
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-18 689 645	-
III. Annen egenkapital		101 154 683	50 033 958
1. Kapitalkonto	7	101 154 683	50 033 958
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-	-
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-
D. Langsiktig gjeld		322 847 261	313 165 806
I. Lån		-	-
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	5	16 848 974	19 626 538
II. Pensjonsforpliktelse	3,7	305 998 287	293 539 268
E. Kortsiktig gjeld		44 229 146	26 251 302
I. Kortsiktig gjeld			
1. Leverandørgjeld		5 494 372	7 624 756
2. Likviditetslån		20 000 000	-
4. Annen kortsiktig gjeld		18 734 774	18 626 545
5. Premieavvik		-	-
Sum egenkapital og gjeld		447 719 066	384 871 171
F. Memoriakonti		-	-
I. Ubrukte lånemidler		-	421 426
II. Andre memoriakonti		-	-421 426
III. Motkonto for memoriakontiene		-	-

31.des.25

Bodø den ____/____ 2026

_____
Kristian I Fanghol
styreleder

_____
Kariann Sjørdahl
nestleder

_____
Per Gunnar Pedersen
daglig leder

_____
Gisle Erik Hanssen
styremedlem

_____
Merete Nordheim
styremedlem

_____
Torbjørn Grimstad
styremedlem

_____
Ruth Hildegunn Johnsen
styremedlem

_____
Aleksander Lundestad Førde
styremedlem

_____
Kurt Rune Martinussen
styremedlem

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 1 av 7

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Regnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelse av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører foretakets virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året - enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Selskapet plikter å betale avdrag minst tilsvarende minimumsavdraget. Når denne plikten ikke er oppfylt, skal driftsregnskapet belastes med avdrag tilsvarende minimumsavdraget. Dette er i samsvar med KRS nr. 3.

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for foretaket. Andre eiendeler er omløpsmidler, dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet.

Annet

Leieavtaler er ikke balanseført.

Note 1 - Endring i arbeidskapitalen

BEVILGNINGSREGNSKAP:	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Anskaffelse av midler		
Inntekter driftsdel	159 778 105	158 659 867
Inntekter investeringsdel	4 813 752	925 185
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	978 968	3 866 107
Sum anskaffelse av midler	165 570 824	163 451 159
Anvendelse av midler		
Utgifter driftsdel	153 692 927	153 516 232
Utgifter investeringsdel	23 924 822	4 625 925
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	3 885 204	4 742 575
Sum anvendelse av midler	181 502 953	162 884 732
Anskaffelse - anvendelse av midler (B8-B14)	-15 932 129	566 427
Endring i ubrukte lånemidler	-421 425	-3 700 740
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner		
ENDRING ARBEIDSKAPITAL	-16 353 554	-3 134 313

BALANSE:	Regnskap 2025	Regnskap 2024
Omløpsmidler		
Endring betalingsmidler	-2 862 020	-10 710 402
Endring kortsiktige fordringer	-1 015 867	1 559 794
Endring premieavvik	5 502 176	3 994 380
Endring omløpsmidler	1 624 290	-5 156 228
Kortsiktig gjeld	17 977 844	-2 021 915
Endring annen kortsiktig gjeld	17 977 844	-2 021 915
ENDRING ARBEIDSKAPITAL	-16 353 554	-3 134 313

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 2 av 7

Note 2 - Godtgjørelse og revisjonshonorar

Ytelser til ledende personer og revisor	Lønn og annen godtgj.
Daglig leder	1 590 914 *)
Styrets medlemmer	438 868
Revisor - honorar for revisjon eks.mva	141 820

*) Lønn daglig leder omfatter fast lønn samt årlig vakttillegg og lommevarsler.

Det er ikke gitt sikkerhetsstillelser til fordel for ansatte, styremedlemmer eller medlemmer av representantskapet.

Antall årsverk i regnskapsåret er 95

Note 3 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Salten Brann IKS har pensjonsordninger som omfatter alle fast ansatte og for midlertidig ansatte/vikarer i hht de pensjonskassens regler. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av ant. opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

Alle ansatte er i dag innmeldt i Bodø kommunale pensjonskasse - uavhengig av stillingsstørrelse.

Bodø Kommunale Pensjonskasse - Salten Brann IKS

Pensjonskostnad	2024	2025
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	11 332 953	13 076 915
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	11 533 568	11 956 527
Brutto pensjonskostnad	22 866 521	25 033 442
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-13 664 099	-15 442 408
Netto pensjonskostnad (ekskl. adm.)	9 202 422	9 591 034
Sum amortisert premieavvik	2 441 285	2 934 237
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	837 672	987 137
Samlet pensjonskostnad (inkl. administrasjon)	12 481 380	13 512 407

Premieavvik	2024	2025
Innbetalt premie/tilskudd (ekskl. adm.)	16 051 139	18 611 743
Netto pensjonskostnad inkl admkostnader	-10 040 095	-10 578 171
Årets premieavvik	6 011 044	8 033 572
Sats for arbeidsgiveravgift	7,90 %	7,90 %
AGA av premieavviket	474 872	634 652
AGA av innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm) (arbeidsgivers andel)	1 268 040	1 470 328

Innbetalt premie/tilskudd overstiger netto pensjonskostnad. Dermed skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Virkningen i regnskapet blir dermed at det utgiftsføres et annet beløp enn faktisk inbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

Akkumulert og amortisert premieavvik	2024	2025
Akkumulert premieavvik 31.12.f.å.	6 206 601	9 776 360
Årets premieavvik	6 011 044	8 033 572
Sum amortisert premieavvik	-2 441 285	-2 934 237
Akkumulert premieavvik 31.12.d.å. *)	9 776 360	14 875 696

Akkumulert premieavvik 31.12. i hht aktuarberegningen 9 776 360 14 875 696

Når det gjelder premieavviket så er det en differanse mellom aktuarberegningen og regnskapet.

Denne differansen kommer av at det i 2008 og 2009 ikke var krav om føring av premieavvik. Amortisering av disse to årenes premieavvik er dermed ikke med i regnskapet.

Amortisering premieavvik 2008 241 928 pr år 2010-2023
Amortisering premieavvik 2009 132 170 pr år 2010-2024

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 3 av 7

Balanseførte størrelser

	Estimat 31.12.2024	Estimat 31.12.2025
Balanseført pensjonsforpliktelse		
Brutto påløpt forpliktelse	293 539 268	305 998 287
Pensjonsmidler	318 583 971	362 547 916
Netto forpliktelse før arb.avgift	25 044 703	56 549 629
AGA av (balanseført) netto forpliktelse	0	0

Det er foretatt ny beregning av pensjonsforpliktelsene som ble balanseført i foregående års regnskap. Oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger er lagt til grunn.

Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelse i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelse.

Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene.

Spes. av brutto pensjonsforpliktelse UB - Estimat	2024	2025
Brutto pensjonsforpl. IB 1.1 - estimat i fjor samt fisjon/fusjon	293 539 268	305 998 284
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-63 006 075	-2 831 596
Overførte/mottatte avvik	0	0
Faktisk forpliktelse	283 339 742	290 707 672
Årets opptjening	11 332 953	13 076 915
Rentekostnad	11 533 568	11 956 527
Utbetalinger	-12 666 995	-9 742 827
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	293 539 268	305 998 287

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - Estimat	2024	2025
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat i fjor samt fisjon/fusjon	292 799 750	318 583 971
Estimatavvik midler IB 1.1	9 573 651	20 639 758
Overførte/mottatte avvik	0	0
Faktiske pensjonsmidler	302 373 401	339 223 729
Innbetalt premie/tilskudd (inkl adm)	16 051 139	18 611 743
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-837 672	-987 137
Utbetalinger	-12 666 995	-9 742 827
Forventet avkastning	13 664 099	15 442 408
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	318 583 971	362 547 916

Økonomiske forutsetninger	2024	2025
Diskonteringsrente	4,00%	4,00%
Lønnsvekst	2,97%	2,97%
G-regulering	2,97%	2,97%
Pensjonsregulering	2,22%	2,22%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,50%	4,50%
Arbeidsgiveravgift - sats	7,90%	7,90%
Amortiseringstid	7	7

Medlemsstatus	01.01.2024	01.01.2025
Antall aktive	341	337
Antall oppsatte	163	176
Antall pensjoner	70	77
Gj.snittlig pensjonsgrunnlag, aktive	217 064	239 020
Gj.snittlig alder, aktive	44,72	45,18
Gj.snittlig tjenestetid, aktive	9,98	9,80

Premiefond pr. 31.12.2024 5 617 572

Det ble i 2025 brukt kr 5 481 521 av fondet til betaling av fakturaer gjennom året.

Årsresultat 2025 for Bodø pensjonskasse er ikke kjent pr d.d., og dermed heller ikke saldo på premiefondet pr. 31.12.2025

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 4 av 7

Note 4 - Varige driftsmidler (Anleggsmidler)

Selskapet har pr. 31.12. følgende anleggsmiddelgrupper som avskrives lineært som nedenfor:

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivn. plan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år:	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.
Gruppe 2	10 år:	Maskiner, invent. og utstyr, verktøy, transportm. o.l.
Gruppe 3	20 år:	Brannbiler og lignende.

	Anleggsmiddelgruppe			Totalt
	1	2	3	
IB 2025	946 405	24 243 247	21 735 964	46 925 616
Årets tilgang	0	1 272 830	22 627 991	23 900 821
Årets avgang (bokført verdi)		0	36	36
Årets avskrivning	-737 277	-3 725 096	-2 178 824	-6 641 197
UB 2025	209 128	21 790 981	42 185 095	64 185 276

Enkelte anleggsmidler kan ha kortere avskrivningstid enn det som er standard for de ulike gruppene.

Note 5 - Langsiktig gjeld, renter og avdrag på lån

Av selskapets fordringer forfaller ingen senere enn et år etter regnskapsårets slutt. Selskapet har gjeld hvor noe forfaller til betaling mer enn fem år etter regnskapsårets slutt. Selskapet har ikke garantiforpliktelser.

Langsiktig gjeld:

	2024	2025
Gjeldsbrevlån	19 627 386	16 848 974

Renter:

	2024	2025
Utgiftsførte renter (lån)	1 223 949	1 012 275

Avdrag:

	2024	2025
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	3 410 384	2 777 564

Minimumsavdrag	(linje 17 i balanse)	2025
Anleggsmidler 01.01		46 925 613
Lånegjeld pr 01.01		19 626 538
Andel anleggsmidler finansiert ved lån	42 %	
Avskrivninger lagt til grunn ved beregning		6 640 951
Minimumsavdrag = Andel avskrivninger som gjelder anleggsmidler finansiert ved lån		2 777 564

Note 6 - Spesifikasjon av samlede avsetninger og bruk av avsetninger i regnskapsåret:

Disposisjonsfond: avsetninger og bruk av avsetninger

	Saldo pr. 01.01.	Avsetning	Bruk	Saldo pr. 31.12.
Disposisjonsfond - fritt	636 273		0	636 273
Disposisjonsfond 110-sentralen	849 987	-		849 987
Totalt	1 486 260	0	0	1 486 260

Ubundne investeringsfond: avsetninger og bruk av avsetninger

	Saldo pr. 01.01.	Avsetning	Bruk	Saldo pr. 31.12.
Ubundne investeringsfond	35 600	-		35 600

Bundne driftsfond: avsetninger og bruk av avsetninger

	Saldo pr. 01.01.	Avsetning	Bruk	Saldo pr. 31.12.
Profileringsmidler fra Salten Forvaltning IKS	13 818	-		13 818
Bundet driftsfond feiing	2 275 788	1 039 386	0	3 315 174
Bundet driftsfond Brannbamsen Bjørnis	44 311	0	0	44 311
Totalt	2 333 917	1 039 386	-	3 373 303

Bruk av midler fra bundet driftsfond er bundet til et bestemt formål og kan ikke endres av styret.

Bundne investeringsfond: avsetninger og bruk av avsetninger

	Saldo pr. 01.01.	Avsetning	Bruk	Saldo pr. 31.12.
Bundet investeringsfond	-	-	0	-

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 5 av 7

Note 7 - Kapitalkonto

Saldo pr 01.01	-50 033 958
Kreditposter i løpet av året (økning av egenkapitalen):	
Aktivert investering	23 900 822
Kjøp av andeler	
Betalte avdrag på eksterne lån	2 777 564
Økning av pensjonsmidler	
Sum kreditposter (økning av egenkapitalen)	26 678 386
Debetposter i løpet av året (reduksjon av egenkapitalen):	
Salg anleggsmidler	-36
Bruk av lånemidler	421 426
Endring pensjonsforpliktelse	-31 504 926
Avskrivninger	6 641 198
Sum debetposter (reduksjon av egenkapitalen)	-24 442 338
Saldo pr 31.12.2024	-101 154 682

Note 8 - Egenkapital og eierkommuner

Selskapet fikk i hht selskapsavtalens §5 overført tingsinnskudd fra eierkommunene som nedenfor:

Andelseiere	Tinginnskudd i hht selskaps-avtalens §5	Eierandel i hht selskaps-avtalens §6
Beiarn kommune	634 027,00	1,20
Bodø kommune	6 015 986,00	62,30
Fauske kommune	354 850,00	11,60
Gildeskål kommune	136 080,00	2,30
Hamarøy kommune	799 807,00	3,30
Meløy kommune	2 876 033,00	7,50
Saltdal kommune	776 750,00	5,50
Steigen kommune	421 661,00	3,10
Sørfold kommune	3,00	2,30
Værøy kommune	1 116 000,00	1,90
Sum	13 131 197,00	100,00

Det gjøres oppmerksom på at det ikke er samsvar mellom tinginnskuddet og eierbrøken, men dette fremgår av selskapsavtalen.

Note 9 - Offentlige tilskudd

Driftstilskudd fra deltagerkommunene	2025	2024
Bodø kommune	58 931 000	56 953 188
Beiarn kommune	2 665 730	2 469 444
Hamarøy kommune	5 659 590	5 228 832
Fauske kommune	11 365 790	10 931 052
Gildeskål kommune	4 480 920	4 118 580
Steigen kommune	4 204 030	3 990 972
Sørfold kommune	3 839 260	3 953 028
Saltdal kommune	6 068 770	5 894 592
Meløy kommune	9 154 020	8 747 292
Værøy komune	2 439 580	2 236 248
Sum	108 808 690	104 523 228

Differanse mellom budsjett og regnskap gjelder øresavrunding i budsjettdokument.

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 6 av 7

Note 10 - Resultatfordeling

Dersom driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i §4-1 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. første ledd er gjennomført, skal mindreforbruket reduseres så mye som mulig ved å stryke bruk av disposisjonsfond.

Hvis regnskapet fortsatt viser et merforbruk etter strykningene, skal mindreforbruket dekke inn eventuelle tidligere års merforbruk.

Årsavslutningsdisposisjoner etter regnskapsforskriften §5-9

	2025	2024
NETTO DRIFTSRESULTAT iht regnskap	2 757 516	566 427
Avsetninger til bundne driftsfond	1 039 386	1 267 445
Bruk av bundne driftsfond	-	12 458
Overføring til investering ihht budsjett		
Avsetninger til disposisjonsfond ihht budsjett	194 349	2 300 150
Bruk av disposisjonsfond ihht budsjett		
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	2 500 000	
Årets budsjettavvik	-976 219	-2 988 711
Strykning av overføring til investering		
Strykning avsetning til disposisjonsfond	-194 349	
Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	-781 870	-
Strykning bruk av disposisjonsfond		2 300 150
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-	-688 561
Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk		-688 561
Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	-	-
Bruk av mindreforbruk eller strykninger for dekning av tidligere års merforbruk		
Avsetning til mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	-	-
Fremført til inndekning senere år (merforbruk)	-	0

Ansvar/område	Mer-/mindreforbruk	Avsetninger/bruk av fond	Resultat
110 Vaksentralen	3 590 591	-1 718 130	1 872 461
120 Markedsavdelingen	-656 929	-	-656 929
335 Brannsjefen	-278 464		-278 464
337 Feiing	1 039 386	-1 039 386	-
338 Forebyggende	1 001 458		1 001 458
339 Beredskap	-1 938 526		-1 938 526
Resultat	2 757 516	-2 757 516	-

Salten Brann IKS

Noter 2025, s. 7 av 7

Note 11 Selvkost feiing

Etterkalkyle selvkost 2025	Feiing
Inntekter	12 463 333
Driftsutgifter	-11 642 084
Avskrivning	218 137
Resultat	1 039 386
Selvkostgrad (100%)	100 %
Selvkostfond 01.01	2 275 788
+ Årets avsetning til selvkostfond	1 039 386
- Bruk av selvkostfond	-
Selvkostfond 31.12	3 315 174

Inntekter og utgifter til feiing skal være i henhold til selvkostprinsippet. Selvkost innebærer at selskapets kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Selskapet har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må selskapet etter hvert regnskapsår utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet.

Note 12 Aksjer og andeler (finansielle anleggsmidler)

Selskapets navn	Eierandel i %	Bokført verdi 31.12
NKS 100 IKS	6	90 000

Kjøp av aksjer er innskudd av selskapskapital til Nasjonalt kommunesamarbeid for 100 sentralen IKS

Note 13 Budsjettavvik investering

Avslutningsposter investeringsregnskap

(Beløp i hele tusen)

Investeringsutgifter, investeringinntekter og netto videreutlån

Sum investeringsutgifter	23 924 822
Sum investeringsinntekter	5 235 177
Sum investeringsutgifter, investeringinntekter	18 689 645

Allerede gjennomførte disposisjoner ved regnskapsavslutningen

Overføring fra driftsregnskapet	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0
Sum gjennomførte disposisjoner før regnskapsavslutningen	0

Årets budsjettavvik før strykninger **18 689 645**

Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp) 18 689 645

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 15 pages before this page

Dokumentet inneholder 15 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 15 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 15 sider før denne side

Detta dokument inneholder 15 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 16 pages before this page
Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

Til representantskapet i Salten Brann IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Salten Brann IKS som viser et netto driftsresultat på kr 2 757 516. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, driftsregnskap og investeringsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til selskapet per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett og årsberetning for IKS og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon..

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken/ikke informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har

opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon datert 25.03.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

<https://www.nkrf.no/revisjonsberetninger> - revisjonsberetning nr. 4

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Salten Brann IKS sin redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

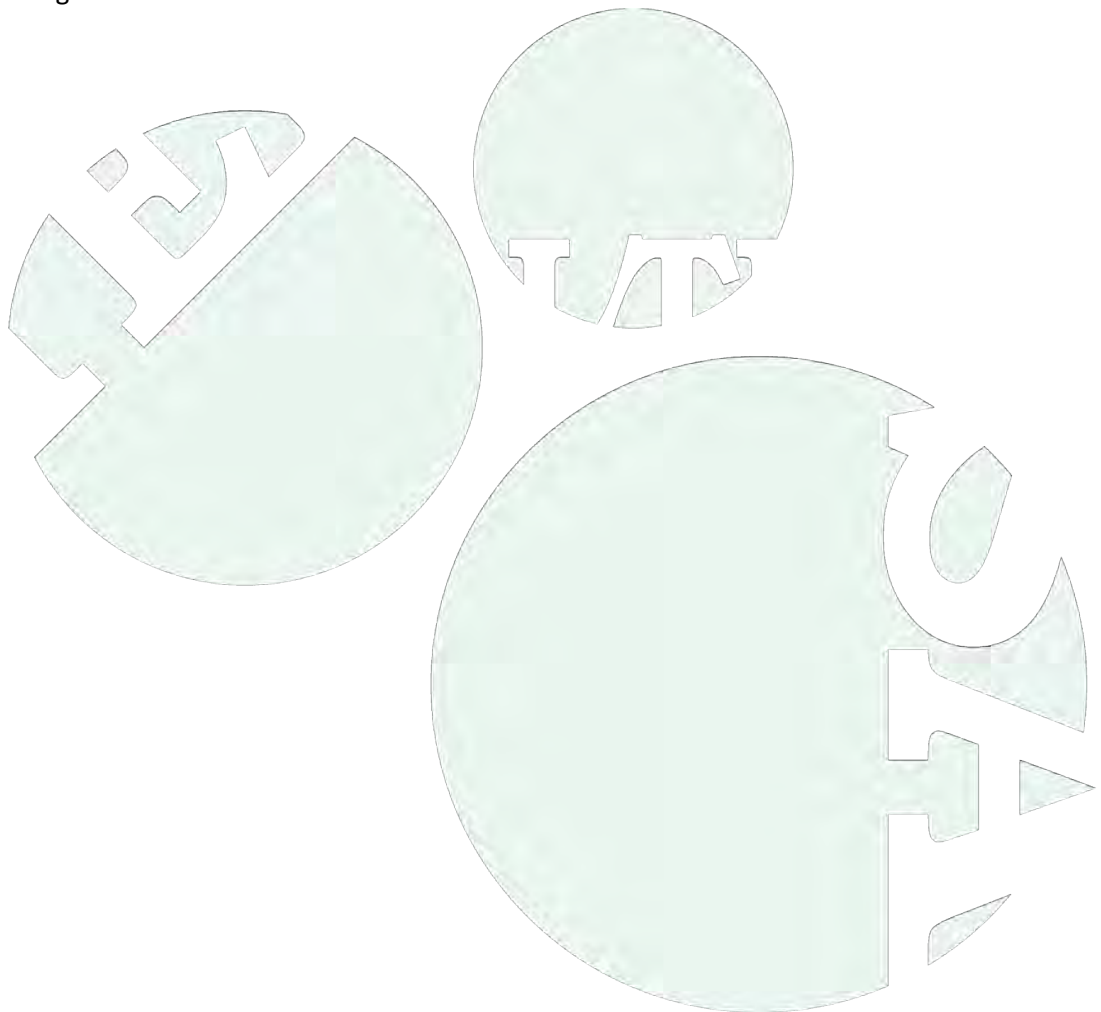
Konklusjon

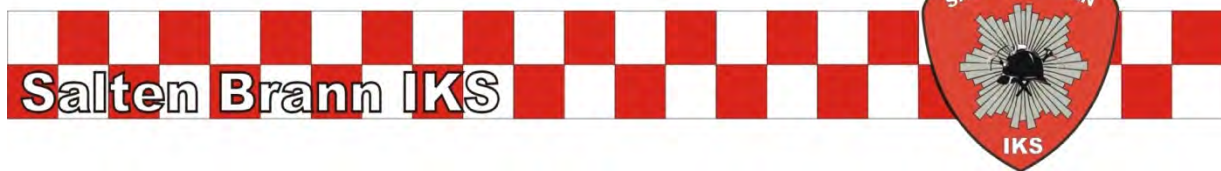
Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Bodø, den 14 april 2026

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
oppdragsansvarlig revisor

Innstilling til representantskapet

Styresak nr. 26/26
Rep. skap sak nr. 08/26

13. April 2026.

REVIDERT ÅRSBUDSJETT 2026

- Vedlegg A Revidert driftsbudsjett for 2026
- Vedlegg B Revidert ansvarsbudsjett for 2026
- Vedlegg C Kommunal finansiering pr. kommune
- Vedlegg D Likviditetsbudsjett for 2026
- Vedlegg E Kvartalsrapport Q1 - 2026

Oppsummering

Selskapet framlegger, som varslet i budsjettbehandlingen høsten 2025, forslag til revidert årsbudsjett for 2026 for den ordinære driften av selskapet som ivaretar utførelsen av de lovpålagte tjenestene regulert i brannlov med forskrifter og kommunalt vedtatte brannordninger. Saker om reviderte brannordninger, som kan påvirke budsjettsituasjonen, er ferdigbehandlet for 5 av 10 kommuner uten at dette har ført til strukturendringer.

Resultatregnskapet for 2025 viser at kr. 1 718 130, etter fondsdisponering, går til dekning av tidligere års merforbruk på kr 8 435 673. Gjenstående beløp på kr 6 717 543 må dekkes inn i 2026, jfr. sentralt premiss for budsjett 2026. Avsetning til premiefondet på kr 7.567.580 benyttes til betaling av pensjonspremie for å styrke likviditeten for 2026. Ikke budsjetterte rentekostnader for likviditetslån fra Bodø kommune på kr 618.667 er en del av kostnader som foreslås håndtert i revisjonen.

Representantskapets budsjettvedtak innebar en finansiering av selskapets virksomhet kr. 2.073.071 lavere enn styrets innstilling. Selskapet har arbeidet med dette som utgangspunkt og identifisert tiltak med akseptabel risiko som gir en økonomisk effekt på kr 650.000 for deler av dette. I det ordinære budsjettforslaget inngikk det allerede kr. 1.000.000 i effektivisering på de administrative ansvarsområdene. Samlet administrativ effektivisering i perioden 2023 til 2026 er på kr. 5.750.000.

Selskapet beredskapsstyrke gjennomfører andre tjenester som ikke lovpålagte akutte helseoppdrag samt assistanse til kommunal helseomsorg tilsvarende kr 1.000.000 som ikke inngår i finansieringsgrunnlaget. Dette temaet er del av arbeidet som foregår i økonomisk arbeidsgruppe, men som en midlertidig løsning for 2026 foreslås at disse kostnadene kompenseres i revidert budsjettvedtak slik at selskapets økonomiske situasjon fra og med 2027 kan trygges ytterligere.

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Oppsummert danner dette grunnlag for at styret innstiller på at den kommunale finansieringen blir som følger for 2026:

Elementer	Kostnad	Merknad
Vedtatt kommunal finansiering	kr 112.647.809	Vedtatt november 2025
Økning i udekket underskudd fra 2025	kr 717.543	Totalt kr 6 717 543 for 2026
Rest for økonomiske tiltak	kr 1.573.071	Redusert effekt på behov kr 2.073.071
Andre tjenester	kr 1.000.000	Ikke lovpålagte helseoppdrag
Økt bruk av feierfondet	kr (1.000.000)	Til sammen kr 3.315.174 brukes i 2026
Ikke budsj. renter for likviditetslån	kr 618.667	20 millioner kroner i likv. lån fra Bodø
Reduserte lånevdrag første år.	Kr (1.293.137)	Totale avdrag er kr 2.256.863 for 2026
Behov for kommunal finansiering	kr 114.263.953	Revidert budsjett 2026

Økning i kommunal finansiering fordelt på kommuner

Kommuner	Opprinneligbudsjett	Revidert budsjett	Økning
Beiarn	2.699.344	2.721.903	22.559
Bodø	61.295.556	62.447.681	1.152.125
Fauske	11.957.928	12.068.537	110.609
Gildeskål	4.417.780	4.448.734	30.954
Hamarøy	5.765.297	5.812.958	47.661
Saltdal	6.419.206	6.445.606	26.400
Steigen	4.319.296	4.347.049	27.753
Sørfold	4.041.057	4.079.100	38.043
Værøy	2.483.212	2.537.655	54.443
Meløy	9.249.132	9.366.858	117.725
Salten Brann IKS	112.647.809	114.276.081	1.628.272

Finansielle indikatorer og måltall

Målene er satt for å balansere krav til økonomisk kontroll, investeringsbehov og operativ beredskap. Indikatorene må vurderes samlet, da høy gjeld forutsetter sterkere resultatgrad og tilstrekkelig fondsbuffer.

Indikatorer	Måltall	Revidert budsjett	Status
Resultatgrad	2 %	2,5 %	
Gjeldsgrad	42 %	31,4%	
Fondsgrad	5-10 %	0,6 %	

---- O ----

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Forslag til vedtak

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak på forhold som er endret fra opprinnelig budsjettvedtak:

1. Revidert budsjett- og økonomiplan for perioden 2026 - 2029 legges til grunn for selskapets drift og ivaretar de lovpålagte tjenestene regulert i brannlov og i vedtatte brannordninger.
2. Revidert kommunalt finansieringsbehov for år 2026 er;

Finansiering	B 2025	B 2026	Rev B2026	Merknad
Brutto behov	108.808.677	112.647.809	114.263.953	Justert finansieringsbehov
Feiertjenesten finansieres ved gebyr. - 28 360 boliger - 10 214 fritidsboliger	11.509.478	10.750.610	9.750.610	Tjenestekost / selvkost - Boligsats, kr. 262,-. - Fritidsboligsats, kr. 168,-.
Netto (fratrukket feiing)	97.299.199	102.573.083	104.013.343	Netto kommunal kostnad
Refusjon og salgsinntekter	48.630.195	51.362.534	51.362.534	31 % av brutto finansiering

3. Opptjent premiefond, kr 7.567.580, fra pensjonskassen benyttes til å betale pensjonspremie.
4. Det iverksettes tiltak for å tilpasse eksisterende drift til vedtatte økonomiske rammer for ytterligere kr. 650.000,-.
5. Fremføring av driftsunderskudd fra regnskapsåret 2022 dekkes inn med kr. 6.717.543,- i år 2026. Kr. 3.000.000,- dekkes av 110-Nordland og Kr. 3.717.543,- dekkes av Salten Brann.
6. Ubrukte lånemidler pr. 31.12.25 overføres og benyttes til å finansiere investeringsplanen.
7. Innbyggerbetaling for 110-tjenesten fastsettes til 14 kr. pr. innbygger.
8. Bundet fond for feiertjenesten på kr. 3.315.174 benyttes i sin helhet for år 2026.

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 00, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

BUDSJETTFORUTSETNINGER

Lønn og pensjon: Pensjonskostnadene øker med ca. 1,5 mill. kr sammenlignet med 2025, og føres etter kommunale regler (premieavvik og amortisering). Lønnsvekst i 2026 er beregnet til 3,5 mill. kr (4,1 %) fra 1. mai.

Investeringer og finans: Det planlegges investeringer på totalt 50 mill. kr i perioden 2026–2029 til brannbiler og materiell. Disse lånefinansieres og gir en økning i finanskostnader på ca. 3,7 mill. kr.

Renter og gjeld: Gjeldsnivået er litt over 50 mill. kr før nye lån. Låneporteføljen er bundet med fast rente i 3 år på rett under 4,5 % for å redusere risiko.

Kostnadsutvikling: Prisvekst på beredskapsmateriell fortsetter, drevet av europeisk markedssituasjon og svak kronekurs. Effektive anskaffelser prioriteres, og rammeavtale for brannbiler er inngått.

Inntekter og rammer: Kommunal deflator for 2026 er 3,5 %, mens frie inntekter til kommunesektoren øker med 4,1 % etter statsbudsjettet.

Fondsbruk: Bundet fond for feiing benyttes med 3,3 mill. kr for å dekke deler av driftskostnadene.

110-tjenesten: Økte kostnader, både kjente og usikre (nye nasjonale systemer), medfører at innbyggerbetalingen økes fra 7 til 14 kr. Alarminntekter øker samtidig.

Kompetanse: 101 ansatte (29 %) mangler lovpålagt grunnutdanning. Det gjennomføres årlige opplæringsplaner i dialog med kommunene, som også dekker kostnadene.

Brannbiler: Flere eldre biler gir høye vedlikeholdskostnader. Utskifting pågår, og andel biler over 20 år er redusert. Det er vedtatt investeringer på 40 mill. kr til videre fornying.

Brannstasjoner: 15 av 25 stasjoner oppfyller ikke HMS-krav. Oppgraderinger er nødvendige for enkelte tjenester, særlig røykdykking, kan utføres forsvarlig.

VURDERINGER

Potensielle kostnadsreduksjoner

Justering av tjenestestruktur (lovpålagte oppgaver)

Revisjon av brannordninger

Den 24. mai 2025 ble saken om revisjon av brannordning behandlet i representantskapet, tatt til orientering og oversendt til kommunal behandling. Styret innstilte på balansert nivå som la til grunn en reduksjon av driftskostnader på brannordninger tilsvarende kr. 2.751.081.

	Lav	Balansert	Høy
Beiarn	545 325	0	0
Bodø	4 676 826	1 122 246	0
Fauske	1 229 111	531 067	0
Hamarøy	1 472 813	138 793	0
Meløy	1 650 599	413 650	72 985
Steigen	1 076 393	545 325	0
Værøy	545 325	0	0
Salten brann	11 196 392	2 751 081	72 985

Det kan påregnes ytterligere reduksjon på kr. 1.000.000 på felleskostnader for beredskap, til sammen kr. 3.751.081 for de 7 kommunene som ble behandlet. Status pr. 8. april 2026:

Kommune	Vedtak	Effekt anbefaling	Effekt Vedtak 2026	Status
Bodø	Nei, utsatt behandling	1.122.246		Utsatt behandling etter 2 runder i bystyret.
Fauske	Ja	531.067	0	Ingen endring
Hamarøy	Ja	138.793	0	Innhavet og Drag slås sammen når ny brannstasjon etableres i Dragkrysset. Inntil videre som i dag.
Steigen	Ja	545.325	0	Ingen endring
Meløy	Nei	413.650		Utredning pågår
Beiarn	Nei	0		Uklar status
Værøy	Ja	0	0	Ingen endring
Saltdal *	Ja	170.000	0	Ingen endring
Sørfold *	Nei	0	0	Vedtak på at det ikke skal revideres.
Gildeskål *	Nei	0		Utredning pågår
Felleskostnader		1.000.000		Andel brannordning
Alle	4 vedtak	3.921.081	0	Inkl. Reduserte felleskostnader

De 3 siste kommunene var ikke med i oppstarten av revisjon av brannordning. Struktur- og driftskostnader for brannordninger inkl. felleskostnader utgjør 7 % av selskapets totale kommunale finansiering.

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Justering av tjenestestruktur (ikke lovpålagte oppgaver)

Vurdere gjennomføring av helseoppdrag (akutthjelper og bære/løfte assistanse)

I Salten Brann IKS sitt ansvarsområde er det ikke etablert formelle avtaler om at brann- og redningstjenesten skal bistå helsevesenet utover den generelle hjelpeplikten som gjelder for alle borgere. Samtidig kan det være samfunnsmessig hensiktsmessig å organisere enkelte tjenester slik at brann- og redningstjenesten bistår helsetjenesten. Brannvesenet er til stede i alle kommuner og kan derfor være en ressurs i områder med lang responstid for helsetjenesten. Spørsmålet om Salten Brann IKS skal ha en slik rolle kan også påvirke organiseringen av brannordningen, ved at slike oppgaver – sammen med brann- og redningsoppgaver – kan bidra til å forsvare en lokal beredskap i mindre kommuner. En slik løsning forutsetter avtaler om oppgaveløsning og ansvarsforhold med helsetjenesteansvarlige, kommunene og helseforetaket, samt finansiering av de kostnadene dette medfører for brann- og redningstjenesten.

Brann- og redningspersonell har alminnelig hjelpeplikt etter straffeloven § 287 når en person er i åpenbar livsfare. De kan også ha tjenesteplikt til å iverksette grunnleggende livreddende førsteinnsats når de først er på stedet. Uten avtale har det kommunale brannvesenet ikke ansvar for å etablere en organisasjon som skal ivareta helsetjenesteoppgaver. Det medisinske ansvaret ligger fortsatt hos helsetjenesten. Brannvesenet skal heller ikke utføre oppgaver de ikke har kompetanse eller utstyr til. Skillet går derfor i praksis mellom livreddende førstehjelp og det å etablere eller overta helsetjenestens funksjoner. Selskapet konstaterer at det er uenighet i juridisk forståelse på hvilke akutte helseoppgaver som tilligger hhv kommunalt og statlig ansvar (helseforetak). En klarhet i dette vil gjøre det enklere å følge opp hvem som har det økonomiske ansvaret og fakturere ansvarlig part etter gjennomført oppdrag.

Når AMK (113) ber brann- og redningstjenesten rykke ut fordi helseressursene har lang responstid, vil det normalt foreligge forventning om å bistå med livreddende førsteinnsats/tidskritiske oppgaver som må løses uten at brannvesenet overtar helsetjenestens ansvar. Selv uten formelle avtaler utfører brann- og redningstjenesten allerede i dag enkelte oppdrag som har et tydelig helseinnslag. Dette kan blant annet omfatte:

- Førstehjelp ved akutte hendelser
- Bære- og løfteoppdrag i samarbeid med ambulansetjenesten
- Assistanse til legevakt eller AMK og akuttinnsats ved hjertestans
- Transport- eller evakuerings oppgaver i forbindelse med ulykker eller sykdom

Tall fra Salten Branns ansvarsområde viser at denne typen oppdrag forekommer i varierende grad mellom kommunene. Selv om hvert enkelt oppdrag kan være kortvarig, binder de ofte opp flere mannskaper og utrykningskjøretøy. Dette innebærer en kostnader og kapasitetsbinding for brannvesenet.

Antall oppdrag for Salten Brann	2021	2022	2023	2024	2025
- Akutthjelper / Hjertestans	35	23	48	44	43
- Bære / løfte oppdrag	42	35	57	35	60

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Sum helseoppdrag	77	58	105	79	103
Sum kostnad	907.137	683.298	1.237.005	930.699	1.213.443

Selskapet mener at disse oppdragene må finansieres av kommunene inntil andre avklaringer foreligger mellom kommunenes helsetjeneste og helseforetaket (NLSH).

Justering av administrative støttetjenester

Ytterligere administrativ effektivisering

Selskapet har identifisert tiltak for å effektivisere administrative støttetjenester uten å endre kjerneoppgaver (forebygging, 110-tjeneste og beredskap). Tiltak med høy risiko er utelatt, da de kan true lovpålagt tjenesteleveranse.

Nedenfor presenteres en oversikt over effekten av anbefalte økonomiske tiltak pr ansvarsområde som har akseptabel risiko :

Ansvarsområde	Tiltaksområder	Innsparing 2026
110-sentral (110)	Redusert vikar tilgang, turnusjustering	kr 250.000
Forebyggende (338)	Lavere aktivitetsnivå, tilsyn, kampanjer	kr 100.000
Beredskap (339)	Lavere aktivitetsnivå, kurs, øving	kr. 200.000
Administrasjon (335)	Lavere aktivitetsnivå på intern kontroll, færre lisenser, mindre kurs, færre reiser	Kr. 100.000
Total realistisk effekt		Kr. 650.000

Konsekvenser; Tiltakene gir økt sårbarhet i drift og beredskap, noe redusert evne til å håndtere hendelser, samt lavere kapasitet til utvikling, internkontroll og forbedringsarbeid. Det er også økt risiko for HMS-avvik og budsjettavvik.

Samlet effekt; Med disse tiltakene har selskapet effektivisert driften med totalt 5,75 mill. kr siden 2023.

Finansielle indikatorer og måltall

For å sikre bærekraftig økonomistyring etablerer selskapet tre sentrale finansielle indikatorer: resultatgrad, gjeldsgrad og fondsgrad. Indikatorene skal gi styringsinformasjon om økonomisk balanse, risiko og robusthet innenfor en årlig kostnadsramme på 165 mill. kr.

Resultatgrad

Resultatgrad måler netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. For et brannvesen IKS, som i hovedsak er rammefinansiert og ikke profittdrevet, bør målet være et moderat positivt resultat for å bygge buffer mot svingninger.

Anbefalt mål: 1–2 %

Dette tilsvarer ca. 1,7–3,3 mill. kr årlig, og gir rom for å håndtere uforutsette kostnader uten å akkumulere underskudd.

Gjeldsgrad

Gjeldsgrad viser forholdet mellom samlet gjeld og driftsinntekter. Indikatoren sier noe om finansiell risiko og framtidig handlingsrom. For et kapitalintensivt brannvesen med behov for investeringer i kjøretøy, må gjeldsnivået være kontrollert. Selskapsavtalen gir begrensning oppad på 110 millioner kroner. Budsjettvedtaket setter grensen på 70 millioner kroner.

Anbefalt mål: 60–80 %

Fondsgrad

Fondsgrad måler størrelsen på disponible fond i prosent av driftsinntektene, og er et uttrykk for økonomisk buffer og evne til å håndtere risiko, uforutsette hendelser og underskudd.

Anbefalt mål: 5–10 %

Dette tilsvarer en buffer på ca. 8–16 mill. kr. Et nivå under dette gir begrenset økonomisk robusthet, mens høyere nivå kan binde unødvendig kapital.

Samlet vurdering

Målene er satt for å balansere krav til økonomisk kontroll, investeringsbehov og operativ beredskap. Indikatorene må vurderes samlet, da høy gjeld forutsetter sterkere resultatgrad og tilstrekkelig fondsbuffer.

Indikatorer	Måltall	Revidert budsjett	Status
Resultatgrad	2 %	2,5 %	
Gjeldsgrad	42 %	31,4%	
Fondsgrad	5-10 %	0,6 %	

Risikovurdering av revidert budsjett 2026

Fremført underskudd (6,7 mill. kr)

Tidligere underskudd må dekkes inn i 2026 i tråd med lovkrav. Dette er avgjørende for videre økonomisk balanse. Høy risiko.

Økte renter og avdrag (+3,7 mill. kr)

Økte finanskostnader som følge av lån og tidligere likviditetslån. Belastningen vil vedvare frem til 2045. Middels risiko.

Avvik på lovpålagt grunntutdanning

Manglende grunntutdanning og HMS-avvik på brannstasjoner følges opp i samarbeid med kommunene og finansieres eksternt. Lav risiko.

Anstrengt likviditet (-10,2 mill. kr)

Høyere pensjonspremie enn regnskapsført kostnad svekker likviditeten betydelig. Tiltak er under arbeid, men situasjonen er ikke bærekraftig over tid. Avsetning til premiefondet benyttes for å betale deler av pensjonspremie i 2026. Høy risiko.

Stor andel kommersielle inntekter (31 %)

110-tjenesten er i stor grad finansiert av alarminntekter. Overskudd avsettes til fond for fremtidige investeringer, med mål om 15 mill. kr. Gir både handlingsrom og usikkerhet knyttet til inntektsgrunnlaget. Middels til høy risiko.

Hovedmål for selskapet

Hovedmål

Selskapet prioriterer fire strategiske hovedmål som skal sikre en trygg, bærekraftig og fremtidsrettet beredskapsorganisasjon.

- Først skal driften være sikker og effektiv, med tydelig ledelse, involvering av ansatte og tilfredsstillende HMS-standard.
- For å sikre langsiktig stabilitet kreves bærekraftig finansiering, der både organisasjonsstruktur og driftsnivå tilpasses realistiske økonomiske rammer som ivaretar de lovpålagte tjenester.
- Bærekraft perspektivet skal integreres i både drift og anskaffelser, blant annet gjennom smartere ressursbruk og digitale løsninger som reduserer miljøavtrykket.
- Det fjerde hovedmålet adresserer et mer alvorlig tidsskille: kommunene skal forberedes på å ivareta oppgaver i nasjonale kriser, sikkerhetspolitiske spenninger og i ytterste konsekvens krig noe som krever helhetlige beredskapsplaner, koordinering med myndigheter og systematisk øving.

Vedlegg A Revidert driftsbudsjett 2026

Poster	Regnskap	Regnskap	REV Budsjett	Budsjett
	2024	2025	2026	2026
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	44 055 761	38 726 284	43 111 600	43 111 600
Refusjoner	6 304 165	12 243 144	9 583 478	8 200 934
Kommunale overføringer	104 523 225	108 808 677	114 276 081	112 647 809
Sum driftsinntekter	154 883 151	159 778 105	166 971 159	163 960 343
Driftsutgifter				
Lønnskostnad	90 774 101	96 310 303	98 859 261	97 627 589
Sosiale utgifter	23 471 941	19 135 491	22 389 784	22 377 657
Kjøp av varer og tjenester	32 276 100	33 905 572	33 134 202	31 291 957
Interne overføringer*)				
Overføringer og tilskudd til andre (momskomp)	2 229 844	4 341 561	3 865 209	2 767 665
Annen driftskostnad	-	-	-	-
Avskrivninger	5 312 000	6 641 198	7 022 638	6 822 638
Sum driftsutgifter	154 063 985	160 334 125	165 271 094	160 887 506
Brutto driftsresultat	819 165	(556 020)	1 700 064	3 072 836
Finansposter				
Renteinntekter	6 700	475 482	6 700	6 700
Utbytter		82 060		
Renteutgifter	1 254 962	1 107 640	2 302 208	1 775 000
Avdrag på lån (15 år - fra år 2020)	2 582 754	2 777 564	2 256 863	3 550 000
Netto finansutgifter	(3 831 016)	(3 327 662)	(4 552 371)	(5 318 300)
			31,74 %	
Motpost avskrivninger	5 312 000	6 641 198	7 022 638	6 822 638
Netto driftsresultat	2 300 149	2 757 516	4 170 331	4 577 174
Disp. eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering				
Avsetninger til bundne driftsfond feier				
Bruk av bundne driftsfond feier	-		(3 315 174)	(2 275 788)
Avsetninger til disposisjonsfond	2 300 150	1 039 386	1 052 961	852 961
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-
Dekning av tidligere års merforbruk	-	1 718 130	6 717 543	6 000 000
Sum disponeringer/dekning av netto driftsresultat		2 757 516		
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	(0)	0	0

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Vedlegg B Revidert ansvarsbudsjett 2026

ANSVARSBUDSJETTER FOR 2026	110-sentral (110)	Alarmsalg (120)	Selskap fellesdrift (335)	Feietjenesten (337)	Brannforebygging (338)	Brannberedskap (339)	Selskapet
DRIFTSINNEKTER							
Salgsinntekter	-	38 791 600	150 000	270 000	550 000	3 350 000	43 111 600
Refusjoner	3 501 552	26 000	15 700 011	9 331 224	10 637 344	84 378 428	123 859 559
17810 Salg til kommunene som er deltakere i selsk.	1 197 854	-	14 302 481	9 141 224	10 537 344	79 097 178	114 276 081
Overføringer	-	-	-	-	0	-	-
DRIFTSUTGIFTER							
Lønn inkl. sosiale utgifter	21 224 967	1 963 831	6 946 978	9 695 750	10 952 344	70 465 176	121 249 045
10100 Lønn faste stillinger	12 223 872	1 475 600	5 006 888	7 201 530	8 411 316	26 062 022	60 381 229
10110 Lønn vikar faste still	409 118	-	-	-	-	-	409 118
10150 Søn-/kvelds og natt	2 162 485	-	-	-	-	4 348 418	6 510 903
10151 Vakttillegg- deltidsmå	-	-	-	-	-	8 980 137	8 980 137
10152 Andre særskilte tilleg	-	-	-	-	-	9 071 584	9 071 584
10153 Heige og høytidstilleg	545 047	-	-	-	-	1 965 242	2 510 289
10154 Andre særskilte tilleg	55 000	-	-	43 000	-	1 147 440	1 245 440
10155 Lønn overbefalsvakt	-	-	-	-	-	859 919	859 919
10156 Lønn risikotillegg ved	-	-	-	-	-	601 481	601 481
10157 Lønn ekstravakt deltid	-	-	-	-	-	531 672	531 672
10158 Lønn merforbruk deltid	-	-	-	-	-	600 000	600 000
10910 Bodø kommunale pensjon	3 136 641	312 827	1 061 460	1 526 724	1 783 199	7 159 693	14 980 544
10930 Avtalefestet pensjon -	-	-	-	-	-	-	-
10990 Arbeidsgiveravgift	1 521 934	143 784	508 630	624 495	727 829	3 882 569	7 409 240
Kjøp av varer og tjenester	(21 776 376)	36 853 769	(245 840)	3 505 648	235 000	14 562 001	33 134 202
12370 Interne overføringer (inntekt)	(35 998 969)	-	(4 001 676)	-	(605 000)	-	(40 605 645)
12371 Interne overføringer (utgift)	2 334 055	35 998 969	-	1 475 648	-	-	39 808 672
Overføringer	-	-	878 959	285 000	0	2 701 250	3 865 209
14290 Motkonto mva kompensas	-	-	878 959	285 000	-	2 701 250	3 865 209
14720 Tap på krav	-	-	-	-	-	-	-
Kalkulatoriske avskrivninger	1 625 599	-	-	250 000	0	6 200 000	8 075 599
15901 Avskrivning på transportmidler	572 638	-	-	250 000	-	6 200 000	7 022 638
15400 Avsetning til disposisjonsfond	1 052 961	-	-	-	-	-	1 052 961
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	3 480 323	32 463	8 269 914	(3 565 174)	(6 587)	(6 199 999)	2 010 940
FINANSPOSTER							
Renteinntekter	572 638	-	6 700	250 000	-	6 200 000	7 029 338
19000 Renteinntekter	-	-	6 700	-	-	-	6 700
19901 Motpost avskrivning anl	572 638	-	-	250 000	-	6 200 000	7 022 638
Finansutgifter	-	-	4 559 071	-	-	-	4 559 071
15000 Rentekostnad bank	-	-	2 302 208	-	-	-	2 302 208
15100 Avdrag på lån	-	-	2 256 863	-	-	-	2 256 863
NETTO DRIFTSRESULTAT	2 907 685	32 463	3 717 543	(3 315 174)	(6 587)	1	3 335 931
BRUK AV AVSETNINGER							
19300 Bruk av tidligere års mindreforbuk	-	-	-	3 315 174	-	-	3 315 174
19400 Bruk av disposisjonsfond (Premieavvik)	-	-	-	-	-	-	-
19500 Bruk av bundet fond	0	0	-	3 315 174	-	-	3 315 174
Inndekning fra tidligere års merforbruk	3 000 000	-	3 717 543	-	-	-	6 717 543
15300 Dekning av tidligere års merforbruk	3 000 000	-	3 717 543	-	-	-	6 717 543
REGNSKAPSMESSIG MER ELLER MIND	0	0	0	0	0	0	-

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Vedlegg C Kommunal finansiering pr. kommune revidert budsjett 2026 vs. Budsjett 2025

Opprinnelig budsjett 2026 (7. november 2025)

Fordeling kommuner ansvar 2026 (Ny finansierungsregel §7)	Tilknytnings- avgift (lik andel)	Kommunal brannordning	Andel pr brannordning	Andel pr innbygger	Pr kommune selvkost, pipelepp	Salten	Beiarn	Bodø	Fauske	Gildeskål	Hamarøy	Saltal	Steigen	Sørfold	Værøy	Meløy
335 Brannsjefsansvar / administrasjon				X		12 650 867	156 809	7 955 193	1 451 850	296 589	404 090	714 005	394 169	274 082	100 245	903 834
336 IKS tilknytning	X					1 600 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000
110 Nordland (41 kommuner)				X		855 610	10 605	538 030	98 192	20 059	27 330	48 290	26 659	18 537	6 780	61 129
337 Feiing (selvkost - gebyr finansiert)					X	10 746 415	301 045	4 740 560	1 490 875	536 940	684 550	940 780	565 580	460 420	104 725	920 940
338 Forebyggende				X		10 137 344	125 653	6 374 625	1 163 391	237 662	323 804	572 144	315 854	219 626	80 328	724 257
Nøkkel 1 - Andel av innbyggere	Fordeling av 335, 110 og 338					100 %	1,24 %	62,88 %	11,48 %	2,34 %	3,19 %	5,64 %	3,12 %	2,17 %	0,79 %	7,14 %
Nøkkel 2 - Andel av brannordning	Fordeling av 339 felleskostnader					100 %	2,49 %	55,10 %	9,82 %	4,05 %	5,33 %	5,14 %	3,69 %	3,74 %	2,60 %	8,05 %
339 Beredskap felles			X			18 860 227	469 136	10 392 292	1 852 886	763 071	1 004 752	968 879	695 152	704 644	490 399	1 519 016
339 Nødnettlicenser		X				2 518 185	101 115	674 812	309 871	166 976	215 941	175 312	124 422	138 510	103 456	507 771
339 Brannordning		X				55 274 966	1 374 929	30 457 407	5 430 380	2 236 385	2 944 697	2 839 559	2 037 330	2 065 147	1 437 246	4 451 886
339 Brannberedskap						76 653 378	1 945 179	41 524 511	7 593 137	3 166 432	4 165 390	3 983 750	2 856 904	2 908 301	2 031 101	6 478 673
BRUTTO KOMMUNAL FINANSIERING - HELE SELSKAPET						112 643 614	2 699 292	61 292 918	11 957 446	4 417 682	5 765 163	6 418 970	4 319 165	4 040 966	2 483 179	9 248 833
NETTO KOMMUNAL FINANSIERING UTEN FEIING (SELVKOST/GEBYR)						101 897 199	2 398 247	56 552 358	10 466 571	3 880 742	5 080 613	5 478 190	3 753 585	3 580 546	2 378 454	8 327 893

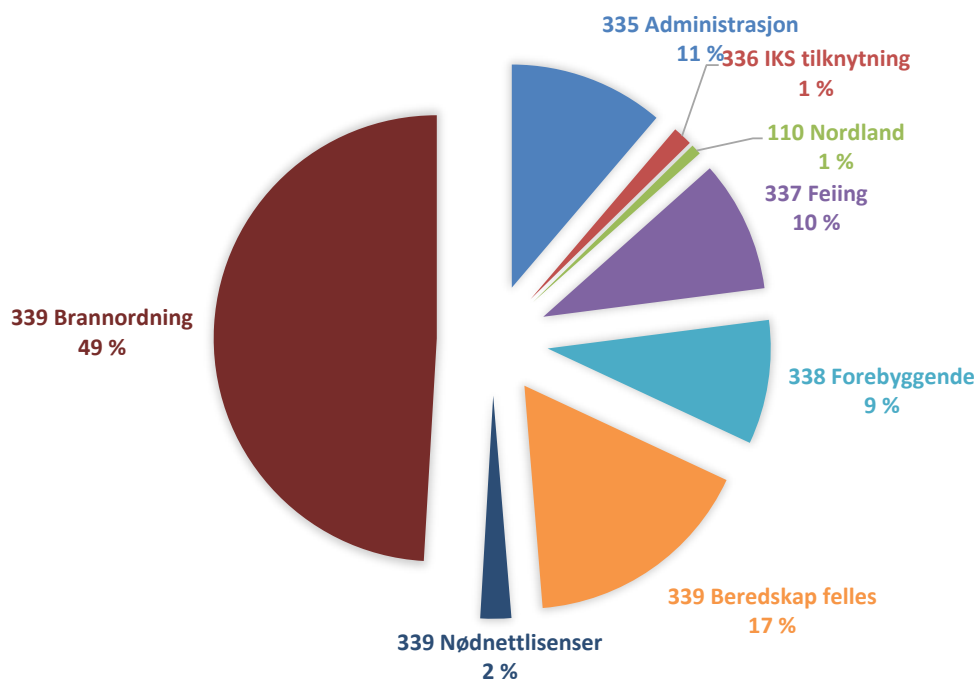
Revidert budsjett 2026 (1. juni 2026)

Fordeling kommuner ansvar 2026 (Ny finansierungsregel §7)	Tilknytnings- avgift (lik andel)	Kommunal brannordning	Andel pr brannordning	Andel pr innbygger	Pr kommune selvkost, pipelepp	Salten	Beiarn	Bodø	Fauske	Gildeskål	Hamarøy	Saltal	Steigen	Sørfold	Værøy	Meløy
335 Brannsjefsansvar / administrasjon				X		12 695 075	157 357	7 982 992	1 456 924	297 626	405 502	716 500	395 546	275 040	100 595	906 993
336 IKS tilknytning	X					1 600 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000
110 Nordland (41 kommuner)				X		1 197 854	14 848	753 242	137 469	28 083	38 261	67 606	37 322	25 952	9 492	85 580
337 Feiing (selvkost - gebyr finansiert)					X	9 148 630	253 120	4 054 208	1 271 624	450 680	577 034	797 488	478 886	390 212	89 426	785 952
338 Forebyggende				X		10 537 344	130 611	6 626 155	1 209 296	247 039	336 580	594 720	328 317	228 292	83 498	752 835
Nøkkel 1 - Andel av innbyggere	Fordeling av 335, 110 og 338					100 %	1,24 %	62,88 %	11,48 %	2,34 %	3,19 %	5,64 %	3,12 %	2,17 %	0,79 %	7,14 %
Nøkkel 2 - Andel av brannordning	Fordeling av 339 felleskostnader					100 %	2,49 %	55,10 %	9,82 %	4,05 %	5,33 %	5,14 %	3,69 %	3,74 %	2,60 %	8,05 %
339 Beredskap felles			X			21 304 027	529 924	11 738 866	2 092 972	861 945	1 134 942	1 094 420	785 226	795 947	553 942	1 715 842
339 Nødnettlicenser		X				2 518 185	101 115	674 812	309 871	166 976	215 941	175 312	124 422	138 510	103 456	507 771
339 Brannordning		X				55 274 966	1 374 929	30 457 407	5 430 380	2 236 385	2 944 697	2 839 559	2 037 330	2 065 147	1 437 246	4 451 886
339 Brannberedskap						79 097 178	2 005 967	42 871 085	7 833 224	3 265 306	4 295 580	4 109 292	2 946 978	2 999 604	2 094 644	6 675 498
BRUTTO KOMMUNAL FINANSIERING - HELE SELSKAPET						114 276 081	2 721 903	62 447 681	12 068 537	4 448 734	5 812 958	6 445 606	4 347 049	4 079 100	2 537 655	9 366 858
NETTO KOMMUNAL FINANSIERING UTEN FEIING (SELVKOST/GEBYR)						105 127 451	2 468 783	58 393 473	10 796 913	3 998 054	5 235 924	5 648 118	3 868 163	3 688 888	2 448 229	8 580 906

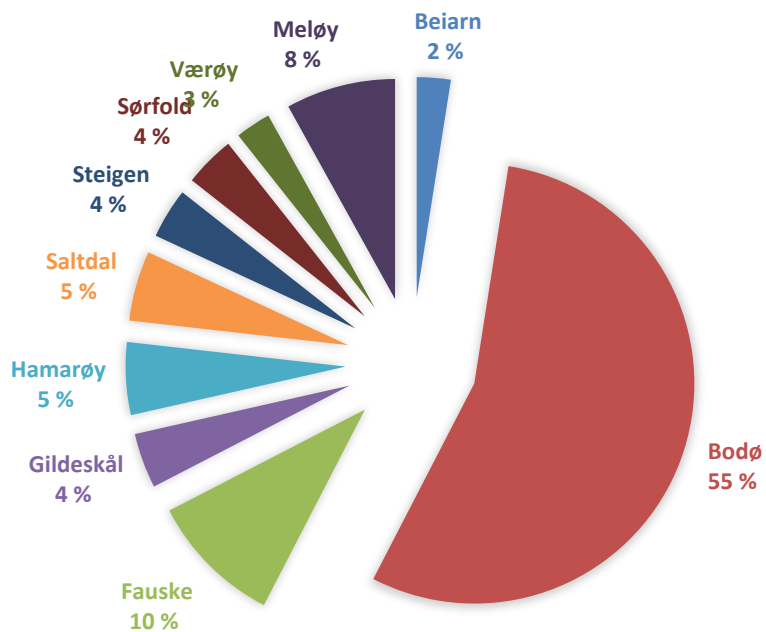
SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

KOMMUNAL FINANSIERING AV SELSKAPET

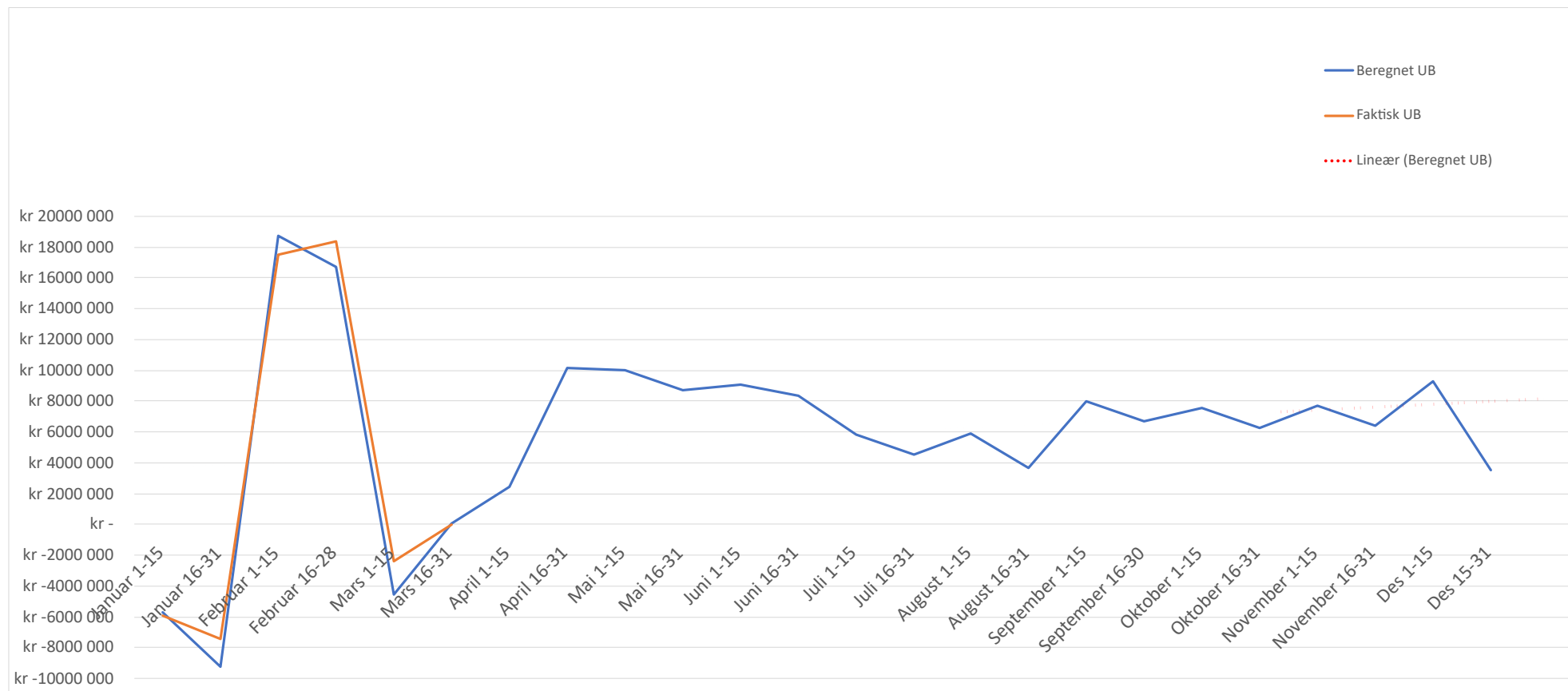
KOMMUNALE BRANNORDNINGER

SALTEN BRANN IKS

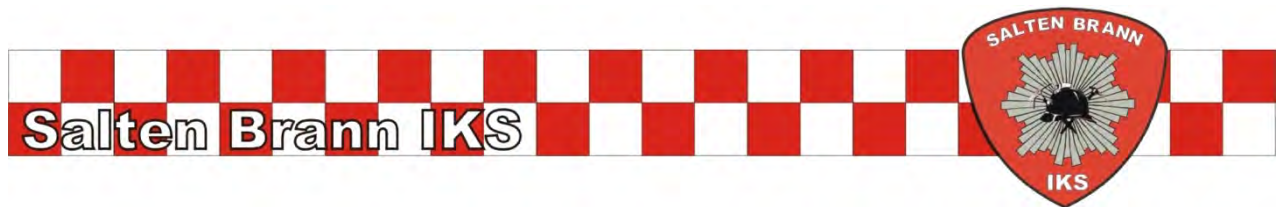
Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Vedlegg D Revidert likviditetsbudsjett for 2026
(Inklusiv bruk av premiefondet)

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Styret – Salten Brann IKS

08. april 2026

Styresak nr. 25/26

KVARTALSRAPPORT Q1 2026 SALTEN BRANN

1. Kort oppsummering

Salten brann har i 1 kvartal fått orden på låneopptak og likviditet samt tilbakebetalt midlertidig lån til Bodø kommune. Det er fortsatt utfordringer i økonomien, på kort og lang sikt. Selskapet har ved utgangen av mars 26 tilfredsstillende likviditet. Vedlagt likviditetsanalyse viser at dette vil svekkes mot slutten av året. Selskapet har anledning til å oppta inntil 4 millioner kroner i kassakreditt. Ved utgang av 1 kvartal er dette ikke benyttet. Midlertidig lån på 20 millioner I 2025 fra Bodø kommune er tilbakebetalt, inklusive renter (600 000). Det er gjort låneopptak for alle gjennomførte investeringer. Selskapet ser med bekymring på kostnadene for pensjon som ikke er fullt ut finansiert i 2026, størrelse 10 millioner kroner.

2. Økonomi

Regnskapet viser negativt brutto driftsresultat på - 0,19 millioner kroner. Justert for ikke utfakturert strøm kr 400 000, kartalsandel av renter og avdrag samt bruk av budsjettall på pensjon er netto driftsresultat kr 0,4 mill. Situasjonen vurderes som under kontroll, men med behov for oppfølging. Driftsinntektene er lavere enn periodisert budsjett. Avviket skyldes i hovedsak manglende fakturering og tidsforskyvning i inntekter.

Kostnadene er noe høyere enn periodisert budsjett. Dette gjelder særlig lønn, sosiale kostnader og driftsrelaterte kostnader. Avviket vurderes som moderat og er under kontroll.

Flere forhold trenger ytterligere avklaringer som ikke er mulig å gi svar på ved utgangen av mars 26. Alarmsalg ser ut til å ha mindre inntekt enn planlagt. Her er det i gang en kvalitetskontroll på hele kundegrunnlaget for å få dette avstemt med fakturering. Det er enkelte utgiftsposter som ser ut til å være underbudsjettet. Dette gjennomgås, og avklaring kommer etter regnskapsperiodens avslutning.

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05 110, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Økonomiske oversikter for Salten brann 30.mars 2026				
Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 3/ 26	Oppr.budsjet 2026 1-12	Regnskap i fjor (03-2025)	Prognose 1 - 12 2026
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	0	0	0	
2 Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	
3 Eiendomsskatt	0	0	0	
4 Andre skatteinntekter	0	0	0	
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	0	
6 Overføringer og tilskudd fra andre	31 072 697	123 905 023	35 543 224	123 905 023
7 Brukerbetalinger	0	0	0	
8 Salgs- og leieinntekter	10 400 675	43 456 600	9 322 481	42 800 000
9 Sum driftsinntekter	41 473 372	167 361 623	44 865 704	166 705 023
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	25 113 307	99 090 589	26 779 042	99 655 321
11 Sosiale utgifter	5 682 625	22 730 500	6 753 256	22 730 500
12 Kjøp av varer og tjenester	7 957 028	32 806 655	9 910 842	33 850 000
13 Overføringer og tilskudd til andre	1 176 596	2 851 715	1 313 913	3 095 253
14 Avskrivninger	1 733 289	6 822 639	1 660 238	6 822 639
15 Sum driftsutgifter	41 662 845	164 302 098	46 417 290	166 153 713
16 Brutto driftsresultat	-189 473	3 059 525	-1 551 586	551 310
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	512	30 630	407	50 500
18 Utbytter	0	0	0	
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	
20 Renteutgifter	575 552	1 775 000	508 109	1 775 000
21 Avdrag på lån	564 516	3 550 000	710 689	3 550 000
22 Netto finansutgifter	-1 139 256	-5 294 370	-1 218 391	-5 325 000
23 Motpost avskrivninger	1 733 289	6 822 639	1 660 238	6 822 639
24 Netto driftsresultat	404 560	4 587 794	-1 109 740	2 048 949

Likviditet

Selskapet har ved utgangen av mars 26 tilfredsstillende likviditet. Vedlagt likviditet analyse viser at dette vil svekkes mot slutten av året. Det planlegges å benytte premiefond for å betale pensjon i siste del av året (kr 7 500 000) for å sikre likviditet. Selskapet har anledning til å oppta inntil 4

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05 110, Faks: 75 55 74 08,

e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

millioner i kassakreditt. Ved utgang av 1 kvartal er dette ikke benyttet. Midlertidig lån på 20 millioner fra Bodø kommune er tilbakebetalt, inklusive renter på kr. 618.667.

De vedlegg A, likviditetsprognose, inklusive bruk av 7.5 millioner kroner fra premiefondet i august til desember.

Lån / låneopptak

Det er gjort låneopptak for alle gjennomførte investeringer. Det planlegges låneopptak i forkant av materiellmottak for investeringer som gjøres gjennom året i henhold til budsjett – samlet kr 12 500 000. Låneportefølje er ved utgangen av kvartal 1 2026 på kr 40 318 527.

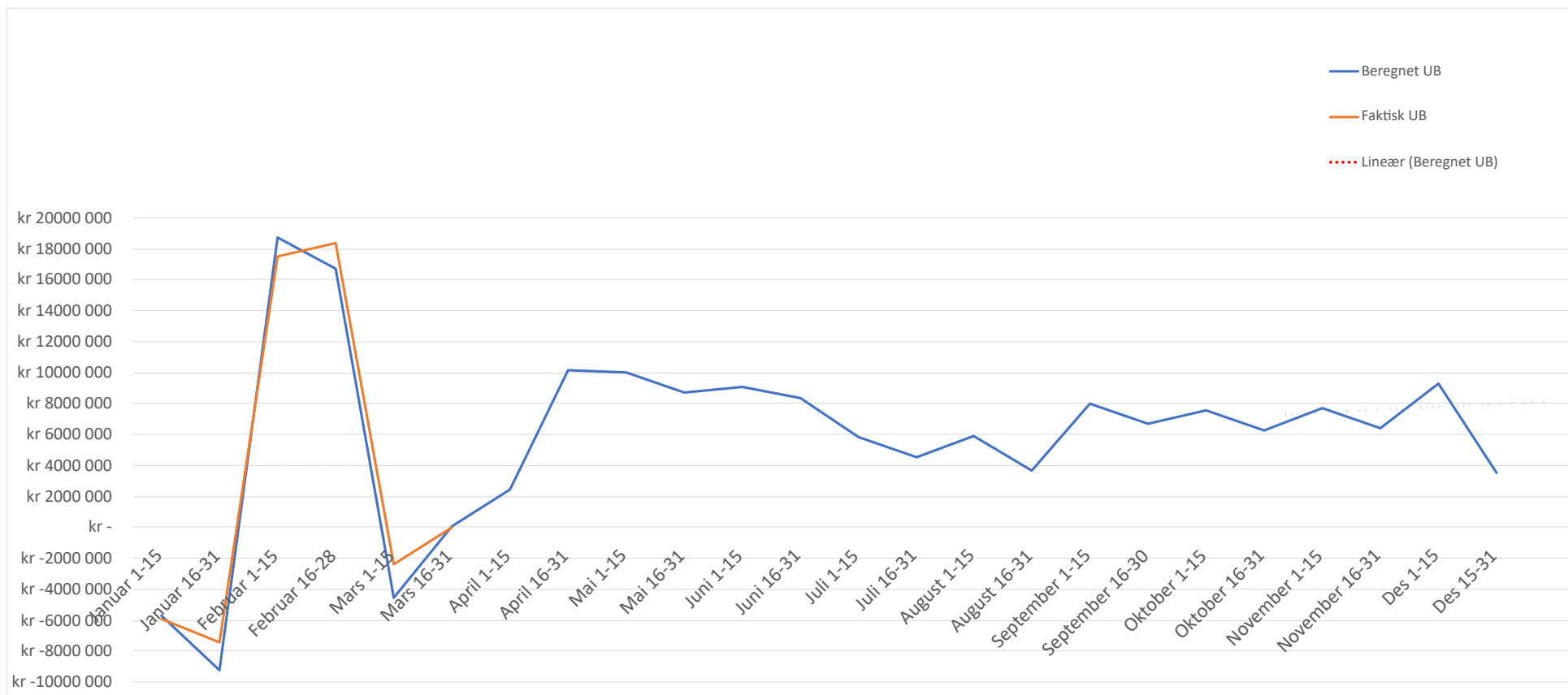
Styrets vedtak

- 1. Kvartalsrapport for kvartal 1 for år 2026 tas til orientering.*
- 2. Kvartalsrapporten legges til grunn for revisjon av budsjett- og økonomiplan 2026 - 2029.*
- 3. Kvartalsrapport oppdateres med års-prognose.*

SALTEN BRANN IKS

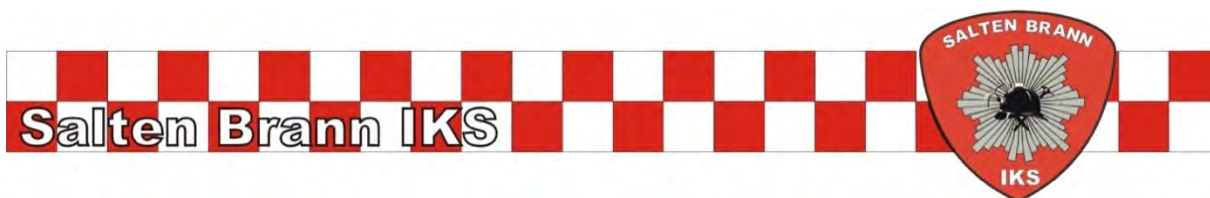
Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05 110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Vedlegg A, Likviditetsprognose 2026

SALTEN BRANN IKS

Olav Vs gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 05 110, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Innstilling til representantskapet

Styresak nr. 28/26
Rep. Skap sak nr. 09/26

08. April 2026

VALG AV VARA EIERREPRESENTANT TIL NKS110 IKS

I 2021 tilsluttet selskapets seg den nasjonale samordningen av teknologileveranser til landets 12 kommunale 110-sentraler. Som følge av dette ble Salten Brann IKS 6% deleier av NKS110 IKS. Da representantskapet vedtok selskapsavtalen blir følgende valgt av selskapets eierkommuner som eierrepresentant på vegne av Salten Brann IKS.

1. Daglig leder og brannsjef, Per Gunnar Pedersen, fast.
2. Assisterende daglig leder og varabrannsjef, Kjetil Haugen, vara.

Kjetil Haugen har sluttet i selskapet. Eierne av Salten Brann IKS må velge ny 1. og 2. vara som eierrepresentant.

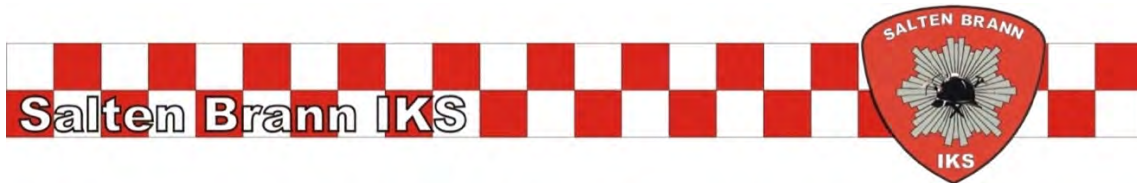
I påvente av valget så har styret pekt ut vara representant til å representere selskapet da daglig leder i Salten Brann IKS er valgt som styreleder i NKS110 IKS og dermed ikke kan inngå som eier. For alle praktiske formål er da vara representant den som møter på vegne av Salten Brann IKS som eierrepresentant på NKS110 IKS sine eiermøter.

Basert på tidligere praksis så foreslår styret at ny varabrannsjef, leder av beredskapsavdelingen Joakim Jarnæs, velges som ny vararepresentant for Salten Brann IKS.

Forslag til vedtak

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. *Varabrannsjef Joakim Jarnæs velges som 1. vara eierrepresentant for Salten Brann IKS i NKS110 IKS.*
2. *Økonomisjef Mari Karadas velges som 2. vara for eierrepresentant for Salten Brann IKS i NKS110 IKS.*

Innstilling til representantskapet

Styresak nr. 37/26

10. April 2026

Rep. Skap sak nr. 10/26

STATUS SVAR FRA KOMMUNER I NORDLAND – UTREDNING AV ORGANISERING AV 110 NORDLAND

- Vedlegg A, styresak 53/25 Prosessplan utredning av ny juridisk organisasjonsmodell for 110-sentralen i Nordland.
- Vedlegg B, brev til kommuner i Nordland november 2025

Innledning

Hensikten med denne saken er å gi eierkommunene oversikt over hvilke kommuner som har respondert på brevet som ble sendt ut til kommuner i Nordland i november 2025. Det kommunen skulle respondere på var som følger jf. Side 1, 3. avsnitt

«Vi ber derfor alle inviterte kommuner om å foreta politiske behandling med vedtak om eventuell deltakelse eller ikke, og oversende vedtaksprotokoll til Salten Brann ved daglig leder, innen 1. mars 2026.»

Respons fra kommuner

Generelt så har kommunene respondert på ulike måter. I brevet ble det gjort klart at selskapet ønsket politisk vedtak fra kommunen. Bakgrunnen for dette var for å sikre tilstrekkelig politisk forankring for om denne utredningsprosessen var ønskelig eller ikke.

Resultatet etter at fristen er passert skaper ikke grunnlag for en entydig konklusjon på hvilke kommuner som ønsker å delta i en utredningsprosess.

Følgende kommuner har svart

1. Hadsel kommune, nei til utredning, administrativt vedtak.
2. Fauske, nei til utredning
3. Steigen, nei til utredning
4. Beiarn, ja til utredning
5. Saltdal, ja til utredning
6. Meløy, ja til utredning
7. Bodø, ja til utredning
8. Bø, har stilt spørsmål om forståelse

9. Ofoten brann og redning, rep skapet, ja til utredning (3)
  - a. Narvik
  - b. Lødingen
  - c. Gratangen
10. Polarsirkelrådet, regionrådet, nei til utredning, ja til IKS (7)
  - a. Rana
  - b. Træna
  - c. Rødøy
  - d. Nesna
  - e. Lurøy
  - f. Hemnes
  - g. Hattfjelldal
11. Helgelandsrådet, regionrådet, nei til utredning, ja til IKS (11)
  - a. Alstahaug
  - b. Bindal
  - c. Brønnøy
  - d. Dønna
  - e. Grane
  - f. Herøy
  - g. Leirfjord
  - h. Sømna
  - i. Vefsn
  - j. Vega
  - k. Vevelstad

Oppsummert

1. Av 41 kommuner så har 28 kommuner respondert på brevet.
2. 6 av 41 kommuner svarer med politisk fattet vedtak i egen kommune (Salten)
  - a. 4 har svart ja
  - b. 2 har svart nei
3. **1 (2) av 41 kommuner ber om utsettelse av saken 26-27 mars 2026.**
4. 3 av 41 kommuner har svart ja med vedtak i rep skapet. (Ofoten BR IKS)
5. 18 av 41 kommuner svarer nei til utredning, men ja til IKS med vedtak i 2 regionråd.
6. 1 av 41 kommuner svarer nei med administrativt vedtak. (Hadsel)
7. 13 av 41 kommuner har ikke respondert.

Drøfting

Selskapet mener at det politiske grunnlaget for å starte en utredning av en alternativ organisering av 110-tjenesten er noe svakt da 13 av 41 kommuner ikke har respondert. Det er heller ikke entydige svar fra kommunene og bare 6 av de 28 kommunene som har respondert har forankret dette med politiske vedtak i FS eller KS i hjemkommunen, hvor 4 svarer ja, mens to svarer nei. Både polarsirkelrådet og helgelandsrådet, med 18 av 41 kommuner, ønsker en etablering av IKS, men uten utredning.

Konklusjon

Selskapet mener at utredningen står overfor et veiskille da det bare er 7 av 28 kommuner som har respondert med at de ønsker en utredning. Dette resultatet skaper usikkerhet for

om det er grunnlag for å starte opp en utredning om endret organisering av 110 sentralen. En utredning vil måtte gjennomføres av eksterne ressurser slik det ble opplyst om i brevet til Nordland. Det er anslått at dette vil koste kr. 500.000. Det forutsettes søknad om skjønnsmidler via en av eierkommunene.

Basert på dette så mener selskapet at følgende alternativer bør vurderes:

1. Alt 1, etablere IKS som styringsform iht Helgelands krav uten utredning.
2. Alt 2, beslutte at dagens organisering videreføres.
3. Alt 3, gjennomføre utredning som planlagt blant annet for å belyse konsekvenser for Salten Brann IKS.

Selskapet vil gå ikke nærmere inn på hva de ulike alternativene vil innebære i detalj i denne saken. Pr. nå er det ikke interesse for å starte en utredning finansiert av kommuner i Nordland. Selskapet anbefaler å gjennomføre utredningen samt finansiere denne slik at saken har framdrift og forsvarlig saksbehandling.

Forslag til vedtak

Styret ber representantskapet om å fatte følgende vedtak:

1. *Representantskapet vedtar å gjennomføre utredning av 110 organisering.*
2. *Kostnader dekkes av selskapets eierkommuner.*

PROSESSPLAN UTREDNING AV NY JURIDISK ORGANISASJONSMODELL FOR 110-SENTRALEN I NORDLAND

- Vedlegg 1 – Kopi av brev til kommuner i Nordland - organisering av nødmeldetjenesten i Nordland
- Vedlegg 2 – Fasebeskrivelse utredningsprosess (bakerst i notatet)
- Vedlegg 3 – Brev til Nordlandskommuner med invitasjon til deltakelse i utredning 110 Nordland IKS

Bakgrunn og formål

Salten Branns representantskap vedtok i sak **09/25 Organisering av alarmsalg** (utsatt sak, 08/24, mai 2024) følgende:

- 1. Representantskapet sender saken tilbake til styret for videre behandling og vurdering.*
- 2. Representantskapet ønsker svar på følgende da saken fremmes på nytt:*
  - a. Representantskapet ber styret i samarbeid med Bodø kommune å utrede 110 Nordland (eierskap og organisering).*
  - b. Representantskapet ber styret fortsette å utrede eventuell alarmsak (eierskap, organisering) med bakgrunn i framtidig organisering av 110. Nordland.*

Formålet med dette notatet er å orientere om og beskrive videre prosess for utredning av eventuell ny organisasjons- og eierskapsmodell for nødmeldetjenesten for brann (110) i Nordland. Dette med bakgrunn i vedtak sak 09/25 representantskapet. Videre ønskes tilbakemeldinger i eiermøtet 24. september på presenterte prosessplan i dette notatet.

Notatet beskriver hovedelementene som vil være førende for utredningen, inkl. milepæler og faser, involvering av interessenter, beslutningsgrunnlag og beslutningsmyndighet, økonomiske forhold/kostnader mv. Kostnader/budsjett for utredningen vil bli presentert i invitasjonsbrev til alle Nordlandskommuner 10. oktober 2025 (se prosessplan, milepæl 4).

Medvirkning og beslutningsmandat

Sentralt i den videre utredningen, er å avklare hvilke Nordlandskommuner som ønsker å delta i et nytt selskap (IKS) med ansvar for 110-tjenesten i Nordland. I første omgang gjelder dette deltakelse i utredningsarbeidet om et eventuelt 110 Nordland IKS, og i neste omgang hvorvidt kommunene ønsker å gå inn som eier i IKS-et.

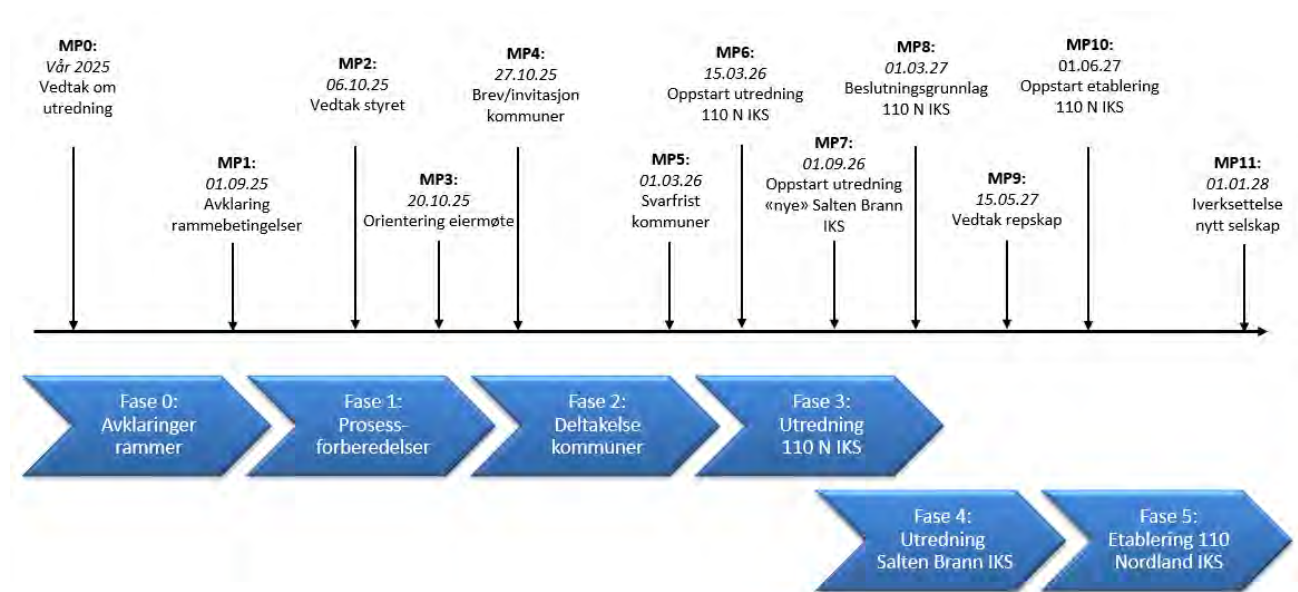
Det legges opp til en bred og åpen medvirkningsprosess hvor alle Nordlandskommuner som ønsker dette, kan delta i dette arbeidet. Det understrekes likevel, at i henhold til selskapsavtalen for Salten Brann IKS, vil en endelig beslutning i eventuell utskillelse av dagens 110 Nordland i

et nytt selskap, behandles i henhold til § 22. Endring av selskapsavtalen, som sier at endringer i selskapsavtalen må godkjennes av samtlige kommunestyre i eierkommunene (§4 IKS-loven).

Grunnlag utredning

Grunnlaget for utredning av ny organisasjonsmodell for 110-sentralen i Nordland (heretter betegnet som 110 Nordland IKS), er henvendelser fra Polarcirkelrådet og Helgelandrådet vedr. ønske om endringer i organisasjons- og eierskapsmodell. Henvendelsene er besvart og drøftet internt i styre og representantskap Salten Brann, med Bodø kommune samt i dialog med representanter fra regionrådene ovenfor. Det vises her til tidligere dokumentasjon/ saksframlegg.

Prosjektgjennomføring, overordnet prosessplan

Figur 1 Overordnet prosessplan utredning 110 N IKS og Salten Brann IKS

Figur 1 viser den overordnede prosessmodellen og plan for gjennomføring av prosjektet. En nærmere orientering om de enkelte faser er beskrevet i vedlegg 2 Fasebeskrivelser. Som det framkommer av figur 1 og vedlegg 2, legges det opp til sekvensielle faser med milepæler, hvor det hvor det gjøres løpende avklaringer og med tilhørende beslutningspunkt (se tabell 1 under).

Beslutningsprosess	Milepæler											
Interessenter	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bodø kommune		X										
Adm/ledelse SB IKS					X		X	X				
Styret SB IKS			X							X		
Repenskap SB IKS	X			X						X		
Nordlandskommuner						X			X			
110 N IKS (styre/DL)											X	X

Tabell 1 Beslutningsprosess interessenter

Prosess så langt

Som første oppfølgingspunkt etter vedtaket i repskapssak 09/25, er det 1. juli sendt ut brev til samtlige kommuner i Nordland fra daglig leder og brannsjef i Salten Brann IKS, om organisering av nødmeldetjenesten i Nordland. Se vedlegg 1.

Det er videre gjennomført dialog- og avklaringsmøte mellom Bodø kommune og representanter fra styre og ledelsen i Salten Brann IKS (se fase 0, vedlegg 2). Dialog og avklaringer slår fast at Bodø kommunes rolle og ansvar er som deltaker/deleier av Salten Brann IKS, dvs. at kommunen ikke har noe overordnet myndighet og mandat mht. framtidig organisering av nødmeldetjenesten i Nordland.

Videre prosess

Som det framkommer av figur 1, vedlegg 2 samt tabell 1, vil videre prosess bestå av Fase 1 Saksutredning, prosessforberedelser. Her utarbeides videre innledende prosessforberedelser vedr. informasjon, kommunikasjon og avklaringer med Nordlandskommuner, vedr. deltakelse i ny organisering for nødmeldetjenesten for brann i Nordland. Det utarbeides i denne sammenheng et brev til alle Nordlandskommunene inklusiv informasjons- og kommunikasjons-grunnlag, prosessbeskrivelse samt budsjett for utredningsarbeidet (oppstart fase 2). Se vedlegg 3 for brev til kommunene.

Salten Brann vil holde repskap/eierkommuner løpende orientert om status og framdrift etter oppsatte prosessplan og fasebeskrivelse. Neste beslutningspunkt for representantskapet vil være milepæl 9 etter utredning/rapporter fra fase 3 og 4, om hvorvidt etablering av 110 Nordland IKS skal iverksettes eller ikke.

Vedlegg 2: Fasebeskrivelse overordnet utredningsprosess

Fase 0 Avklaringer Bodø kommune	Fase 1 Saksutredning, prosessforberedelser	Fase 2 Avklaringer Nordlandskommuner	Fase 3 Prosjektetablering utredningsarbeid	Fase 4 Utredning konsekvenser Salten Brann IKS	Fase 5 Etablering av 110 Nordland IKS
<p>Klarlegging ansvar Bodø kommune mht. rammer for endring av organisasjonsmodellen. Ref. oppdrag med å etablere 110 Nordland i 2016.</p> <p>Avklaringer fra Bodø kommune om ansvar, roller, rammebetingelser, mandat og finansiering av utredningsprosjektet.</p>	<p>Saksutredning og innledende prosessforberedelser vedr. informasjon, kommunikasjon og avklaringer med Nordlandskommuner, vedr. deltakelse i ny organisering for nødmeldetjenesten for brann i Nordland.</p> <p>Brev til alle Nordlandskommunene med informasjons- og kommunikasjonsgrunnlag, prosessbeskrivelse samt budsjett for utredningsarbeidet.</p>	<p>Politiske og administrative vedtak i Nordlandskommuner om eventuell deltakelse i utredning av en ny organisasjonsmodell for 110-sentralen.</p> <p>Det avholdes informasjons- og dialogmøter (webinar) med Nordlandskommunene.</p> <p>Deltakelse fra kommuner gjøres i form av en intensjonsavtale hvor det forutsettes en forpliktelse til å bidra til finansiering av utredningsprosjektet, tilsvarende andel som befolkningsgrunnlag pr. kommune.</p>	<p>Prosjektetablering for selve utredningsarbeidet. Prosjektbeskrivelsen vil inneholde endelig prosjektmandat, prosjektorganisering og -ledelse, aktiviteter, milepæler/rapportering mv.</p> <p>Prosjektet vil også omfatte videre prosessplan for etablering av et eget alarmselskap (ABA).</p> <p>Det utarbeides en sluttrapport som gir deltakende Nordlandskommuner et beslutningsgrunnlag for vedtak om endelig deltakelse i 110 Nordland IKS.</p>	<p>Utredning av konsekvenser for Salten Brann IKS ved utskillelse av dagens 110 Nordland fra Salten Brann IKS, herunder eierskapsavtale, finansiering, organisering/ledelse, personell, materiell/infrastruktur mv. I tillegg nevnes tilknytning til Samlok (nødetater 110-112-113).</p>	<p>Basert på beslutningsgrunnlag fase 3 og endelige vedtak fra rep-skapet fase 4, iverksettes etablering av 110 Nordland IKS (eventuelt AS). Herunder utarbeidelse av stiftelsesdokumenter, eier-/aksjønæravtaler, vedtekter, samarbeidsavtaler kommunale brannvesen og sluttkunder alarm (ABA), styreinstruks mv.</p>

Til
Kommuner i Nordland
v/Ordfører

Fra
Salten Brann IKS
v/ Per Gunnar Pedersen
Daglig leder/Brannsjef

Bodø, 27. oktober 2025

UTREDNING OM NY ORGANISERING AV NØDMELDETJENESTEN FOR BRANN I NORDLAND (110-TJENESTEN)

Bakgrunn og formål

Vi viser til brev av 1. juli 2025 fra Salten Brann IKS om organisering av nødmeldetjenesten for brann i Nordland (110-tjenesten). 110-tjenesten er pr. i dag underlagt Salten Brann IKS, organisert som Avdeling 110 Nordland. Bakgrunnen for dagens organisering er oppdrag gitt i 2016 fra Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) til Bodø kommune, om å etablere en nødmeldetjeneste for brann for hele Nordland i samsvar med Politireformens nye distrikter. Bodø kommune valgte da å organisere denne tjenesten inn under Salten Brann IKS.

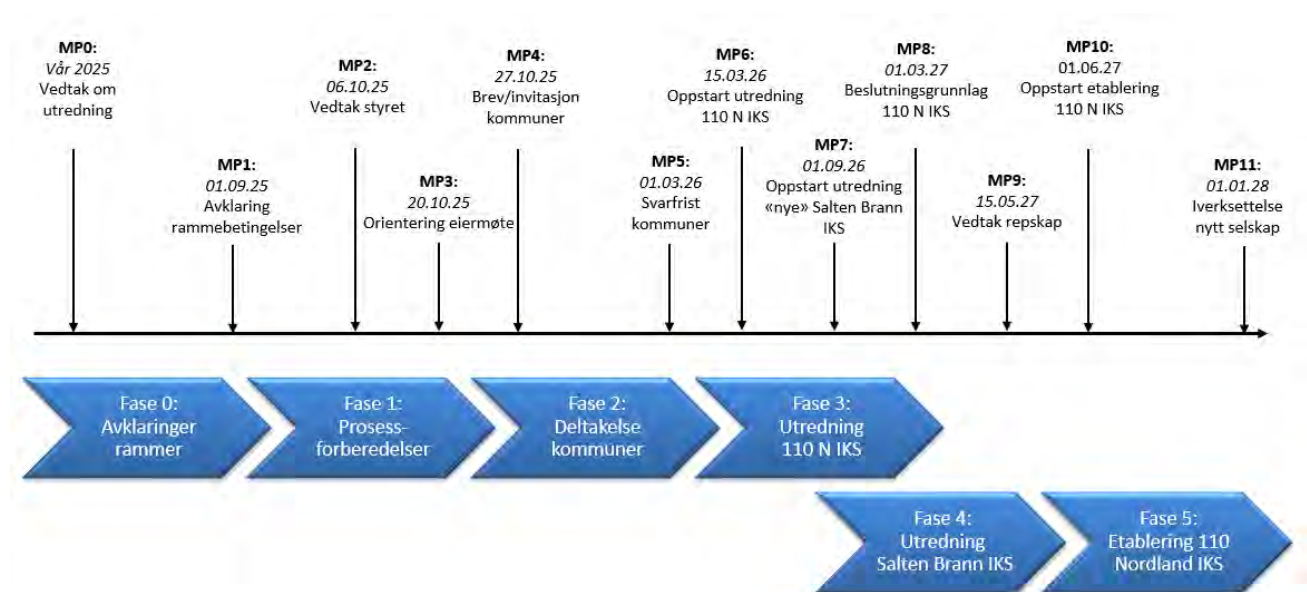
Som tidligere meddelt, er det framkommet ønsker fra kommuner/regionråd i Nordland om en ny organisering av 110-tjenesten, hvor alle Nordlandskommuner skal inviteres til å bli eiere i et nytt selskap, fortrinnsvis som et interkommunalt selskap, alternativt som aksjeselskap. På bakgrunn av dette, har representantskapet i vedtak av mai 2025, gitt styret i Salten Brann IKS i oppdrag å utrede en ny alternativ organisering av 110-tjenesten. Utredningen vil også omfatte videre prosessplan for etablering av et eget aksjeselskap for salg av automatiske brannalarmer (ABA) tilknyttet 110-sentralen. Her er det allerede gjennomført en rekke utredninger/prosessarbeid vedrørende forhold angående statsstøtteregelevk, økonomi, skatt og merverdi, organisering mv.

Formålet med dette brevet er å informere om videre prosessplan, samt invitere alle Nordlandskommuner til arbeidet med utredning av mulig ny organisering av 110-tjenesten i Nordland. Kostnadsdekningen av dette arbeidet forutsetter en delfinansiering fra alle kommuner som deltar i utredningen. Vi ber derfor alle inviterte kommuner om å foreta politiske behandling med vedtak om eventuell deltakelse eller ikke, og oversende vedtaksprotokoll til Salten Brann ved daglig leder, innen 1. mars 2026.

Prosjektgjennomføring, overordnet prosessplan

Utredningen av mulig ny organisering av 110-tjenesten i Nordland, planlegges gjennomført som et selvstendig prosjekt, hvor representantskapet i Salten Brann er prosjekteier og med styret i Salten Brann IKS som prosjektets styringsgruppe. Det planlegges å engasjere en ekstern ressurs for løpende prosjektledelse, og hvor et utvalg av Nordlandskommuner utgjør referansegruppen. Endelig prosjektorganisering og prosjektmandat besluttet etter svarfrist Nordlandskommuner (ref. fase 2, figur 2).

Overordnet prosessplan med faser og milepæler er presentert i figur 2 under. Som det framkommer legges det opp til sekvensielle faser med tilhørende milepæler og beslutningspunkt. De enkelte faser er kortfattet beskrevet i vedlegg 1.

Figur 1 Overordnet prosessplan utredning 110 Nordland IKS

Medvirkning og beslutningsmandat

Det legges opp til en medvirkningsprosess hvor alle Nordlandskommuner som ønsker dette, kan delta i utredningen om ny organisering av 110-tjenesten. Sentralt i det videre arbeidet, er derfor å avklare hvilke Nordlandskommuner som ønsker å delta i denne prosessen. I første omgang gjelder dette deltakelse i selve utredningsarbeidet om et eventuelt 110 Nordland IKS (fig.2, fase 2-3), og i neste omgang hvorvidt kommunene ønsker å gå inn som eiere i IKS-et (fig. 2, fase 5) etter framlagt rapport/beslutningsgrunnlag (fig. 2, MP 8).

I samsvar med prosessplan (fig. 2) er beslutningsmandat som følger:

Beslutningsmandat	Milepæler											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Interessenter												
Bodø kommune		x										
Adm/ledelse SB IKS					x		x	x				
Styret SB IKS			x							x		
Repskap SB IKS	x			x						x		
Nordlandskommuner						x			x			
110 N IKS (styre/DL)											x	x

Økonomisk ramme/budsjett utredning

Basert på framlagte prosjekt- og prosessplan (fig. 1 og 2) har foreløpig budsjett for utredningen en total ramme på kr 500.000 for fase 0 til og med fase 4. Kostnadsfordelingen forutsetter en andel pr. deltakende

kommune i henhold til innbyggertall pr. 31.12.2025. Det foreløpige budsjettet må finansieres opp umiddelbart etter svarfrist fra kommunene om deltakelse, dvs. 1. mars 2026 (MP 5).

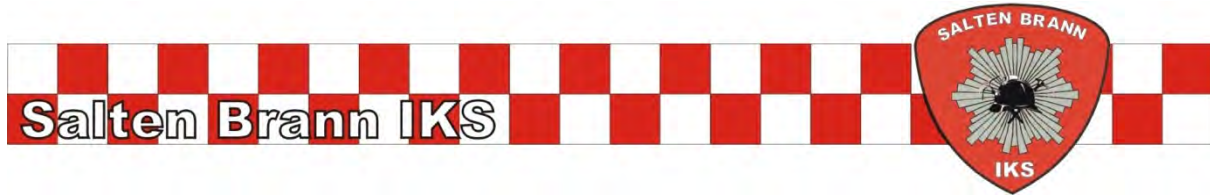
Avhengig av beslutninger om iverksettelse av etablering 110 Nordland IKS (fase 5), er det foreløpige budsjett for denne del av prosjektet kr 170.000. Også her forutsettes det inndekning av kostnader pr. deltakende kommune i henhold til innbyggertall pr. 31.12.2025.

Videre prosess

Før kommunal behandling inviteres det til digitale informasjonsmøter med Salten Brann IKS hhv. den 21. og 28. november kl. 10 - 11.

Som slutføring av fase 3 utarbeides et beslutningsgrunnlag (ref. MP 9) i egen rapport, hvor på de deltakende kommuner etter dette vedtar hvorvidt man ønsker å gå videre/delta i etableringen av mulig ny organisering av 110-tjenesten, dvs. fase 5.

En eventuell utskillelse av 110-tjenesten fra Salten Brann IKS, vil medføre konsekvenser for selskapet som man pr. i dag ikke har endelig oversikt over. Dette gjelder bl.a. lederressurser, finansiering, kompetanse, ressurser/materiell mv. Disse konsekvenser vil utredes som egen fase (nr. 4), og som sammen med beslutningsgrunnlaget fra fase 3, legges til grunn for endelig vedtak om iverksettelse av fase 5 (etablering av 110 Nordland IKS).

Representantskapsmøte 1. juni 2026

Repskaps sak nr. 11/26

04.mai 2026

Kommunenes eierstrategi for Salten Brann IKS – arbeidsgruppens forslag til representantskapet

- Vedlegg A: Forslag til eierstrategi

Innledning/bakgrunn

Det har over tid vært et ønske fra representantskapet om å få utarbeidet en strategi for kommunenes eierskap til Salten Brann IKS, en eierstrategi. Representantskapet nedsatte på sitt møte i november 2025 en arbeidsgruppe. Gruppen bestod av representantskapets leder ordfører Aase Refsnes, varaordfører Ida Gudding Johnsen, kommunedirektør Tom Eirik Holten, arbeidstakerrepresentant Svein Morten Sandnes og styreleder Kristian Fanghol (også sekretær for arbeidet). I utarbeidelsen av forslaget har det vært kontaktmøte med ordførerne på teams 29. januar 2026 og det er gitt innspill i eiermøtet 25. februar 2026. Et høringsutkast ble sendt kommuner, selskap og Samfunnsbedriftene 4. mars 2026 med høringsfrist 23. april 2026.

Om innholdet i forslaget til eierstrategi

Med eierstrategi menes eiernes overordnede plan for hva de vil oppnå med virksomheten. Den beskriver formål, samfunnsoppdrag, tjenestekvalitet, beredskap og ressursbruk og forventninger til utvikling og samarbeid. Eierstyringen omfatter hvordan eierne følger opp og styrer virksomheten gjennom prinsipper for styring, rapportering, kontroll, samspill mellom styre, eiere og ledelse. Denne eierstrategien inneholder også elementer av eierstyring.

Eierstrategien er et verktøy for å bidra til at eierne oppnår formålet med selskapet. Eierstrategien skal styrke samhandlingen mellom kommunene og selskapet og sikre god eierstyring. Eierstrategien skal bidra til felles forståelse for mål, prioriteringer og ansvar. Eierstrategien skal, i tillegg til selskapsavtalen, sikre demokratisk kontroll.

Eierstrategien for Salten Brann IKS bygger på selskapsavtalen, som har forrang.

Vedlagte forslag til eierstrategi inneholder følgende hovedtema:

- Felles grunnlag for eierskap i Salten Brann IKS
- Salte Brann IKS formål
- Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere i representantskap og eiermøter
- Retningslinjer for valg og sammensetning av styret

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

- Samarbeid mellom kommunenes administrasjon og selskapet
- Økonomistyring og budsjettprosess
- Drift og forvaltning av brannstasjoner
- Rapportering og åpenhet
- Godtgjøring til styret, representantskap og ledelse
- Samfunnsansvar og etiske retningslinjer
- Folkevalgtopplæring, evaluering og revisjon

Tilbakemeldinger fra høringsinstansene – forslag til endringer

Generelt

Tilbakemeldingen fra kommunene viser at det er et tydelig ønske om å få på plass en eierstrategi. I stort er det tilslutning til forslaget som er utarbeidet. I så måte har forankring underveis vært nyttig.

Felles grunnlag for eierskap i Salten.

Her er formuleringene/meningsinnholdet i stor grad hentet fra felles eierstrategier utviklet i Salten regionråd i 2016. Samarbeidet i Salten skal bygge på prinsippene åpenhet, forutsigbarhet, effektivitet og langsiktighet som skal bidra til demokratisk legitimitet.

Salten Brann IKS formål

Her er det gjort vesentlige endringer fra høringsutkastet. I høringsutkastet brukte arbeidsgruppen formuleringer som kunne tolkes å begrense/innsnevre selskapets oppdrag, jfr. også diskusjoner i representantskap og eiermøter. Dette ble påpekt i høringsinnspillet fra Samfunnsbedriftene hvor det heter: «*det må være samsvar mellom formuleringene av dette i eierstrategi, selskapsstrategi og selskapsavtale. Selskapsavtalen er i dag videre formulert, og eierstrategien bør ikke skape tvil om selskapets formål eller fremstå som om den snevrer inn dette uten at sel selskapsavtalen samtidig endres*». På bakgrunn av dette foreslås en generell formulering i eierstrategien hvor formålet bygger på selskapsavtalen. Så foreslås det i oppfølgingen av behandlingen av eierstrategien at selskapsavtalen revideres. Da er det grunn til å vurdere omfanget av selskapets tjenester både i lys hvilke ressurser en har til rådighet, nye risiko og sårbarhetsanalyser og et nytt trusselbilde.

Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere

Punktet inneholder beskrivelse av eierskapsorganene representantskap og eiermøter med understrekning av at eierskapet utøves i representantskapsmøtene. Her er det tatt inn et punkt om at selskapet forventes å etablere en selskapsstrategi – virksomhetsstrategi. Det foreslås at den vedtas av styret og presenteres som orienteringssak for representantskapet. Videre er kommunedirektørens rolle tydeliggjort. I noen høringsuttalelser reises det spørsmål om bruken av «skal» begrepet når det gjelder kommunedirektørens deltakelse. Det

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

foreslås en tilpasning slik at det ikke blir absolutt ved å bruke formalinger «skal normalt». Hamarøy kommune understreker at deltakelse på slike møter er mer utfordrende for kommuner som ligger langt fra hovedkontoret. De foreslår at selskapet dekker alle kostnader for alle deltakere på disse møtene. I beskrivelsen av eiermøtenes rolle er det foreslått tatt inn en formulering om bruken av møtene når det oppstår uenighet mellom eierne. I praksis er dette en stadfesting og en bevisstgjøring av slik møtet delvis brukes allerede.

Retningslinjer for valg og sammensetning av styret

Dette er en nærmere beskrivelse av prosessen omkring oppnevning av styret. Det er ingen tilbakemeldinger som foreslår endringer.

Samarbeid mellom kommunenes administrasjon og selskapet

For å sikre enda bedre forutsigbarhet i prosesser som går, enten det er budsjettarbeid, brannordning eller andre tema, er det tatt inn et punkt om samarbeid mellom kommunenes administrasjon og selskapet. I denne kanalen utøves ikke eierstyring og det er selskapet som har ansvar for å ta initiativ til møtene. Slike møter kan, når temaene egner seg, godt holdes med alle eller grupper av kommuner.

Økonomistyring og budsjettprosess

Her beskrives premisser for finansiering av selskapet, krav til effektiv drift, håndtering av overskudd, saksbehandling ved større investeringer, innhold og syklus i budsjettprosess mv. Dette er et viktig punkt for at eiere, kommunenes administrasjon og selskapet har samme forståelse av hvordan økonomiprosessene skal gå.

Drift og forvaltning av brannstasjoner

Dette punktet er strammet inn ved at det nå bare heter at brannstasjonene selskapet disponerer er eid/leid av deltakerkommunene og at selskapsavtalens formuleringer ligger til grunn for innhold og forpliktelser.

Rapportering og åpenhet

Her foreslås det innledningsvis to punkter om hva det skal rapporteres på. Videre er det en presisering av vilkårene for offentlighet mv. I tillegg foreslår Hamarøy kommune at selskapet bør bli bedre på informasjon og kommunikasjon og at det bør lages en kommunikasjonsplan. Arbeidsgruppen foreslår at det følges opp av selskapet i etterkant av utvikling av virksomhetsstrategi.

Godtgjøring til styret, representantskapet og ledelse.

Her er det støtte til formuleringene som er valgt mht. at rettesnoren skal være moderasjon. Så understrekes konkurransedyktighet om lønn når ledere skal rekrutteres.

Samfunnsansvar og etiske retningslinjer

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

I endelig forslag til eierstrategi er referansen til FNs bærekraftsmål tatt inn. Fra flere høringsinstanser understrekes betydningen av dette i vår tid.

Folkevalgtopplæring, evaluering og revisjon

Det foreslås et pkt. om folkevalgtopplæring i selskapet ved starten av hver valgperiode. Innholdet skal blant annet være IKS lov, selskapsavtale og eierstrategi. Det anbefales at det også inngår i kommunenes folkevalgtopplæring. Eierstrategien foreslås revidert hver valgperiode.

Arbeidsgruppens sluttkommentar

Arbeidsgruppen har utarbeidet en eierstrategi som er innenfor dagens selskapsavtale. Gruppen mener at det bør gjøres et arbeid med å revidere selskapsavtalen med mål om å få behandlet den på representantskapsmøtet i november og oppfølgende behandling i kommunene. Det skal, slik strategien nå er formulert, ikke være nødvendig med en oppfølgende behandling av eierstrategien igjen.

Videre understrekes det at selskapets må utvikle en selskapsstrategi (virksomhetsstrategi) når eierstrategien nå er ferdig behandlet.

Arbeidsgruppen mener felles forståelse og forutsigbarhet skal kunne styrkes ved at prosessene nå er tydeligere beskrevet og at samarbeidsflatene mellom kommunenes ledelse og selskapets administrasjon blir enda mer vektlagt. Her har selskapet ansvar for organisering og alle har ansvar for at dette blir et samarbeid mellom likeverdige partnere.

IKS lov, selskapsavtaler og eierstrategi bør inngå i folkevalgtopplæringen.

Arbeidsgruppen vil understreke at måten arbeidet har vært gjennomført på med dialogmøte med ordfører, diskusjon i Eiermøte og en høringsperiode som har sikret politisk behandling i kommunene, er hovedgrunnen til at oppdraget kunne løses innen rammen av 6-7 måneder.

Forslag til vedtak:

1. Representantskapet for Salten Brann IKS vedtar eierstrategi for selskapet
2. Selskapsavtalen revideres og oppdateres med mål om behandling på representantskapsmøtet i november. Representantskapet oppnevner en arbeidsgruppe bestående av Aase Refsnes, Ida Gudding, Tom Erik Holteng og Kristian Fanghol. Salten Brann IKS ivaretar sekretariatsfunksjon.
3. Det utarbeides forslag til instruks for valgkomiteen i Salten Brann IKS.
4. IKS lov, selskapsavtale og eierstrategi inngår i folkevalgtopplæringen i Salten Brann IKS og anbefales inntatt i folkevalgtopplæringen i kommunene.

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

Kommunenes eierstrategi Salten Brann IKS – forslag fra arbeidsgruppe til representantskapet

1. Innledning

Salten Brann IKS er et interkommunalt selskap som, på vegne av eierkommunene, yter samfunnskritiske tjenester til 10 kommuner i Salten/Værøy. Selskapet ble opprettet i 2007.

Eierkommunene har organisert brann- og redningstjenesten i et interkommunalt selskap for å sikre en helhetlig beredskap og god bruk av ressurser i regionen som Salten Brann IKS dekker. Organiseringen skal ivareta lovpålagte krav innen forebygging og beredskap oppfylles, jfr [Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker mv](#) og selskapsavtalen §3 Formål og å sikre nødvendig kompetanse på området. Det skjer med hjemmel i myndighet og oppgaver delegert fra den enkelte eierkommune.

Salten Brann IKS dekningsområde er definert som en brannvernregion. Brann- og redningstjenesten skal løse oppdrag på tvers av kommunale grenser, uavhengig av hvor de uønskede hendelsene inntreffer i Salten Brann IKS sitt ansvars- og virkeområde. Tjenestene skal organiseres slik at beredskapen er forsvarlig, ambisjonsnivået nøkternt og ressursbruken effektiv.

Med eierstrategi menes eiernes overordnede plan for hva de vil oppnå med virksomheten. Den beskriver formål, samfunnsoppdrag, tjenestekvalitet, beredskap og ressursbruk og forventninger til utvikling og samarbeid. Eierstyringen omfatter hvordan eierne følger opp og styrer virksomheten gjennom prinsipper for styring, rapportering, kontroll, samspill mellom styre, eiere og ledelse. Eierstrategien inneholder også elementer av eierstyring. Eierstrategien skal, i tillegg til selskapsavtalen, sikre demokratisk kontroll.

Eierstrategien for Salten Brann IKS bygger på [selskapsavtalen](#), som har forrang.

2. Felles grunnlag for eierskap i Salten Brann IKS

[Salten kommunenes felles strategi for samarbeid og eierstyring](#)

Samarbeidene i Salten er forankret i at eierkommunene vil sikre nødvendige tjenester av riktig kvalitet på en kostnadseffektiv måte til innbyggerne i regionen. Eierkommunene vil forvalte fellesskapets ressurser på en måte som samsvarer med befolkningens oppfattelse av rett og galt. Dette handler om demokratisk legitimitet.

Samarbeidene i Salten bygger på fire prinsipper:

- **Åpenhet** overfor innbyggere, media, ansatte og omverden. Eierkommunene skal sikre en åpen debatt om samarbeidene og selskapene, hvor etterprøvbarhet, likebehandling og transparens er sentralt. Selskapene skal legge vekt på likebehandling av eierne ved at alle får samme informasjon.
- **Forutsigbarhet** skal prege kommunenes eierstyring. Styringen av selskapet skal gi forutsigbarhet for innbyggerne i Salten
- **Effektivitet** i tjenesteyting, kostnader og organisering skal sikre merverdi og ligge til grunn for det felles eierskapet.
- **Langsiktighet** skal ligge til grunn for de økonomiske og tjenestemessige valgene selskapet tar på vegne av sine eiere.

3. Salten Brann IKS formål

Selskapets formål følger av selskapsavtalen. Eierne forventer at selskapet prioriterer sine lovpålagte kjerneoppgaver innen beredskap, forebygging og kontroll, og at eventuelle andre tjenester eller aktiviteter vurderes opp mot dette formålet og ikke svekker selskapets evne til å løse sine lovpålagte oppgaver.

4. Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere

Som grunnlag for styringsdialogen mellom eierne og selskapet, forventes selskapet å etablere en selskapsstrategi (virksomhetsstrategi), forankret i selskapsavtale og eierstrategi. Selskapsstrategien skal angi:

- Visjon for selskapet
- Rammer for selskapets virksomhet
- Status for selskapets virksomhet
- Strategiske utfordringer for selskapet
- Strategiske mål og ambisjoner for selskapets virksomhet
- Selskapets strategiske og operative virkemidler

Selskapsstrategien skal rulleres minst én gang per valgperiode.

Representantskapet

- Representantskapet møtes normalt to ganger i året etter innkalling fra representantskapets leder, jfr selskapsavtalen og IKS loven.
- Eierstyring utøves gjennom representantskapet som er selskapets øverste myndighet.
- Representantskapet skal anvendes aktivt til behandling av saker som er av stor betydning for eierne/selskapet eller som ikke naturlig sorterer inn under styrets myndighetsområde.
- Eierskapet skal utøves i tråd med selskapsavtalen, eierstrategien og øvrige vedtak og retningslinjer innenfor relevante lover/forskrifter og forpliktelser overfor tredjepart.
- Eierkommunene skal sørge for god forberedelse til møtene og nødvendig politisk forankring av sakene. Eierkommunene oppfordres til å harmonisere sine møtekalendre.
- Eierkommunene oppfordres til å velge sentrale folkevalgte (ordfører/varaordfører/formannskapsmedlemmer) til medlemmer av representantskapet. Dette for å sikre god samordning med relevant politisk organ i eierkommunene og at den politiske ledelsen har innsikt i selskapets virksomhet. Kommunedirektøren eller den kommunedirektøren utpeker skal normalt også delta på representantskapsmøter og eiermøter. Kommunedirektørens deltakelse i eiermøter og representantskapsmøter er rådgivende og forberedende, og endrer ikke den formelle rolle- og ansvarsdelingen mellom eierorganet, styret og daglig leder.
- Innkalling med saksliste og saksdokumenter skal oversendes representantskapet og kommunene uten ugrunnet opphold og senest fire uker før møtet. Protokoller skal også oversendes til de forannevnte parter innen rimelig tid etter at møtet er avholdt.
- Sakspapirer og protokoller til møtene i representantskapet skal legges ut på selskapets nettsider.
- Kunnskap om Salten Brann IKS skal inngå i folkevalgtopplæringen i kommunene, og er en viktig forutsetning for ivaretagelse av eierskapet

Eiermøter

- Eiermøter avholdes normalt to ganger i året, etter innkalling fra representantskapets leder, innen utgangen av februar og i september, og ellers når eiere eller styret ber om det, jfr prinsippene i selskapsavtale og IKS lov.
- Eiermøter skal i hovedsak brukes til avklaringer i aktuelle saker, oppdateringer rundt økonomi, informasjonsutveksling og drøfting mellom eiere og selskap og for å bidra til å sette virksomheten til selskapet på den politiske dagsorden. Eiermøtet har ikke beslutningsmyndighet.
- Ved uenighet om saker av vesentlig betydning for selskapet eller deltakerkommunene skal det søkes tidlig avklaring gjennom dialog i eiermøte før endelig behandling i representantskapet. Eierne skal tilstrebe løsninger som ivaretar helheten i selskapets oppdrag, langsiktighet i samarbeidet og forutsigbarhet for deltakerkommunene.
- På eiermøter skal den enkelte kommune være representert ved representantskapets medlemmer. Selskapet skal være representert ved styreleder og ansattrepresentant(er) i styret, samt brann- og redningssjef/representanter fra administrasjonen. Kommunedirektørene eller den kommunedirektøren utpeker skal normalt også delta
- Eiermøtene ledes av representantskapets leder.

5. Retningslinjer for valg og sammensetning av styret

- Én av de viktigste oppgavene i eieroppfølgingen er å velge et styre som har kompetanse, erfaring og kapasitet ut fra selskapets egenart. Dette skal sikres gjennom bruk av valgkomité i forbindelse med styrevalg. Valgkomiteen innstiller kandidater overfor representantskapet som formelt velger styret. Representantskapet oppnevner valgkomiteen og fastsetter kriterier for komiteens arbeid gjennom instruks for valgkomiteen.
- Kriteriene for valgkomiteens arbeid skal omfatte forventinger til styrets kompetanse. Styret bør bl.a. ha kompetanse og erfaring innenfor følgende områder; offentlig forvaltning, herunder innsikt i den politiske og administrative organiseringen/ beslutningsprosesser i deltakerkommunene, fagkunnskap knyttet til kjernevirksomheten, spesialkompetanse innenfor økonomi, juss, organisasjonsutvikling mv. og kompetanse/erfaring knyttet til ledelse og styrearbeid.
- Valgperioden for styret skal være på to år.
- Det skal anvendes numeriske varamedlemmer for styremedlemmene.
- Det bør gjennomføres egne styreseminarer med fokus på roller, ansvar og oppgaver. Styret bør ved behov tilegne seg nødvendig kompetanse gjennom for eks. introduksjonsprogram for nye styremedlemmer eller ved å regelmessig avholde fagseminarer med relevans for selskapets virksomhet.
- Styret skal årlig evaluere eget arbeid. Resultatet presenteres som referatsak for representantskapet.

6. Samarbeidet mellom kommunenes administrasjon og selskapet

- Selskapet skal etablere rutiner for felles samhandling og informasjonsutveksling mellom kommunenes administrasjon og selskapets ledelse, slik at utøvelse av eierskapet skjer på en forutsigbar måte og bidrar til en effektiv drift av selskapet og gode tjenester til innbyggerne.
- Eierstyring skal utøves gjennom representantskapet og ikke gjennom samhandlingsmøtene.
- Det bør avholdes minimum ett samhandlingsmøte i året.

- Samhandlingsmøtene ledes av selskapet som også har sekretariatsfunksjonen

7. Økonomistyring og budsjettprosess

- Eierne av Salten Brann IKS skal sikre at det er samsvar mellom kommunens forventninger til de tjenester selskapet skal yte, lov- og forskriftskrav som regulerer tjenesten og de økonomiske rammer som bevilges til drift og investering.
- Salten Brann IKS skal drive virksomheten nøkternt og forsvarlig til en kostnadseffektiv pris for kommunene.
- Ved positivt økonomisk resultat skal dette tilføres Salten Brann IKS egenkapital
- Større endringer i drift/organisering, eller større investeringer som vil påvirke tilskuddsbehovet betydelig, skal behandles som egne saker i deltakerkommunene i god tid før Salten Brann IKS/kommunenenes behandling av årsbudsjett/økonomiplan.
- Salten Brann IKS skal ha en låneramme som legger til rette for at selskapet kan lånefinansiere nødvendige investeringer i kjøretøy/materiell/utstyr/infrastruktur. Investeringene skal ha en jevn fordeling slik at de kan håndteres innenfor vedtatt låneramme. Dersom det er grunn til å anta at det blir en vesentlig økning i utgiftene i forhold til budsjett skal styret straks gi melding til representantskapet, redegjøre for budsjettavviket og planlagte tiltak og skal om nødvendig legge fram forslag til revidert budsjett.
- Økonomiplanen skal tidlig nok gi eierkommunene tilfredsstillende informasjon om utviklingen i inntekter og kostnader i planperioden, herunder synliggjøre kostnader som utløses av krav i lover og forskrifter.
- Budsjettbehandlingen for Salten Brann IKS skal skje i følgende syklus: Rammer for årsbudsjett og økonomiplan behandles i representantskapsmøtet i juni sammen med 1. regnskap for foregående år. Status i arbeidet med årsbudsjett og økonomiplan redegjøres for/drøftes i eiermøtet i september og endelig behandling av årsbudsjett og økonomiplan skjer i representantskapsmøte i november. Kommunestyrene fastsetter det endelige kommunale bidraget til finansieringen basert på representantskapets budsjettvedtak.
- Selskapet skal ha et hensiktsmessig og dokumentert system for internkontroll, risikostyring og avviksoppfølging, tilpasset virksomhetens art, risiko og omfang. Styret skal påse at dette følges opp.

8. Drift og forvaltning av brannstasjoner

- Brannstasjoner og annen bygningsmasse, som Salten Brann IKS disponerer, er eid/leid av den enkelte deltakerkommune. Leie- og driftsavtaler for brannstasjoner og øvrig bygningsmasse skal være i samsvar med selskapsavtalens bestemmelser om deltakernes plikt til å stille lokaler, inklusive forvaltning, drift og vedlikehold, til rådighet for selskapet.

9. Rapportering og åpenhet

- Salten Brann IKS rapporterer til eierne på det som følger av selskapsavtalen og lov om interkommunale selskaper
- I årsberetning og årsregnskap skal selskapet årlig rapportere til eierne også om måloppnåelse på internkontroll, etikk og samfunnsansvar, vise graden av måloppnåelse og redegjøre for vesentlige endringer i tjenestetilbud og kostnadsnivå.

- Det skal være åpenhet om kommunenes eierstyring og Salten Brann IKS virksomhet basert på prinsippet om meroffentlighet. Beslutningsprosessene i eierkommunene, representantskapet og styret skal være åpne og transparente.
- Selskapet skal praktisere meroffentlighet og legge til rette for åpenhet om sin virksomhet, så langt dette ikke er i strid med lovbestemt taushetsplikt eller lovlige unntak fra offentlighet.
- Sakspapirer til styrende organ, årsberetninger/-regnskap og annen relevant informasjon om virksomheten skal finnes lett tilgjengelig på selskapets internettsider. Det skal være åpenhet knyttet til deltakerkommunenes eierstyring gjennom bl.a. utarbeidelse av eierstrategi.
- Selskapet skal oversende innkallinger/sakslister, saksdokumenter og protokoller fra møter i de styrende organ, årsbudsjett/økonomiplan, årsberetning/-årsregnskap, tertialrapporter og andre saker som er av stor strategisk, prinsipiell eller økonomisk betydning for eierne/selskapet til deltakerkommunene v/postmottak.

10. Godtgjøring til styret, representantskapet og ledelse

- Eierkommunene skal i representantskapet sikre at godtgjøringen til styret holdes på et moderat nivå, samtidig som den skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Det er relevant å harmonisere godtgjørelsen med andre IKS.
- Representantskapsmedlemmenes godtgjøring fastsettes og utbetales av den enkelte deltakerkommune, basert på reglement for godtgjørelse i kommunene og slik at prinsippene for eierstyring blir praktisert.
- Styret har ansvar for å fastsette prinsipper for lederlønn og vedta daglig leders lønn. Lønningene skal være konkurransedyktige og ikke lønnsledende.

11. Samfunnsansvar og etiske retningslinjer

- FNs bærekraftsmål skal være bærende for selskapets overordnede mål og strategier. Selskapet skal integrere samfunnsansvar i sin virksomhet, særlig knyttet til beredskap og samfunnssikkerhet, etikk og antikorrupsjon, arbeidsmiljø og HMS, klima- og miljøhensyn, samt ansvarlige innkjøp.
- Salten Brann IKS skal ha etiske retningslinjer tilpasset selskapets virksomhet. Styret har ansvar for å påse at selskapet utarbeider og følger opp etiske retningslinjer. Retningslinjene skal være forankret og tatt i bruk i organisasjonen.

12. Folkevalgtopplæring, evaluering og revisjon

- IKS lov, selskapsavtale og eierstrategi skal inngå i folkevalgtopplæringen i Salten Brann IKS ved starten av hver valgperiode og anbefales som del av det samme i eierkommunene.
- Eierstrategien skal evalueres hver kommunevalgperiode.

Sammendrag av høringsuttalelser til eierstrategi for Salten Brann IKS – fra kommuner og Salten Brann IKS

Steigen kommune

Kommunalt vedtak i formannskapssak 31-26:

Steigen formannskap støtter høringsutkast til eierstrategi for Salten Brann IKS. Steigen formannskap vedtar å oversende kommunedirektørens vurdering og konklusjon i saksframlegget som innspill til høringsutkastet.

Utdrag fra saksdokument:

Det har over lengre tid vært uttrykt ønske om å utvikle en tydelig eierstrategi for å sikre at selskapet utvikles i tråd med eierkommunenes behov, samt at det legges til rette for effektiv drift og god samordning mellom kommunene.

Samfunnsbedriftene (se link: Samfunnsbedriftene) som er den største arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen for kommunale selskaper sier blant annet dette om hvorfor vi trenger både en eierskapsmelding og en eierstrategi:

«Eierskapsmeldingen er lovpålagt. Eierstrategien er frivillig. Men i praksis er det ofte den sistnevnte som avgjør om kommunen virkelig lykkes med eierstyringen sin.»

Videre forklarer samfunnsbedriftene forskjellen på denne måten:

«Eierskapsmelding: Et overordnet styringsdokument som skal vedtas av kommunestyret, og gi oversikt over alle selskaper kommunen eier – og hvordan den vil utøve eierskapet sitt på overordnet nivå.»

Eierstrategi: En konkret plan for ett enkelt selskap – laget av (og for) eierne – som sier hva selskapet skal oppnå, og hvordan eierne følger det opp.»

Samfunnsbedriftene oppsummerer også i sin veiledning om eierstyring

«God eierstyring starter på papiret – men må leves i praksis. Eierskapsmeldingen gir overblikket. Eierstrategien gir presisjon. Begge trengs. Og hvis du skal lykkes i interkommunale selskaper, er en felles eierstrategi ikke bare smart – det er nesten uunnværlig, og burde være obligatorisk.»

(vår understrekning)

Begrepsavklaring: Eierstrategi vs eierstyringsstrategi?

I representantskapets vedtak 7.november 2025 brukes begrepene eierstrategi og eierstyringsstrategi litt om en annen. Begrepene kan tillegges noe forskjellig vekt. Eierstrategi kan forstås å skulle svare ut de mer formålsrettede spørsmålene om hva vi vil oppnå og hvordan vi følger det opp med selskapet?

Mens det med eierstyringsstrategi i større grad kan være snakk om å svare ut hvordan vi konkret skal styre selskapet. Vi legger til grunn at det er ment å være eierstrategi som skal være rette begrepet.

I tillegg til representantskapet, så har selskapet også et eget styre som må gis og skal ha tillit til å følge opp det mer praktiske med styring av selskapet i lag med daglig leder.

Eierstrategiens formål:

I høringsutkastet til eierstrategi er det under kapittel 1. Innledning tydeliggjort hva formålet med eierstrategien skal være:

- Eierstrategien er et verktøy for eierkommunene som skal bidra til at eierne oppnår formålet med selskapet.
- Eierstrategien skal styrke samhandlingen mellom kommunene og selskapet og sikre god eierstyring.
- Eierstrategien skal bidra til felles forståelse for mål, prioriteringer og ansvar.
- Eierstrategien skal, i tillegg til selskapsavtalen, sikre demokratisk kontroll.»

Administrasjonen mener dette er en presis og god beskrivelse av hva som er formålet – altså hensikten – med denne eierstrategien, og vil anbefale at man vurderer høringsutkastet også ut i fra dette. Får utkast til eierstrategi fram det vesentligste for svare ut disse fire punktene?

Høringspunktene:

Høringsbrevet fra Salten Brann ber om innspill til formålsbestemmelsen, samarbeid mellom kommunene og samkjøring av møteplaner.

Formålsbestemmelsen

Formålsbestemmelsen fremkommer og fastsettes i selve selskapsavtalen. Det er altså formålet i gjeldende selskapsavtale som vil være gjeldende, selv om eierstrategien vedtas med en annen justert formålsparagraf. Det må følgelig i ettertid av eierstrategien også gjennomføres en revisjon av selskapsavtalen for at det nye forslaget til formålsparagraf skal bli gjeldende.

Det foreslås etter det vi kan se en del mindre innholdsmessige justeringer av formålsparagrafen. Gjennomgående innføres det en noe mer nøktern ambisjon til selskapets ansvarsområde, spennvidde og ambisjonsnivå for utvikling av tilleggstjenester. Gitt dagens situasjon med de utfordringer alle kommuner står i, i forhold til å husholdere godt med ens egne ressurser, er vår vurdering at det er fornuftig med en slik innsnevring av selskapets formål.

Samarbeid mellom kommunene

Når det gjelder samarbeid mellom kommunene, er dette veldig sentralt i et interkommunalt samarbeid. I stor grad styres interkommunale samarbeid gjennom konsensus, samtidig som det skal være en god forankring i kommunenes folkevalgte organer. Det er gjennom representantskapet at eierstyringen utøves. I høringsutkastets pkt 4. Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere er det konkretisert og tydeliggjort en rekke forpliktende «kjøreregler» for samhandling mellom kommunene, og derigjennom hvordan eierskapet skal utøves på en god og konsis måte. Administrasjonen mener dette er gode forpliktende punkter med et klart formål om å styrke og bedre samhandlingen mellom kommunene.

Vi vil bemerke at det foreslås å ta inn et skal-punkt om at også kommunedirektør eller den kommunedirektør utpeker skal delta på eierskaps- og representantskapsmøter. Praksis har de

senere år vært at kommunedirektører/stedfortredere i fra forholdsvis mange kommuner har deltatt på disse møtene, men ikke fast og ikke som en forpliktelse. Vår bemerkning er at en slik forpliktelse er en forpliktelse som binder opp våre ressurser i større grad enn hva som har vært gjort tidligere. Administrasjonen mener samtidig at det er fordelaktig med størst mulig deltakelse i hvert fall i de møter hvor det er relevant med tilstedeværelse.

Samkjøring av møteplaner

Administrasjonen ser at det kan være formålstjenlig med en viss samkjøring av møteplaner kommunene imellom, og i lag med de interkommunale selskapene våre. Da særlig i forhold til de fire møtene i året (to eierskapsmøter og to representantskapsmøter). Dette vil samtidig kunne være en noe krevende øvelse å få gjennomført.

Konklusjon

Administrasjonen mener det er fornuftig å utarbeide en egen eierstrategi for Salten Brann IKS. Høringsutkastet har en presis og god beskrivelse av hva som er formålet – altså hensikten – med den eierstrategien. Vi mener det bør være en god rettesnor for det videre arbeid med å ferdigstille strategien fram til representantskapet skal vedta den i juni. Utkastet fremstår som noe «tettpakket» og er nokså omfangsrikt med mange konkrete strekpunkter som skal være førende for samarbeidet i og med selskapet, samt i forhold til selve eierstyringen av selskapet. Vår vurdering er at dette over tid vil være et godt grunnlag for en stabil og god styring og drift av selskapet. Samtidig stiller det krav til at alle tilslutter seg strategien og tar del i å følge den opp som avtalt.

Vi vil anbefale at det legges opp til at eierstrategien tas inn som en sentral del av folkevalgtopplæringen når nytt representantskap etableres, og at det tydeliggjøres når tid eierstrategien skal evalueres og revideres.

Sørfold kommune:

Kommunalt vedtak:

Kommunestyret vedtok kommunedirektørens innstilling.

Kommunedirektørens innstilling:

Sørfold kommune støtter i hovedsak forslag til ny eierstrategi for Salten Brann IKS og kommunestyret legger til grunn at eierstrategien vil bidra til tydelig og forutsigbar eierstyring gjennom representantskapet. Sørfold kommune gir følgende tilbakemelding forhold i høringsinnspillet:

- Salten Brann IKS bør formulere mer konkrete mål for selskapets samfunnsansvar, herunder bærekraft, etiske retningslinjer og tiltak for å bidra til å utvikle kompetanse i de enkelte lokalsamfunn hvor det er til stede.
- I forhold til punktet om kommunedirektørs deltakelse i eiermøter foreslår en at denne endres til «bør møte på eiermøter», og ikke «skal» som det er formulert.

- Siden det er lagt opp til 4 ukers frist for innspill ber Sørfold kommune om at eierskapsmøtene avholdes innen utgangen av mars og oktober, og ikke februar og september for å sikre at eierkommunene skal kunne komme med innspill til møtene.
- Sørfold Kommune ser positivt på at Salten Brann IKS har styrket kompetanse og videreutvikler rutiner for budsjettprosess og økonomistyring.
- Innspillet orienterer om nødvendige endringer i selskapsavtalen. Sørfold Kommune ber om at disse tydeliggjøres og at man beskriver konsekvensene nøye når de fremmes.

Saksopplysninger

Strategien bygger på selskapsavtalen for Salten Brann IKS samt felles prinsipper for eierstyring utviklet gjennom samarbeidet i Salten-regionen, og høringsutkastet er utarbeidet etter forvaltningsrevisjon av selskapet høsten 2025. Sørfold kommune hadde i 2025 eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon av Salten Brann IKS. Kommunedirektøren vurderer at det pågående arbeidet med felles eierstyringsstrategi for Salten Brann IKS er en egnet arena for å følge opp revisjonens anbefaling. Revisjonen gav Sørfold Kommune følgende anbefalinger:

Kommunestyret ber kommunedirektøren og selskapet følge opp rapportens anbefalinger:

- Sørfold kommune bør konkretisere rutiner som sikrer dialogen mellom kommunestyret som eier og eierrepresentanten.
  - Sørfold kommune og eierkommunene bør formulere selskapsspesifikke mål for samfunnsansvar for Salten Brann.
  - Salten Brann og eierkommunene bør vurdere å styrke Salten Brann sin økonomisk faglige kompetanse.
- a) Salten Brann bør utbedre og komplettere sine skriftlige rutiner for å sikre en budsjettprosess som legger til rette for at budsjettet ivaretar kravene til balanse og realisme.
- b) Salten Brann bør prioritere å rutinemessig gjennomføre risikovurderinger/analyser av: - hvor i prosessene med utarbeidelse av budsjett det er risiko for at det oppstår svikt, feil og mangler i budsjettet.

Utdrag fra vår eierskapsmelding knyttet til Salten Brann IKS:

Kommunestyret utøver eierrollen gjennom behandling av årsrapporter, budsjett og strategier, samt aktiv deltakelse i representantskap og eiermøter. Kommunen følger opp selskapenes økonomi, tjenestekvalitet og måloppnåelse, og vektlegger at styrene har nødvendig kompetanse. Dialog ivaretas gjennom representantskap, eiermøter og løpende kontakt med selskapenes ledelse.

Vurdering

Høringsutkastet viser at Salten Brann IKS tydeliggjør en rekke punkter innen styring, økonomi og administrasjon i henhold til forvaltningsrevisjonens anbefalinger. Dette gjør de på en måte som styrker selskapet og selskapets mulighet til å utføre sine oppgaver som Sørfold Kommune stiller seg positive til. Det er lagt opp til 4 ukers frist for innspill til eierskapsmøtene. For å ha mulighet til å behandle disse i kommunestyret er det foreslått å flytte eierskapsmøtene fra februar og september til mars og oktober. Eierrepresentanten skal sørge for å melde inn saker og orienteringer til møtene innen fristen for disse møtene. Dette vil bidra til å sikre god dialog mellom kommunestyret, eierrepresentanten og selskapet. De peker i høringen på at Eierstrategien vil kreve endringer i

selskapsavtalen uten tydelig å peke ut hvilke endringer dette gir og konsekvensene av dette. Konsekvensene av endringene burde vært tydeliggjort i høringsutkastet. Utkastet kommenterer heller ikke virkningen for Salten IUA, som har vært en del av Salten Brann IKS og har vært organisert under samme organisasjonsnummer. Vedtaket og høringsinnspillet vil, sammen med de tiltak selskapet allerede har foreslått, dokumentere lukking av forvaltningsrevisjonens anbefalinger knytte til eierskapet.

Bodø kommune:

Kommunalt vedtak:

Bodø bystyre slutter seg til framlagte forslag til ny eierstrategi for Salten Brann IKS, med følgende kommentar/tillegg:

Kommunedirektøren anbefaler at det tas inn en formulering og tydeliggjøring av skillet mellom eierstrategi og selskapsstrategi, og hvem som eier disse. Det kan være nyttig å presisere at eierstrategien skal uttrykke eierkommunenes overordnede forventninger og styringssignaler, mens selskapets egen strategi og operative prioriteringer skal utarbeides av styret innenfor disse rammene. Et klarere skille mellom nivåene kan styrke eierstyringen og bidra til tydeligere ansvarsdeling mellom eier, styre og administrasjon. Det er kommunedirektørens vurdering at arbeidsgruppen har gjort en god jobb i forhold til at strategien er kort og konsist utformet, og ikke har større omfang enn nødvendig.

Saltdal kommune

Kommunalt vedtak:

1. Saltdal kommune er særlig opptatt av god økonomistyring i interkommunale selskaper (IKS).
2. Saltdal kommune støtter høringsutkastet til eierstrategi for Salten Brann IKS

Utdrag fra saksdokument:

Eierstrategien skal være et styringsverktøy for eierkommunene og bidra til en felles forståelse av mål, prioriteringer og ansvar i samarbeidet. Strategien bygger på selskapsavtalen og på felles prinsipper for eierstyring utviklet i Salten regionråd.

Vurdering

Salten Brann IKS løser en samfunnskritisk oppgave på vegne av kommunene i regionen. En tydelig eierstrategi er derfor viktig for å sikre at selskapet utvikles i tråd med eierkommunenes behov, samtidig som det legges til rette for effektiv drift og god samordning mellom kommunene.

Sammenheng med Saltdal kommunes eierstrategi

I Saltdal kommunes eierskapsmelding er det fastsatt egne eierstyringsprinsipper for Salten Brann IKS. Det fremgår av kommunens eierstrategi at Saltdal kommune gjennom sitt eierskap

skal bidra til at det til enhver tid finnes en brann- og redningsberedskap som oppfyller krav i lov, forskrifter og nasjonale retningslinjer, tilpasset lokale forhold.

Videre legges det til grunn at:

- tjenestene skal organiseres med utgangspunkt i kommunens demografi, bosettingsstruktur og risikobilde
- selskapet skal arbeide systematisk med forebygging, beredskap og samfunnssikkerhet
- selskapet skal gi relevant informasjon og veiledning til kommunens politiske og administrative ledelse om utvikling i krav og standarder
- virksomheten skal gjennomføres innenfor de økonomiske rammer kommunestyret fastsetter
- selskapet skal etterleve kommunens prinsipper for eierstyring

Kommunedirektøren vurderer at høringsutkastet til eierstrategi i stor grad harmonerer med disse føringene.

Beredskap og samfunnssikkerhet

Eierstrategien understreker at selskapet skal sikre en forsvarlig beredskap og bidra til å ivareta eierkommunenes oppgaver innen brann- og ulykkesberedskap. Strategien legger også vekt på samarbeid mellom kommunene og effektiv utnyttelse av ressursene i regionen. Dette er i tråd med Saltdal kommunes mål om at brann- og redningstjenesten skal være tilpasset kommunens lokale risikobilde og bosettingsstruktur.

Samhandling mellom selskapet og eierkommunene

Forslaget til eierstrategi legger opp til tydelige strukturer for samhandling mellom selskapet og eierkommunene, blant annet gjennom representantskapet, eiermøter og samhandlingsarenaer mellom administrasjonen i kommunene og selskapet. Dette understøtter Saltdal kommunes mål om god informasjonsflyt og tilstrekkelig politisk og administrativ forankring av saker som har betydning for tjenestene eller økonomien i selskapet.

Økonomistyring

Eierstrategien slår fast at selskapet skal drives nøkternt og kostnadseffektivt, og at det skal være samsvar mellom kommunenes forventninger til tjenestene og de økonomiske rammene som stilles til disposisjon. Dette samsvarer med Saltdal kommunes forventning om at selskapet gjennomfører sin virksomhet innenfor de økonomiske rammene som følger av kommunestyrets vedtak, og at selskapet viser forståelse for kommunens økonomiske situasjon.

Helhetlig vurdering

Samlet sett vurderer kommunedirektøren at forslaget til eierstrategi gir et godt grunnlag for en koordinert eierstyring av Salten Brann IKS. Strategien harmonerer godt med Saltdal kommunes egne eierstyringsprinsipper og bidrar til å tydeliggjøre forventningene til selskapet når det gjelder beredskap, samhandling og økonomisk styring.

Værøy kommune

Værøy kommunestyre fattet følgende vedtak i møte 31.03.2026 i sak om Høringsutkast til Eierstrategi for Salten Brann IKS:

Værøy kommune stiller seg positiv til det fremlagte forslaget til eierstrategi for Salten Brann IKS. Kommunen vurderer at strategien gir et godt og helhetlig grunnlag for styring, samhandling og videre utvikling av selskapet.

Værøy kommune vil særlig understreke viktigheten av tydelig og forpliktende samarbeid mellom eierkommunene, samt god forankring av saker i de enkelte kommuner. Videre er det viktig at formålsbestemmelsen til enhver tid reflekterer dagens og fremtidige utfordringsbilde innen brann- og redningstjenester. Med disse merknadene støtter Værøy kommune forslaget til eierstrategi slik det foreligger.

Fauske kommune:

Kommunestyrets vedtak:

1. Fauske kommune støtter høringsutkastet til eierstrategi for Salten brann IKS
2. Fauske kommune ber om at representantskapet til Salten Brann IKS vedtar revisjon av selskapsavtalen slik at denne oppdateres i tråd med eierstrategien.

Utdrag fra vurderingskapittel i saksdokument til kommunestyret.

Det er viktig at selskap kommunene i Salten eier i fellesskap har tydelige og oppdaterte eierstrategier som kan sette rammer og retning for selskapenes drift og utvikling. Vedlagte utkast til eierstrategier dekker de vanligste områdene tilsvarende eierstrategier har for andre interkommunale brann- og redningsselskap. Utkast til eierstrategier samsvarer også i stor grad med anbefalingene til eierstrategier fra KS og Samfunnsbedriftene. Arbeidsgruppen har også sett til felles eierstrategier utviklet i Salten regionråd (Godkjent i Salten Regionråd 2.6.2016).

Formålsbestemmelsen i vedlagte utkast bygger i stor grad på formålet i vedtatt selskapsavtale. Det bes om at denne vurderes opp mot utfordringer i dagens situasjon. Med den sikkerhetspolitiske situasjonen vi ser utvikle seg i Europa, Midt-Østen og andre deler av verden, ser vi også at rollen og betydningen til brann- og redningstjenesten er i endring. Det samme gjelder i forhold til naturhendelser som også har økt i omfang og alvorlighetsgrad de senere årene. Det vil derfor være naturlig at spesielt formålsbestemmelsen i selskapsavtalen gjennomgår en revisjon nå som det utarbeides en eierstrategi. Når det er sagt, vil det ikke være unaturlig at ikke bare formålsbestemmelsen, men hele selskapsavtalen revideres. Ser en til andre interkommunale samarbeid om brann og redningstjeneste er det flere som legger til grunn at formål og dimensjonering av beredskap og innsats skal ta utgangspunkt i en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). En ROS-analyse som holdes oppdatert vil bidra til å fange opp utfordringer i dagens situasjon og i tiden som kommer.

Samtidig er det viktig at selskapet har en kostnadseffektiv og forsvarlig drift, optimaliserer på tvers av kommunegrensene og styrker samhandlingen mellom selskapet og eierkommunene.

Når det gjelder samarbeid mellom kommunene, er dette veldig sentralt i et interkommunalt samarbeid. I stor grad styres interkommunale samarbeid gjennom konsensus, samtidig som det skal være god forankring i kommunenes folkevalgte organer. Det er gjennom representantskapet at eierstyringen utøves. For å sikre god forankring i lokale folkevalgte organ, foreslås det i høringsutkastets pkt. 4 om Representantskapet at:

- Eierkommunene skal sørge for god forberedelse til møtene

- Eierkommunene oppfordres til å velge sentrale folkevalgte (ordfører/varaordfører/gruppeledere) til medlemmer av representantskapet
- Kommunedirektøren eller den kommunedirektøren utpeker skal også delta på representantskapsmøter og eiermøter
- Innkalling med saksliste og saksdokumenter skal oversendes representantskapet og kommunene uten ugrunnet opphold og senest fire uker før møtet. Protokoller skal også oversendes til de forannevnte parter innen rimelig tid etter at møtet er avholdt.
- Kunnskap om Salten Brann IKS skal inngå i folkevalgtopplæringen i kommunene Tilsvarende formuleringer finner en også i avsnittet om Eiermøter hvor representasjon av folkevalgte og kommunens administrasjon omtales på følgende måte:
- På eiermøter skal den enkelte kommune være representert ved representantskapets medlemmer. Selskapet skal være representert ved styreleder og ansattrepresentant(er) i styret, samt brann- og redningssjef/representanter fra administrasjonen. Kommunedirektørene eller den kommunedirektøren utpeker skal også delta.

Slik høringsutkastet skiller mellom skal og oppfordres til, er utkast til eierstrategi tydelig og vil i stor grad forplikte kommunene omkring samarbeidet. Når det gjelder samkjøring av møteplaner, er dette en kjent problemstilling. Det vil være en åpenbar fordel dersom møteplaner for kommunene i Salten samkjøres i større grad, og at møteplaner for regionråd og interkommunale samarbeid koordineres. Det vil også være en fordel dersom kommunenes møteplaner samkjøres med fylkeskommunens møteplan.

Når det gjelder ønsket om at sakslisten skal sendes ut 6 uker før møtene, er spørsmålet om det er realistisk og vil medføre større omfang av saker som må ettersendes. På den andre siden kan det forenkles at saker til spesielt representantskapsmøtene får tilstrekkelig forankring lokalt i kommunene.

Videre følger noen kommentarer til de øvrige kapitlene i høringsutkastet. Kapitlet om "Retningslinjer for valg og sammensetning av styret" fremstår som godt gjennomtenkt og bør være dekkende i en eierstrategi. Når det gjelder Samarbeidet mellom kommunenes administrasjon og selskapet, er det viktig at et samarbeid skal være likeverdig og med et gjensidig ansvar selv om det er selskapet som skal etablere rutiner og ha sekretariatsfunksjonen.

Kapitlet om "Økonomistyring og budsjettprosess" er viktig for å avklare forventningene mellom selskapet og kommunene når det kommer til økonomiske rammer og bevilgninger til drift og utvikling. Høringsutkastet legger tilstrekkelig med føringer for hvordan samhandlingen skal være mellom selskapet og kommunene for god økonomistyring og en forutsigbar budsjettprosess.

Kapitlet om "Drift og forvaltning av brannstasjoner" avklarer i all hovedsak forholdet mellom kommunene og selskapet. Dette fremkommer også av selskapsavtalen, men eierstrategien har lagt vekt på at stasjonene skal "ha en nøktern standard og størrelse og ivareta helse, miljø og sikkerhet for mannskapene". Det er et viktig at eierkommunene slår fast at mannskapenes helse tas på alvor i eierstrategien.

Kapitlet om "Åpenhet og rapportering" konkretiserer prinsippet om åpenhet i felles eierstrategier utviklet i Salten regionråd. Det fremkommer også at Salten Brann IKS skal baseres

på prinsippet om meroffentlighet. Dette er sammenfallende med Fauske kommunes vedtatte Pressereglement og Veileder for innbyggerdialog.

Kapitlet om "Godtgjøring til styret, representantskapet og lederlønninger" uttrykker en klar holdning om moderasjon som er i tråd med den allmenne oppfatning av det offentliges forvaltning av fellesskapets ressurser. Samtidig må moderasjon veies opp mot behovet for blant annet konkurransedyktige betingelser når det rekrutteres ledere.

Et interkommunalt selskap bør ha en aktiv og bevisst holdning til sitt samfunnsansvar og ha etablert etiske retningslinjer. Et interkommunalt selskap forvalter fellesskapets ressurser, og det må skje på en måte som samsvarer med oppfatningen til innbyggerne. Hvordan felleskapets ressurser forvaltes kan også ha betydning for selskapets og eierkommunens omdømme. Å se til FNs bærekraftsmål, og at disse skal være inkorporert i selskapet overordnede mål og strategier, kan derfor være en god tilnærming.

Kommunedirektøren vil avslutningsvis påpeke at Fauske kommune har stor frihet til å velge hvordan våre tjenester og virksomhet skal organiseres. Kommuneloven setter klare rammer for hvordan kommunestyret har all beslutningsmyndighet for styring av tjenesteproduksjonen når denne er organisert som del av kommunens virksomhet. Når kommunestyret velger å organisere deler av kommunens virksomhet i et interkommunalt selskap, endres betingelsene for styring. Det er derfor svært positivt at det nå utarbeides en eierstrategi for Salten Brann IKS. God eierstyring er viktig for å oppnå de mål eierne har med eierskapet, god forvaltning av fellesskapets ressurser, kontroll av risiko, samt at vi har god demokratisk kontroll på selskapet.

Hamarøy kommune

Kommunalt vedtak

Kommunestyret i Hamarøy vedtok i sak 40-2026 følgende:

Hábmera suohkan-Hamarøy kommune vedtar å oversende «kommunedirektørens vurdering» i denne saken som innspill til saken.

Utdrag fra saksdokument:

Formålsbestemmelsen

I høringen bes det særlig om at det gis innspill til forslaget til formuleringer av formål for selskapet. Formålsbestemmelsen fremkommer av vedtatt selskapsavtale, men må vurderes opp mot utfordringer i dagens situasjon. Det vil således være nødvendig med endring av selskapsavtalen, fordi formuleringen i høringsutkastet avviker fra formålsbestemmelsen i selskapsavtalen som har forrang.

Samarbeid mellom kommunene

Videre bes høringsinstansene særlig å vurdere om formuleringen omkring samarbeid mellom kommunene er formulert tydelig og nok forpliktende, ettersom Salten Brann IKS er et selskap som skal løse samfunnskritiske oppgaver for alle kommunene.

Samkjøring av møteplaner

I eiermøtet kom det forslag om at sakspapirene skulle sendes ut seks uker før representantskapsmøtene. Etter gruppens vurdering er det en svært lang tidsfrist med manglende mulighet for saksbehandling mellom eiermøter og representantskapsmøter. I

høringsutkastet foreslås derfor at sakspapirene skal sendes ut fire uker før møtene. Etter arbeidsgruppen vurdering er det mulig å fastlegge formannskaps- og kommunestyremøter slik at det passer med møteplanene for representantskapsmøtene når disse avvikles på kjente tidspunkt.

Forankring i kommunalt planverk:

- Helhetlig ROS- Hábmara suohkan - Hamarøy Kommune

Kommunedirektørens vurdering

Det er viktig at selskap kommunene i Salten eier i fellesskap har tydelige og oppdaterte eierstrategier som kan sette rammer og retning for selskapenes drift og utvikling. Vedlagte utkast til eierstrategier dekker de vanligste områdene tilsvarende eierstrategier har for andre interkommunale brann- og redningsselskap. Utkast til eierstrategier samsvarer også i stor grad med anbefalingene til eierstrategier fra KS og Samfunnsbedriftene. Arbeidsgruppen har også sett til felles eierstrategier utviklet i Salten regionråd (Godkjent i Salten Regionråd 2.6.2016).

Formålsbestemmelsen i vedlagte utkast bygger i stor grad på formålet i vedtatt selskapsavtale. Det bes om at denne vurderes opp mot utfordringer i dagens situasjon. Med den sikkerhetspolitiske situasjonen vi ser utvikle seg i Europa, Midtøsten og andre deler av verden, ser vi også at rollen og betydningen til brann- og redningstjenesten er i endring. Det samme gjelder i forhold til naturhendelser som også har økt i omfang og alvorlighetsgrad de senere årene. Det vil derfor være naturlig at spesielt formålsbestemmelsen i selskapsavtalen gjennomgår en revisjon nå som det utarbeides en eierstrategi.

Når det er sagt, vil det ikke være unaturlig at ikke bare formålsbestemmelsen, men hele selskapsavtalen revideres. Ser en til andre interkommunale samarbeid om brann og redningstjeneste er det flere som legger til grunn at formål og dimensjonering av beredskap og innsats skal ta utgangspunkt i en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). En ROS-analyse som holdes oppdatert vil bidra til å fange opp utfordringer i dagens situasjon og i tiden som kommer. Samtidig er det viktig at selskapet har en kostnadseffektiv og forsvarlig drift, optimaliserer på tvers av kommunegrensene og styrker samhandlingen mellom selskapet og eierkommunene.

Samarbeid mellom kommunene

Når det gjelder samarbeid mellom kommunene, er dette veldig sentralt i et interkommunalt samarbeid. I stor grad styres interkommunale samarbeid gjennom konsensus, samtidig som det skal være godforankring i kommunenes folkevalgte organer. Det er gjennom representantskapet at eierstyringen utøves. For å sikre god forankring i lokale folkevalgte organ, foreslås det i høringsutkastets pkt. 4 om

På eiermøter skal den enkelte kommune være representert ved representantskapets medlemmer. Selskapet skal være representert ved styreleder og ansattrepresentant(er) i styret, samt brann- og redningssjef/representanter fra administrasjonen. Kommunedirektørene eller den kommunedirektøren utpeker skal også delta.

Slik høringsutkastet skiller mellom skal og oppfordres til, er utkast til eierstrategi tydelig og vil i stor grad forplikte kommunene omkring samarbeidet. På den annen side vil dette også være et økonomisk spørsmål der ordlyden nok kan passe for de kommunene som er nær hovedkontoret,

mens mer perifere kommuner må påberegne betydelig større utgifter med dette. Fra Hamarøy foreslås det derfor at alle kostnader med slike møter belastes selskapet direkte.

Samkjøring av møteplaner

Når det gjelder samkjøring av møteplaner, er dette en kjent problemstilling. Det vil være en åpenbar fordel dersom møteplaner for kommunene i Salten samkjøres i større grad, og at møteplaner for regionråd og interkommunale samarbeid koordineres. Det vil også være en fordel dersom kommunenes møteplaner samkjøres med fylkeskommunens møteplan. Når det gjelder ønsket om at saklisten skal sendes ut 6 uker før møtene, er spørsmålet om det er realistisk og vil medføre større omfang av saker som må ettersendes. På den andre siden kan det forenkles at saker til spesielt representantskapsmøtene får tilstrekkelig forankring lokalt i kommunene.

Videre følger noen kommentarer til de øvrige kapitlene i høringsutkastet.

Kapittelet om "Retningslinjer for valg og sammensetning av styret" fremstår som godt gjennomtenkt og bør være dekkende i en eierstrategi.

Når det gjelder Samarbeidet mellom kommunenes administrasjon og selskapet, er det viktig at et samarbeid skal være likeverdig og med et gjensidig ansvar selv om det er selskapet som skal etablere rutiner og ha sekretariatsfunksjonen.

Kapittelet om "Økonomistyring og budsjettprosess" er viktig for å avklare forventningene mellom selskapet og kommunene når det kommer til økonomiske rammer og bevilgninger til drift og utvikling.

Høringsutkastet legger tilstrekkelig med føringer for hvordan samhandlingen skal være mellom selskapet og kommunene for god økonomistyring og en forutsigbar budsjettprosess.

Kapittelet om "Drift og forvaltning av brannstasjoner" avklarer i all hovedsak forholdet mellom kommunene og selskapet. Dette fremkommer også av selskapsavtalen, men eierstrategien har lagt vekt på at stasjonene skal "ha en nøktern standard og størrelse og ivareta helse, miljø og sikkerhet for mannskapene". Det er viktig at eierkommunene slår fast at mannskapenes helse tas på alvor i eierstrategien.

Kapittelet om "Åpenhet og rapportering" konkretiserer prinsippet om åpenhet i felles eierstrategier utviklet i Salten regionråd. Det fremkommer også at Salten Brann IKS skal baseres på prinsippet om meroffentlighet. Dette er sammenfallende med Hamarøy kommunes vedtatte

Kommunikasjonsplan.

Selskapet må bli bedre på informasjon og kommunikasjon, både med eierkommunen og samfunnet rundt. Det bør utarbeides en egen kommunikasjonsstrategi som skal ivareta dette

Kapittelet om "Godtgjøring til styret, representantskapet og lederlønninger" uttrykker en klar holdning om moderasjon som er i tråd med den allmenne oppfatning av det offentlige forvaltning av fellesskapets ressurser. Samtidig må moderasjon veies opp mot behovet for blant annet konkurransedyktige betingelser når det rekrutteres ledere.

Et interkommunalt selskap bør ha en aktiv og bevisst holdning til sitt samfunnsansvar og ha etablert etiske retningslinjer. Et interkommunalt selskap forvalter fellesskapets ressurser, og det må skje på en måte som samsvarer med oppfatningen til innbyggerne. Hvordan fellesskapets ressurser forvaltes kan også ha betydning for selskapets og eierkommunens omdømme. Å se til

FNs bærekraftsmål, og at disse skal være inkorporert i selskapet overordnede mål og strategier, kan derfor være en god tilnærming.

Kommunedirektøren vil avslutningsvis påpeke at Hamarøy kommune har stor frihet til å velge hvordan våre tjenester og virksomhet skal organiseres. Kommuneloven setter klare rammer for hvordan kommunestyret har all beslutningsmyndighet for styring av tjenesteproduksjonen når denne er organisert som del av kommunens virksomhet. Når kommunestyret velger å organisere deler av kommunens virksomhet i et interkommunalt selskap, endres betingelsene for styring. Det er derfor svært positivt at det nå utarbeides en eierstrategi for Salten Brann IKS. God eierstyring er viktig for å oppnå de mål eierne har med eierskapet, god forvaltning av fellesskapets ressurser, kontroll av risiko, samt at vi har god demokratisk kontroll på selskapet.

Salten Brann IKS

Styrets behandling

Styret tar saken til orientering.

Salten Brann IKS vurderer at høringsutkast til eierstrategi gir et godt grunnlag for tydelig og forutsigbar eierstyring. Dernest støtter vi hovedretninger i utkastet, og har spilt inn enkelte presiseringer som vi finner det er behov for. Det knytter seg til samhandling mellom eierkommunene og Salten Brann IKS, krav til funksjonell og forsvarlig ramme for drift. Vi finner det også viktig å fremheve viktigheten at strategien understøtter

Salten Brann IKS vurderer at høringsutkastet til eierstrategi i hovedsak gir et godt grunnlag for tydeligere og mer forutsigbar eierstyring av selskapet. Strategien tar opp sentrale forhold knyttet til formål, roller, samhandling, økonomi og rapportering, og vil kunne være et nyttig verktøy for både eierkommunene og selskapet.

Vi vil samtidig peke på noen forhold som det etter vår vurdering er viktig å presisere eller tydeliggjøre videre:

1. Innledningen gir en god beskrivelse av selskapets rolle, bakgrunn og samfunnsoppdrag, og kan støttes som den foreligger.
2. Felles grunnlag for eierskap i Salten Brann IKS Vi anbefaler at punktet om effektivitet presiseres, slik at det tydelig framgår at effektiv drift også må vurderes opp mot krav til beredskap, kvalitet og sikkerhet.
3. Salten Brann IKS formål Vi anbefaler at formuleringen tydeliggjør at selskapet skal også ivareta samordnet oppgaveløsning på tvers av kommunegrensene. Etter vår vurdering bør formålsbestemmelsen også i større grad speile dagens og framtidige krav til samfunnsikkerhet og beredskap.
4. Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere Støttes.
5. Retningslinjer for valg og sammensetning av styret Støttes.
6. Samarbeidet mellom kommunenes administrasjon og selskapet For oss er det viktig med faste og forutsigbare arenaer for samhandling med kommunedirektørene og kommunenes administrasjon, slik at forventninger, behov og konsekvenser av ulike saker kan avklares tidlig.

7. Økonomistyring og budsjettprosess Vi vil også her understreke behovet for tidlig dialog mellom eierne og selskapet om nye krav, investeringer og endringer som påvirker kostnadsnivået, slik at selskapet kan planlegge forsvarlig og langsiktig.

8. Drift og forvaltning av brannstasjoner Støttes

9. Åpenhet og rapportering Støttes

10. Godtgjøring til styret, representantskapet og lederlønninger Støttes

11. Samfunnsansvar og etiske retningslinjer Vi støtter at samfunnsansvar, bærekraft og etiske retningslinjer inngår i eierstrategien. Samtidig er det viktig at dette tilpasses selskapets kjerneoppgaver og utformes på en måte som er praktisk relevant for virksomheten.

12. Evaluering og revisjon Vi mener at det bør være adgang til å revidere strategien tidligere dersom det skjer vesentlige endringer i rammebetingelser eller behov.

13. Avslutning Salten Brann IKS støtter intensjonen om en tydelig og felles eierstrategi. Etter vår vurdering vil en omforent strategi kunne bidra til bedre samhandling, tydeligere styring og større forutsigbarhet for både eierkommunene og selskapet

Til: Salten Brann IKS

Fra: Samfunnsbedriftene Advokater v/ Agnete Sommerset

Dato: 26. mars 2026

Hørings svar – eierstrategi for Salten brann IKS

Samfunnsbedriftene mener det er positivt at eierkommunene ønsker en tydeligere og mer samlet eierstyring av Salten Brann IKS. Høringsutkastet er et godt og viktig initiativ. Utkastet har mange gode grep, særlig når det gjelder rolleforståelse, bruk av representantskapet, eiermøter, valgkomité og styrekompetanse. Det er et dokument som er tydelig og klar på viktigheten av å respektere ansvars- og myndighetsnivåer, som stiller klare krav til eiernes utøvelse av eierskapet og som kan egne seg godt som styringsverktøy overfor også selskapet.

Samtidig mener vi at dokumentet med fordel kan bearbeides noe før endelig vedtak, slik at det blir tydeligere og bedre samordnet med selskapsavtalen og den felles strategien for samarbeid og eierstyring i Saltenkommunene. Det vil gjøre det mer forutsigbart for selskapet hva som forventes, og tydeligere for eierne hva fellesskapet binder seg til.

Nedenfor følger våre konkrete merknader. Vi har også innarbeidet noen forslag til omformuleringer i selve høringsutkastet med «spor endringer» (vedlagt).

1. Det bør tas inn et tydeligere punkt om hvorfor kommunene eier selskapet sammen

Den felles strategien legger stor vekt på at kommunene må være tydelige på hva de vil med samarbeidene og selskapene, og at samarbeidene skal gi merverdi for innbyggerne. Utkastet sier noe om kvalitet og kostnadseffektivitet, men kan muligens være tydeligere på hvorfor oppgaven er organisert interkommunalt. Det vil gi dokumentet en klarere strategisk retning og gjøre det lettere å vurdere om organiseringen faktisk gir den ønskede merverdien.

Forslag til nytt avsnitt under formål eller innledning:

«Eierkommunene har organisert brann- og redningstjenesten i et interkommunalt selskap for å sikre en mer helhetlig, lik og robust beredskap i regionen som Salten Brann IKS dekker. En slik organisering gjør også eierkommunene bedre i stand til å oppfylle lovpålagte krav innen både forebygging og beredskap, og å sikre nødvendig

kompetanse på området. Som interkommunalt selskap vil kommunene oppnå bedre utnyttelse av sine samlede ressurser.»

2. Det bør stilles krav om selskapsstrategi

For at eierstrategien skal bli et reelt styringsdokument for både eiere og selskapet, bør det fremgå at styret skal følge den opp gjennom en egen selskapsstrategi. Eierne bør fastsette mål og rammer, mens styret bør konkretisere hvordan selskapet skal nå målene. Dette er også i tråd med det som Felles strategi nevner som et punkt som bør med i eierstrategien til samarbeid i Salten – se vedlegg 6.

Forslag til nytt punkt, som muligens kan passe inn i punkt 1. Innledning:

«Som grunnlag for styringsdialogen mellom eierne og selskapet, forventes selskapet å etablere en selskapsstrategi, forankret i relevante nasjonale og lokale ambisjoner og føringer, eiernes eierstrategi samt selskapsavtalen. Selskapsstrategien skal angi:

- *Visjon for selskapet*
- *Rammer for selskapets virksomhet*
- *Status for selskapets virksomhet*
- *Strategiske utfordringer for selskapet*
- *Strategiske mål og ambisjoner for selskapets virksomhet*
- *Selskapets strategiske og operative virkemidler*

Selskapsstrategien skal rulleres minst én gang per valgperiode.»

3. Punkt 2 i utkastet bør avklare sammenheng mellom felles strategi og deltakerkommunene i IKS-et

Utkastet sier at eierstrategien bygger på «Felles strategi for samarbeid og eierstyring» vedtatt i Salten regionråd. Den felles strategien for samarbeid gjelder som et overordnet styringsdokument for samarbeidene i Salten, og er formulert for Bodø, Fauske, Meløy, Saltdal, Steigen, Gildeskål, Sørfold, Hamarøy og Beiarn. Salten Brann IKS har imidlertid også Værøy som deltaker.

Høringsutkastet bør derfor presisere hvordan dette er tenkt håndtert, slik at det ikke oppstår uklarhet om strategiens virkeområde og forankring.

Forslag til formulering innledningsvis i utkastets punkt 2:

«Eierstrategien bygger på selskapsavtalen og på «Felles strategi for samarbeid og eierstyring» i Saltenkommunene. For Salten Brann IKS legges strategien til grunn som felles styringsgrunnlag for alle deltakerkommunene.»

4. Formålet i eierstrategien bør samordnes tydeligere med selskapsavtalen

Høringsutkastet gjengir bare deler av formålet i selskapsavtalen, og ved utsendelsen av høringen ber man om innspill til denne. Samfunnsbedriftene skal ikke mene noe om hva

formålet med selskapet skal være eller hvordan det bør formuleres, men understreker at det må være samsvar mellom formuleringene av dette i eierstrategi, selskapsstrategi og selskapsavtale. Selskapsavtalen er i dag videre formulert, og eierstrategien bør ikke skape tvil om selskapets formål eller fremstå som om den snevrer inn dette uten at selskapsavtalen samtidig endres.

Når eierfellesskapet er enige om formålsbestemmelsen, bør strategidokumentet presisere at eierstrategien bygger på selskapsavtalen, og at eiernes forventning er at kjerneoppgavene prioriteres innenfor denne rammen.

Forslag til formulering som kan benyttes i utkastets punkt 3:

«Selskapets formål følger av selskapsavtalen. Eierne forventer at selskapet prioriterer sine lovpålagte kjerneoppgaver innen beredskap, forebygging og kontroll, og at eventuelle andre tjenester eller aktiviteter vurderes opp mot dette formålet og ikke svekker selskapets evne til å løse sine lovpålagte oppgaver.»

5. Eierstrategien bør i større grad inneholde målbare mål og tydelige rapporteringskrav

Dette er etter vår vurdering et viktig forbedringspunkt. Slik utkastet nå er formulert, inneholder det mange gode intensjoner, men flere av forventningene er for generelle til å fungere som tydelige styringssignaler. Eierstrategien bør i større grad si hva eierne konkret forventer at selskapet skal levere på, og hva det skal rapporteres om.

Det bør derfor tas inn tydeligere krav om årlig rapportering/eiermelding om måloppnåelse innen sentrale områder for selskap og eiere, som for eksempel beredskap, forebyggende arbeid, økonomi, investeringsbehov, HMS, sykefravær, internkontroll og samfunnsansvar. Mål bør fastsettes i samråd med selskapet, og rapporteringskravene bør være forholdsmessige (ikke altfor tyngende å gjennomføre).

Forslag til formulering som kan inntas innledningsvis i utkastets punkt 3 (om selskapets formål):

«I tillegg til årsberetning og årsregnskap skal selskapet årlig rapportere til eierne om måloppnåelse innen beredskap og forebygging, utvikling i kostnadsnivå og økonomiavvik, HMS og sykefravær, investeringsbehov og økonomiske konsekvenser, samt oppfølging av internkontroll, etikk og samfunnsansvar.»

Denne rapporteringen (eiermeldingen) bør svare ut eierstrategi og selskapsstrategi, vise graden av måloppnåelse og redegjøre for vesentlige endringer i tjenestetilbud og kostnadsnivå.»

6. Det anbefales å ta inn et punkt om håndtering av uenighet i eierfellesskapet

IKS-loven regulerer de formelle beslutningsreglene i representantskapet. Det kan likevel være nyttig å si noe om hvordan uenighet mellom eierne skal håndteres før den utvikler seg til fastlåste posisjoner. I et interkommunalt eierskap er det viktig å ha en forventning

om tidlig dialog, samordning og drøfting i eiermøter før saker eventuelt spisses i de formelle organene.

Dette handler ikke om å sette til side lovens beslutningsregler, men om å beskrive hvordan eierfellesskapet skal arbeide godt sammen i det daglige og i saker som kan være krevende politisk eller økonomisk.

Forslag til formulering som kan inntas innledningsvis i utkastets punkt 4:

«Ved uenighet om saker av vesentlig betydning for selskapet eller deltakerkommunene skal det søkes tidlig avklaring gjennom dialog i eiermøte før endelig behandling i representantskapet. Eierne skal tilstrebe løsninger som ivaretar helheten i selskapets oppdrag, langsiktighet i samarbeidet og forutsigbarhet for deltakerkommunene.»

Alternativ, litt kortere formulering:

«Uenighet mellom eierne bør som hovedregel søkes løst gjennom dialog og samordning i eiermøte før formell behandling i representantskapet. Dersom enighet ikke oppnås, behandles saken etter selskapsavtalens og IKS-lovens beslutningsregler.»

7. Eiermøter

Det bør tydelig angis hvem som har ansvar for å innkalle til de ordinære eiermøtene i punkt 4 i utkastet. Det er lurt å ha systematiske eiermøter hvor det på forhånd er lagt ansvar til enten leder av representantskapet eller til styret å ta initiativet og kalle inn (her legges det opp til 2 i året).

8. Kommunens administrasjon og selskapet – «samhandlingsmøter»

Det er en god intensjon å legge opp til samhandlingsmøter (eller «kontaktmøter») mellom kommunenes administrasjon og selskapet. Det er imidlertid litt uklart hva man legger i «samhandling» i utkastets punkt 6, og også uklart hva man forventer «samhandling» om. Formålet med å avholde disse møtene er svært vidt formulert, og man bør se om det er mulig å konkretisere dette noe mer, for eksempel i retning av «koordineringsmøter» eller lignende.

Det er viktig at ikke samhandlingsmøter i realiteten blir en arena for parallelle prosesser eller saksbehandling for ulike saker. Det er for eksempel uhensiktsmessig og ikke i tråd med styringslinjer om det blir slik at brannsjefen må levere underlag og betjene alle økonomisjefer i alle kommuner samtidig som budsjettsak skal forberedes og behandles i styret og eierorganet.

9. Budsjettysklusen bør samordnes bedre med «Felles strategi»

Samhandlingen og budsjettprosessen er regulert på en måte som ser ut til å bidra til god forankring og avklaringer underveis, før budsjett skal vedtas i representantskap og kommunene.

Selve tidsfrister og angivelse av disse, er imidlertid ikke helt sammenfallende med den regionale budsjettmodellen som Saltenkommunene legger opp til i sin Felles strategi. Høringsutkastet ser ut til å legge opp til en litt annen prosess.

Dette trenger ikke være feil, men dersom man bevisst avviker fra regional fellesmodell, bør det begrunnes, ettersom man innledningsvis i eierstrategien uttaler at Felles strategi skal være førende for IKS-et. Ellers kan det svekke forutsigbarhet for eierkommunenes egne budsjettprosesser.

Forslag til formulering:

«Budsjettprosessen skal så langt som mulig samordnes med budsjettårshjulet i Felles strategi for samarbeid og eierstyring i Saltenkommunene. Dersom særlige forhold tilsier avvik, skal dette begrunnes og avklares med eierne i god tid.»

10. Internkontrollpunktet i utkastet punkt 7 bør omarbeides

Formuleringen om internkontroll fremstår i dag som juridisk og språklig upresis. Det er bedre å formulere dette som et tydelig eierkrav enn som en usikker lovhenviing.

Forslag til ny formulering i punkt 7, siste strekpunkt:

«Selskapet skal ha et hensiktsmessig og dokumentert system for internkontroll, risikostyring og avviksoppfølging, tilpasset virksomhetens art, risiko og omfang. Styret skal påse at dette følges opp.»

11. Punkt 8 i utkastet om brannstasjoner må samordnes med selskapsavtalen

Høringsutkastet legger opp til likelydende leieavtaler som skal regulere partenes forpliktelser til drift og vedlikehold. Dette kan være fornuftig, men det bør presiseres at slike avtaler skal være i samsvar med selskapsavtalen, slik at det ikke oppstår tvil om ansvarsfordelingen.

Forslag til ny formulering:

«Leie- og driftsavtaler for brannstasjoner og øvrig bygningsmasse skal være i samsvar med selskapsavtalens bestemmelser om deltakernes plikt til å stille lokaler, inklusive forvaltning, drift og vedlikehold, til rådighet for selskapet.»

12. Åpenhetspunktet bør avgrenses tydeligere

Utkastet er godt på åpenhet og meroffentlighet. Punktet om åpenhet omtaler også rapportering i overskriften, men det mener jeg ivaretas om man inntar krav om eiermelding osv. tidligere i utkastet.

Det bør imidlertid tas inn et uttrykkelig forbehold om at lovbestemt taushetsplikt og lovlige unntak må gjelde, slik at formuleringen ikke stiller mer absolutte åpenhetskrav enn regelverket tillater.

Forslag til ny formulering i punkt 9:

«Selskapet skal praktisere meroffentlighet og legge til rette for åpenhet om sin virksomhet, så langt dette ikke er i strid med lovbestemt taushetsplikt eller lovlige unntak fra offentlighet.»

13. Kommunedirektørens rolle bør presiseres

Det er positivt at utkastet er tydelig på at eierstyring utøves gjennom representantskapet, og at eiermøtet ikke har beslutningsmyndighet. Samtidig bør det sies tydeligere at kommunedirektørens deltakelse i eiermøter og representantskapsmøter er rådgivende og forberedende, og ikke endrer den formelle rolle- og ansvarsdelingen mellom eierorgan, styre og administrasjon.

Forslag til tillegg i punkt 4 om kommunen som aktive og forutsigbare eiere:

«Kommunedirektørens deltakelse i eiermøter og representantskapsmøter er rådgivende og forberedende, og endrer ikke den formelle rolle- og ansvarsdelingen mellom eierorganet, styret og daglig leder.»

14. Punktet om samfunnsansvar bør konkretiseres

Utkastet sier at FNs bærekraftsmål skal inkorporeres i selskapets overordnede mål og strategier. Det er positivt, men for generelt til å egne seg som et styringsverktøy. For et brann- og redningsselskap bør dette konkretiseres til temaer som er særlig relevante for virksomheten.

Forslag til ny formulering i utkastets punkt 11:

«Selskapet skal integrere samfunnsansvar i sin virksomhet, særlig knyttet til beredskap og samfunnssikkerhet, etikk og antikorrupsjon, arbeidsmiljø og HMS, klima- og miljøhensyn, samt ansvarlige innkjøp.»

15. Uferdig tekst må rettes før vedtak

Enkelte steder fremstår utkastet som ikke helt ferdigstilt (mangler punktum, ser ut som setninger ikke er ferdig formulert, står i klammer at noen skal fylle ut mer, osv.) Det bør derfor ryddes opp i uferdig tekst og enkelte formuleringer før dokumentet vedtas.

Kort oppsummering

Høringsutkastet er et godt utgangspunkt for en god og anvendbar eierstrategi for eierne i Salten Brann IKS. Vi anbefaler at eierstrategien revideres før endelig vedtak, særlig på følgende punkter:

- tydeligere **målbare mål og rapporteringskrav**

- egne punkt om **motivasjon for eierskapet** og **håndtering av uenighet i eierfellesskapet**
- tydeligere samordning med **selskapsavtalen**
- klarere formulering om **budsjettprosesser**
- krav om **selskapsstrategi** og gjerne årlig **eiermelding**
- mer konkrete formuleringer om **internkontroll, åpenhet, samfunnsansvar og rollefordeling**

Med de foreslåtte justeringene vil eierstrategien bli et tydeligere, mer operativt og godt styringsdokument for både eierkommunene og selskapet.

Vennlig hilsen,
Samfunnsbedriftene

Agnete B. Sommerset
Juridisk direktør

Til representantskapet i Salten kommunerevisjon IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: Adm/Repr/lak

Dato: 29. april 2026

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SALTEN KOMMUNEREVISJON IKS

Vedlagt:

- Hovedutskrift fra representantskapsmøte 24/11/2025

Det innkalles til representantskapsmøte i Salten kommunerevisjon IKS **15.juni 2026 kl. 10.00-12.30 på Fauske Hotell**

Saksliste:

Sak 01/26: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 02/26: Valg av to til å underskrive protokollen

Sak 03/26: Valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse

Sak 04/26: Årsberetning og regnskap 2025

Sak 05/26: Fastsetting av godtgjørelse til representantskap og styre

Sak 06/26: Fastsetting av budsjetttramme for 2027

Sak 07/26: Daglig leders orientering

Sak 08/26: Eventuelt

Saksdokumenter følger vedlagt

Eventuelle forfall bes meddelt daglig leder snarest om du ikke kan møte.

Vararepresentanter møter kun etter nærmere innkalling.

Med vennlig hilsen

Sander Delp Horn
Leder representantskapet
(sign)

Johan Bakke
Styrets leder
(sign)

Kopi til:

- Varamedlemmer i representantskapet i Salten kommunerevisjon
- Styremedlemmer i Salten kommunerevisjon
- Fauske Revisjon
- Salten kontrollutvalgsservice

HOVEDUTSKRIFT

Mandag den 24. november 2025 kl. 0900 på digitalt forum Teams ble det avholdt møte i representantskapet for Salten kommunerevisjon IKS.

Til stede:

Sander Delp Horn, Bodø
Andre Kristoffersen, Beiarn
Christina Holmvaag, Steigen
Lena Cecilie Pedersen Osnes, Sørfold
Britt Kristoffersen, Hamarøy
Runar Jensen, Saltdal
Arild Mentzoni, Bodø. Vara

Forfall:

Hilde Furuseth Johansen, Gildeskål. Vara innkalt men møtte ikke
Arild Kjerpeseth, Meløy. Vara innkalt men møtte ikke
Kirsten Hasvoll, Bodø. Vara innkalt
Gisela Hansen Gulstad, Fauske. Forfall ikke meldt

Øvrige:

Liv Anne Kildal, daglig leder
Johan A. Bakke, styrets leder

Det var sendt ut skriftlig innkalling og saksliste til møtet den 25. november 2024.

Til behandling forelå:

Sak 9/2025: Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling med merknad og saksliste ble enstemmig godkjent.

Sak 10/2025: Valg av møteleder og to representanter til å underskrive protokollen

Vedtak:

Sander Delp horn ble valgt til møteleder og Arild Mentzoni Lena Cecilie Pedersen Osnes enstemmig ble valgt til å skrive under protokollen.

Sak 11/2025: Orientering fra daglig leder

Daglig leder orienterte om selskapets drift, herunder personellsituasjon, saker behandlet i styret i 2025 og dialog med Salten Kontrollutvalgsservice.

Vedtak:

Redegjørelsen fra daglig leder tas som orientering.

Sak 12/2025: Årsbudsjett 2026 og Økonomiplan 2026 - 2029

Styrets innstilling:

Styret anbefaler overfor representantskapet å vedta fremlagt forslag til økonomiplan for 2026-2029.

ÅRSBUDSJETT 2026 OG ØKONOMIPLAN SALTEN KOMMUNEREVISJON IKS 2026-2029

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Driftsinntekter						
Sølgsinntekt	-12 204 192	-12 839 334	-13 288 474	-13 873 167	-14 483 586	-15 120 864
Annen driftsinntekt	-468 157	-332 958	-347 608	-362 903	-378 871	-395 541
Sum driftsinntekter	-12 672 349	-13 172 292	-13 636 082	-14 236 070	-14 862 457	-15 516 405
Driftsutgifter						
Lønnskostnad	9 488 341	10 701 754	11 172 631	11 664 227	12 177 453	12 713 261
Annen driftskostnad	2 980 467	2 494 538	2 603 451	2 718 003	2 837 595	2 962 449
Sum driftsutgifter	12 468 808	13 196 292	13 776 082	14 382 230	15 015 048	15 675 710
DRIFSTRESULTAT	-203 541	24 000	140 000	146 160	152 591	159 305
Finansinnt/-kostnader						
Annen renteinntekt	-157 838	-24 000	-140 000	-146 160	-152 591	-159 305
Sum finansinnt/-kostnader	-157 838	-24 000	-140 000	-146 160	-152 591	-159 305
ORDINÆRT RESULTAT	-361 379	0	1	1	1	1

Omforent innstilling:

Representantskapet vedtar fremlagt forslag til årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026 – 2029.

Vedtak:

Omforent innstilling enstemmig vedtatt.

Sak 13/2025: Eventuelt

Det forelå ingen saker under eventuelt.

Bodø, den 24. november 2025.

Liv Anne Kildal
Daglig leder/referent

Arild Mentzoni

Lena Cecilie P. Osnes

Utskrift sendes:

Deltakende kommuner v/ordfører

Medlemmer og varamedlemmer i styret for Salten kommunerevisjon IKS

Representanter og vararepresentanter i representantskapet for Salten kommunerevisjon IKS

Fauske Revisjon AS

Salten kontrollutvalgsservice v/Lars Hansen

Til representantskapets medlemmer

Deres ref.: *

Vår ref.: adm/repr/lak

Dato: 29. april 2026

SAK 3/2026: VALG AV REVISOR OG FASTSETTING AV REVISORS GODTGJØRELSE

Representantskapet skal på årsmøtet velge revisor og fastsette godtgjørelsen for foregående år etter forslag fra styret.

I samsvar med enstemmig styrevedtak i møte 23. mars 2026 legger styret saken frem for representantskapet med følgende forslag til

vedtak:

1. Revisors honorar for 2025 fastsettes til kr. 35 500,- eksklusiv merverdiavgift.
2. Fauske Revisjon AS gjenvelges til selskapets revisor.

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Til representantskapet i Salten kommunerevisjon IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: adm/repr/lak

Dato: 29. april 2026

SAK 4/2026: ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP 2025

Vedlagt følger styrets årsberetning og årsregnskap for 2025, samt revisjonsberetning for 2025.

Representantskapet har i 2025 avholdt 2 møter og behandlet 13 saker.

Styret har avholdt 2 møter og behandlet 15 saker.

Personalforhold:

2025 har gitt oss ny oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor da oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst har sagt opp etter 8,5 år hos oss. Etter Bjørn Vegard har vi vært heldige å få ansatt Christel Elvestad som har en ph.d fra Nord Universitet og lang erfaring med prosjektarbeid.

En annen forvaltningsrevisor sa opp i juli og i mars 2026 fikk vi på plass en jurist med bakgrunn fra Skatteetaten.

Forvaltningsrevisorene består i dag av en statsviter, en jurist og to lektorer med variert yrkeserfaring.

Grunnet vakanse høsten 2025 har vi dermed et positivt driftsresultat, innstillingen fra styret er at dette brukes til å kjøpe forvaltningsrevisjon for å kompensere for tapt leveranse til kommunene.

For regnskapsrevisorene har vi i stor grad svært erfarne revisorer hvor vi i 2025 har vært fullt bemannet med 5 regnskapsrevisorer. Her vil 2 av disse ha passert 60 år i 2026 og dermed ha krav på ekstra ferieuke, en er eldre enn 62 år og har da krav på seniordager.

Selv om dette betyr færre ressurser i 2026 mener daglig leder at man likevel skal klare å løse oppdraget; Bodø 2024 IKS er falt bort som kunde i tillegg forsøker vi å ta i bruk KI for å effektivisere vårt arbeid.

Vår sammensetning av ansatte er da 5 regnskapsrevisorer og 4 forvaltningsrevisorer.

Forvaltningsrevisorene bistår med oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon, dette er gjennomføring av etterlevelseskontroll.

Pr i dag er fordelingen av ansatte 2 regnskapsrevisorer ved Fauskekontoret og 3 ved Bodøkontoret i tillegg til 4 forvaltningsrevisorer. Ingen sykemeldinger pr dags dato

Drift/Økonomi:

Regnskapsavdelingen i Bodø er selskapets regnskapsfører. IKS'et betaler på lik linje med andre kommunale kunder for disse tjenestene.

Det har ikke vært noen endringer i selskapets drift fra 2024.

Som det fremgår av regnskapet for 2025 har vi et overskudd på kr 561 871 mot fjorårets overskudd på kr 361 378.

For øvrig viser jeg til styrets årsberetning.

Styret behandlet saken i møte 23 mars 2026.

Styrets innstilling:

1. Årsberetning for 2025 tas til orientering.
2. Årsregnskapet for 2025 fastsettes slik det foreligger med et overskudd på kr. 561 871.
3. Styret anbefaler overfor representantskapet at overskuddet overføres til annen egenkapital. Styret anbefaler videre at man bruker overskuddet fra 2025 til å finansiere kjøp av forvaltningstjenester i 2026, dette for å dekke etterspørselen fra eierkommunene på forvaltningsrevisjon.

Liv Anne Kildal

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Til representantskapet i Salten Kommunerevisjon IKS

Revisjonsrapport nr 7

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Salten Kommunerevisjon IKS som viser et overskudd på kr 561.871,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i lov om interkommunale selskaper, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper (budsjett- og regnskapsforskriften for IKS) og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetning for 2025, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og

årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

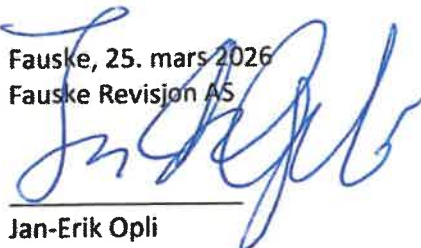
Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Fauske, 25. mars 2026
Fauske Revisjon AS

Jan-Erik Opli
Statsautorisert revisor

ÅRSBERETNING FOR 2025

1. Virksomhetens art og lokalisering

Selskapet driver revisjon av kommunal virksomhet og omfatter regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Hovedkontoret er lokalisert til Fauske med avdelingskontor i Bodø.

2. Fortsatt drift

Styret og daglig leder bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift av selskapet er til stede.

3. Arbeidsmiljø

Selskapet har 9 ansatte. Arbeidsmiljøet vurderes å være godt. Det er ikke iverksatt vesentlige tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet. Det har ikke vært skader eller ulykker. Sykefraværet har vært på 2 %.

4. Like stilling

Antall kvinner og menn som er ansatt er henholdsvis 5 og 4. Antall kvinner og menn som er i styret er henholdsvis 2 og 3. Etter vår oppfatning er likestillings- og diskriminerings spørsmål tilfredsstillende ivaretatt.

5. Ytre miljø

Selskapet forurensrer ikke det ytre miljø.

6. Høy etisk standard

For å sikre en høy etisk standard i selskapet gjennomgås og diskuteres de etiske retningslinjer årlig i personalmøte. Oppdragsansvarlige revisorer bekrefter egen uavhengighet overfor kontrollutvalgene.

7. Årets resultat

Årsregnskapet viser et positivt ordinært resultat på kr. 561 871 som foreslås overført til annen egenkapital. Videre foreslås det at denne avsetningen brukes til å finansiere kjøp av forvaltningsrevisjon i 2026 for å dekke etterspørselen etter dette.

Avvik mot et budsjett i balanse skyldes lavere lønnskostnad høsten 2025 grunnet vakant stilling, denne stillingen er nå besatt. Det er også økte inntekter vedrørende noe økt salg av revisjonstjenester til andre klienter i forhold til budsjett, ikke truffet helt på budsjettprognosen her.

Fauske, 23 mars 2026
Salten kommunerevisjon IKS

Johan A. Bakke
Leder

Finn Arve Moen
Nestleder

Kine Berg
Styremedlem

Gry Janne Rugås
Styremedlem

Rune Borøy
Styremedlem (ans)

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Salten Kommunerevisjon IKS

Driftsregnskap 2025

	Note	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr. Budsjett 2025	Regnskap 2024
Driftsinntekter					
1 Salgsinntekt	1	-12 939 774	-12 839 334	-12 839 334	-12 204 192
2 Annen driftsinntekt	1	-350 730	-332 958	-332 958	-468 157
3 Sum driftsinntekter		-13 290 504	-13 172 292	-13 172 292	-12 672 349
Driftsutgifter					
4 Lønnskostnad	1, 4	10 348 671	10 686 754	10 686 754	9 488 341
5 Avskrivninger varige driftsmidler	2	0	0	0	0
6 Annen driftskostnad		2 531 765	2 509 538	2 509 538	2 980 467
7 Sum driftsutgifter		12 880 435	13 196 292	13 196 292	12 468 809
8 DRIFTSRESULTAT		-410 068	24 000	24 000	-203 540
Finansinntekter/-kostnader					
9 Annen renteinntekt		-151 803	-24 000	-24 000	-157 838
10 Annen rentekostnad		0	0	0	0
11 Sum finansinntekter/-kostnader		-151 803	-24 000	-24 000	-157 838
12 ORDINÆRT RESULTAT		-561 871	0	0	-361 378
Overføringer					
13 Annen egenkapital	3	561 871	0	0	361 378
14 Sum overføringer		561 871	0	0	361 378

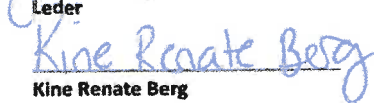
Salten Kommunerevisjon IKS

Balanseregnskap 2025

	Note	Balanse 2025	Balanse 2024
EIENDELER			
A Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
1	Inventar, kontorutstyr	4	4
2	Sum varige driftsmidler	4	4
Finansielle anleggsmidler			
3	Egenkapitalinnskudd KLP	1 391 249	1 307 806
4	Sum finansielle anleggsmidler	1 391 249	1 307 806
5	Sum anleggsmidler	1 391 253	1 307 810
B Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer			
6	Kundefordringer	63 313	0
7	Andre kortsiktige fordringer	502 966	554 774
8	Bankinnskudd drift	4 318 334	3 905 674
9	Bankinnskudd særvilkår	72 135	70 087
10	Bankinnskudd skattetrekk	408 458	420 732
11	Sum omløpsmidler	5 365 205	4 951 266
12	SUM EIENDELER	6 756 458	6 259 076
C EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskudd egenkapital			
13	Selskapskapital	1 000 000	1 000 000
14	Sum innskudd egenkapital	1 000 000	1 000 000
Opptjent egenkapital			
15	Annen egenkapital	4 129 098	3 567 227
16	Sum opptjent egenkapital	4 129 098	3 567 227
17	Sum egenkapital	5 129 098	4 567 227
E Kortsiktig gjeld			
18	Leverandørgjeld	160 968	243 042
19	Offentlige avgifter	578 360	582 313
20	Annen kortsiktig gjeld	888 032	866 494
21	Sum kortsiktig gjeld	1 627 360	1 691 849
22	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 756 458	6 259 076

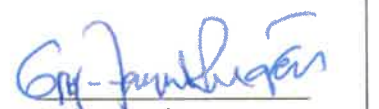
31. desember 2025
Bodø den 23. 03. 2026

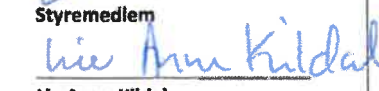

Johan A. Bakke
Leder

Kine Renate Berg
Styremedlem

Finn Arve Moen
Nestleder

Rune Borøy
Styremedlem

Gry Janne Rugås
Styremedlem

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Salten Kommunerevisjon IKS

NOTER 2025, side 1 av 4

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Særregler for små foretak er bruk for poster der det foreligger slik valgdagang.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag for avskrivninger. Avskrivningene er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Finansielle anleggsmidler

Finansielle anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Finansielle anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som antas ikke å være forbigående. Anleggsmidler kan ikke oppskrives.

Driftsinntekter

Tjenester inntektsføres etter hvert som tjenestene utføres.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av den enkelte fordringen.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

Selskapet har sikret sine pensjonsforpliktelser gjennom forsikringsavtale. Ordningen tilfredstiller kravene etter lov om obligatorisk pensjonsordning. Selskapet balansefører ikke denne pensjonsordning.

Note 2 - Anleggsmidler

(Linje 5 i driftsregnskapet, linje 1 i Balansen)

Anleggsmiddel	Avskrivningsplan	Eiendeler
Gruppe 2	10 år	inventar og utstyr
Inventar og kontorutstyr		
Anskaffelseskost 01.01.2025		535 564
Tilgang i året		0
Avgang i året		0
Anskaffelseskost pr 31.12.2025		535 564
Akkumulert avskrivning pr 31.12.2025		-535 560
Balanseført verdi pr 31.12.2025		4
Årets avskrivninger		0

Salten Kommunerevisjon IKS

NOTER 2025, side 2 av 4

NOTE 3 - Egenkapital

(Linje 13 i driftsregnskapet og linje 13-16 i balansen)

	Selskapskapital	Annen Egenkapital
IB 01.01.2025	1 000 000	3 567 227
Årets resultat		561 871
UB 31.12.2025	1 000 000	4 129 098

Andelseiere	Egenkapitalinnskudd	Eierandel i prosent
Beiarn Kommune	50 000	5 %
Bodø Kommune	450 000	45 %
Fauske Kommune	150 000	15 %
Gildeskål Kommune	50 000	5 %
Hamarøy Kommune	50 000	5 %
Meløy Kommune	100 000	10 %
Saltdal Kommune	50 000	5 %
Steigen Kommune	50 000	5 %
Sørfold Kommune	50 000	5 %
Til sammen	1 000 000	100 %

NOTE 4 - Opplysninger om lønnskostnader, antall ansatte og ytelser til ansatte og ledelse m.v.

Lønnskostnader	2025	2024
Lønninger inkl feriepenger	7 463 529	7 453 116
Arbeidsgiveravgift	672 672	619 607
Pensjonskostnader	2 098 239	1 772 790
Andre lønnsrelaterte ytelser	159 603	177 085
Refusjoner	-45 372	-534 257
Antall ansatte/årsverk	9	9
Ytelser til ledende personer, styret og revisor		
Daglig leder	1 081 994	1 060 294
Daglig leders andel av pensjonskostnader	388 492	276 611
Styrets medlemmer honorar og møtegodtgjørelse	82 000	80 030
Representantskapets medlemmer	9 300	9 300
Revisjonshonorar	35 500	34 500

Det foreligger ikke avtaler om annen godtgjørelse til daglig leder og styret.

Det er ikke gitt lån og sikkerhetsstillelser til fordel for ansatte, styremedlemmer og medlemmer av representantskapet.

Salten Kommunerevisjon IKS

NOTER 2025, side 3 av 4

NOTE 5 - Pensjoner

Salten Kommunerevisjon IKS er tilsluttet Kommunal Landspensjonskasse felles pensjonsordning for kommuner og bedrifter. Arbeidsgivers andel av årets pensjonspremie er utgiftsført med kr 2.098.170.

Opplysninger om pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og medlemsstatus gis nedenfor:

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse - estimat	2025	2024
Brutto pensjonsforpliktelse pr 01.01	37 652 664	35 216 602
Estimatavvik forpliktelse iB	5 369 953	1 677 111
Årets opptjening	1 177 347	1 021 391
Rentekostnad	1 733 391	1 481 721
Utbetalinger	-1 730 400	-1 744 161
Brutto pensjonsforpliktelse pr 31.12	44 202 955	37 652 664
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler - estimat		
Brutto pensjonsmidler 01.01	39 489 839	36 678 536
Estimatavvik midler iB	3 349 540	980 813
innbetalt premie/tilskudd (inkl.adm)	2 236 537	1 912 616
Administrasjonskostnader	-35 324	-35 624
Utbetalinger	-1 730 400	-1 744 161
Forventet avkastning	1 938 365	1 697 659
Brutto pensjonsmidler 31.12	45 248 557	39 489 839
Netto pensjonsforpliktelse pr 31.12	-1 045 602	-1 837 175
Medlemsstatus	01.01.2025	01.01.2024
Antall aktive	9	9
Antall oppsatte	31	30
Antall pensjoner	12	13
Gjennomsnitts pensjonsgrunnlag, aktive (kr)	819 055	781 905
Gjennomsnitts alder, aktive (år)	46,62	46,09
Gjennomsnitts tjenestetid, aktive (år)	5,32	4,54
Forutsetninger	2025	2024
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
G-regulering	2,97 %	2,97 %
Pensjonsregulering	2,20 %	2,20 %
Forventet avkastning	4,50 %	4,50 %

Premiefond i pensjonskassen

Andel av premiefond i KLP er pr 31.12.2024 på kr 3.847.957. Salten Kommunerevisjon IKS har i 2025 belastet premiefondet med kr 500.000. Premiefondet inngår som en del av KLP sitt regnskap og fremkommer ikke av IKS-ets regnskap. Premiefondet som består av innbetalte midler, samt tilførte renter og andeler av tidligere års overskudd kan benyttes til delvis dekning av fremtidige års premieinnbetalinger. Årsoppgave fra KLP mottas i mai påfølgende år, tall pr 31.12.2025 foreligger derfor ikke.

NOTE 6 - Bundne bankinnskudd

(Linje 10 i balansen)

Bankinnskudd skattetrekk på kr 408.458 representerer bundne midler.

Salten Kommunerevisjon IKS

NOTER 2025, side 4 av 4

NOTE 7- Egenkapitalinnskudd KLP

Verdien av hver kundes andel av egenkapitaltilskudd og premiereserve fremkommer i kontoutskrift som mottas fra KLP i slutten av mai hvert år. For enkelte kunder kan innbetalt egenkapitaltilskudd være noe høyere enn deres andel av egenkapitaltilskuddet i KLP. Saldo i regnskapet per 31.12.2025 kr 1.391.249, saldo på kontoutskrift fra KLP for 2024 kr 1.369.524. Dette gjelder i hovedsak kunder som av spesielle årsaker har en vesentlig reduksjon i premiereserven. Vi mener at verdifallet ikke vil ha vesentlig effekt på regnskapet og har derfor ikke nedskrevet verdien. Når kontoutskrift for 2025 mottas vil ny vurdering foretas og eventuell nedskrivning gjøres.

Til representantskapets medlemmer

Deres ref.: *

Vår ref.: adm/repr/lak

Dato: 29. april 2026

SAK 5/2026: FASTSETTING AV GODTGJØRELSE TIL STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Representantskapet skal på årsmøtet behandle fastsetting av godtgjørelser til styre og representantskap. Godtgjørelsene skal dekke det ansvar for selskapet som påhviler det enkelte medlem, arbeidet foran og i de berammede møter, samt den plikt medlemmet har til å holde seg løpende orientert om selskapets arbeidsområde. Nåværende satser ble endret i 2024 av representantskapet og fastsatt slik:

Styret	Sats
Styrets leder årlig godtgjørelse	23 300,-
Styrets nestleder årlig godtgjørelse	12 500,-
Styrets øvrige medlemmer årlig godtgjørelse	9 200,-
Møtegodtgjørelse per møte alle medlemmer	1 550,-
Styrets leder årlig telefongodtgjørelse	800,-

Representantskapet

Representantskapets leder årlig godtgjørelse	9 300,-
--	---------

Alle godtgjørelser til representantskapets medlemmer –
Reisegodtgjørelse, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste –
dekkes av eierkommunene. Selskapet selv dekker kun årlig
godtgjørelse til representantskapets leder.

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende	Inntil kr. 3 500,- I sin helhet
Legitimerte tap av inntekt ved refusjon til arbeidsgiver	
Ulegitimerte utgifter til nødvendig barnepass, landbruksvikar, pass av foreldre	2 100,-
Ulegitimerte tap av inntekt	1 200,-

I statsbudsjettet for 2026 anslås den samlede pris- og lønnsvekst (kommunal deflator) på 2,2%. Samtidig viser konsumprisindeksen for siste 12 mnd pr februar 3,6 % prisøkning. Ved påbegynte lønnsforhandlinger medio mars ligger det en forventning fra NHO på en årslønnsvekst på 4 %.

I samsvar med Instruks for valgkomiteen i Salten kommunerevisjon IKS punkt 1 er det komiteens ansvar å innstille på honorarer til styret og representantskapet. Komiteen anbefaler overfor representantskapet at godtgjørelsen økes tilsvarende rammeøkning på 4%, og avrundet oppover for de faste godtgjørelser til nærmeste 100 kr og for de løpende til nærmeste 10 kr. Komiteen legger frem for representantskapet med følgende forslag til

vedtak:

Representantskapet vedtar at godtgjørelse til styret og representantskapet fastsettes slik med virkning fra dato:

Styret	Sats
Styrets leder årlig godtgjørelse	24 200,-
Styrets nestleder årlig godtgjørelse	13 000,-
Styrets øvrige medlemmer årlig godtgjørelse	9 600,-
Møtegodtgjørelse per møte alle medlemmer	1 610,-
Styrets leder årlig telefongodtgjørelse	830,-
Representantskapet	
Representantskapets leder årlig godtgjørelse	9 700,-

Alle godtgjørelser til representantskapets medlemmer –
Reisegodtgjørelse, møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste –
dekkes av eierkommunene. Selskapet selv dekker kun årlig
godtgjørelse til representantskapets leder.

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende	Inntil kr. 3 640,-
Legitimerte tap av inntekt ved refusjon til arbeidsgiver	I sin helhet
Ulegitimerte utgifter til nødvendig barnepass, landbruksvikar, pass av foreldre	2 180,-
Ulegitimerte tap av inntekt	1 250,-

Sander Delp Horn
Leder

Britt Kristoffersen Løksa
Medlem

Til representantskapets medlemmer

Deres ref.: *

Vår ref.: adm/repr/lak

Dato: 29. april 2025

SAK 6/2026: FASTSETTING AV BUDSJETTRAMME FOR 2027

Utgangspunktet for budsjettrammen 2027 er de forutsetninger som er lagt til grunn i prospektet "Omdanning av Salten kommunerevisjon til IKS".

Budsjettrammen for 2026 ble fastsatt til kr. 13 730 000. Utover lønns- og prisstigning, herunder økte pensjonsutgifter, forventes ikke økte utgifter. I statsbudsjettet for 2026 anslås den samlede pris- og lønnsvekst (kommunal deflator) på 2,2. Samtidig viser konsumprisindeksen for siste 12 mnd pr februar 3,6 % prisøkning.

Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) la frem en oppdatert rapport 11.mars som viser en forventning om 3 % prisvekst. Ved påbegynte lønnsforhandlinger medio mars ligger det da en forventning fra LO om økt kjøpekraft og en årslønnsvekst på rundt 4 %, stor usikkerhet knyttet til dette og uenighet mellom partene.

Prognoser fra KLP viser som tidligere høye pensjonsutgifter fremover. Disse prognosene har erfaringsvis vist seg meget usikre og svingt kraftig, for 2025 var oppdatert prognose i mai 2025 på 2 556 tnok mot prognose pr september 2024 på 2 265 tnok (inkl arbeidstakers andel og uten premiefonduttak). Faktisk kostnad for 2025 ble på 2 736 tnok hvor 500 tnok av dette ble dekket ved bruk av premiefond.

For 2026 ligger prognosen fra 01.september 2025 på en pensjonskostnad for inneværende år på 1 832 tnok men denne er svært usikker. Her må man hensynta statsbudsjettets lave forventning om lønns- og prisvekst i 2026 som vi nå erfarer sannsynligvis var for lav. Dette beløpet er inkludert arbeidstakers andel slik at kostnaden for selskapet er noe lavere. Oppdatert prognose pr 2.kvartal 2026 er på kr 2 168 tnok, dette beløpet vil kunne øke når lønnsoppgjøret er i havn.

Selskapet har fått tilført ca 1,5 mill kr i 2026 og saldo premiefond hos KLP pr 30.04.2026 er nå på kr 4 930 134. I selskapets budsjett for 2027 er pensjonskostnaden satt til 2 204 tnok. Som for tidligere vil man i 2026 og 2027 legge til grunn en budsjettforutsetning at pensjonskostnad utover lønns -og prisstigning dekkes av premiefond. Dette gjøres for å ha en så forutsigbar revisjonskostnad som mulig for eierkommunene og unngå svingninger i denne.

Det forventes også fremover svingninger i reguleringspremier grunnet avvik mellom hvilken lønnsvekst som legges inn i prognosene og hva som faktisk blir det faktiske lønnsoppgjøret.

Prognosen for pensjonskostnader 2027 vil være klar høsten 2026, vi vil da ved utarbeidelse av detaljbudsjett for 2027 kunne beregne hvor mye av premiefondet som evt må benyttes for å saldere en pensjonskostnad som jeg har satt til 2 204 tnok for 2027 med en økning i ramme på 4%.

Det legges da til grunn en økning av rammen på 4 % som er beste estimat på lønns- og prisstigning pr dags dato.

Budsjettrammen skal fastsettes av representantskapet.

I samsvar med vedtak i styremøte 23. mars 2026 legger styret saken frem for representantskapet med følgende forslag til

vedtak:

Styret anbefaler overfor representantskapet å fastsette budsjettrammen for 2027 for Salten kommunerevisjon IKS med en økning på 4 % til kr. 14 327 000,-.

Anbefalingen gjøres med bakgrunn i et lønnsoppgjør innenfor 4 %. Om det skulle vise seg at lønnsoppgjøret avviker vesentlig fra dette vil anbefalingen måtte justeres i hht faktisk lønnsoppgjør for medlemmer av Samfunnsbedriftene (tidligere KS Bedrift).

Liv Anne Kildal
Daglig leder

Eierkommunene i Iris Salten IKS, medlemmene i representantskapet

Innkalling til representantskapsmøte i Iris Salten IKS.

Det innkalles med dette til representantskapsmøte i Iris Salten IKS mandag 1. juni 2026, kl 11.45-1345. Møtet avholdes i **bystyresalen i Bodø kommune.**

Møtene gjennomføres i følgende rekkefølge:

Årsmøte Salten IUA	kl. 10.00 - 10.30
Representantskapsmøte HMTS IKS	kl. 10.30 – 11.15
Lunsj	kl. 11.15 – 11.45
Representantskapsmøte IRIS Salten IKS	kl. 11.45 – 13.45
Pause	Kl. 13.45 – 14.00
Representantskapsmøte Salten Brann IKS	kl. 14.00 – 17.00

Saksliste:

Sak 26-01	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 26-02	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 26-03	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll
Sak 26-04	Godkjenning av årsregnskap for 2025: <ul style="list-style-type: none"> - Godkjenning av resultatregnskap og balanse med noter og kontantstrømsanalyse - Styrets årsberetning - Redegjørelse ift. Åpenhetsloven - Revisors beretning
Sak 26-05	Fastsettelse av revisors godtgjørelse.
Sak 26-06	Valg av styremedlemmer med varamedlemmer
Sak 26-07	Valg av styrets leder
Sak 26-08	Valg av representanter til Interkommunal klageorgan
Sak 26-09	Fastsettelse av godtgjørelser
Sak 26-10	EU-dom av 15.01.26 vedr. unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesregelverket
Sak 26-11	Ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten med tilhørende retningslinjer
Sak 26-12	Fritidsrenovasjon i Salten

Saksdokumenter finnes også på vår hjemmeside:

<https://iris-salten.no/om-iris/dette-er-irissalten/#Representantskapsmøter>

Valgkomiteens innstilling ettersendes.

Vennligst gi beskjed snarest på mail til bjorn.ove.moum@iris-salten.no dersom du ikke kan møte.

På vegne av Iris Salten IKS

Knut Andersen

Odd Emil Ingebrigtsen

Representantskapets leder

Styrets leder

Kopi med vedlegg til: Kommunedirektører, revisor, styret

KOMMUNE	NAVN
Beiarn	Andre Kristoffersen
	Julia S. Berg
1. vara	Monika Sande
2. vara	Marit Moldjord
3. vara	
4. vara	
Bodø	Odd Emil Ingebrigtsen
	Ann Kristin Moldjord
1. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Ida Gudding Johnsen
2. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Mohamed Ahmed Yusuf
3. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Roy Antonsen
4. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Bjørn Tore Zahl
1. vara for Ann Kristin Moldjord	Synnøve Pettersen
2. vara for Ann Kristin Moldjord	Håkon Møller
3. vara for Ann Kristin Moldjord	Bente Haukås
4. vara for Ann Kristin Moldjord	Fredric Persson
Fauske	Marlen Rendall Berg
	Kenneth Svendsen
1. vara for Marlen Rendall Berg	Nils-Christian Steinbakk
2. vara for Marlen Rendall Berg	Maria Torkilseng
3. vara for Marlen Rendall Berg	Karl Gunnar Strøm
1. vara for Kenneth Svendsen	Turid Johansen Willumstad
2. vara for Kenneth Svendsen	Marit Stemland
Gildeskål	Bjørn Magne Pedersen
	Helge Akerhaugen
1. vara for Bjørn Magne Pedersen	Gunnar Vollan
2. vara for Bjørn Magne Pedersen	Kine Oldervik
1. vara for Helge Akerhaugen	Janette Festvåg
2. vara for Helge Akerhaugen	Bjørn-Ronny Madsen
Saltdal	Runar Løvdal Jensen

	Jan Arne Ellingsen
1. vara for Runar Løvdal Jensen	Jan Petter Madsen
2. vara for Runar Løvdal Jensen	Sara Isaksen Lundbakk
1. vara for Jan Arne Ellingsen	Ole Bøhlerengen
2. vara for Jan Arne Ellingsen	Lone Elvenes
Steigen	Aase Refsnes
	Maren Sivertsen
1. vara for Åse Refsnes	Ove Strand
2. vara for Åse Refsnes	Evy Røymo
1. vara for Maren Sivertsen	Adrian Fredriksen
2. vara for Maren Sivertsen	Arne Reidar Pedersen
Sørfold	Kolbjørn Mathisen
	Gisle Hansen
1. vara for Kolbjørn Mathisen	Katrine Elvebakk
2. vara for Kolbjørn Mathisen	Bente Grovassbakk
1. vara for Gisle Hansen	Sten Robert Hansen
2. vara for Gisle Hansen	Leif Arild Nygård
Hamarøy	Britt Kristoffersen Løksa
	Jan-Folke Sandnes
1. vara for Britt Kristoffersen Løksa	Ann Irene Sæter
2. vara for Britt Kristoffersen Løksa	Sverre Christian Eriksen
1. vara for Jan-Folke Sandnes	Linda Jessen
2. vara for Jan-Folke Sandnes	Lars Filip Paulsen
Meløy	Sigurd Stormo
	Maria Eibensteiner Olsen
1. vara for Sigurd Stormo	Grethe Anita Andersen
2. vara for Sigurd Stormo	Ken-Henry Solhaug
1. vara for Maria Eibensteiner Olsen	Pål Einar Olsen
2. vara for Maria Eibensteiner Olsen	Kristian Haukalid

Sak nr. 26-02 Godkjenning av innkalling og saksliste.

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste til representantskapets møte godkjennes.

Sak nr. 26-03 Valg av to deltagere til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen fra møte:

1.....

2.....

Sak nr. 26-04 Godkjenning av årsregnskap for 2025

Representantskapet skal behandle selskapets årsoppgjør for 2025 som består av

- Resultatregnskap og balanse med tilhørende noter og kontantstrømanalyse.
- Årsoppgjørdisposisjon (disponering av overskudd).
- Styrets årsberetning
- Redegjørelse ift. Åpenhetsloven
- Revisors beretning.

Styret har behandlet årsoppgjør, og styrets årsberetning og redegjørelse ift. Åpenhetsloven i sitt møte 25. mars 2026.

Anbefaling.

Fremlagte årsmelding med årsberetning, regnskap og balanse for 2025 gir en rett fremstilling av selskapets stilling.

Forslag til vedtak:

- Styrets årsberetning for 2025 tas til orientering.
- Redegjørelse ift. Åpenhetsloven tas til orientering.
- Revisor beretning for 2025 tas til orientering.
- Resultatregnskap for 2025 med balanse og noter per 31.12.2025 godkjennes.

Selskapets resultat i 2025 viser et årsresultat etter skatt på kr. 27 643 941 (overskudd) etter mottatt utbytte og overskudd av selvkostområdet.

Styret foreslår at morselskapets resultat	kr	27 643 941	disponeres slik:
Til egenkapital for fremtidige investeringer	kr	19 149 820	
Til IRIS-fondet	kr	8 494 121	

Sak nr. 26-05 Fastsettelse av revisors godtgjørelse

I henhold til lov og selskapsavtale skal representantskapet fastsette revisors godtgjørelse for forrige år. Bokført lovpålagt revisjon i 2025 for Iris Salten IKS er kr 115 000 (ekskl. mva.). Konsernets revisor er PWC.

Forslag til vedtak:

Representantskapet fastsetter revisors honorar for 2025 til kr **115 000 (ekskl. mva.)**.

Sak nr. 26-06 Valg av styremedlemmer med varamedlemmer

Representantskapet skal velge styrets medlemmer. Medlemmene skal ifølge lov om interkommunale selskaper velges for 2 år om gangen.

Styret har inneværende år hatt følgende sammensetning:

Navn	Valgt inn	Kommune	Funksjon	
Knut Andersen	2024	Bodø	Styreleder	På valg
Trond Heimtun	2022	Fauske	Nestleder	
Anita Skog	2024	Bodø	Styremedlem	På valg
Trine Nordvik Løkås	2023	Fauske	Styremedlem	
Lars Arve Jakobsen	2017	Bodø	Styremedlem	
Marit Holmvaag Mehus	2020	Steigen	Styremedlem	På valg
Karen Marie Braseth (ansattrepresentant)	2021		Styremedlem	
Odd-Børge Pedersen	2025	Beiarn	1.vara	
Tora Wårheim Johansen	2022	Saltdal	2. vara	På valg
Jim Helge Andersen	2023	Saltdal	3. vara	

Valgkomiteen vil ettersende sin innstilling.

Valgkomitéen tilrår representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Til styre i Iris Salten IKS velges:

Sak nr. 26-07 Valg av styrets leder

Representantskapet skal velge styrets leder.

Valgkomiteen vil ettersende sin innstilling.

Valgkomitéen tilrår representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Styrets leder i Iris Salten IKS velges:

Sak nr. 26-08   Valg av representanter til interkommunalt klageorgan

I henhold til Renovasjonsforskriften §15, kan klager på vedtak fattet av Iris Salten IKS som delegert myndighet i henhold til forskriften, påklages til interkommunalt klageorgan. Siste klagesak til klageorganet var i januar 2023.

Interkommunalt klageorgan ble valgt for 1 år i representantskapsmøte 23. mai 2025. Klageorganet består av:

Gisle Hansen	leder
Kristin Schjenken Navjord	medlem
Walter Pedersen	medlem

Valgkomitéen tilrår representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Til interkommunalt klageorgan velges:

Sak nr. 26-09   Fastsettelse av godtgjørelser

Hensikt.

Representantskapet skal i generalforsamlingen fastsette årlige godtgjørelser.

Representantskapet skal behandle fastsetting av godtgjørelser til styre og representantskapets leder og nestleder. Godtgjørelsene skal dekke det ansvar for selskapet som påhviler det enkelte medlem, arbeidet foran og i de berammede møter, samt den plikt medlemmet har til å holde seg løpende orientert om selskapets arbeidsområde.

Representantskapet vedtok 30 april 2010 at denne saken skulle forberedes av valgkomitéen.

I representantskapets møte 24. mai 2024, ble det i sak 24-09 gjort følgende vedtak:

Vedtak:

Representantskapet vedtar følgende godtgjørelse fra 1. mai 2024.

Styrets godtgjøring 2024 (reguleres 2026):

Fast årlig godtgjørelse

Styrets leder	kr. 70 000
Styrets nestleder	kr. 40 500
Styremedlem	kr. 30 700
Styrets varamedlemmer	kr. 8 200

Møtegodtgjøring pr. møte kr. 1 600

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende ulegitimert kr. 2 700

Etter krav fra arbeidsgiver / pr. møte inntil kr. 2 500

Reiser dekkes etter kommunenes reiseregulativ.

Godtgjørelse for interkommunalt klageorgan i 2024:

Timehonorar pr.time /minimumssats kr. 980/ kr. 2 200

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Godtgjørelse for representantskapets leder og nestleder (reguleres 2026):

Fast årlig godtgjørelse

Representantskapet leder	kr. 8 700,-
Representantskapets nestleder	kr. 4 900,-

Valgkomitéen anbefaler representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Representantskapet vedtar følgende godtgjørelse fra 1. mai 2026.

Styret	Satser fra 1. mai 2026
Årlig godtgjørelse styreleder	
Årlig godtgjørelse nestleder	
Årlig godtgjørelse styremedlemmer	
Årlig godtgjørelse varamedlemmer	
Godtgjørelse pr. møte alle medlemmer	
Representantskapet	
Årlig godtgjørelse leder	
Representantskapets nestleder årlig godtgjørelse	
Godtgjørelse interkommunalt klageorgan:	
Timehonorar per time/ minimumssats	

Sak nr. 26-10   EU-dom av 15.01.26 vedr. unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesregelverket.

I styresak 4-2026 orienterte administrasjonen om nylig avsagt dom i EU-domstolen av 15. januar 2026, som omhandler unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesregelverket (direktiv 2014/24 art. 12 nr. 3 og 5). Dommen har betydning for hvordan aktivitetskriteriet (80/20-regelen) skal beregnes når virksomheten inngår i et konsern. Dette har direkte betydning for hvordan norske kommunalt eide selskaper kan organisere seg.

Kjernen i vurderingen er at dommen innebærer at egenregiunntakets aktivitetskriterium (kravet om at mer enn 80 % av aktiviteten skjer for eier/oppdragsgiver) – når morselskapet inngår i konsern – må vurderes på konsernnivå (samlet aktivitet i konsernet), ikke bare på hvert enkelt selskap som i dag. For Iris-konsernet betyr dette at Iris Salten IKS samlet har mer enn 20 % aktivitet mot tredjeparter, omtrent 50/50 basert på de siste regnskapsårene beregnet ut fra kriteriene i EU-dommen, og dermed er vilkårene for dagens egenregimodell ikke lenger oppfylt.

Vedlagte notat gjennomgår tre alternativer:

1. Tildeling av enerett (FOA § 2-3) til Iris Salten IKS
2. Omorganisering av konsernet
3. Konkurransetsetting fra kommunene

I styremøte 25.03.26 i sak 23-2026 ble alternativene gjennomgått, der anbefalt praktisk løsning er en «gjennomstrømmende» modell: kommunene tildeler eneretten til Iris Salten IKS, slik at man i praksis viderefører dagens driftsmodell, men med et nytt rettslig grunnlag. (Uavhengig av enerettstildelingen står Iris Salten IKS fritt til å legge hele eller deler av driften på anbud dersom dette i fremtiden anses i fremtiden som en hensiktsmessig måte å drifte innsamling av husholdningsavfall eller drift av miljøborg).

Vedtak i styret i Iris Salten IKS i sak 23-2026:

Styret tar informasjon fra administrasjonen og Deloitte Advokatfirma til orientering. Styret anbefaler at representantskapet vedtar at man ber eierkommunene behandle sak om tildeling av enerett til Iris Salten IKS (FOA § 2-3) for oppdrag Innsamling av husholdningsavfall og Drift av miljøborg.

Vedlegg:

- Oppsummering av notat fra Deloitte: Betydning av EU-dom og handlingsalternativer» (Deloitte Advokatfirma AS, 17. mars 2026).
- Notat fra Deloitte: Betydning av EU-dom og handlingsalternativer» (Deloitte Advokatfirma AS, 17. mars 2026).

Forslag til vedtak:

Representantskapet ber eierkommunene behandle sak om tildeling av enerett til Iris Salten IKS (FOA § 2-3) for oppdrag Innsamling av husholdningsavfall og Drift av miljøborg.

Sak nr. 26-11 Ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten med tilhørende retningslinjer

Det har vært jobbet i lang tid med ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten med tilhørende retningslinjer, der Iris Salten IKS, administrasjonen i kommunene, politikken og innbyggerne har vært involvert. I november 2025 var det enighet blant eierne at foreslått forskrift skulle sendes til politisk behandling i eierkommunene.

Forslag til ny forskrift om husholdningsrenovasjon med tilhørende retningslinjer er behandlet politisk i alle kommunene. Følgende kommuner har vedtatt forskrift og retningslinjer: Saltdal, Beiarn, Steigen, Hamarøy, Gildeskål, Bodø, Meløy, Sørfold. Fauske kommune har vedtatt ny forskrift og retningslinjer uten punkter som omhandler fritidsrenovasjon.

Da er det en lik forskrift med retningslinjer i åtte kommuner, og en kommune uten innhold av fritidsrenovasjon både i forskrift og retningslinjer.

Vedlegg:

- Oversikt over eierkommunenes vedtak.

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar kommunenes vedtak til orientering.

Sak nr. 26-12 Fritidsrenovasjon i Salten

Det har vært jobbet i lang tid med prosjektet Fritidsrenovasjon i Salten der Iris Salten IKS, administrasjonen i kommunene, politikken og innbyggerne har vært involvert. I november 2025 var det enighet blant eierne at prosjektet skulle sendes til politisk behandling i eierkommunene.

Etter politisk behandling i kommunene ser vi at flere har gjort avvikende vedtak ift. det opprinnelige prosjektet. Vedtakene kan hovedsakelig grupperes i tre (detaljerte vedtak er vedlagt i saksdokumentet):

1. Vedtatt å avvise forslått løsning, ber om ny utredning med større frivillighet og flere fritak (Fauske)
2. Vedtatt forslått løsning, men med betydelig endring i gebyrstørrelse (kr 300 inkl. mva) (Bodø og Saltdal, Beiarn)
3. Vedtatt forslått løsning (med mindre endringer) (Gildeskål, Meløy, Steigen, Sørfold, Hamarøy).

Det har vært tydelighet blant eierkommunene at det bør være en lik løsning og likt servicenivå på fritidsrenovasjonen i Salten. I eiermøte 25.02.26 ble ulikheten i de politiske vedtakene diskutert, og hvordan representantskapet og Iris Salten IKS skal forholde seg til dette. Det var enighet i eiermøte at hver enkelt kommune skulle jobbe politisk i forkant av kommende møte i representantskapet for å kartlegge nødvendig spillerom slik at eierkommunene kunne enes om en felles løsning i representantskapsmøte 1.6.26.

Iris Salten avventer ny utredning inntil selskapet får en enhetlig og konkret bestilling fra eierkommunene.

Etter forespørsel fra Statsforvalteren i Nordland er vedtaket i Fauske kommune oversendt.

Vedlegg:

Oversikt over eierkommunenes vedtak.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak

Bjørn Ove Moum

Adm.dir

Iris Salten IKS

Eierkommunene i Iris Salten IKS, medlemmene i representantskapet

Innkalling til representantskapsmøte i Iris Salten IKS.

Det innkalles med dette til representantskapsmøte i Iris Salten IKS mandag 1. juni 2026, kl 11.45-1345. Møtet avholdes i **bystyresalen i Bodø kommune.**

Møtene gjennomføres i følgende rekkefølge:

Årsmøte Salten IUA	kl. 10.00 - 10.30
Representantskapsmøte HMTS IKS	kl. 10.30 – 11.15
Lunsj	kl. 11.15 – 11.45
Representantskapsmøte IRIS Salten IKS	kl. 11.45 – 13.45
Pause	Kl. 13.45 – 14.00
Representantskapsmøte Salten Brann IKS	kl. 14.00 – 17.00

Saksliste:

Sak 26-01	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
Sak 26-02	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 26-03	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll
Sak 26-04	Godkjenning av årsregnskap for 2025: <ul style="list-style-type: none"> - Godkjenning av resultatregnskap og balanse med noter og kontantstrømsanalyse - Styrets årsberetning - Redegjørelse ift. Åpenhetsloven - Revisors beretning
Sak 26-05	Fastsettelse av revisors godtgjørelse.
Sak 26-06	Valg av styremedlemmer med varamedlemmer
Sak 26-07	Valg av styrets leder
Sak 26-08	Valg av representanter til Interkommunal klageorgan
Sak 26-09	Fastsettelse av godtgjørelser
Sak 26-10	EU-dom av 15.01.26 vedr. unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesregelverket
Sak 26-11	Ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten med tilhørende retningslinjer
Sak 26-12	Fritidsrenovasjon i Salten

Saksdokumenter finnes også på vår hjemmeside:

<https://iris-salten.no/om-iris/dette-er-irissalten/#Representantskapsmøter>

Valgkomiteens innstilling ettersendes.

Vennligst gi beskjed snarest på mail til bjorn.ove.moum@iris-salten.no dersom du ikke kan møte.

På vegne av Iris Salten IKS

Knut Andersen

Odd Emil Ingebrigtsen

Representantskapets leder

Styrets leder

Kopi med vedlegg til: Kommunedirektører, revisor, styret

KOMMUNE	NAVN
Beiarn	Andre Kristoffersen
	Julia S. Berg
1. vara	Monika Sande
2. vara	Marit Moldjord
3. vara	
4. vara	
Bodø	Odd Emil Ingebrigtsen
	Ann Kristin Moldjord
1. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Ida Gudding Johnsen
2. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Mohamed Ahmed Yusuf
3. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Roy Antonsen
4. vara for Odd Emil Ingebrigtsen	Bjørn Tore Zahl
1. vara for Ann Kristin Moldjord	Synnøve Pettersen
2. vara for Ann Kristin Moldjord	Håkon Møller
3. vara for Ann Kristin Moldjord	Bente Haukås
4. vara for Ann Kristin Moldjord	Fredric Persson
Fauske	Marlen Rendall Berg
	Kenneth Svendsen
1. vara for Marlen Rendall Berg	Nils-Christian Steinbakk
2. vara for Marlen Rendall Berg	Maria Torkilseng
3. vara for Marlen Rendall Berg	Karl Gunnar Strøm
1. vara for Kenneth Svendsen	Turid Johansen Willumstad
2. vara for Kenneth Svendsen	Marit Stemland
Gildeskål	Bjørn Magne Pedersen
	Helge Akerhaugen
1. vara for Bjørn Magne Pedersen	Gunnar Vollan
2. vara for Bjørn Magne Pedersen	Kine Oldervik
1. vara for Helge Akerhaugen	Janette Festvåg
2. vara for Helge Akerhaugen	Bjørn-Ronny Madsen
Saltdal	Runar Løvdal Jensen

	Jan Arne Ellingsen
1. vara for Runar Løvdal Jensen	Jan Petter Madsen
2. vara for Runar Løvdal Jensen	Sara Isaksen Lundbakk
1. vara for Jan Arne Ellingsen	Ole Bøhlerengen
2. vara for Jan Arne Ellingsen	Lone Elvenes
Steigen	Aase Refsnes
	Maren Sivertsen
1. vara for Åse Refsnes	Ove Strand
2. vara for Åse Refsnes	Evy Røymo
1. vara for Maren Sivertsen	Adrian Fredriksen
2. vara for Maren Sivertsen	Arne Reidar Pedersen
Sørfold	Kolbjørn Mathisen
	Gisle Hansen
1. vara for Kolbjørn Mathisen	Katrine Elvebakk
2. vara for Kolbjørn Mathisen	Bente Grovassbakk
1. vara for Gisle Hansen	Sten Robert Hansen
2. vara for Gisle Hansen	Leif Arild Nygård
Hamarøy	Britt Kristoffersen Løksa
	Jan-Folke Sandnes
1. vara for Britt Kristoffersen Løksa	Ann Irene Sæter
2. vara for Britt Kristoffersen Løksa	Sverre Christian Eriksen
1. vara for Jan-Folke Sandnes	Linda Jessen
2. vara for Jan-Folke Sandnes	Lars Filip Paulsen
Meløy	Sigurd Stormo
	Maria Eibensteiner Olsen
1. vara for Sigurd Stormo	Grethe Anita Andersen
2. vara for Sigurd Stormo	Ken-Henry Solhaug
1. vara for Maria Eibensteiner Olsen	Pål Einar Olsen
2. vara for Maria Eibensteiner Olsen	Kristian Haukalid

Sak nr. 26-02 Godkjenning av innkalling og saksliste.

Forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste til representantskapets møte godkjennes.

Sak nr. 26-03 Valg av to deltagere til å underskrive protokollen

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen fra møte:

1.....

2.....

Sak nr. 26-04 Godkjenning av årsregnskap for 2025

Representantskapet skal behandle selskapets årsoppgjør for 2025 som består av

- Resultatregnskap og balanse med tilhørende noter og kontantstrømanalyse.
- Årsoppgjørdisposisjon (disponering av overskudd).
- Styrets årsberetning
- Redegjørelse ift. Åpenhetsloven
- Revisors beretning.

Styret har behandlet årsoppgjør, og styrets årsberetning og redegjørelse ift. Åpenhetsloven i sitt møte 25. mars 2026.

Anbefaling.

Fremlagte årsmelding med årsberetning, regnskap og balanse for 2025 gir en rett fremstilling av selskapets stilling.

Forslag til vedtak:

- Styrets årsberetning for 2025 tas til orientering.
- Redegjørelse ift. Åpenhetsloven tas til orientering.
- Revisor beretning for 2025 tas til orientering.
- Resultatregnskap for 2025 med balanse og noter per 31.12.2025 godkjennes.

Selskapets resultat i 2025 viser et årsresultat etter skatt på kr. 27 643 941 (overskudd) etter mottatt utbytte og overskudd av selvkostområdet.

Styret foreslår at morselskapets resultat	kr	27 643 941	disponeres slik:
Til egenkapital for fremtidige investeringer	kr	19 149 820	
Til IRIS-fondet	kr	8 494 121	

Sak nr. 26-05 Fastsettelse av revisors godtgjørelse

I henhold til lov og selskapsavtale skal representantskapet fastsette revisors godtgjørelse for forrige år. Bokført lovpålagt revisjon i 2025 for Iris Salten IKS er kr 115 000 (ekskl. mva.). Konsernets revisor er PWC.

Forslag til vedtak:

Representantskapet fastsetter revisors honorar for 2025 til kr **115 000 (ekskl. mva.)**.

Sak nr. 26-06 Valg av styremedlemmer med varamedlemmer

Representantskapet skal velge styrets medlemmer. Medlemmene skal ifølge lov om interkommunale selskaper velges for 2 år om gangen.

Styret har inneværende år hatt følgende sammensetning:

Navn	Valgt inn	Kommune	Funksjon	
Knut Andersen	2024	Bodø	Styreleder	På valg
Trond Heimtun	2022	Fauske	Nestleder	
Anita Skog	2024	Bodø	Styremedlem	På valg
Trine Nordvik Løkås	2023	Fauske	Styremedlem	
Lars Arve Jakobsen	2017	Bodø	Styremedlem	
Marit Holmvaag Mehus	2020	Steigen	Styremedlem	På valg
Karen Marie Braseth (ansattrepresentant)	2021		Styremedlem	
Odd-Børge Pedersen	2025	Beiarn	1.vara	
Tora Wårheim Johansen	2022	Saltdal	2. vara	På valg
Jim Helge Andersen	2023	Saltdal	3. vara	

Valgkomiteen vil ettersende sin innstilling.

Valgkomitéen tilrår representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Til styre i Iris Salten IKS velges:

Sak nr. 26-07 Valg av styrets leder

Representantskapet skal velge styrets leder.

Valgkomiteen vil ettersende sin innstilling.

Valgkomitéen tilrår representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Styrets leder i Iris Salten IKS velges:

Sak nr. 26-08   Valg av representanter til interkommunalt klageorgan

I henhold til Renovasjonsforskriften §15, kan klager på vedtak fattet av Iris Salten IKS som delegert myndighet i henhold til forskriften, påklages til interkommunalt klageorgan. Siste klagesak til klageorganet var i januar 2023.

Interkommunalt klageorgan ble valgt for 1 år i representantskapsmøte 23. mai 2025. Klageorganet består av:

Gisle Hansen	leder
Kristin Schjenken Navjord	medlem
Walter Pedersen	medlem

Valgkomitéen tilrår representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Til interkommunalt klageorgan velges:

Sak nr. 26-09   Fastsettelse av godtgjørelser

Hensikt.

Representantskapet skal i generalforsamlingen fastsette årlige godtgjørelser.

Representantskapet skal behandle fastsetting av godtgjørelser til styre og representantskapets leder og nestleder. Godtgjørelsene skal dekke det ansvar for selskapet som påhviler det enkelte medlem, arbeidet foran og i de berammede møter, samt den plikt medlemmet har til å holde seg løpende orientert om selskapets arbeidsområde.

Representantskapet vedtok 30 april 2010 at denne saken skulle forberedes av valgkomitéen.

I representantskapets møte 24. mai 2024, ble det i sak 24-09 gjort følgende vedtak:

Vedtak:

Representantskapet vedtar følgende godtgjørelse fra 1. mai 2024.

Styrets godtgjøring 2024 (reguleres 2026):

Fast årlig godtgjørelse

Styrets leder	kr. 70 000
Styrets nestleder	kr. 40 500
Styremedlem	kr. 30 700
Styrets varamedlemmer	kr. 8 200

Møtegodtgjøring pr. møte kr. 1 600

Erstatning tapt arbeidsfortjeneste

Selvstendig næringsdrivende ulegitimert kr. 2 700

Etter krav fra arbeidsgiver / pr. møte inntil kr. 2 500

Reiser dekkes etter kommunenes reiseregulativ.

Godtgjørelse for interkommunalt klageorgan i 2024:

Timehonorar pr.time /minimumssats kr. 980/ kr. 2 200

Reiser dekkes etter retningslinjer for styret i Iris Salten IKS.

Godtgjørelse for representantskapets leder og nestleder (reguleres 2026):

Fast årlig godtgjørelse

Representantskapet leder	kr. 8 700,-
Representantskapets nestleder	kr. 4 900,-

Valgkomitéen anbefaler representantskapet å gjøre følgende vedtak:

Representantskapet vedtar følgende godtgjørelse fra 1. mai 2026.

Styret	Satser fra 1. mai 2026
Årlig godtgjørelse styreleder	
Årlig godtgjørelse nestleder	
Årlig godtgjørelse styremedlemmer	
Årlig godtgjørelse varamedlemmer	
Godtgjørelse pr. møte alle medlemmer	
Representantskapet	
Årlig godtgjørelse leder	
Representantskapets nestleder årlig godtgjørelse	
Godtgjørelse interkommunalt klageorgan:	
Timehonorar per time/ minimumssats	

Sak nr. 26-10 EU-dom av 15.01.26 vedr. unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesregelverket.

I styresak 4-2026 orienterte administrasjonen om nylig avsagt dom i EU-domstolen av 15. januar 2026, som omhandler unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesregelverket (direktiv 2014/24 art. 12 nr. 3 og 5). Dommen har betydning for hvordan aktivitetskriteriet (80/20-regelen) skal beregnes når virksomheten inngår i et konsern. Dette har direkte betydning for hvordan norske kommunalt eide selskaper kan organisere seg.

Kjernen i vurderingen er at dommen innebærer at egenregiunntakets aktivitetskriterium (kravet om at mer enn 80 % av aktiviteten skjer for eier/oppdragsgiver) – når morselskapet inngår i konsern – må vurderes på konsernnivå (samlet aktivitet i konsernet), ikke bare på hvert enkelt selskap som i dag. For Iris-konsernet betyr dette at Iris Salten IKS samlet har mer enn 20 % aktivitet mot tredjeparter, omtrent 50/50 basert på de siste regnskapsårene beregnet ut fra kriteriene i EU-dommen, og dermed er vilkårene for dagens egenregimodell ikke lenger oppfylt.

Vedlagte notat gjennomgår tre alternativer:

1. Tildeling av enerett (FOA § 2-3) til Iris Salten IKS
2. Omorganisering av konsernet
3. Konkurransetsetting fra kommunene

I styremøte 25.03.26 i sak 23-2026 ble alternativene gjennomgått, der anbefalt praktisk løsning er en «gjennomstrømmende» modell: kommunene tildeler eneretten til Iris Salten IKS, slik at man i praksis viderefører dagens driftsmodell, men med et nytt rettslig grunnlag. (Uavhengig av enerettstildelingen står Iris Salten IKS fritt til å legge hele eller deler av driften på anbud dersom dette i fremtiden anses i fremtiden som en hensiktsmessig måte å drifte innsamling av husholdningsavfall eller drift av miljøborg).

Vedtak i styret i Iris Salten IKS i sak 23-2026:

Styret tar informasjon fra administrasjonen og Deloitte Advokatfirma til orientering. Styret anbefaler at representantskapet vedtar at man ber eierkommunene behandle sak om tildeling av enerett til Iris Salten IKS (FOA § 2-3) for oppdrag Innsamling av husholdningsavfall og Drift av miljøborg.

Vedlegg:

- Oppsummering av notat fra Deloitte: Betydning av EU-dom og handlingsalternativer» (Deloitte Advokatfirma AS, 17. mars 2026).
- Notat fra Deloitte: Betydning av EU-dom og handlingsalternativer» (Deloitte Advokatfirma AS, 17. mars 2026).

Forslag til vedtak:

Representantskapet ber eierkommunene behandle sak om tildeling av enerett til Iris Salten IKS (FOA § 2-3) for oppdrag Innsamling av husholdningsavfall og Drift av miljøborg.

Sak nr. 26-11 Ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten med tilhørende retningslinjer

Det har vært jobbet i lang tid med ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten med tilhørende retningslinjer, der Iris Salten IKS, administrasjonen i kommunene, politikken og innbyggerne har vært involvert. I november 2025 var det enighet blant eierne at foreslått forskrift skulle sendes til politisk behandling i eierkommunene.

Forslag til ny forskrift om husholdningsrenovasjon med tilhørende retningslinjer er behandlet politisk i alle kommunene. Følgende kommuner har vedtatt forskrift og retningslinjer: Saltdal, Beiarn, Steigen, Hamarøy, Gildeskål, Bodø, Meløy, Sørfold. Fauske kommune har vedtatt ny forskrift og retningslinjer uten punkter som omhandler fritidsrenovasjon.

Da er det en lik forskrift med retningslinjer i åtte kommuner, og en kommune uten innhold av fritidsrenovasjon både i forskrift og retningslinjer.

Vedlegg:

- Oversikt over eierkommunenes vedtak.

Forslag til vedtak:

Representantskapet tar kommunenes vedtak til orientering.

Sak nr. 26-12 Fritidsrenovasjon i Salten

Det har vært jobbet i lang tid med prosjektet Fritidsrenovasjon i Salten der Iris Salten IKS, administrasjonen i kommunene, politikken og innbyggerne har vært involvert. I november 2025 var det enighet blant eierne at prosjektet skulle sendes til politisk behandling i eierkommunene.

Etter politisk behandling i kommunene ser vi at flere har gjort avvikende vedtak ift. det opprinnelige prosjektet. Vedtakene kan hovedsakelig grupperes i tre (detaljerte vedtak er vedlagt i saksdokumentet):

1. Vedtatt å avvise forslått løsning, ber om ny utredning med større frivillighet og flere fritak (Fauske)
2. Vedtatt forslått løsning, men med betydelig endring i gebyrstørrelse (kr 300 inkl. mva) (Bodø og Saltdal, Beiarn)
3. Vedtatt forslått løsning (med mindre endringer) (Gildeskål, Meløy, Steigen, Sørfold, Hamarøy).

Det har vært tydelighet blant eierkommunene at det bør være en lik løsning og likt servicenivå på fritidsrenovasjonen i Salten. I eiermøte 25.02.26 ble ulikheten i de politiske vedtakene diskutert, og hvordan representantskapet og Iris Salten IKS skal forholde seg til dette. Det var enighet i eiermøte at hver enkelt kommune skulle jobbe politisk i forkant av kommende møte i representantskapet for å kartlegge nødvendig spillerom slik at eierkommunene kunne enes om en felles løsning i representantskapsmøte 1.6.26.

Iris Salten avventer ny utredning inntil selskapet får en enhetlig og konkret bestilling fra eierkommunene.

Etter forespørsel fra Statsforvalteren i Nordland er vedtaket i Fauske kommune oversendt.

Vedlegg:

Oversikt over eierkommunenes vedtak.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak

Bjørn Ove Moum

Adm.dir

Iris Salten IKS

IRIS

ÅRSREGNSKAP 2025

IRIS SALTEN IKS

ORG.NR. 967 518 190

Iris Salten IKS
RESULTATREGNSKAP
(Beløp i NOK 1000)

Morselskap				Konsern	
2025	2024		Note	2025	2024
40 252	38 620	Salgsinntekter	1	259 590	242 304
146 286	142 481	Husholdningsrenovasjon	2	146 286	142 481
-16 381	-15 356	Årets resultat fra selvkost		-16 381	-15 356
170 157	165 745	Sum driftsinntekter	3,4	389 495	369 429
108 115	104 646	Varekostnad	4	67 704	73 298
15 787	16 310	Lønnskostnad	5	138 009	138 799
15 527	15 941	Avskrivninger	6	50 269	49 732
22 725	21 372	Andre driftskostnader	4,5	107 812	100 155
162 154	158 269	Sum driftskostnad		363 793	361 984
8 003	7 476	Driftsresultat		25 702	7 445
8 895	5 262	Inntekt på investering i datterselskap		0	0
0	0	Inntekt på investering i tilknyttet selskap	7	4 862	0
2 966	3 276	Renteinntekter		4 692	4 924
15 786	1 881	Andre finansinntekter		3 451	1 494
0	0	Verdiendring av finansielle instrumenter til virkelig verdi		190	532
0	0	Verdireduksjon markedsbaserte omløpsmidløpsmidler		28	10
0	0	Nedskrivning av finansielle eiendeler		0	596
8	19	Andre rentekostnader		3 336	2 232
7 414	8 325	Annen finanskostnad		8 916	8 462
28 229	9 551	Resultat før skattekostnad	8	26 615	3 095
585	134	Skattekostnad	8	4 103	-47
27 644	9 418	Årsresultat	9	22 513	3 142
		Herav til minoritetsinteresser		0	107
		Årsresultat til majoritetsinteressene		22 513	3 035
19 149	4 380	Redusert/tillagt annen egenkapital			
8 494	5 038	Fond Interkommunalt Samarbeid			

Iris Salten IKS
BALANSE PR. 31.12.
(Beløp i NOK 1000)

Morselskap			Konsern		
2025	2024	EIENDELER	Note	2025	2024
1 491	2 076	Utsatt skattefordel	8	1 763	4 327
0	0	Utvikling, konsesjoner, patenter o.l.	6	1 912	1 916
1 491	2 076	Sum immaterielle eiendeler		3 676	6 243
145 716	125 110	Tomter, bygninger og annen fast eiendom		162 817	143 964
36 324	28 102	Maskiner og anlegg		93 088	83 839
0	0	Biler		54 892	27 725
0	0	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.		12 821	12 832
182 040	153 212	Sum varige driftsmidler	6,10	323 618	268 360
20 618	26 618	Investeringer i datterselskap	7	0	0
0	0	Investeringer i tilknyttet selskap	7	2 417	1 965
435	435	Investeringer i aksjer og andeler	11	2 266	2 266
0	0	Lån til tilknyttet selskap og felles konsern		94	0
8 049	5 681	Pensjonsmidler	12	2 255	14 690
0	0	Andre fordringer	10,12	0	936
1 029	1 029	Egenkapitalinnskudd livselskap		22 763	2 255
30 131	33 763	Sum finansielle anleggsmidler		29 795	22 112
213 662	189 051	SUM ANLEGGSMIDLER		357 088	296 715
640	111	Varer	11,13	10 011	7 673
9 860	7 249	Kundefordringer	11,14	32 191	26 835
12 355	11 004	Andre fordringer	1	18 212	15 737
10 831	5 262	Utbytte fra datterselskap	14		0
-20 802	-4 422	Selvkostfond	2	-20 802	-4 422
12 244	19 094	Sum fordringer		29 601	38 150
0	0	Markedsbaserte aksjer		1 499	1 329
0	0	Markedsbaserte obligasjoner		6 052	8 672
0	0	Andre markedsbaserte finansielle instrumenter		0	0
0	0	Andre finansielle instrumenter		0	0
0	0	Sum investeringer	15	7 552	10 001
60 851	63 565	Bankinnskudd, kontanter o.l.	16	117 147	127 035
73 735	82 770	SUM OMLØPSMIDLER		164 311	182 859
287 397	271 822	SUM EIENDELER		521 399	479 574

Iris Salten IKS
BALANSE PR. 31.12.
(Beløp i NOK 1000)

Morselskap			Konsern		
2025	2024	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2025	2024
97 509	78 359	Aksjekapital		97 509	78 359
97 509	78 359	Sum innskutt egenkapital		97 509	78 359
20 757	15 966	Iris-fondet		20 757	15 966
0	0	Annen egenkapital		107 548	98 765
20 757	15 966	Sum opptjent egenkapital		128 305	114 731
0	0	Minoritetsinteresser		0	0
118 266	94 325	SUM EGENKAPITAL	9	225 814	193 091
0	0	Pensjonsforpliktelser	14	0	0
0	0	Sum avsetninger for forpliktelser		0	0
137 632	148 938	Gjeld til kredittinstitusjoner	11,17	228 013	211 207
1 109	991	Annen langsiktig gjeld	18	1 191	991
138 741	149 929	Sum annen langsiktig gjeld		229 204	212 198
24 258	21 996	Leverandørgjeld	13	31 581	34 119
0	0	Betalbar skatt	8	920	2 229
1 280	1 163	Skyldige offentlige avgifter		13 741	13 334
0	0	Konserngjeld	13		0
4 852	4 408	Annen kortsiktig gjeld	19	20 140	24 604
30 390	27 567	Sum kortsiktig gjeld		66 381	74 287
169 131	177 496	SUM GJELD		295 586	286 484
287 397	271 822	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		521 399	479 575

Vikan, 25.03.2026

Bjørn Ove Moum

Bjørn Ove Moum
Daglig leder

Lars Arve Jakobsen

Lars Arve Jakobsen
Styremedlem

Marit H. Mehua

Marit Holmvaag Mehua
Styremedlem

Knut Andersen

Knut Andersen
Styrets leder

Anita H. Skog

Anita Hennie Skog
Styremedlem

Trine Nordvik Løkås

Trine Nordvik Løkås
Styremedlem

Trond Heimtun
Trond Heimtun (25. mar., 2026 22:05:31 GMT+1)

Trond Heimtun
Nestleder

Karen-Marie Braseth
Karen-Marie Braseth (26. mar., 2026 08:14:43 GMT+1)

Karen Marie Braseth
Nestleder

IRIS SALTEN IKS**KONTANTSTRØMOPPSTILLING**

(Beløp i NOK 1000)

Mørselskap		Konsern	
2025	2024	2025	2024
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
28 229	9 552	27 232	3 095
0	0	-2 229	-3 778
-15 342	-1 880	0	-650
15 527	15 941	50 269	50 233
0	0	-1 868	1 362
-528	26	-2 338	1 095
-2 611	-1 121	-5 356	-3 310
-1 077	-3 529	-2 538	6 821
-2 367	-1 704	-8 073	-5 967
0	0	-570	-522
-872	-1 023	9 230	15 438
20 959	16 260	63 757	63 817
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
892	0	14 261	650
-42 353	-18 267	-119 317	-51 150
0	0	-467	-49
21 786	3 200	3 820	10
0	0	0	-325
10 812	17 539	0	0
0	0	842	-473
-8 863	2 472	-100 860	-51 337
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
0	34 300	46 783	55 297
0	-3 184	0	0
-11 106	-11 819	-29 777	-30 429
0	0	13 913	-1 320
-3 703	-9 600	-3 703	-9 600
-14 809	9 696	27 216	13 949
-2 714	28 429	-9 888	26 430
63 565	35 136	127 035	100 606
60 851	63 565	117 147	127 036
Denne består av:			
60 851	63 565	117 147	127 036
			Bankinnskudd m.v.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Formål

Iris Salten IKS har som hovedformål å løse lovpålagte renovasjonsoppgaver for eierkommunene i Salten-regionen. Iris Salten IKS har ansvaret for husholdningsrenovasjoni Salten. Samtidig har morselskapet flere datterselskap og eierskap i selskaper både innenfor og utenfor avfallsbransjen

Reklassifiseringer

Pensjonsmidler er flyttet fra omløpsmidler til finansielle anleggsmidler for 2025, det samme er gjort for sammenligningstall. Beløp for husholdningsinntekter og salgsinntekt er omarbeidet i 2025, det samme er gjort for sammenligningstall.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

Følgende selskaper inngår i konsernet 31.12.:

<i>Mor- og datterselskaper</i>	<i>Eierandel</i>
Iris Salten IKS	
Iris Produksjon AS	100 %
Iris Service AS	100 %
Retura Iris AS	100 %
Labora AS	100 %

Tilknyttede selskaper

Nofir AS	23 %
----------	------

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbyttet er vedtatt.

I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden som prinsipp for investeringer i tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarer andelen av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte internegevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt i det tilknyttede selskapet, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Salgsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre avslag. Salg av varer resultatføres når en enhet innenfor konsernet har levert sine produkter til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av leveringen. Levering er ikke foretatt før produktene er sendt til avtalt sted og risiko for tap og ukurans er overført til kunden. Erfaringstall brukes som grunnlag for å estimere og regnskapsføre avsetninger for kvantumsrabatter og varereturner på salgstidspunktet. Avsetning til forventede garantiarbeider føres som kostnad og avsetning for forpliktelser.

Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen for eiendelen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og eventuelle andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet, men til terminkursen ved bruk av terminkontrakt.

For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Andre langsiktige aksjeinvesteringer

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis utdelingene vesentlig overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og bruksverdi (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og bruksverdi.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varelager

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost (etter FIFO-prinsippet) og virkelig verdi. For råvarer brukes gjenanskaffelseskost som tilnærming til virkelig verdi. For ferdig tilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønn, og andre direkte og indirekte produksjonskostnader (basert på normal kapasitet). Virkelig verdi er estimert salgspris fratrukket nødvendige utgifter til ferdigstilling og salg. Bare variable utgifter anses nødvendige for å selge ferdige varer, mens også faste tilvirkningskostnader inkluderes som nødvendige for varer som ikke er ferdig tilvirket.

Anleggskontrakter

Arbeid under utførelse knyttet til fastpriskontrakter med lang tilvirkningstid vurderes etter løpende avregnings metode. Fullførelsesgraden beregnes som påløpte kostnader i prosent av forventet totalkostnad.

Totalkostnaden revurderes løpende. For prosjekter som antas å gi tap, kostnadsføres hele det beregnede tapet umiddelbart.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Investeringer i børsnoterte aksjer

For kortsiktige investeringer i børsnoterte aksjer brukes markedsværdiprinsippet. Verdien i balansen tilsvarer markedsværdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserede og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap, med unntak av AFP-ordningen. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

AFP-ordningen er en usikret ytelsesbasert flerforetaksordning. En slik ordning er reelt en ytelsesplan, men behandles regnskapsmessig som en innskuddsplan som følge av at ordningens administrator ikke gir tilstrekkelig informasjon til å beregne forpliktelsen på en pålitelig måte.

Ytelsesplaner

En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres som reduksjon av balanseført beløp på investering i datterselskap, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt, og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt). Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Selvkost

Miljøtorgene i distriktet benyttes både av private og lokalt næringsliv. Fra 2018 er inntekter knyttet til drift av Miljøtorgene tatt inn i regnskapet til Iris Service AS. I tillegg har Iris Service AS noe mindre inntekter fra næring. Dette er skattepliktige inntekter, mens øvrige inntekter er innenfor selvkostområdet. Skattepliktig resultat fremkommer etter splitting av ordinært resultat mellom husholdningsrenovasjon (selvkost) og næring. Selvkostresultatet overføres til Iris Salten IKS, og innarbeides i morselskapets selvkostregnskap.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer, som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 1 Anleggskontrakter

Deler av konsernets aktivitet bestod tidligere av utvikling og produksjon av produkter og systemer etter ordrer. Prosjektene behandles i samsvar med løpende avregningsmetode. Inntektsføring av kontraktene skjer i takt med beregnet fremdrift (fullføringsgrad). Fullføringsgraden beregnes som påløpne tilvirkningskontrakter i forhold til forventede totale tilvirkningskostnader (kost-til-kost metode). Kontraktenes inntekter er avtalt. Forventede totale tilvirkningskostnader estimeres basert på en kombinasjon av erfaringstall, systematiske estimeringsprosedyrer, oppfølging av effektivitetsmål og beste skjønn.

Morselskapet		Konsernet	
	Balansførte verdier vedrørende prosjekter		
2025	2024	2025	2024
	<i>Inkludert i kundefordringer</i>		
0	0 Opptjent ikke fakturert produksjon	0	683
	<i>Inkludert i kortsiktig gjeld</i>		
0	0 Forskuddsfakturert til kunder	0	1 450
0	0 Garantiansvar	0	202
	Resultatposter vedrørende prosjekter		
2025	2024	2025	2024
	<i>Resultat på prosjekter under utførelse</i>		
0	0 Resultatførte totale inntekter	0	10 227
0	0 Estimert kontraktsfortjeneste	0	6 744

Note 2 Inntekter husholdning

Denne noten presenteres i hele tall.

Kommunenavn	Nettobeløp fakturert 2025	Nettobeløp fakturert 2024
Bodø	96 350 682	94 119 740
Beiarn	1 750 838	1 700 710
Fauske	17 013 173	16 657 369
Gildeskål	3 606 077	3 404 762
Hamarøy	4 661 051	4 516 501
Meløy	10 811 286	10 601 928
Saltdal	7 661 186	7 416 584
Steigen	4 593 797	4 380 912
Sørfold	3 215 067	3 116 913
Totalt netto fakturert	149 663 157	145 915 419

Selvkostregnskap Iris Salten og Iris Service	2 025	2 024
Husholdningsrenovasjon	146 285 819	142 480 774
Inndekning selvkostfond	5 106 451	5 076 601
Andre inntekter inkl salg av tjenester	9 740 575	9 594 942
Sum inntekter selvkost	161 132 846	157 152 316
Varekostnader inkl Iris Service	106 901 473	102 713 840
Personalkostnader	9 271 902	9 656 967
Avskrivninger	10 726 033	10 475 804
Andre driftskostnader	14 483 748	14 260 009
Netto finansposter og kal.rente	3 921 722	4 551 413
Sum kostnader selvkost	145 304 878	141 658 033
Selvkostresultat (minus er underskudd) før renter	15 827 968	15 494 283
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	552 631	-138 633
Selvkostresultat inkl renter	16 380 599	15 355 650

Selvkostfond 01.01.	4 421 531	-10 934 117
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	15 827 968	15 494 283
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	552 631	-138 633
Selvkostfond 31.12.	20 802 131	4 421 532

Note 3 Driftsinntekter

Morselskapet		Konsernet	
2025	2024	2025	2024
40 252	34 815	259 590	242 304
146 286	142 481	146 286	142 481
-16 380	-15 356	-16 381	-15 356
170 158	165 745	389 495	369 429

2025	2024	Fordeling på virksomhetsområder		2025	2024
146 286	142 481	Omsetning fra renovasjon		146 286	142 481
0	0	Omsetning fra laboratorietjenester		46 171	47 557
0	0	Omsenting av renseløsninger		8 690	18 853
0	0	Omsetning av responstjenester			7 242
23 872	19 459	Omsetning annet		188 349	153 295
170 158	165 745	Sum		389 495	369 429

2025	2024	Geografisk fordeling		2025	2024
170 158	165 745	Norge		389 495	369 429
170 158	165 745	Sum		389 495	369 429

Note 4 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 5, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 14.

Konsernets transaksjoner med nærstående parter:

	Morselskap	Konsern
a) Salg av varer og tjenester		
- Datterselskap	28 384	0
- Tilknyttede selskap	0	193
b) Kjøp av varer og tjenester		
- Datterselskap	107 031	0
- Tilknyttede selskap	0	0

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

Morselskapet		Konsernet	
2025	2024	2025	2024
	Lønnskostnader		
12 316	11 989 Lønninger	109 963	109 382
1 368	1 369 Arbeidsgiveravgift	10 448	10 469
-402	581 Pensjonskostnader	1 741	1 372
2 505	2 371 Andre ytelser	15 857	17 577
15 787	16 310 Sum	138 009	138 799

17	17 Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	177	190
----	---	-----	-----

Ytelser til ledende personer

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 682	357
Pensjonsutgifter	31	0
Annen godtgjørelse	13	0

Verken styreleder eller daglig leder har noen bonusavtaler, og de har heller ingen avtaler om godtgjørelse ved opphør av arbeidsforholdet/vervet.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor

	Morselskap	Konsern
Lovpålagt revisjon	115	401
Andre attestasjonstjenester	24	24
Teknisk bistand med årsregnskap	76	213
Skatterådgivning (inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	16	65
Andre tjenester utenfor revisjon (finansrapportering)	75	75
Sum	306	778

Note 6 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler**Morselskapet**

	Bygg og anlegg	Maskiner og inventar	Tomter	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	245 097	87 286	17 709	350 092
Tilgang	20 611	16 303	8 777	45 691
Avgang	0	1 336	0	1 336
Anskaffelseskost 31.12.	265 708	102 253	26 486	394 447
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	146 478	65 929	0	212 407
Balansført verdi 31.12.	119 230	36 324	26 486	182 040

Årets avskrivninger	8 782	6 745	0	15 527
---------------------	-------	-------	---	---------------

Forventet økonomisk levetid	3-10 år	3-10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Konsernet

	Bygg og anlegg	Tomter	Maskiner og inventar	Innsamlingsutstyr	Anlegg under utførelse
Anskaffelseskost 01.01.	274 847	17 709	255 623	38 195	2 356
Tilgang	21 578	8 777	26 871	3 857	6 532
Avgang	0	0	7 847	0	100
Avgang DS	101	0	-	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	296 324	26 486	274 647	42 052	8 788
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	159 994	0	190 347	29 231	0
Balansført verdi 31.12.	136 330	26 486	84 300	12 821	8 788

Årets avskrivninger	11 776	0	20 202	3 868	0
---------------------	--------	---	--------	-------	---

Forventet økonomisk levetid	3-50 år	Avskrives ikke	3-10 år	3-7 år	Avskrives ikke
Avskrivningsplan	Lineær		Lineær	Lineær	

	Biler	FoU	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	98 658	6 367	693 755
Tilgang	41 238	467	109 320
Avgang	6 213	0	14 160
Avgang DS	0	0	101
Anskaffelseskost 31.12.	133 683	6 834	788 814
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	78 791	4 921	463 285
Balansført verdi 31.12.	54 892	1 912	325 530

Årets avskrivninger	13 951	471	50 269
---------------------	--------	-----	--------

Forventet økonomisk levetid	5-7 år	3-10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Note 7 Datterselskap og tilknyttet selskap

Morselskapet

Investeringer i datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden.

Datterselskap	Forretningskontor	Eierandel	Egenkapital	Resultat	Bokført verdi 31.12.25
Iris Produksjon AS	Bodø	100 %	65 404	6 401	16 006
Iris Service AS	Bodø	100 %	9 903	2 689	1 547
Retura Iris AS	Bodø	100 %	39 034	3 028	615
Labora AS	Bodø	100 %	21 118	5 323	2 450
Balansført verdi 31.12.					20 618

*Mivanor ble solgt i 2025

Konsernet

Investeringene i tilknyttet selskap regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Selskap	Forretnings- kontor	Eier-/ stemme- andel	Balanseført verdi
Nofir AS	Bodø	23 %	1 369

*Patogen Nord AS ble solgt i 2025

Beregning av årets resultatandel

	Nofir AS	Patogen Nord AS	Sum
Andel årets resultat		2 262	0
Årets resultatandel	2 262	0	2 262

Beregning av balanseført verdi 31.12.

Balanseført verdi 01.01.	827	1 138	1 965
Årets resultatandel	2 262		2 262
Overføringer til/fra selskapet (utbytte)	-672		-672
Salg TS		-1 138	-1 138
Balanseført verdi 31.12.	2 417	0	2 417

Note 8 Skatt**Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel**

Morselskapet		Konsernet	
2025	2024	2025	2024
Midlertidige forskjeller			
-3 374	-5 005	-9 726	-11 946
0	0	-688	-620
0	0	636	-956
3 305	2 306	9 988	4 675
0	0	0	3 483
0	0	0	0
0	0	-241	0
-70	-2 699	-31	-5 364
-6 709	-6 366	-7 984	-14 306
	0	0	0
-6 779	-9 065	-8 016	-19 670

-1 491	-1 994 Utsatt skatt	-1 763	-4 327
0	0 Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	0	0
-1 491	-1 994 Utsatt skatt i balansen	-1 763	-4 327

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Grunnlag for betalbar skatt			
28 229	9 552 Resultat før skattekostnad	26 615	3 095
-1 492	-2 016 Permanent forskjell privat marked (ikke næringsdel)	-1 519	-2 257
-24 450	-6 929 Permanente forskjeller	-7 540	3 326
2 286	607 Grunnlag for skattekostnad på årets resultat	17 556	4 165
-2 630	815 Endring i midlertidige forskjeller	-5 333	-251
-343	1 422 Gr.lag for bet.bar skatt i res.regnskapet	12 223	3 913
	-1 422 Anvendelse av fremførbart underskudd	-8 181	6 735
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar			
-343	0 skatt i balansen)	4 042	10 648

Morselskapet		Konsernet	
2025	2024	2025	2024
Fordeling av skattekostnaden			
0	0 Betalbar skatt	919	2 342
82	0 For mye, for lite avsatt i fjor	115	0
82	0 Sum betalbar skatt	1 035	2 342
503	134 Endring i utsatt skatt/skattefordel	3 068	-2 390
585	134 Skattekostnad	4 103	-47

Avstemming av årets skattekostnad			
28 229	9 552 Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	26 615	3 095
6 210	2 101 Beregnet skatt	5 855	681
585	134 Skattekostnad i resultatregnskapet	4 103	-47
-5 625	-1 968 Differanse	-1 753	-728

Differansen består av følgende:			
-5 707	-1 968 Skatt av permanente forskjeller	-1 993	235
503	0 Endring i utsatt skatt/skattefordel	0	0
-421	0 Andre forskjeller	240	-963
-5 625	-1 968 Sum forklart differanse	-1 753	-728

Betalbar skatt i balansen			
0	0 Betalbar skatt i skattekostnaden	920	2 342
0	0 Fraatrukket betalbar skatt for HT Safe AS	0	-113
0	0 Skattefunn	0	0
0	0 Betalbar skatt i balansen	920	2 229

Note 9 Egenkapital

Morselskapet

Årets endring i egenkapital	Egenkapital	Iris-fondet	Sum
Egenkapital 01.01.	78 360	15 966	94 325
Utbetalt fra Irisfondet		-3 703	-3 703
Årets resultat	27 644	0	27 644
Tilført Irisfondet	-8 494	8 494	0
Egenkapital 31.12.	97 509	20 757	118 266

Konsernet

Årets endring i egenkapital	Egenkapital	Iris-fondet	Annen egenkapital	Minoritets- interesser	Sum
Egenkapital 01.01.	78 360	15 966	98 764	0	193 090
Utbetalt fra Irisfondet	0	-3 703	0	0	-3 703
Årets resultat	27 644	0	-5 131	0	22 513
Avgang DS	0	0	13 914	0	13 914
Tilført Irisfondet	-8 494	8 494	0	0	0
Egenkapital 31.12.	97 509	20 757	107 546	0	225 813

IRISFONDET	2025	2024	2023	2022	2021
Inngående balanse	15 966 191	20 728 848	22 853 389	23 847 824	18 488 869
Årets Bruk					
Sykkel i Salten					300 000
Masterplan for reiseliv og opplevelser		1 100 000			
Marcialonga Arctic Races AS	295 000	295 000			
Trainee Salten (Kunnskapsparken)		500 000	500 000	800 000	1 500 000
Salten Regionråd, Samferdsel i Salten			1 000 000	1 000 000	1 000 000
Salten Regionråd, Et digitalt Salten.				1 000 000	1 000 000
Salten Kultursamarbeid: Salten i Bodø		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Iris Salten IKS - Gjenbruksuka 2023		1 000 000			
HMTS IKS: Prosjekt Helse og miljø i Salten					350 000
Utsiktsrydding i Salten					690 706
Fauske kommune: Ny E6- Fauske					500 000
Vi e her - Mij lip dappe	400 000	300 000			
RKK Salten - interkommunalt samarbeid om jur	487 000				
Kunnskapsparken - Trainee Salten	700 000				
Gjenbruksuka i Saltsen	361 236				
Innovasjon Norge - start opp Salten				1 125 000	
Salten Regionråd - utsiktsrydding		508 398	1 691 602		
Salten Regionråd - Drømmer i Salten		680 000			
Utarbeidelse av Strategi for kraft og energi i Sal	335 257				
Salten Regionråd - administrasjon av Iris-fondet		391 878			
MS Gamle Salten	1 000 000				
Rekruttering til marine næringer og sysselsetting i nord		100 000	100 000		
Rekruttering til marine næringer og sysselsetting i Nord (Kigok)	125 000	125 000			
Produksjon av filmfest salten		300 000	300 000		
Sulisfilmen			1 000 000		
Stiftelsen Nordland Nasjonalparkensenter - "uerstattelig"		1 000 000	1 000 000		
Fauske kommune -Sjunkhatten folkehøgskole		2 500 000			
Netto bruk av fondet	3 703 493	9 800 276	6 591 602	4 925 000	6 340 706
Tilført utbytte til Fondet	8 494 121	5 037 619	4 467 061	3 930 565	11 699 661
Disponibelt 31.12.	20 756 820	15 966 191	20 728 848	22 853 389	23 847 824

Oversikt over selskapets 9 eierkommuner

Bodø Kommune	Steigen Kommune
Fauske kommune	Saltdal kommune
Gildeskål Kommune	Beiarn kommune
Hamarøy kommune	Sørfold kommune
Meløy kommune	

Note 10 Fordringer og gjeld

Morselskapet		Konsernet	
Kundefordringer			
2025	2024	2025	2024
10 060	7 449	33 484	27 726
-200	-200	-1 293	-891
9 860	7 249	32 191	26 836

Morselskapet		Konsernet	
Fordringer med forfall senere enn ett år			
2025	2024	2025	2024
0	5 681	22 763	14 690
0	5 681	22 763	14 690

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år			
2025	2024	2025	2024
87 143	89 843	81 099	98 883
87 143	89 843	81 099	98 883

2025	2024	2025	2024
26 307	27 844	90 381	90 113

Balansført verdi av pantsatte eiendeler			
2025	2024	2025	2024
182 040	153 212	149 928	277 828
0	0	644	949
0	0	135 120	41 206
182 040	153 212	285 692	319 983

Note 11 Andre langsiktige aksjer og andeler

Morselskapet	Eierandel	Balansført
Kunnskapsparken Bodø AS	3 %	201
Nord-Salten Kraft Holding AS	0 %	32
Kraft Nord AS	4 %	0
Bodøregionens Utviklingsselskap AS	2 %	100
Avfallmegling Nord AS	17 %	101
Balansført verdi 31.12.		435

Det er ingen kjent markedsverdi for investeringene.

Konsernet	Eierandel	Balanseført
Kunnskapsparken Bodø AS	3 %	201
Nord-Salten Kraft Holding AS	0 %	32
Bodøregionens Utviklingselskap AS	2 %	100
Avfallmegling Nord AS	17 %	101
Retura Norge AS	7 %	1 733
Seeplastic AS	25 %	99
Balanseført verdi 31.12.		2 266

Det er ingen kjent markedsverdi for investeringene.

Note 12 Pensjon

Selskapet har en pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon. Ytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår,

Pensjonskostnader inkl. AGA	Morselskapet	Konsernet
Nåverdi av årets opptjening	0	620
Rentekostnad	1 267	4 317
Brutto pensjonskostnad	1 267	4 937
Forventet avkastning	-2 286	-7 638
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	39	160
Netto pensjonskostnad inkl. Adm.kost	-980	-2 541
Aga netto pensjonskostnad inkl. Adm. Kost	-77	-201
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	0	0
Resultatført planendring	-861	-2 363
Resultatført pensjonskostnad	-1 919	-5 104
Herav resultatført aga av aktuarielt tap (gevinst)	0	0

Pensjonsforpliktelse

Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	33 570	117 697
Pensjonsmidler	40 764	139 504
Netto forpliktelse før arb.avgift	-7 194	-21 807
Arbeidsgiveravgift	-568	-1 723
Netto forpliktelse inkl. Aga	-7 763	-23 530
Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap) ekskl.aga	-265	711

Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap) aga	0	77
Ikke resultatført planendringer	-21	-21
Balansført nto forpliktelse/(midler) etter aga	-8 049	-22 763
Herav balansført aga	-589	-1 667

Avstemming

Balansført nto forpliktelse/(midler) UB i fjor	-5 681	-14 690
Resultatført pensjonskostnad inkl. Aga og adm.kost	-1 919	-5 104
Aga innbetalt premie/tilskudd	-33	-217
Innbetalt premie tilskudd inkl. Adm	-416	-2 751
Balansført nto forpliktelse/(midler) UB i år	-8 049	-22 763

Medlemsstatus (i hele tall)

Antall aktive	0	13
Antall oppsatte	30	207
Antall pensjoner	20	72

Forutsetninger

Diskonteringsrente	3,90 %	3,90 %
Lønnsvekst	4,00 %	4,00 %
G-regulering	3,75 %	3,75 %
Pensjonsregulering	3,00 %	3,00 %
Forventet avkastning	5,90 %	5,90 %
Agasats	7,90 %	7,90 %
Amortiseringstid	8	8
Korridorstørrelse	10,00 %	10,00 %

Note 13 Varer

Morselskapet		Konsernet	
2025	2024	2025	2024
640	111 Varer for videresalg	0	7 673
0	0 Egentilvirkede ferdigvarer	0	-
640	111 Sum	0	7 673

Egentilvirkede varer er vurdert til variabel tilvirkningskost. Lager av varer for videresalg er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det er foretatt nødvendig nedskrivning for ukurans.

Note 14 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.**Morselskapet**

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2025	2024	2025	2024
Foretak i samme konsern m.v.	6 717	32 333	10 831	5 262
Tilknyttet selskap	0	0	0	0
Sum	6 717	32 333	10 831	5 262

	Øvrig gjeld		Leverandørgjeld	
	2025	2024	2025	2024
Foretak i samme konsern	0	0	9 199	32 287
Tilknyttet selskap	0	0	0	0
Sum	0	0	9 199	32 287

Note 15 Finansielle instrumenter

Iris konsernet har en strategi som åpner for plassering av ledig likviditet i instrumenter med moderat risiko. Strategien revideres jevnlig. Ett av selskapets datterselskaper har gjort investeringer i finansielle instrumenter vist i tabellen nedenfor.

Aksjer	Anskaff. kost	Bokført verdi (01.01.25)	Reinvestert utbytte (31.12.25)	Bokført verdi (31.12.25)	Markeds-verdi 31.12.25	Resultatført verdiendring
Markedsbaserte aksjer	630	1 329	0	1 499	1 499	170
Sum aksjer	630	1 329	0	1 499	1 499	170

Obligasjoner	Anskaff. kost	Bokført verdi (01.01.25)	Reinvestert utbytte (31.12.25)	Bokført verdi (31.12.25)	Markeds-verdi 31.12.25	Resultatført verdiendring
Markedsbaserte obligasjoner	7 233	8 672	0	6 052	6 052	-3 114
Sum obligasjoner	7 233	8 672	0	6 052	6 052	-3 114

Note 16 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Morselskapet		Konsernet	
2025	2024	2025	2024
880	734	5 151	5 443
		Bundne bankinnskudd	
	Skattetrekksmidler		
Trekkrettigheter			
0	0	0	0
		Ubenyttet kassekreditt	

Note 17 Garantiansvar lånegjeld i Iris Salten IKS per 31.12.2025

garantiansvaret

Kommune	Innbygger pr kommune Q3 2025	Gjeld per 31.12.25	Gjeld per 31.12.26	Gjeld per 31.12.27	Gjeld per 31.12.28	Gjeld per 31.12.29
1804 Bodø	53 636	70,56	125,87	197,04	273,64	274,85
1837 Meløy	6 076	7,99	14,26	22,32	31	31,14
1838 Gildeskål	2 005	2,64	4,71	7,37	10,23	10,27
1839 Beiarn	1 038	1,37	2,44	3,81	5,3	5,32
1840 Saltdal	4 845	6,37	11,37	17,8	24,72	24,83
1841 Fauske	9 714	12,78	22,8	35,69	49,56	49,78
1845 Sørfold	1 825	2,4	4,28	6,7	9,31	9,35
1848 Steigen	2 679	3,52	6,29	9,84	13,67	13,73
1875 Hamarøy	2 805	3,69	6,58	10,3	14,31	14,37
SUM	84 623	111	199	311	432	434

Note 18 Deponi etterdrift

Senhøsten 2022 ble avfallsforskriften endret. Endringen innebærer et eksplisitt krav å avsette kostnader knyttet til avslutning og etterdrift i fond.

Selskapet har igangsatt arbeidet med å vurdere gjenværende levetid for eksisterende deponi samt prosjektere ytterligere utvidelser for økt kapasitet i fremtiden. I tillegg prosjekteres delavslutning av deponiet. Det er engasjert ekstern konsulent for å bistå i dette arbeidet.

Ved fremtidig avslutning av deponidriften på Vikan vil det påløpe kostnader til tildekning i tillegg til etterdrift av deponiet i 30 år. Det er etablert gatefee som skal bidra til å dekke framtidige kostnader knyttet til utvidelse, avslutning og etterdrift, og denne vil bli innkrevd over levetiden for den planlagte deponiutvidelsen. Per 31.12 er det regnskapsført en avsetning på 200.000 kroner knyttet til denne forpliktelsen.

Note 19 Negativt varelager

Selskapets forpliktelser knyttet til varebeholdning (negativt varelager) beregnes på et estimat av hva behandlings- og transportkostnader vil utgjøre og oppsummeres som følger:

Beregning av den totale kostnaden	2025	2024	SUM
Brennbart restavfall	675	1 620	2 295
Trevirke	200	225	425
Annet avfall	68	43	111
Sum balanseførte forpliktelser	943	1 888	2 831

STYRETS ÅRSBERETNING 2025

IRIS SALTEN IKS

Bedriften

Iris Salten IKS er et selskap opprettet i samsvar med lov om interkommunale selskaper. Selskapet er eid av de 9 kommunene i Salten; Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen og Sørfold etter innbyggerantall. Konsernet består ved siste årsskifte av morselskapet med fire heleide datterselskap.

Morselskapet Iris Salten IKS har ansvaret for husholdningsrenovasjon i Salten. Samtidig har morselskapet flere datterselskap og eierskap med forretningsområder direkte tilknyttet avfallsbehandling. Iris har også datterselskaper innenfor vekstområdet «blå næring». Felles for datterselskapene er det offentlige eierskapet som Iris Salten IKS forvalter på vegne av sine eierkommuner.

Iris Service AS drifter de lovpålagte og gebyrfinansierte renovasjonstjenestene i Salten. Iris Service AS utfører tjenester for Iris Salten IKS, og har ansvaret for innsamling av husholdningsavfall i hele Salten. Iris Service AS drifter alle miljøtorg i Iris-konsernet, samt kundesenteret. Selskapet har sitt hovedkontor på Vikan, i Bodø kommune.

Retura Iris AS håndterer alle typer avfall fra næringslivet i Salten, samt leverer tjenester utover den ordinære husholdningsrenovasjonen til privatmarkedet. Retura Iris AS har ansvaret for at alle sentrale avtaler gjennom Retura-samarbeidet håndteres i Nord-Norge. Selskapet har sitt hovedkontor på Vikan, i Bodø kommune.

Iris Produksjon AS håndterer alt avfall som blir samlet inn av husholdnings- og næringsrenovasjon i Iris-konsernet. Selskapet drifter deponi for Iris Salten IKS, grovsortering, kompostering og håndtering av en rekke avfallsfraksjoner. Selskapet jobber for å kontinuerlig hente ut og bearbeide ressurser i avfall på best mulig måte. Selskapet har sitt hovedkontor på Vikan, i Bodø kommune.

Mivanor AS utvikler, selger, bygger og drifter renseanlegg for industrielt avløpsvann tilpasset ulike bransjer. Selskapet har sitt hovedkontor i Sandnes kommune. Selskapet ble solgt medio 2025

Labora AS foretar salg av laboratorietjenester og fiskehelsetjenester i Nord-Norge. Selskapet utfører prøvetaking, analyser og er konsulenter for sine kunder. Selskapets virksomhet omfatter også FOU og formidling av FOU-kompetanse. Selskapet har sitt hovedkontor på Rønvikleira, i Bodø kommune.

Styrets arbeid i 2025

Styret har behandlet 71 saker i 2025 i seks styremøter. Det er gjennomført to Eiermøter i tillegg til to ordinære representantskapsmøter og ett ekstraordinært representantskapsmøte.

Datterselskapene har egne styrever med eksterne styremedlemmer. Adm dir. i morselskapet er styreleder i datterselskapene. Ingen interne ansatte sitter i styrene ut over ansattevalgte representanter.

Konsernstyret følger opp gjennom grundig rapportering om strategi, drift, HMS, kvalitetsarbeid og økonomi gjennom året i møtene. Evaluering av styrene og daglig ledere er gjennomført.

Arbeid med kvalitet, miljø, helse og sikkerhet.

Iris Salten IKS med heleide datterselskap er sertifisert i henhold til:

Kvalitet - ISO 9001: Iris skal levere en miljøvennlig, enkel, rimelig og effektiv avfallstjeneste.

Miljø - ISO 14001: De miljøpåvirkninger som følger av Iris sin drift skal ikke påføre neste generasjon økte miljøproblemer.

HMS - 45001: Ingen skal direkte eller indirekte få akutte eller varige skader eller helseplager som følge av vår drift og virksomhet.

Våre overordnede mål for dette arbeidet skal være førende for vår måte å arbeide, og i alle valg som gjøres i bedriften.

Vårt datterselskap Labora AS er et akkreditert laboratorium, som er et kvalitetsstempel på at laboratoriet og fiskehelsetjenesten vår tilfredsstiller gitte krav fra et nasjonalt og internasjonalt anerkjent akkrediteringsorgan. At vi er akkreditert innebærer at laboratoriet har høyt kvalifiserte fagfolk med spisskompetanse, et kvalitetssystem som er i samsvar med internasjonale standarder og rutiner som stiller krav til alle ansatte, utstyr og prosedyrer. Labora AS oppfyller kravene til NS-EN ISO/IEC 17020 og Global GAP, ASC-2022, ISO/IEC 17025 og ISO/IEC 14001.

Arbeidsmiljø

I Iris er hver enkelt medarbeider en viktig bidragsyter til at vi når våre felles mål. Som ledd i utviklingen av medarbeiderne, og virksomheten som helhet, må vi arbeide systematisk med forbedringer. Vi ønsker derfor å forbedre innsikten i vår bedriftskultur, og bli vurdert i forhold til andre gode virksomheter, slik at vi kan arbeide systematisk for å bli en bedre arbeidsplass. I den forbindelse har vi gjennomført kultur og medarbeiderundersøkelsen «Great Place to Work» to år på rad.

Resultatene viser at arbeidsmiljøet i konsernets selskaper er godt, men hvor vi også ser at vi har forbedringsområder som vi må jobbe med. Sammen med de ansatte former vi tiltak for forbedring.

Iris driver et meget godt IA-arbeid, og har friske medarbeidere som ønsker å møte på jobb, samtidig ser vi at sykefraværet har økt, og vi vil framover øke innsatsen ytterligere for å snu denne utviklingen.

Tabell nedenfor viser sykefravær i konsernet:

Iris selskap	Antall ansatte	Herav kvinner	2025		2024
			Korttidsfravær	Totalt fravær	Totalfravær
Iris Salten IKS	18	7	0,5	0,5	2,4
Retura Iris AS	33	8	1,6	3,4	6,7
Iris Produksjon AS	37	6	1,7	3,3	5,1
Iris Service AS	82	11	2,3	9,0	7,8
Labora	43	28	1,8	7,3	6,9
	213	60			

Verneombudene i Iris bidrar aktivt i arbeidsmiljøarbeidet i egne verneområder. Det arbeides godt for at risikoforhold skal være kjent og for at risikovurderinger skal være en integrert del av daglig arbeid.

I 2025 har det ikke vært alvorlige ulykker med personskade eller andre nestenulykker i Iris Salten IKS. Dette viser at vårt fokus på HMS har gitt resultater.

Brann i avfallet er en stor utfordring for vår bransje. Iris har de siste årene jobbet målrettet med risikoreduerende tiltak som "tomme" gulv i avfallshallene ved endt arbeidsdag, hyppige brannøvelser for hele organisasjonen, etablering av varelager adskilt fra produksjon. I 2025 ble det montert nytt brannanlegg i sorteringshallen for restavfall.

Likestilling, diskriminering og etnisitet

Selskapets personalpolitikk anses å være kjønnsnøytral. Ved rekruttering søkes den beste kvalifiserte, men ved ellers like forhold vil en person av det underrepresenterte kjønn bli foretrukket. Etter vår oppfatning er likestillings- og diskrimineringsspørsmål tilfredsstillende ivaretatt. Det har i morselskapet i 2025 vært 18 ansatte, hvorav 1 er lærling, og 1 er trainee. Fordelingen blant de ansatte er 7 kvinner og 11 menn. Styret har 7 medlemmer, der 4 er kvinner. Det er 1 ansattvalgt representant i styret. I konsernet er det 213 faste ansatte hvorav 60 er kvinner.

Konsernstyret Iris Salten IKS har vedtatt etiske retningslinjer som beskriver hvordan Iris praktiserer likestilling og respekt for alle menneskerettigheter på arbeidsplassen. Konsernets etiske retningslinjer, åpenhetsvurdering og bærekraftsrapport er offentlig tilgjengelig på hjemmesiden til Iris Salten: www.iris-salten.no

Konsernstyret har vedtatt lønnspolitisk plan som et strategisk styringsdokument for lokal lønnsdannelse i Iris Salten IKS og datterselskaper. Iris-selskapene skal sikre at det ikke diskrimineres ved tildeling av lønn eller arbeidsvilkår, i tråd med konsernets etiske retningslinjer. Lønnsfastsettelse skal følge likelønnsprinsippet. Regler, krav og praksis skal bidra til forutsigbarhet samt rett fastsettelse av lønn, uavhengig av kjønn, alder og etnisitet.

Det er ingen i selskapet som jobber ufrivillig deltid.

Resultat

I tabellen nedenfor presenteres nøkkeltall for morselskapet og konsernet. I konsernregnskapet inngår konsoliderte tall fra datterselskapene.

Alle tall i mill. kroner

Resultatutvikling, utvalgte nøkkeltall	Morselskap			Konsern		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Sum driftsinntekter	170,2	165,7	164,1	389,5	369,4	381,8
Resultat av selvkost (inkl renter)	-16,4	-15,4	0,4	-16,4	-15,4	0,4
Driftsresultat	8,0	7,5	7,0	25,7	7,4	21,6
Årsresultat etter skatt	27,6	9,4	9,7	22,5	3,1	14,6
Balansesum (total kapital)	287,4	271,8	254,1	521,4	479,6	456,6
Egenkapital	118,3	94,3	94,5	225,8	193,1	200,9
Egenkapitalprosent	41,2 %	34,7 %	37,2 %	43,3 %	40,3 %	44,0 %
Selvkostfond (Kundene har til gode pr 2025/Iris skylder kundene)	-20,8	-4,4	10,9			

Årsresultatet til morselskapet har følgende poster som må tas i betraktning for å vise selskapets underliggende drift.

Positivt selvkostresultat	kr. 16.380.599
Aksjeutbytte fra datterselskaper	kr. 8.894.809
Skattekostnad	kr. 584.881

Heleide datterselskapene har følgende omsetning, resultat og utbytte:

Datterselskapene:	Omsetning			Resultat før skatt			Utbytte		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Retura Iris	95,2	80,8	74,1	3,8	5,4	4,4	1,21	1,71	1,41
Iris Produksjon	151,9	130,0	139,3	8,1	-8,0	9,3	5,52	1,94	5,03
Labora AS	46,2	47,6	42,8	5,4	4,5	3,2	2,16	1,40	1,00
SUM	293,2	258,4	256,2	17,3	1,9	16,9	8,89	5,05	7,45

Alle tall i mill. kroner

Andre selskaper som Iris eier:

Alle tall i mill. kroner

Tilknyttet selskap:	Omsetning			Resultat før skatt			Utbytte		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Nofir AS, eierandel 23%	52,0	36,5	31,4	11,0	1,9	7,9	9,7	5,7	4,0
SUM	52,0	36,5	31,4	11,0	1,9	7,9	9,7	5,7	4,0

*Tilknyttet selskap, eierandel er 23%.

Ikke kommersielt selskap: Selvkostområdet

Alle tall i mill. kroner

Datterselskap:	Omsetning			Resultat før skatt		
	2025	2024	2023	2025	2024	2023
Iris Service	131,4	124,8	129,3	3,4	2,6	0,8

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter er positiv med 20,9 mill. kroner og skyldes i hovedsak avskrivninger, endring i leverandørgjeld og resultat. Kontantstrømmen fra investeringsaktiviteter er negativ med 8,9 mill. kroner på grunn av utbetaling på lånefordringer samt salg av aksjer i datterselskap. Kontantstrøm fra finansieringsaktivitet er negativ med 14,8 mill. kroner. Det relaterer seg til nedbetaling av langsiktig gjeld og utbetaling av utbytte.

Selskapet har en likviditetsbeholdning ved årsskiftet på 60,8 mill. kroner, og dette gjelder i sin helhet bankinnskudd.

Iris Salten IKS hadde i 2025 en negativ netto kontantstrøm på 2,7 mill. kroner.

Kontantstrømmen i konsernet fra operasjonelle aktiviteter er positiv med 63,7 mill. kroner og skyldes først og fremst resultat og avskrivning. Kontantstrømmen i konsernet fra investering er negativ med 100,8 mill. kroner på grunn av kjøp av driftsmidler. Kontantstrøm i konsernet av finansieringsaktiviteter er positiv med 27,2 mill. kroner. Her er først og fremst opptak av langsiktig gjeld forklaringen. Den likvide situasjonen i konsernet anses som god. Likviditetsbeholdning ved årsskiftet er på 117 mill. kroner. Konsernet hadde i 2025 en netto negativ kontantstrøm på 9,9 mill. kroner.

Bærekraft i konsernet

Bærekraft er en sentral drivkraft i hele Iris-konsernet. Selskapene i konsernet har bærekraft integrert i sine strategier, og vi har et tydelig mål om å være en pådriver for grønn omstilling i regionen. Iris

Salten er en synlig aktør og en kjent merkevare i Nordland, og vi har lenge vært fremtidsrettet innen områdene sirkulær økonomi, klimaansvar og samfunnsutvikling.

Vår bærekraftsrapport viser hvordan vi operasjonaliserer den tredelte bunnlinjen – økonomi, miljø og sosiale forhold – i hele virksomheten, og tar utgangspunkt i en dobbel vesentlighetsanalyse som definerer fire hovedområder hvor vi har størst påvirkning og ansvar:

1. Sirkulær økonomi
2. Klima- og miljøpåvirkning
3. Kompetanse og arbeidsmiljø
4. Ansvarlig og transparent verdiskaping

Våre strategiske fokusområder for bærekraft er:

Bærekraftsområde	Sirkulær økonomi	Klima og miljøpåvirkning	Kompetanse og arbeidsmiljø	Ansvarlig og transparent verdiskaping
Ambisjon	Iris Salten skal gå foran i bransjen nasjonalt gjennom å være en driver og foretrukket samarbeidspartner for en sirkulær økonomi i Salten	Iris Salten skal minimere negative påvirkninger på klima og miljø	Iris Salten skal jobbe aktivt for et trygt samfunn og godt arbeidsmiljø som tiltrekker, utvikler og ivaretar ansatte	Iris Salten skal være en transparent aktør som bidrar til ansvarlig verdiskaping
Fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Sirkulærøkonomi • Innovasjon, forskning og teknologi • Samarbeid og partnerskap 	<ul style="list-style-type: none"> • Energibruk og effektivisering • Forurensning • Klimagassutslipp • Logistikk • Farlig avfall 	<ul style="list-style-type: none"> • Helse, miljø og sikkerhet • Kompetanseutvikling, opplæring og rekruttering 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokal verdiskaping • Kommunikasjon og markedsføring • Ansvarlig innkjøp og leverandørkjede
FNs bærekraftsmål	 	 		

En bærekraftsrapport for året 2025 er under utarbeidelse. I 2025 har vi arbeidet målrettet med å utvikle løsninger som ansvarliggjør innbyggere og næringsliv for avfallsmengdene de produserer. Dette inkluderer blant annet videreutvikling av "pay as you throw", en modell der kundene betaler basert på faktisk bruk, samt nye løsninger for fritidsrenovasjon med brukerbetaling. Modellen «pay as you throw» skal piloteres i 2026, og løsning for Fritidsrenovasjon i Salten behandles politisk i 2026 før implementering.

Ombruk har vært et annet viktig satsingsområde. Det er fortsatt høy aktivitet i Salten Ombrukssentral, som håndterer gjenbrukbare ressurser fra næringslivet, og bidrar til å etablere nye markeder for brukte materialer og produkter. På våre miljøtorg tilrettelegger vi for at innbyggere enkelt kan levere gjenstander til gjenbruk i stedet for å kaste dem som avfall.

Vi jobber også aktivt for å redusere tekstilavfall, blant annet gjennom kampanjer, pilotprosjekter og deltakelse i nasjonale utredninger. I tillegg er Iris Salten en sentral aktør i EcoPack Salten, et tverrsektorielt pilotprosjekt for plastreduksjon.

Digitalisering og kunstig intelligens benyttes for å effektivisere og forbedre tjenestene våre, og vi har delt erfaringer nasjonalt, blant annet gjennom fagkurs om bruk av AI i avfallsbransjen. Teknologiske

Løsninger øker brukeropplevelsene gjennom vår nye App, som også åpner for nye tjenester som selvbetjent hageavfallsmottak i Bodø, og brukerbetaling.

Gjennom målrettet eksterntfinansiering og partnerskap, har vi i 2025 fått støtte til ladeinfrastruktur for tilrettelegging for elektrifisering av egen drift og bidrar til utslippskutt i regionen. Iris har også fått midler fra Samfunnsløftet og EU til utvikling av en løsning for nedgravde avfallsanlegg med Pay As You Throw.

Kommunikasjon og åpenhet er også viktige bærebjelker i bærekraftsarbeidet. Vi legger stor vekt på å formidle hvor viktig sortering er for miljøet i ulike arena som barnehage, skole og i byrommet. Vi informere også om hvordan avfall behandles og hvilke verdier som skapes gjennom god ressursforvaltning.

Vi oppfyller ikke bare regulatoriske krav, men går også foran og viser vei i utviklingen av en mer bærekraftig og sirkulær fremtid.

Vår visjon, «Sammen skaper vi fremtiden», er styrende for vårt bærekraftsarbeid. Skal vi nå klimamålene, må alle bidra, og vi i Iris Salten tar en aktiv rolle i denne omstillingen.

Ytre miljø

Som beskrevet over er selskapet svært opptatt av bærekraft og er derfor bevisst egen påvirkning av ytre miljø. Inntransport og behandling av avfall medfører utslipp til jord, vann og luft, og er en kilde til lokale og globale miljøproblemer. Det er konsernets oppgave å velge gode løsninger som reduserer miljøpåvirkningene knyttet til behandling av avfall.

Transportvirksomheten og maskindriften i selskapet medfører forurensning av det ytre miljø gjennom eksosutslipp, støv og støy. Utslipet ligger innenfor de verdier som er godkjent for transport og maskindrift. Selskapet søker å redusere disse ulempene gjennom elektrifisering av bilparken og maskiner. Sigevann fra vårt produksjonsanlegg renses før utslipp iht. krav fra Statsforvalteren i Nordland. Det er etablert internkontrollsystem ISO 14001 for datterselskapenes påvirkning av det ytre miljø.

Fremtid, forskning og utvikling

Det er ingen spesiell usikkerhet knyttet til morselskapet eller datterselskapene.

I januar 2026 avsa EU-domstolen en dom som omhandler unntaket for utvidet egenregi i anskaffelsesdirektivet (direktiv 2014/24 art. 12 nr. 3 og 5). Dommen har betydning for hvordan aktivitetskriteriet (80/20-regelen) skal beregnes når virksomheten inngår i et konsern. Iris Salten IKS utreder konsekvensene av dommen og utarbeider handlingsplan, for å være compliant.

Bærekraftarbeidet har kommet på dagsorden internasjonalt og nasjonal, og for at Norge skal nå sine klimamål, stilles det stadig nye regulatoriske krav overfor kommunene innenfor avfallsområdet. Dette påvirker direkte vår drift gjennom økt kompleksitet, økte forbrukerkrav, og at vår aktivitet ikke skal ha en negativ påvirkning på mennesker og miljø. I tillegg forventes det også at renovasjonsgebyret holdes lavt. Å forene disse kravene er utfordrende for selskapet, og vil bli enda mer utfordrende over tid.

Å kombinere teknologisk utvikling for å forbedre og effektivisere våre tjenester er spesielt viktig kommende år.

Alle våre avfallsrelaterte selskaper jobber kontinuerlig med utviklingsarbeid for i fremtiden bidra til å redusere avfallsmengdene ved økt ombruk og materialgjenvinning. Tilrettelegging for bedre sorteringsløsninger for våre kunder er her sentrale virkemidler, og tilrettelegging for ombruk sammen med andre aktører. Ombruksløsning for byggevarer ble etablert i 2023, og vi ser nå på hvordan vi kan ivareta ombruk av steinmasser. Vi tilrettelegger for ombruk på alle våre miljøstasjoner i Salten. Kompostering av matavfall utendørs gir noen negative miljømessige effekter, og som det første avfallsselskapet i landet leverte vi i 2025 testlass av matavfallssubstrat til biogassanlegg. Vi leverer også trevirke til materialgjenvinning lokalt.

Våre øvrige datterselskaper arbeider kontinuerlig med utviklingsprosjekter for å være konkurransedyktige innenfor sine fagområder. Labora AS utvikler stadig nye analysemetoder for å møte kommende utfordringer innenfor sitt fagfelt.

Finansiell risiko

Konsernet har en sunn økonomi, med høy grad av egenkapital i alle selskap. Konsernets likvide situasjon er god, og det er ikke behov for kassakreditt i drift. Langsiktige investeringer finansieres med egenkapital og langsiktig gjeld i forretningsbanker og Kommunalbanken. Styret anser konsernets finansielle risiko som lav. Noen av våre konkurranseutsatte selskap har plassert ledig likviditet i finansielle instrumenter i portefølje sammensatt av aksje, obligasjons- og rentefond, med et samlet lavt risikobilde. Plasseringene er iht. konsernets finansreglement.

Konsernets kredittrisiko ivaretas iht. god regnskapsskikk, konsernets tap på fordringer er lave sammenlignet med bransjen for øvrig.

Det er ikke tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer eller daglig leder.

Selskapets stilling, økonomisk resultat og videre drift

Styret har vedtatt at det skal utbetales utbytte til morselskapet fra Retura Iris AS, Iris Produksjon AS og Labora AS på til sammen kr 8.894.809. Styret foreslår videre at 60% av mottatt utbytte fra datterselskaper, tilsvarende kr 5.336.885, avsettes til Iris-fondet samt deler av gevinsten fra salget av aksjene i Mivanor AS tilsvarende kr 3.157.236, totalt kr 8.494.121 til utbytte/Iris-fondet.

Styret foreslår at morselskapets resultat	kr	27.643.941	disponeres slik:
Til egenkapital for fremtidige investeringer	kr	19.149.820	
Til IRIS-fondet	kr	8.494.121	

Det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning tilfredsstillende uttrykk for resultatet i 2025, og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet forhold i konsernet etter regnskapsårets utgang som ikke er tatt hensyn til i årsoppgjøret, og som kan ha betydning for selskapets resultat og stilling.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede ved avleggelse av årsregnskapet.

Bodø 31.12.25/ 25.03.26

Knut Andersen

Styrets leder

Trond Heimtun (25. mar., 2026 22:05:31 GMT+1)

Trond Heimtun

Styrets nestleder

Trine Nordvik Løkås

Styremedlem

Lars Arve Jakobsen

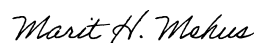
Styremedlem

Anita Skog

Styremedlem

Marit Holmvaag Mehus

Styremedlem

Karen-Marie Braseth (26. mar., 2026 08:14:43 GMT+1)

Karen Marie Braseth

Styremedlem

Bjørn Ove Moum

Adm. direktør

Årsregnskap og styrets beretning

Endelig revisjonsrapport

2026-03-30

Opprettet:	2026-03-25
Av:	Frode Enoksen (frode.enoksen@iris-salten.no)
Status:	Signert
Transaksjons-ID:	CBJCHBCAABAAIZHw2pYPqQtNLeujllj_UR5loXIKIW-

"Årsregnskap og styrets beretning"-historikk

- Dokument opprettet av Frode Enoksen (frode.enoksen@iris-salten.no)
2026-03-25 - 14:28:42 GMT
- Dokument sendt via e-post til Bjørn Ove Moum (bjorn.ove.moum@iris-salten.no) for signering
2026-03-25 - 14:28:50 GMT
- Dokument sendt via e-post til Knut Andersen (knut.andersen@cermaq.com) for signering
2026-03-25 - 14:28:50 GMT
- Dokument sendt via e-post til marit.holmvaag.mehus@cermaq.com for signering
2026-03-25 - 14:28:50 GMT
- Dokument sendt via e-post til trond.heimtun@sbnnett.no for signering
2026-03-25 - 14:28:51 GMT
- Dokument sendt via e-post til lars.arve.jakobsen@coop.no for signering
2026-03-25 - 14:28:51 GMT
- Dokument sendt via e-post til trinel@sbnnett.no for signering
2026-03-25 - 14:28:51 GMT
- Dokument sendt via e-post til karen.marie.braseth@iris-salten.no for signering
2026-03-25 - 14:28:52 GMT
- Dokument sendt via e-post til Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no) for signering
2026-03-25 - 14:28:52 GMT
- E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)
2026-03-25 - 14:46:25 GMT
- E-postmelding vist av karen.marie.braseth@iris-salten.no
2026-03-25 - 14:52:33 GMT

 E-postmelding vist av lars.arve.jakobsen@coop.no

2026-03-25 - 15:45:05 GMT

 Underskriver lars.arve.jakobsen@coop.no oppga navn ved signering som Lars Arve Jakobsen

2026-03-25 - 15:46:34 GMT

 Dokument e-signert av Lars Arve Jakobsen (lars.arve.jakobsen@coop.no)

Signaturdato: 2026-03-25 - 15:46:36 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Knut Andersen (knut.andersen@cermaq.com)

2026-03-25 - 19:27:54 GMT

 Dokument e-signert av Knut Andersen (knut.andersen@cermaq.com)

Signaturdato: 2026-03-25 - 19:29:06 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av trond.heimtun@sbnett.no

2026-03-25 - 21:01:57 GMT

 Underskriver trond.heimtun@sbnett.no oppga navn ved signering som Trond Heimtun

2026-03-25 - 21:05:29 GMT

 Dokument e-signert av Trond Heimtun (trond.heimtun@sbnett.no)

Signaturdato: 2026-03-25 - 21:05:31 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Bjørn Ove Moum (bjorn.ove.moum@iris-salten.no)

2026-03-25 - 21:51:45 GMT

 Underskriver karen.marie.braseth@iris-salten.no oppga navn ved signering som Karen-Marie Braseth

2026-03-26 - 07:14:41 GMT

 Dokument e-signert av Karen-Marie Braseth (karen.marie.braseth@iris-salten.no)

Signaturdato: 2026-03-26 - 07:14:43 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av marit.holmvaag.mehus@cermaq.com

2026-03-26 - 16:42:15 GMT

 Underskriver marit.holmvaag.mehus@cermaq.com oppga navn ved signering som Marit H. Mehus

2026-03-26 - 16:42:51 GMT

 Dokument e-signert av Marit H. Mehus (marit.holmvaag.mehus@cermaq.com)

Signaturdato: 2026-03-26 - 16:42:53 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-26 - 21:50:57 GMT

 E-postmelding vist av trinel@sbnett.no

2026-03-26 - 22:15:56 GMT

 Dokument e-signert av Bjørn Ove Moum (bjorn.ove.moum@iris-salten.no)

Signaturdato: 2026-03-27 - 07:12:30 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-27 - 14:42:16 GMT

 E-postmelding vist av trinel@sbnnett.no

2026-03-27 - 20:26:58 GMT

 Underskriver trinel@sbnnett.no oppga navn ved signering som Trine Nordvik Løkås

2026-03-27 - 20:40:12 GMT

 Dokument e-signert av Trine Nordvik Løkås (trinel@sbnnett.no)

Signaturdato: 2026-03-27 - 20:40:14 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-28 - 16:45:22 GMT

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-30 - 05:45:45 GMT

 Dokument e-signert av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

Signaturdato: 2026-03-30 - 07:37:47 GMT - Tidskilde: server

 Avtale fullført.

2026-03-30 - 07:37:47 GMT

Åpenhetsloven

Formål

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester gjennom å sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheten jobber for å hindre negative konsekvenser innen sosial bærekraft. Dokumentet beskriver forankring og Iris-konsernets rutiner for arbeid opp mot kravene i [Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold \(åpenhetsloven\)](#). Disse rutinene skal sikre at Iris-konsernet og Iris-konsernets forretningspartnere arbeider i henhold til nasjonale og internasjonale lover og konvensjoner.

Forpliktelse og forankring

Iris-konsernets forpliktelse og forankring er nedfelt i Iris-konsernets etiske rammeverk som er godkjent av styret i Iris-konsernet. [Du kan laste ned vårt etiske rammeverk her](#). Konsernet har også utarbeidet [etiske retningslinjer for leverandører og underleverandører \(Code of conduct\)](#), som er godkjent av ledergruppen i Iris-konsernet. Økonomisjef i Iris Salten IKS er tillagt rollen som ansvarlig for Åpenhetsloven i konsernet.

Aktsomhetsvurdering

Aktsomhetsvurderinger har som mål å avdekke forhold som potensielt og faktisk påvirker sosial bærekraft negativt. Vurderinger gjennomføres med utgangspunkt i OECDs veiledning for aktsomhetsvurderinger.

Aktsomhetsvurderinger gjøres gjennom kartlegging av Iris-konsernets vesentlige leverandører, det vil si leverandører med en samlet omsetning på over 1 mill. NOK siste regnskapsår. Listen over leverandører gjennomgås årlig etter følgende fremgangsmåte:

1. Liste over alle leverandører hentes fra regnskapssystemet og sorteres i henhold til samlet omsetning siste år.
2. Vesentlige leverandører identifiseres (samlet omsetning > 1. mill. NOK. Selskaper vi ikke lenger har aktiv kontrakt med tas ikke med i videre kartlegginger.
3. Kartlegging av morselskap, oppkjøp, lokasjon for hovedkontor og i hvilke land selskapet har operasjoner og kontorer
4. Leverandører med hovedkontorer eller operasjoner i land med forhøyet risiko identifiseres på bakgrunn av [Transparency International's Corruption Perception Index](#). Land som scorer under 50 poeng ansees for å ha en forhøyet risiko for korrupsjon og brudd på menneskerettigheter. Desto lavere score i indeksen, desto høyere risiko.
5. Leverandører med høyrisikoprodukter identifiseres på bakgrunn av [Direktoratet for forvaltning og økonomistyring sin liste over høyrisikoprodukter](#).
6. Med bakgrunn i foregående kartlegginger, gjøres videre kartlegginger for å identifisere eierstruktur og selskapsstruktur. Videre sjekkes sanksjonslister og om eiere eller toppledelse er straffedømt for relevante forbrytelser.
7. Iris-konsernets påvirkningskraft vurderes sammen med erfaring og kjennskap til den enkelte leverandør og bransje.

På bakgrunn av denne kartleggingen vurderes risikonivå for den enkelte leverandør. Man vurderer da potensiell risiko for negativ påvirkning av sosial bærekraft: miljø, korrupsjon/hvitvasking, brudd på arbeidstakerrettigheter og menneskerettigheter. Videre gjøres det en integritetsundersøkelse av leverandører som i denne risikovurderingen kommer ut med middels eller høy potensiell risiko. I integritetsundersøkelsen kontaktes leverandører med forespørsel om hvilke policyer, rutiner og praksis leverandøren har på plass for områder hvor Iris-konsernet har avdekket risiko.

Basert på tilbakemelding gjøres vurdering av faktisk risiko i henhold til Iris-konsernets interne rutiner for risikostyring. I vurderingen av risiko vurderes følgende spørsmål med bakgrunn i innhentet dokumentasjon:

- Hvilke forhold som åpenhetsloven omfatter, kan potensielt påvirkes?
- Hvor høy er sannsynligheten for brudd på de forhold som åpenhetsloven omfatter?
- Hvor alvorlig er de negative konsekvensene?
- Hvordan henger konsekvensene sammen med Iris-konsernets aktiviteter?

Resultat av aktsomhetsvurderinger

Etter kartlegging og vurdering av potensiell risiko for negativ påvirkning av sosial bærekraft har Iris-konsernet identifisert 0 leverandører med høy risiko, 0 leverandører med middels risiko og 2 leverandører med lav risiko, basert på at selskapene opererer i det som er definert som høyrisikoland ifølge Transparency International sin Corruption Perception Index, at selskapene leverer produkter som står på Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sin liste over høyrisikoprodukter, hvilken eierstruktur og selskapsstruktur selskapet har og basert på vår egen kjennskap/erfaring med selskapet.

Basert på dette, vil det for sist regnskapsår ikke bli sendt ut integritetsjekk av noen leverandører eller ytterligere risiko bli vurdert.

Håndtering av negative konsekvenser

Iris-konsernet skal jobbe forebyggende for å minimere og avhjelpe problemene. Iris-konsernet jobber aktivt og strukturert med både virksomhetspraksis, leverandører og handlingsplaner. Vi gjør dette gjennom å aktivt følge opp og kravstille leverandørene våre.

Løpende oppfølging

Vi har en risikobasert tilnærming til oppfølging av leverandører og følger opp punkter fra handlingsplan hvor det er avdekket risiko for brudd for forholdene som åpenhetsloven beskriver. Vi jobber kontinuerlig med kravstilling og oppfølging gjennom å:

- Gjennomgang og oppfølging av risiko knyttet til våre leverandører etter følgende rutine:
  - lav risiko: ingen oppfølging
  - middels risiko: årlig oppfølging for å avdekke endringer i risikobildet
  - høy risiko: følges tett til risikostatus reduseres
- Å kravstille oppfyllelse av vår Code of conduct hos eksisterende leverandører
- Å kravstille og kontraktsfeste oppfyllelse av vår Code of conduct ved nye anskaffelser
- Risikovurdere nye leverandører

Vi følger opp gjennom dialog med våre leverandører. Vi ber om jevnlig statusoppdateringer og sluttrapport på konkrete saker vi har tatt opp med leverandøren. Dersom leverandøren ikke setter inn avhjelpende tiltak eller endrer forretningspraksis blir det vurdert å avslutte forretnings samarbeidet.

Rett til informasjon

For henvendelser og anmodninger i henhold til åpenhetsloven, vennligst send oss en e-post til aapenhetsloven@iris-salten.no

Styret i Iris Salten IKS
Bodø 25. mars 2026

Knut Andersen
styreleder

Lars Arve Jakobsen
Styremedlem

Trond Heimtun
Styres nestleder

Trine N. Løkås
styremedlem

Anita Skog
styremedlem

Marit H. Mehus (26. mar., 2026 09:45:52 GMT+1)
Marit Holmvaag Mehus
styremedlem

Karen Marie Braseth (26. mar., 2026 09:11:09 GMT+1)
Karen Marie Braseth
styremedlem

Bjørn Ove Moum
Adm. direktør

Åpenhetsloven Iris-konsernet_2026

Endelig revisjonsrapport

2026-03-28

Opprettet:	2026-03-26
Av:	Frode Enoksen (frode.enoksen@iris-salten.no)
Status:	Signert
Transaksjons-ID:	CBJCHBCAABAAI8VC9mhOrlzpapkslBHqEzNuX5O1HMhp

"Åpenhetsloven Iris-konsernet_2026"-historikk

- Dokument opprettet av Frode Enoksen (frode.enoksen@iris-salten.no)
2026-03-26 - 08:09:08 GMT
- Dokument sendt via e-post til Bjørn Ove Moum (bjorn.ove.moum@iris-salten.no) for signering
2026-03-26 - 08:09:13 GMT
- Dokument sendt via e-post til Knut Andersen (knut.andersen@cermaq.com) for signering
2026-03-26 - 08:09:14 GMT
- Dokument sendt via e-post til lars.arve.jakobsen@coop.no for signering
2026-03-26 - 08:09:14 GMT
- Dokument sendt via e-post til trond.heimtun@sbnnett.no for signering
2026-03-26 - 08:09:14 GMT
- Dokument sendt via e-post til trinel@sbnnett.no for signering
2026-03-26 - 08:09:15 GMT
- Dokument sendt via e-post til Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no) for signering
2026-03-26 - 08:09:15 GMT
- Dokument sendt via e-post til marit.holmvaag.mehus@cermaq.com for signering
2026-03-26 - 08:09:15 GMT
- Dokument sendt via e-post til karen.marie.braseth@iris-salten.no for signering
2026-03-26 - 08:09:15 GMT
- E-postmelding vist av karen.marie.braseth@iris-salten.no
2026-03-26 - 08:10:43 GMT
- Underskriver karen.marie.braseth@iris-salten.no oppga navn ved signering som Karen-Marie Braseth
2026-03-26 - 08:11:07 GMT

 Dokument e-signert av Karen-Marie Braseth (karen.marie.braseth@iris-salten.no)

Signaturdato: 2026-03-26 - 08:11:09 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av lars.arve.jakobsen@coop.no

2026-03-26 - 08:11:35 GMT

 Underskriver lars.arve.jakobsen@coop.no oppga navn ved signering som Lars Arve Jakobsen

2026-03-26 - 08:12:24 GMT

 Dokument e-signert av Lars Arve Jakobsen (lars.arve.jakobsen@coop.no)

Signaturdato: 2026-03-26 - 08:12:26 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av marit.holmvaag.mehus@cermaq.com

2026-03-26 - 08:22:26 GMT

 E-postmelding vist av Knut Andersen (knut.andersen@cermaq.com)

2026-03-26 - 08:25:16 GMT

 Dokument e-signert av Knut Andersen (knut.andersen@cermaq.com)

Signaturdato: 2026-03-26 - 08:25:32 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Bjørn Ove Moum (bjorn.ove.moum@iris-salten.no)

2026-03-26 - 08:41:36 GMT

 Dokument e-signert av Bjørn Ove Moum (bjorn.ove.moum@iris-salten.no)

Signaturdato: 2026-03-26 - 08:42:06 GMT - Tidskilde: server

 Underskriver marit.holmvaag.mehus@cermaq.com oppga navn ved signering som Marit H. Mehus

2026-03-26 - 08:45:50 GMT

 Dokument e-signert av Marit H. Mehus (marit.holmvaag.mehus@cermaq.com)

Signaturdato: 2026-03-26 - 08:45:52 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av trond.heimtun@sbnett.no

2026-03-26 - 16:49:43 GMT

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-26 - 22:23:41 GMT

 E-postmelding vist av trond.heimtun@sbnett.no

2026-03-27 - 16:42:33 GMT

 Underskriver trond.heimtun@sbnett.no oppga navn ved signering som Trond Heimtun

2026-03-27 - 16:43:34 GMT

 Dokument e-signert av Trond Heimtun (trond.heimtun@sbnett.no)

Signaturdato: 2026-03-27 - 16:43:36 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av trinel@sbnnett.no

2026-03-27 - 20:33:17 GMT

 Underskriver trinel@sbnnett.no oppga navn ved signering som Trine Nordvik Løkås

2026-03-27 - 20:36:14 GMT

 Dokument e-signert av Trine Nordvik Løkås (trinel@sbnnett.no)

Signaturdato: 2026-03-27 - 20:36:16 GMT - Tidskilde: server

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-27 - 22:45:26 GMT

 E-postmelding vist av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

2026-03-28 - 08:12:17 GMT

 Dokument e-signert av Anita Hennie Skog (anita.skog@arcticpioneers.no)

Signaturdato: 2026-03-28 - 09:49:23 GMT - Tidskilde: server

 Avtale fullført.

2026-03-28 - 09:49:23 GMT

Til Representantskapet i Iris Salten IKS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Iris Salten IKS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2025, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2025, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet. For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Bodø , 27. mars 2026

Tell Norge AS

Silja Eriksen
Statsautorisert revisor

(elektronisk signert)

Securely signed with Brevio

This document is electronically signed and sealed with Brevio under **eIDAS**, valid in all EU states. Signatures comply with **eIDAS** and **PADES** standards.

The identities of the signers are listed below:

2026-03-27 11:55:46 UTC+01:00

Silja Eriksen

 bankID

NO BankID - 102197d3-6f85-410e-9ddb-502b3badabc6

 This document package contains:

- The original document
- Closing page (this page)

 Electronic signatures are not visible but digitally integrated.

Oppsummering av dokumentet «Vedlegg til sak 26-10 – Betydning av EU-dom og handlingsalternativer» (Deloitte Advokatfirma AS, 17. mars 2026).

1. Formål og bakgrunn

Formål:

- Utrede konsekvensene av EU-domstolens avgjørelse i sak C-692/23 (avsagt 15.01.2025) for Iris-konsernets anskaffelsesrettslige organisering.
- Vurdere alternative lovlige modeller for videre organisering av husholdningsrenovasjon og drift av miljøtorg.

Bakgrunn:

- Iris Salten IKS (ISA) og Iris Service AS (ISE) har til nå vært organisert etter en egenregimodell.
- EU-dommen endrer hvordan aktivitetskriteriet i egenregiinntaket skal beregnes.
- Dette medfører at dagens modell ikke lenger er lovlig etter anskaffelsesregelverket.

2. Hvorfor egenregi faller bort

EU-dom C-692/23 innebærer:

- Aktivitetskriteriet (>80 % aktivitet for eierne) skal vurderes på konsernnivå, ikke på selskapsnivå, når morselskap inngår kontrakter.
- Iris-konsernet har samlet sett ca. 50 % aktivitet mot tredjeparter.
- Dermed er aktivitetskriteriet i FOA § 3-2 ikke lengre å anse som oppfylt.

3. Vurderte alternativer

Alternativ 1: Tildeling av enerett (anbefalt løsning)

Rettslig grunnlag:

- FOA § 2-3 – unntak for kontrakt tildelt på grunnlag av enerett.
- Kommunene har etter forurensningsloven § 30:
  - ansvar for husholdningsrenovasjon
  - enerett på innsamling av husholdningsavfall
- Kommunene har følgelig en eksklusiv rett til å håndtere husholdningsavfall, og denne kan tildeles videre.

Vilkår vurderes oppfylt:

1. Kontrakt mellom offentlige oppdragsgivere (kommunene ↔ ISA/ISE)
2. Enerett må tildeles ved:
  - kommunestyrevedtak
  - kunngjøring (f.eks. på nettsider)
3. Tildeling av enerett på håndtering av husholdningsavfall er forenlig med EØS-avtalen:
  - begrunnet i allmenne hensyn
  - nødvendig og proporsjonal
  - støttet av KOFA- og EU-praksis

Anbefalt modell:

- Gjennomstrømmende enerett:
  - Tildeles først til ISA
  - Videredeles til ISE
- Viderefører dagens rollefordeling og praksis.

Konsekvenser:

- Krever:
  - vedtak i alle eierkommuner
  - oppdatering av selskapsavtale
  - ny avtalestruktur ISA ↔ ISE
- Gir fortsatt:
  - høy grad av kommunal kontroll
  - fleksibilitet til å konkurransenutsette enkelttjenester (som i dag)

Alternativ 2: Omorganisering av konsernet

Innhold:

- Skille ut kommersiell virksomhet i egen parallell struktur.
- Beholde kun lovpålagt virksomhet i Iris-konsernet.

Vurdering:

- Kan formelt gjenopprette etterlevelse av aktivitetskriteriet.
- Juridisk risiko:
  - fare for at strukturen anses som kunstig oppsplitting
  - mulig rettslig identifikasjon pga. samme eiere og felles infrastruktur
- Ulemper:
  - tap av synergier
  - økte kostnader
  - konkurranserisiko i Salten-regionen (fare for private monopol)

Konklusjon:

- Fremstår som et mindre egnet alternativ.

Alternativ 3: Full konkurransenutsetting

Innhold:

- Utlyse anbud på innsamling og drift av miljøborg.

Vurdering:

- Juridisk mulig
- Betydelige ulemper:
  - kostbart og tidkrevende
  - redusert kommunal kontroll
  - operasjonell risiko (vist bl.a. gjennom Reno Norden-saken)

Konklusjon:

- Mindre hensiktsmessig enn bruk av unntak der vilkår er oppfylt.

4. Samlet anbefaling

- Enerettsmodellen vurderes som:
  - juridisk robust
  - praktisk gjennomførbar
  - i samsvar med kommunenes lovpålagte ansvar
- Modellen innebærer i realiteten en videreføring av dagens praksis, men på korrekt rettslig grunnlag.

Memo

Dato:	17. mars 2026
Til:	Iris Salten IKS v/Bjørn Ove Moum
Fra:	Deloitte Advokatfirma AS v/adv. Torgeir Overøye, adv. Geir A. Melby og adv.flm. Elle Sømme
Emne:	Betydning av EU-dom og handlingsalternativer

Ansvarlig partner: Torgeir Overøye

1. INNLEDNING

1.1. Bakgrunn

Deloitte Advokatfirma AS («**Deloitte**») er av Iris Salten IKS («**ISA**») bedt om å utrede alternative løsninger for konsernets anskaffelsesrettslige organisering. Bakgrunnen for utredningen er EU-domstolens avgjørelse i sak C-692/23, avsagt 15. januar 2025, som får direkte og umiddelbar betydning for Iris-konsernets anskaffelsesrettslige organisering. I den forbindelse har Deloitte på vegne av Samfunnsbedriftene utarbeidet en overordnet utredning av dommens betydning for avfallsbransjen. Foreliggende notat er en konkret oppfølging av denne utredningen, rettet mot Iris-konsernets spesifikke situasjon.

Iris-konsernet er eid av de ni kommunene i Salten, med ansvar for distriktets husholdningsrenovasjon. Iris Salten IKS (morselskapet) yter administrative tjenester til både de heleide og deleide datterselskapene. Det heleide datterselskapet Iris Service AS («**ISE**») ivaretar kommunenes lovpålagte plikter om håndtering av husholdningsavfall etter forurensningsloven § 30, på vegne av Iris-konsernet. Øvrige heleide datterselskaper er å regne som kommersielle selskaper. Når vi i dette notatet vurderer den anskaffelsesrettslige organiseringen av konsernet, er det i utgangspunktet kun selskaper med offentlige oppgaver som er av interesse.

Per i dag utfører ISA den lovpålagte husholdningsrenovasjonen for sine eierkommuner med grunnlag i oppdrag tildelt iht. egenregi.¹ Oppdrag knyttet til innsamling av husholdningsavfall og drift av miljøborg er videre tildelt i egenregi til ISE.² Den anskaffelsesrettslige organiseringen av Iris-konsernet er dermed i dag basert på en toleddet egenregimodell. Som redegjøres for under punkt 2.1, er konsekvensen av EU-domstolens avgjørelse i sak C-692/23 at vilkårene for å benytte egenregimodellen for den anskaffelsesrettslige organiseringen av Iris-konsernet ikke lengre er oppfylt. Følgelig er det nødvendig å vurdere alternative løsninger for den anskaffelsesrettslige organiseringen. Nærmere bestemt skal dette notatet vurdere følgende alternativer: (1) tildeling av enerett, (2) omorganisering av Iris-konsernet og (3) konkurranseutsetting av kontrakt.

1.2. Oppsummering

Konsekvensen av EU-domstolens avgjørelse i sak C-692/23 er at den anskaffelsesrettslige organiseringen av Iris-konsernet må tilpasses. Av de tre aktuelle alternativene, fremstår enerettsmodellen som det klart mest hensiktsmessige alternativet. Følgelig er det vår vurdering at vilkårene i FOA § 2-3 for bruk av enerettsmodellen

¹ Jf. Selskapsavtalen for Iris Salten IKS, § 3.

² Jf. Avtale om innsamling av husholdningsavfall og Avtale om drift av miljøborg

er oppfylt, hvoretter eierkommunene kan tildele kontrakt for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøtorg direkte til ISA/ISE på grunnlag av en slik enerett. Når det gjelder «plasseringen» av eneretten, anbefales at enerettstildelingen er «gjennomstrømmende» - dvs. at den først tildeles ISA og deretter videredeles til ISE. Det presiseres at enerettsmodellen vil innebære en videreføring av de samme praktiske og organisatoriske realitetene som har kjennetegnet konsernets virksomhet under dagens egenregimodell.

De to øvrige alternativene fremstår etter vår vurdering som mindre egnede alternativer. Selv om en omorganisering i prinsippet vil kunne gjenopprette grunnlaget for egenregimodellen, etterlater EU-domstolens avgjørelse tvil om hvorvidt en slik omorganisering i alle tilfeller vil bli akseptert som en lovlig tilpasning av konsernstrukturen eller om den tvert imot vil anses som en kunstig oppsplitting av aktiviteter med påfølgende risiko for rettslig identifikasjon mellom de to strukturene. Hva gjelder konkurranseutsetting av kontrakt, er det særlig grunn til å fremheve at gjennomføring av offentlige anbudskonkurranser kan være kostbart, tidkrevende og risikofylt, og at den kontrollen eierkommunene kan utøve gjennom kontrakt nødvendigvis vil være mer begrenset enn ved eierskap – noe som er særlig problematisk sett i lys av eierkommunenes overordnede lovpålagte ansvar for tjenesteutførelsen etter forurensningsloven. Det presiseres imidlertid at en enerettstildeling til ISA/ISE ikke nødvendigvis avskjærer muligheten til å konkurranseutsette enkelte av oppgavene som faller inn under eierkommunenes lovpålagte ansvar etter forurensningsloven. ISA/ISE vil ved utøvelsen av en eventuell enerett følgelig ha et visst skjønn med hensyn til hvordan oppgavene skal løses – herunder hvorvidt og i hvilken grad deler av tjenesteutførelsen skal konkurranseutsettes. Dette vil med andre ord kunne være tilsvarende til hvordan husholdningsrenovasjonen løses i dag, hvor eksempelvis transport og mottak/behandling av avfall er konkurranseutsatt i markedet.

2. ALTERNATIVE LØSNINGER FOR DEN ANSKAFFELSE RETTSLIGE ORGANISERINGEN

2.1. Innledning

Anskaffelsesregelverket omfatter i utgangspunktet alle gjensidig bebyrdende avtaler om anskaffelse av varer, tjenester og bygge- og anleggsarbeider som inngås med det offentlige som oppdragsgiver.³ Det finnes imidlertid flere unntak fra dette utgangspunktet, herunder unntaket om utvidet egenregi, jf. FOA § 3-1, og unntaket for tjenestekontrakter som inngås på grunnlag av enerett, jf. FOA § 2-3.

Hva gjelder egenregiunntaket, krever *aktivitetskriteriet* at det kontrollerte rettssubjektet «*utfører mer enn 80 prosent av sin aktivitet for oppdragsgiveren [...]*», jf. FOA § 3-1(1)(b).⁴ I norsk rett har Klagenemnda for offentlige anskaffelser («**KOFA**») konsekvent lagt til grunn at aktiviteten skal beregnes på *subjektnivå*.⁵ I sak C-692/23 konkluderte imidlertid EU-domstolen med at aktivitetskriteriet – når aktiviteten beregnes basert på omsetning og det kontrollerte rettssubjektet er morselskap i et konsern – skal beregnes på grunnlag av samlet konsernaktivitet, dvs. på *konsernnivå*.⁶ I lys av EU-domstolens premisser, må dommen etter vår oppfatning forstås slik at samlet konsernaktivitet anses avgjørende uavhengig av hvilket konsernselskap som tildeles kontrakten – herunder ved konserninterne kontraktstildelingen. I tillegg tilsier EU-domstolens fokus på konkurransehensynet (premiss 54-56) og formålsbetraktningene bak egenregiunntaket (premiss 44), at aktivitet vunnet på anbud fra kontrollerende oppdragsgivere eller andre konsernselskaper skal anses som tredjepartsaktivitet ved klassifiseringen av «*aktivitet for oppdragsgiverne*».⁷

³ Med anskaffelsesregelverket menes Lov om offentlige anskaffelser («**Anskaffelsesloven**» / «**LOA**») og Forskrift om offentlige anskaffelser, FOR-2016-08-12-974, («**Anskaffelsesforskriften**» / «**FOA**»), som trådte i kraft 01.01.2017.

⁴ FOA § 3-4 fastsetter nærmere regler for beregningen av aktiviteten. Det fremgår her at beregningen av den prosentvise aktiviteten etter FOA § 3-1(1)(b) i utgangspunktet skal baseres på gjennomsnittlig omsetning.

⁵ Se eksempelvis KOFA-saker 2009/246 (KOFA-2009-246) og 2011/58-65 (KOFA-2011/58-65).

⁶ Se sak C-692/23, premiss (63).

⁷ Et slikt standpunkt underbygges for øvrig av Generaladvokatens uttalelse til sak C-692/23, tilgjengelig [her](#).

Med utgangspunkt i samlet konsernaktivitet, utfører ISA/ISE mer enn 20% av sin aktivitet for andre enn eierkommunene. Basert på de to siste regnskapsårene, ligger konsernet samlet sett på en tilnærmet 50/50-fordeling mellom aktivitet rettet mot eierkommunene og aktivitet rettet mot tredjeparter. Aktivitetskriteriet – og dermed vilkårene for å benytte egenregimodellen – er følgelig ikke lengre oppfylt. På denne bakgrunn er det nødvendig å finne en alternativ løsning for den anskaffelsesrettslige organiseringen. I det følgende ser vi nærmere på de aktuelle alternativene.

2.2. Alternativ 1: Tildeling av enerett

2.2.1. Rettslig rammeverk – oversikt over vilkårene

Enerettsunntaket er hjemlet i FOA § 2-3, hvor det fremgår at:

«Anskaffelsesloven og forskriften gjelder ikke for tjenestekontrakter som oppdragsgiveren inngår med en annen oppdragsgiver som har en enerett til å utføre tjenesten. Dette gjelder bare når eneretten er tildelt ved lov, forskrift eller kunngjort forvaltningsvedtak som er forenlig med EØS-avtalen.»

Formålet med enerettsunntaket er å unngå å måtte gjennomføre en konkurranse i tilfeller hvor det som følge av en lovlig tildelt enerett kun eksisterer én leverandør som kan utføre den aktuelle tjenesten. Bestemmelsen regulerer ikke tildelingen av eneretten i seg selv, men gir kun et unntak for tildeling av *kontrakt om tjenestekjøp* med et rettssubjekt som har en enerett til å yte denne tjenesten. FOA § 2-3 gir heller ingen definisjon av begrepet «enerett», men det er i praksis lagt til grunn at innholdet i begrepet samsvarer med definisjonen av «enerett» som gis i forsyningsforskriften.⁸ I den forbindelse definerer forsyningsforskriften § 1-2(4) en enerett som:

«[...] rettigheter som er tildelt av kompetent myndighet ved lov, forskrift eller forvaltningsvedtak, og som medfører at utøvelsen av en forsyningsaktivitet begrenses til en eller flere virksomhet, og dermed i vesentlig grad påvirker muligheten for andre virksomheter til å utøve en slik aktivitet.»

En enerett må dermed være gitt til ett enkelt rettssubjekt, og dermed ekskludere andre innenfor et geografisk område fra markedet, og eneretten må gjelde utøvelsen av en aktivitet. En aktør som har en enerett, vil altså ha et monopol på utøvelsen av aktiviteten, innenfor det aktuelle geografiske området.

Hvorvidt en kommune kan tildele enerett for utførelsen av en tjeneste må avgjøres på bakgrunn av regelverket for den aktuelle tjenesten, her forurensningsloven. I den forbindelse har kommuner etter forurensningsloven § 30 ansvar for å «sørge for innsamling av husholdningsavfall». Av samme bestemmelse fremgår at «uten kommunens samtykke må ingen samle inn husholdningsavfall». Følgelig har hver kommune en plikt til å sørge for – og også en enerett på – innsamlingen av husholdningsavfall. Forurensningsloven pålegger likevel ikke kommunene selv å utføre oppgaven, slik at retten til å utøve denne aktiviteten kan tildeles andre. I denne sammenheng har KOFA i flere saker lagt til grunn at forurensningsloven ikke stenger for tildeling av enerett.⁹

FOA § 2-3 oppstiller følgende tre kumulative vilkår for at eierkommunene kan *tildele kontrakt* for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøborg direkte til Iris-konsernet på grunnlag av en enerett: (1) det må være

⁸ Forsyningsforskriften (FOR-2016-08-12-975) regulerer anskaffelser knyttet til utøvelsen av visse forsyningsaktiviteter. EFTAs overvåkingsorgan («ESA») benytter definisjonen av enerett i forsyningsdirektivet (Direktiv 2014/25) for å fastslå innholdet av enerettsbegrepet i anskaffelsesdirektivet (Direktiv 2014/24), se ESAs beslutning nr. 181/22/COL (Reasoned Opinion) pkt. 8.1.

⁹ Se saker 2008/77 (KOFA-2008-77) premiss (40), 2011/126 (KOFA-2011-126) premiss (42) og 2012/157 (KOFA 2012-157) premiss (64).

en tjenestekontrakt som tildeles fra en oppdragsgiver til en annen oppdragsgiver, (2) eneretten må være tildelt gjennom lov, forskrift eller kunngjort forvaltningsvedtak, og (3) tildelingen av eneretten må være forenlig med EØS-avtalen. I det følgende undersøkes hvorvidt disse vilkårene vil finnes oppfylt.

2.2.2. Er vilkårene for enerettsmodellen oppfylt?

Enerettsunntaket i FOA § 2-3 gjelder kun for «tjenestekontrakter som oppdragsgiver inngår med en annen oppdragsgiver». I den forbindelse er eierkommunene og ISA hhv. «kommunal myndighet» og et «offentligrettslig organ» - og anses dermed som «oppdragsgivere» etter anskaffelsesregelverket, jf. FOA § 1-2. Tilsvarende gjelder for ISE, som oppfylder vilkårene for å være et «offentligrettslig organ». En kontrakt mellom eierkommunene og ISA/ISE vil dermed være en kontrakt «som oppdragsgiver inngår med en annen oppdragsgiver».¹⁰

FOA § 2-3 krever videre at «eneretten er tildelt ved lov, forskrift eller kunngjort forvaltningsvedtak». Vilåret forutsetter at eneretten må være tildelt før – eller senest samtidig med – kontraktsinngåelsen. Videre kreves at det må treffes vedtak om enerett av et kompetent organ, samt at dette vedtaket skal være «kunngjort».¹¹ I en kommune vil kommunestyret være det kompetente organet til å tildele enerett, jf. kommuneloven § 5-3(2), hvorefter eierkommunene dermed kan tildele ISA/ISE enerett for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøborg gjennom vedtak i de respektive kommunestyrene. Da det ikke oppstilles direkte krav til hvordan *kunngjøringen* skal skje, er det tilstrekkelig å publisere enerettstildelingen på konsernets hjemmeside. Hva gjelder spørsmålet om hvor eneretten bør «plasseres» innad i Iris-konsernet, vises til notatets punkt 2.2.3.

Endelig kreves at enerettstildelingen er «forenlig med EØS-avtalen». Tildelingen må dermed være forenlig med hele EØS-avtalen, herunder de fire friheter. Ettersom en enerett innebærer en restriksjon på andre selskapers adgang til å tilby den samme tjenesten, vil enerett i utgangspunktet utgjøre en begrensning på tjenestefriheten etter EØS-avtalen artikkel 36. Likevel kan restriksjoner på tjenestefriheten være tillatt på visse vilkår. I den forbindelse har KOFA i sin praksis lagt til grunn at «tildeling av enerett må være begrunnet i det allmenne tvingende hensynet, egnet til å ivareta dette hensynet, samt at hensynet ikke vil kunne ivaretas med mindre inngripende midler», jf. sak 2012/157 premiss 81. Dersom disse tre forholdene er oppfylt, vil enerettstildelingen være en lovlig restriksjon på tjenestefriheten og følgelig forenlig med EØS-avtalen. I samme sak understrekes imidlertid at det er «høy terskel for å tillate restriksjoner på den frie adgangen til å tilby tjenester».

Under henvisning til kommuners lovpålagte plikter til å besørge renovasjon, har KOFA fremholdt at håndtering og behandling av husholdningsavfall er en oppgave som primært ivaretar allmenne interesser.¹² På denne bakgrunn har KOFA i flere saker akseptert tildeling av enerett for innsamling og behandling av husholdningsavfall.¹³ Praksis fra KOFA demonstrerer videre at hensynet til å sikre større kontroll med tjenesteutførelsen, stabil drift, samt at valgte leverandørs (planlagte) investeringer sikres, utgjør slike allmenne tvingende hensyn.¹⁴ Følgelig kan enerett for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøborg klart begrunnes i allmenne tvingende hensyn, og en enerett vil videre være egnet til å ivareta disse hensynene.

Avgjørende er etter dette hvorvidt de tvingende allmenne hensynene «ikke vil kunne ivaretas med mindre inngripende midler» enn ved tildeling av enerett. I dette ligger et krav om at eneretten må være nødvendig og

---

¹⁰ Hvilket konsernselskap som i så tilfelle skal tildeles kontrakten vil bero på hvor eneretten «plasseres» innad i Iris-konsernet. Se nærmere omtale av dette nedenfor i notatets punkt 2.2.3.

¹¹ Se i denne sammenheng KOFAs uttalelser i sak 2008/77 (KOFA-2008-77), premiss (41).

¹² Se KOFAs uttalelser i sak 2011/126 (KOFA-2011-126), premiss (42). Se videre sak 2012/157 (KOFA-2012-157), premiss (82).

¹³ Se KOFAs uttalelser i sak 2011/126 (KOFA-2011-126), premiss (37)-(42). Se videre sak 2012/157 (KOFA-2012-157).

¹⁴ Se særlig KOFA sak 2011/126 (KOFA-2011-126), premiss (42).

proporsjonal. Dette vil bero på en konkret helhetsvurdering, der relevant momenter er konkurransesituasjonen i markedet, behovet for kontroll med tjenesteutførelsen, enerettens varighet mv.

Hva gjelder betydningen av at nødvendigheten av en enerettstildeling til ISA/ISE delvis skyldes at vilkårene for egenregimodellen ikke lengre er oppfylt, er KOFA saker 2009/246 og 2012/157 – vedrørende den anskaffelsesrettslige organiseringen av BIR AS – illustrerende. I førstnevnte sak ble Askøy kommune ilagt gebyr for ulovlig direkteanskaffelse av renovasjonstjenester for næringsavfall fra BIR Privat AS, ettersom KOFA fant at vilkårene for egenregiinntaket ikke var oppfylt.¹⁵ I etterkant av denne avgjørelsen vedtok samtlige eierkommuner å tildele BIR AS enerett til utføre kommunenes lovpålagte oppgaver innenfor husholdningsrenovasjonen, hvoretter BIR Privat AS delegerte eneretten til behandling av husholdningsavfall videre til BIR Avfallsenergi AS ved kontrakt om behandling av husholdningsavfall. Også denne kontraktstildelingen ble utfordret ved klage til KOFA. KOFA fant imidlertid at vilkårene for tildeling av kontrakt på grunnlag av enerett var oppfylt, jf. sak 2012/157. Sentralt er at KOFA ved forenlighetsvurderingen ikke problematiserte det forutgående bortfallet av grunnlaget for egenregimodellen – avgjørende var at de materielle vilkårene for tildelingen var til stede. KOFA fremhevet i den forbindelse at:

«Det offentlige må i utgangspunktet ha en viss grad av skjønn når det gjelder hvilke oppgaver som anses egnet for å ivaretas gjennom tildeling av enerett, og hvordan offentlige virksomheter organiseres.»

Til dette bemerkes at innsamling av husholdningsavfall faller innenfor eierkommunenes eksklusive ansvar etter forurensningsloven, slik at markedet for disse tjenestene i utgangspunktet er «stengt» for private aktører. Hertil kommer at ISA/ISE frem til i dag har utført husholdningsrenovasjonen på vegne av eierkommunene med grunnlag i egenregimodellen – dvs. at disse tjenestene ikke har vært konkurranseutsatt. Tildeling av kontrakt med grunnlag i en enerett representerer dermed en videreføring av en etablert direktetildeling – og medfører ingen ytterligere innskrenkninger av konkurransen i markedet. Sett i lys av eierkommunenes fortsatt behov for kontroll med tjenesteutførelsen, begrunner dette etter vår oppfatning at nødvendighetskravet er oppfylt.

Hva gjelder enerettens varighet, opereres det ikke med noen fast øvre grense for hvor lenge en enerett kan løpe. Samtidig illustrerer EU-domstolens praksis at eneretten må være begrenset til det som er nødvendig for å ivareta hensynene bak tildelingen.¹⁶ I dette ligger at eneretten ikke kan ha lengre varighet enn det som er absolutt nødvendig. Følgelig må det i hver enkelt sak vurderes konkret hvilken varighet som er nødvendig for å ivareta de relevante hensynene, hvoretter en lengre varighet enn dette vil være uforenlig med EØS-avtalen.

Praksis fra EU-domstolen og KOFA demonstrerer at eneretter av svært lang varighet er blitt akseptert. I sak C-209/98, *Sydhavnens Sten & Grus*, ble eksempelvis en varighet på 20 år akseptert.¹⁷ Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt eneretter kan være *tidsbegrenset*, gir imidlertid praksis ikke noe klart svar. At eneretten ikke kan ha lengre varighet enn det som er absolutt nødvendig for å sikre hensynene bak tildelingen, tilsier på den ene siden av en ubegrenset enerett *kan* være problematisk opp mot EØS-avtalen. På den annen side har ESA og KOFA hatt saker til behandling hvor enerettstildelingene ikke har vært tidsavgrensede, uten at dette har blitt problematisert nærmere.¹⁸ Betydningen av at eneretten er tidsavgrenset eller ikke, kan også sies å ha mindre betydning så lenge en enerett når som helst kan tilbakekalles av kommunen som har tildelt eneretten. Videre

¹⁵ Begrunnelsen var at BIR Bedrift AS – etter KOFAs vurdering – hadde hoveddelen av sin omsetning rettet mot andre enn eierkommunene, jf. avsnitt 33. Aktivitetskriteriet i egenregiinntaket var dermed ikke oppfylt.

¹⁶ Se i denne sammenheng EU-domstolens uttalelser i sak C-209/98, *Sydhavnens Sten & Grus*, premiss (79)-(80).

¹⁷ I denne saken ble det vektlagt at leverandøren måtte gjøre store investeringer for å levere tjenesten, og ved at eneretten sikret inntekter i en finansieringsperiode var eneretten dermed nødvendig for å sikre at noen skulle være interessert i å tilby tjenesten.

¹⁸ Se uttalelser i brev til Norsk Industri i «Case No 68457» av 5. september 2012, og KOFA-sak 2008/88 (KOFA-2008-88).

kan ESAs avgjørelse vedrørende enerett for kommunalt næringsavfall etter vår oppfatning tas til inntekt for at eneretter for innsamling av husholdningsavfall ikke nødvendigvis må være tidsbegrenset.¹⁹ Spørsmålet vedrørende enerettens varighet må likevel anses som uavklart, hvoretter det ut fra et føre-var-prinsipp kan være fornuftig at eneretten avgrenses i tid, med fornyede vurderinger ved enerettens utløp.

Samlet sett er det vår vurdering av tildeling av enerett til ISA/ISE for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøborg vil være «forenlig med EØS-avtalen». På denne bakgrunn er samtlige vilkår i FOA § 2-3 oppfylt, og eierkommunene vil følgelig kunne tildele kontrakt direkte til ISA/ISE på bakgrunn av en slik enerett.

2.2.3. Hvor skal en enerett «plasseres» i Iris-konsernet?

Spørsmålet som vurderes nærmere her er hvor eneretten skal plasseres, nærmere bestemt hvilket rettssubjekt i Iris-konsernet som kan og bør tildeles en slik enerett. I den forbindelse krever FOA § 2-3 at det organet som skal motta en enerett – og deretter en tjenestekontrakt – er å anse som en «oppdragsgiver». Dette innebærer at mottaker av eneretten må oppfylle vilkårene for å være et såkalt «offentligrettslig organ», jf. FOA § 1-2. Som redegjort for i punkt 2.2.2.1, oppfylder både ISA og ISE vilkårene for å utgjøre et «offentligrettslig organ» - og er dermed å anse som «oppdragsgivere» etter anskaffelsesregelverket, jf. FOA § 1-2. Følgelig kan en enerett for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøborg enten kan tildeles ISA eller ISE.

Når det gjelder spørsmålet om hvor eneretten bør plasseres, syntes det mest hensiktsmessig å la en eventuell enerettstildeling være «gjennomstrømmende» - dvs. at den først tildeles ISA og deretter videredelegeres til ISE. På denne måten vil ISA kunne levere administrative tjenester til ISE som en *aksessorisk tjeneste* med grunnlag i den tildelte eneretten, basert på en tanke om at de tilknyttede kostnadene er kostnader som eierkommunene rettmessig skal belastes for ISA/ISEs utføring av renovasjonstjenestene. Det er i den forbindelse på det rene at en enerett kan videredelegeres, og det gjelder i utgangspunktet ikke noe formkrav for slik videredelegering.²⁰ Det er imidlertid å anbefale at adgangen til å videredelegere fremgår direkte av tildelingsvedtaket. Videre må beslutningen om videredelegering fattes av kompetent myndighet i ISA, typisk ved en styrebeslutning. Denne beslutningen bør også kunngjøres offentlig, eksempelvis gjennom ISA/ISE sine hjemmesider.

Vi legger avslutningsvis til at tildeling av enerett vil medføre en del praktiske konsekvenser for organiseringen av Iris-konsernet. For det første må eierkommunene fatte vedtak om enerettstildeling i sine respektive kommunestyre. Deretter må selskapsavtalen for ISA oppdateres og endres. Her kan en også vurdere å ha en mer utfyllende avtale som regulerer ISAs ansvarsområder mer inngående. Videre vil det være nødvendig å videredelegere eneretten til ISE, før det deretter inngås en ny avtale mellom ISA og ISE. Det er ikke gitt at denne avtalen vil ha større materielle endringer sammenlignet med dagens versjon. Når det gjelder den praktiske gjennomføringen av de nevnte tiltakene, krever FOA § 2-3 at eneretten til ISA må være tildelt før – eller senest samtidig med – at avtaleverket vedtas/inngås. Dette er imidlertid ikke til hinder for at samtlige tiltak behandles

¹⁹ Se ESAs avgjørelse 181/22/COL, s. 18, tilgjengelig [her](#). ESA bemerket her at enerettssunntaket kun regulerer *tildeling av kontrakt på grunnlag av en eksisterende enerett*, og ikke *tildelingen av enerett* i seg selv. ESA understreket videre at direktetildeling av kontrakt på grunnlag av enerett forutsetter at oppdragsgiver faktisk besitter en eksklusiv rett, og anså det følgelig som et krav at «*an exclusive right must apply to a single entity (or association) to the exclusion of others within a specific geographical area, and relate to an activity*», jf. s. 19. Kommunes kompetanse for innsamling og håndtering av husholdningsavfall etter forurensningsloven utgjør nettopp en slik eksklusiv rett. Når denne eksklusive kompetansen tildeles et annet organ ved tildeling av enerett, består eksklusiviteten knyttet til oppgavene, hvilket danner grunnlaget for en direktetildeling. I lys av ESAs uttalelser, kan det følgelig argumenteres for at eneretten anses som gyldig etablert allerede i kraft av at eksklusivitetskravet er oppfylt. Det kan da anføres at varigheten på eneretten er av underordnet betydning i så måte.

²⁰ Se KOFA-sak 2012/157 (KOFA-2012-157), premiss (70), og ESAs sak 68457, hvor det ble lagt til grunn at en videredelegering er i samsvar med anskaffelsesdirektivet.

samlet i de respektive kommunestyrene – enten som én sak eller som flere saker i samme møte – forutsatt at vedtakene og beslutningene utformes slik at de trer i kraft i riktig rekkefølge.

2.3. Alternativ 2: Omorganisering

2.3.1. Innledning

Som et alternativ til enerettstildeling, kan omorganisering av Iris-konsernet også være egnet til å få på plass en lovlig anskaffelsesrettslig organisering. Med «omorganisering» siktes her til at den kommersielle virksomheten i konsernet skilles ut og overføres til en separat struktur med et eget holdingselskap på toppen, med de samme eierkommunene som eiere. Omorganisering vil altså innebære utskillelse av de kommersielle konsernselskapene, mens husholdningsrenovasjonen og øvrig lovpålagt virksomhet beholdes i konsernet. I den forbindelse vil en slik omorganisering resultere i at aktiviteten som gjenstår i Iris-konsernet i sin helhet vil være rettet mot eierkommunene, slik at *aktivitetskriteriet* – og dermed vilkårene egenregiunntaket i FOA § 3-1 – formelt sett igjen vil være oppfylt. Omorganisering er dermed å anse som et *strukturelt tiltak* som i prinsippet vil kunne gjenopprette grunnlaget for egenregimodellen.

I det følgende vurderes hvorvidt omorganisering er et egnet alternativ for den anskaffelsesrettslige organiseringen av Iris-konsernet. Dette vil særlig bero på risikoen for rettslig identifikasjon mellom de to strukturene, samt risikoen knyttet til et eventuelt fremtidig salg av den utskilte virksomheten og de konkurransemessige konsekvenser dette kan medføre for Salten-regionen. I tillegg vil det gjøre seg gjeldende mer strategiske og kommersielle hensyn inn i en slik vurdering, men dette notatet vil i liten grad berøre slike forhold. Det legges også til at representantskapet i ISA behandlet en tilsvarende sak i 2024, hvor det ble vedtatt å beholde dagens selskapsorganisering.

2.3.2. Vurdering av identifikasjonsrisiko

En omorganisering hvoretter de kommersielle konsernselskapene skilles ut og overføres til en separat struktur, vil ekskludere næringsvirksomheten rettet mot tredjeparter fra beregningen av samlet konsernaktivitet – med den konsekvens at aktivitetskriteriet i FOA § 3-1(1)(b) formelt sett vil være oppfylt på konsernnivå. EU-domstolens avgjørelse i sak C-692/23 og Generaladvokatens uttalelse i samme sak etterlater det imidlertid som et uavklart spørsmål hvordan aktivitetskriteriet skal beregnes ved to helt separate konsernstrukturer med identiske eierforhold. I lys av EU-domstolens premisser kan det likevel etter vår vurdering problematiseres om en slik omorganisering vil måtte anses som en kunstig oppsplitting av aktiviteter, slik at *omgåelseshensyn* kan resultere i rettslig identifikasjon mellom de to strukturene. Rettslig identifikasjon vil i den forbindelse innebære at omsetningen i den separate strukturen likevel må medregnes ved beregningen av aktivitetskriteriet.

Sentralt i denne sammenheng er at EU-domstolens avgjørelse knesetter et tydelig prinsipp om «realitet over formalitet», hvoretter omgåelseshensyn fremheves som en sentral begrunnelse for konklusjonen om at aktivitetskriteriet skal beregnes på konsernnivå. EU-domstolen fremhevet at beregning av aktivitetskriteriet på subjektnivå ikke i tilstrekkelig grad vil ivareta formålet bak aktivitetskriteriet, som er å forhindre konkurransevridning ved å sikre at anskaffelsesregelverket kommer til anvendelse når leverandøren er (for) aktiv i markedet og kan konkurrere med andre virksomheter.²¹ Dersom man aksepterte at kun morselskapets egen omsetning skal hensyntas ved beregningen av aktivitetskriteriet ville dette etter EU-domstolens vurdering

---

²¹ EU-domstolen viste i denne sammenheng til at det ikke kan være avgjørende om det er morselskapet selv eller et datterselskap som utøver den kommersielle aktiviteten, ettersom datterselskapet kan dra indirekte fordeler av at morselskapet tildeles kontrakter uten konkurranse, jf. premiss (56).

medføre at vilkårets og dets formål enkelt kunne omgås gjennom kunstig oppsplitting av aktiviteter – i dette tilfellet ved å la andre konsernselskaper håndtere aktivitetene rettet mot tredjeparter.²²

Etter vår vurdering etterlater EU-domstolens avgjørelse tvil om hvorvidt en omorganisering av Iris-konsernet vil bli akseptert som en reell og lovlig tilpasning av konsernstrukturen, eller om den tvert imot vil anses som en kunstig oppsplitting av aktiviteter i strid med omgåelseshensynet. Saksforholdet vil riktignok ikke være identisk med den situasjonen som EU-domstolen tok stilling til – der den kommersielle aktiviteten ble utøvd av datterselskaper innad i én og samme konsernstruktur. Ved en omorganisering vil det derimot være tale om to formelt sett separate strukturer. Følgelig kan det anføres at en slik omorganisering vil kunne gi den ønskede effekten med hensyn til aktivitetskriteriet, dog forutsatt at det er tilstrekkelig «armlengdes avstand» mellom de to strukturene. Det vil imidlertid trolig være krevende å opprettholde armlengdes avstand i praksis, ettersom de to strukturene vil være underlagt identiske eierforhold, og ettersom det må påregnes at strukturene vil være knyttet sammen gjennom felles infrastruktur. Blant annet er de relevante tillatelsene etter forurensningsloven plassert i ISA, og ikke Iris Produksjon AS, noe som hadde nødvendiggjort en avhengighet mellom disse to uavhengig av selskapsstruktur. Etter vår vurdering kan det dermed ikke utelukkes at omorganisering vil anses som en kunstig oppsplitting av aktiviteter, med påfølgende risiko for rettslig identifikasjon mellom de to strukturene, men dette må i så fall vurderes nærmere dersom dette alternativet aktualiseres.

I lys av den beskrevne identifikasjonsrisikoen, vil en omorganisering med det formål å gjenopprette grunnlaget for egenregiinntaket følgelig være forbundet med noe rettslig risiko. Skal denne risikoen reduseres til et akseptabelt nivå vil det være nødvendig med «vanntette skott» mellom de to strukturene, noe som begrenser muligheten for å investere i felles infrastruktur og dra nytte av synergier mellom virksomhetsområdene. I denne sammenheng er det særlig grunn til å fremheve at en omorganisering i praksis vil innebære økte kostnader til etablering av separat produksjonsanlegg for næringsavfallet – hvilket vil representere en betydelig kostnadsøkning samt en ineffektiv bruk av eksisterende produksjonsutstyr – i tillegg til økte administrative kostnader for begge strukturer, noe vi antar er lite ønskelig. På denne bakgrunn fremstår omorganisering som et mindre egnet alternativ for den anskaffelsesrettslige organiseringen av Iris-konsernet.

2.3.3. Konkurransesituasjonen etter evt. omorganisering

Et ytterligere og praktisk viktig moment ved vurderingen av omorganisering av Iris-konsernet er konkurransesituasjonen etter en evt. omorganisering. Per i dag er det to avfallsbehandlere i Saltenregionen, Iris Produksjon AS og Østbø AS. Basert på tidligere gjennomførte analyser av konkurransesituasjonen i regionen er det klart at markedet for avfallsbehandling i Salten er preget av høye etableringshindre, begrenset tilgang på alternative behandlingsanlegg og få reelle konkurrenter.

Ved å rendyrke en kommersiell struktur, med tilgang til infrastruktur og ressurser, er det nærliggende å tenke at andre (kommersielle) avfallsaktører ser muligheten for konsolidering. Dersom den utskilte kommersielle strukturen – med tilhørende behandlingsskapasitet og infrastruktur – overtas av en privat aktør, vil dette kunne resultere i at en privat aktør erverver en dominerende eller monopolistisk posisjon i markedet for avfallsbehandling i regionen. Selv om en slik monopolsituasjon ikke nødvendigvis er rettsstridig i seg selv, vil et privat monopol på avfallsbehandlingen i Saltenregionen ha klart negative konsekvenser for konkurransen og prisnivået, hvor denne forutsetningsvis høyere kostnaden vil komme innbyggerne og næringslivet i Salten til skade. Vi legger også til at det er svært sannsynlig at Konkurransetilsynet ville grepet inn mot en slik transaksjonen.

---

²² Se premiss (56).

Situasjonen kunne være annerledes dersom en av de mer landsdekkende renovasjonsaktørene var interessert i å ta over. Samtidig ville eierkommunene mistet kontroll over den kommersielle virksomheten, som tross alt utfører (gjennom konkurranseutsetting) viktige oppgaver på vegne av kommunene. Kontrollen over disse selskapene vil uansett være svekket når den kommersielle strukturen fjernes fra det offentlige oppdraget som per i dag tilligger ISA-konsernet. Dette er hensyn som også beveger seg utover de rent rettslige, og noe vi anbefaler å se nærmere på dersom dette alternativet skulle vært aktuelt.

2.4. Alternativ 3: Konkurranseutsetting av drift av miljøtorg og innsamling

For det tilfellet at det verken tildeles enerett eller gjennomføres en omorganisering som gjenoppretter grunnlaget for egenregimodellen, vil eierkommunene være henvist til å konkurranseutsette kontrakter om innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøtorg i samsvar med anskaffelsesregelverkets alminnelige prosedyreregler. Ved slik konkurranseutsetting vil ISA/ISE stille på lik linje med øvrige aktører i markedet.²³

Det kan i denne forbindelse presiseres at en tildeling av enerett ikke nødvendigvis avskjærer muligheten til å konkurranseutsette enkelte av tjenestene som faller inn under det lovpålagte ansvaret etter forurensningsloven § 30. Også i dag er deler av verdikjeden for husholdningsavfallet konkurranseutsatt i større eller mindre kontrakter. Ved å få tildelt en enerett knyttet til eierkommunenes lovpålagte oppgaver etter forurensningsloven vil ISA/ISE ha et visst skjønn i hvordan oppgavene løses. Her vil også eierkommunene ha mulighet til å påvirke dette gjennom sine eierskapsbeføyelser og gjennom de kontraktene som inngås med ISA/ISE.

Når det gjelder hvorvidt konkurranseutsetting av tjenestene i sin helhet er et egnet alternativ, bemerkes for det første at anbudsprosessen kan være komplisert, kostbar og tidskrevende. Hertil kommer at eierkommunene – til tross for at tjenesteutførelsen kan delegeres – ikke kan fraskrive seg det overordnede lovpålagte ansvaret for tjenesteutførelsen. Ved konkurranseutsetting vil den kontrollen som eierkommunene kan utøve gjennom kontrakt og sanksjonsmekanismer nødvendigvis være mer begrenset enn ved bruk av enerettsmodellen. I denne sammenheng illustrerer erfaringene fra Reno Norden-konkursen hvilken risiko konkurranseutsetting av lovpålagte avfallstjenester kan innebære.²⁴

Sett i lys av eierkommunenes lovpålagte ansvar for tjenesteutførelsen samt den risikoen konkurranseutsetting kan innebære, vil det fra et oppdragsgiverperspektiv være mest hensiktsmessig å anvende ett av unntakene fra anskaffelsesregelverket der vilkårene for dette er oppfylt. På denne bakgrunn er det vår vurdering at enerettsmodellen fremstår som et klart mer hensiktsmessig alternativ for organiseringen av tjenesteutførelsen.

2.5. Avsluttende bemerkninger

Konsekvensen av EU-domstolens avgjørelse i sak C-692/23 er at den anskaffelsesrettslige organiseringen av Iris-konsernet må tilpasses. Av de tre alternativene som er vurdert i dette notatet, fremstår det mest hensiktsmessig at eierkommunene tildeler ISA/ISE enerett for innsamling av husholdningsavfall samt drift av miljøtorg. Det bemerkes at enerettsmodellen i realiteten vil innebære en videreføring av de samme praktiske og organisatoriske realitetene som har kjennetegnet konsernets virksomhet under dagens egenregimodell.

²³ I den forbindelse kan det gjennomføres en samlet konkurranse for begge tjenestene eller separate konkurranser for hver av dem. Videre kan kontraktene enten utformes slik at de dekker hele det geografiske området som eierkommunene er ansvarlige for etter forurensningsloven, eller deles opp i geografiske delområder.

²⁴ Reno Norden var en stor, privat aktør som hadde vunnet anbud på innsamling av husholdningsavfall for en rekke kommuner. Ved selskapets konkurs i 2017 oppstod det umiddelbare utfordringer for de berørte kommunene, som da måtte skaffe til veie alternativ kapasitet for å ivareta sine lovpålagte plikter. Denne situasjonen illustrerer dermed at konkurranseutsetting kan innebære en betydelig sårbarhet dersom leverandøren av ulike årsaker ikke kan oppfylle sine kontraktsforpliktelse.

Oppsummering av kommunale vedtak knyttet til forslag til ny forskrift for husholdningsrenovasjon og tilhørende retningslinjer

Vedlegget inneholder vedtakene i by- og kommunestyre i eierkommunene til Iris Salten IKS knyttet til ny forskrift for husholdningsrenovasjonen i Salten og tilhørende retningslinjer:

- Beiarn kommune
- Bodø kommune
- Fauske kommune
- Gildeskål kommune
- Hamarøy kommune
- Meløy kommune
- Saltdal kommune
- Steigen kommune
- Sørfold kommune

Vedtak Beiarn kommunestyre

Kommunestyret 14.04.2026

Behandling

Votering nr 1 - votering over forslag

Forslag: **Innstilling fra Plan- og driftsutvalg - 04.03.2026**

For: 14 stemmer (93%) - AP 4, BBL 5, SP 5

Mot: 1 stemme (7%) - SP 1

KST - 24/26 vedtak

Forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer vedtas. Ny forskrift trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk lovtidend. På samme tidspunkt oppheves forskrift 19. juni 2018 nr. 2335 om renovasjon i Salten.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak Bodø bystyre

Bystyrets behandling i møte den 05.02.2026:

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Forslag til ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten vedtas. Ny forskrift trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend. På samme tidspunkt oppheves forskrift 19. juni 2018 nr. 2335 om renovasjon i Salten.
2. Forslag til retningslinjer til ny forskrift om renovasjon i Salten vedtas.
3. Iris Salten IKS delegeres myndighet til å fatte enkeltvedtak med hjemmel i den nye renovasjonsforskriften, med unntak av forskriften §§ 5-2 og 5-3. Iris Salten IKS' myndighet til å fatte enkeltvedtak med hjemmel i den nye forskriften § 5-1 avgrenses til søknader fra barnehager, skoler, foreninger, lag og ideelle organisasjoner om innsamling av husholdningsavfall tilknyttet enkeltstående aktiviteter.
4. Iris Salten IKS delegeres myndighet til å innkreve avfallsgebyr på vegne av kommunen. Kommunens myndighet til å innkreve ubetalt avfallsgebyr etter reglene om innkreving av skatt i medhold av forurensningsloven § 34 siste ledd siste setning, jf. eiendomsskatteloven § 27, delegeres ikke.
5. Iris Salten IKS kan delegerer myndigheten etter vedtakspunkt 3 og 4 ovenfor videre til heleide datterselskaper.

Vedtak Fauske kommunestyre

KOM - 025/26 Vedtak:

Vedtak:

Fauske kommunestyre vedtar forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer. Forskriften endres i tråd med endelig vedtak i kommunestyresak 24/26. Forskriften trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk lovtidend, og erstatter gjeldende forskrift fra 2018.

Vedtak Gildeskål kommunestyre

Behandling i Kommunestyret - 10.03.2026:

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret vedtak:

1. Forslag til ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten vedtas. Ny forskrift trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend. På samme tidspunkt oppheves forskrift 19. juni 2018 nr. 2335 om renovasjon i Salten.
2. Forslag til retningslinjer til ny forskrift om renovasjon i Salten vedtas.
3. Iris Salten IKS delegeres myndighet til å fatte enkeltvedtak med hjemmel i den nye renovasjonsforskriften, med unntak av forskriften §§ 5-2 og 5-3. Iris Salten IKS' myndighet til å fatte enkeltvedtak med hjemmel i den nye forskriften § 5-1 avgrenses til søknader fra barnehager, skoler, foreninger, lag og ideelle organisasjoner om innsamling av husholdningsavfall tilknyttet enkeltstående aktiviteter.
4. Iris Salten IKS delegeres myndighet til å innkreve avfallsgebyr på vegne av kommunen. Kommunens myndighet til å innkreve ubetalt avfallsgebyr etter reglene om innkreving av skatt i medhold av forurensningsloven § 34 siste ledd siste setning, jf. eiendomsskatteloven § 27, delegeres ikke.
5. Iris Salten IKS kan delegerer myndigheten etter vedtakspunkt 3 og 4 ovenfor videre til heleide datterselskaper.

Vedtak Hamarøy kommunestyre

Kommunestyrets behandling av sak 42/2026 i møte den 15.04.2026:

Behandling

Ordfører Britt Kristoffersen Løksa leste formannskapets innstilling.

Votering

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret vedtar forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer. Forskriften trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk lovtidend, og erstatter gjeldende forskrift fra 2018.

Vedtak Meløy kommunestyre

KS - 020/26 vedtak

- 1. Forslag til ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten vedtas. Ny forskrift trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend. På samme tidspunkt oppheves forskrift 19. juni 2018 nr. 2335 om renovasjon i Salten.**
- 2. Forslag til retningslinjer til ny forskrift om renovasjon i Salten vedtas.**

Innstilling til vedtak:

1. Forslag til ny forskrift om husholdningsrenovasjon i Salten vedtas. Ny forskrift trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend. På samme tidspunkt oppheves forskrift 19. juni 2018 nr. 2335 om renovasjon i Salten.
2. Forslag til retningslinjer til ny forskrift om renovasjon i Salten vedtas.

Vedtak Saltdal kommunestyre

Kommunestyres behandling i møte den 26.03.2026:

Morten Ness Nilsen, SV fremmet kommundirektørens innstilling.

Votering:

Kommunedirektørens innstilling fikk 7 stemmer avgitt av AP, SV og KRF og falt.

Formannskapetets innstilling: Fikk 11 stemmer avgitt av SL SP,FRP og RØ og ble vedtatt.

Vedtak:

1. Saltdal kommune vedtar forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med de endringsforslag som er fremmet her og i egen sak om retningslinjene/renovasjonsordningen jf sak 28/2026.
2. Grunngbyret settes til kr 300,- inklusiv mva.
3. Gebyrmodellen Pay As You Throw, PAYT, vedtas som omtalt i rapporten Fritidsrenovasjon i Salten som gebyrmodell.
4. I tråd med Forurensningsloven § 30, 2. ledd skal renovasjonsordningen kun gjelde for tettbebygde strøk. Saltdal kommune skal innen 6 mnd legge frem forslag til geografisk oversikt som ivaretar dette punktet.
5. Forskriften trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend, og erstatter gjeldende forskrift fra 2018.

Vedtak Steigen kommunestyre

Kommunestyret behandling av sak 5/2026 i møte den 17.02.2026:

Behandling

Habilitet:

I sak PS 5/2026 ønsker Marit H. Mehus, AP å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i IRIS Salten IKS.

Jfr. FVL kap 2 §6 e2 erklæres Marit H. Mehus, AP enstemmig inhabil.

Saken ble behandlet med 16 medlemmer tilstede.

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Vedtak

Vedtaket lyder som følgende:

Steigen kommunestyre vedtar forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer.

Forskriften trer i kraft ved kunngjøring lokalt eller i Norsk Lovtidend, og erstatter gjeldende forskrift fra 2018.

Vedtak Sørfold kommunestyre

Saksprotokoll i Kommunestyret - 12.02.2026

Behandling:

Det fremkom ingen endringsforslag.

Vedtak:

Formannskap 03.02.2026

Kommunedirektørens innstilling

Forslag til ny renovasjonsforskrift for Salten med tilhørende retningslinjer vedtas. Forskriften trer i kraft fra vedtaksdato, og erstatter gjeldende forskrift fra 2018.

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak enstemmig vedtatt.

Oppsummering av kommunale vedtak knyttet til felles renovasjonsløsning for fritidsboliger i Salten

Vedlegget inneholder vedtakene i by- og kommunestyre i eierkommunene til Iris Salten IKS knyttet til felles renovasjonsløsning for fritidsboliger i Salten:

- Beiarn kommune
- Bodø kommune
- Fauske kommune
- Gildeskål kommune
- Hamarøy kommune
- Meløy kommune
- Saltdal kommune
- Steigen kommune
- Sørfold kommune

Beiarn kommune

Kommunestyret 14.04.2026

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Innstilling fra Plan- og driftsutvalg - 04.03.2026**

For: 13 stemmer (87%) - AP 4, BBL 5, SP 4

Mot: 2 stemmer (13%) - SP 2

KST - 23/26 vedtak

1. Beiarn kommunestyre godkjenner den foreslåtte felles renovasjonsordningen for fritidsboliger i Salten, slik den er beskrevet i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten».
2. Beiarn kommunestyre godkjenner gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT) med grunngebyr og betaling per ekstra innkast.
3. Beiarn kommunestyre gir Iris Salten IKS fullmakt til å behandle fritakssøknader etter felles retningslinjer.
4. Beiarn kommunestyre forutsetter at ordningen implementeres i tråd med lovkrav og at det utarbeides en kommunikasjonsplan for informasjon til berørte abonnenter.
5. Grunngebyr pr. fritidsbolig settes til kroner 300,- inkl.mva.

Enstemmig vedtatt.

Bystyrets behandling i møte den 05.02.2026:

Fredric Martinsen
Persson (AP)

Fritidsrenovasjon

1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.
2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon.
3. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan

Votering

Innstillingen ble vedtatt med 20 stemmer mot Persson sitt forslag som fikk 19 stemmer og falt (3V, 7AP, 4SV, 1MDG, 1KRF, 3UAVH).

Vedtak

1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.

IRIS vurderer det reelle behovet for antall innkastplasser for fritidsrenovasjon.
2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon, men grunngebyret fastsettes til kr 300,- inkl. mva.
3. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan.

Fauske kommune

KOM - 024/26 Vedtak:

Vedtak:

1. Fauske kommunestyre viser til tidligere vedtak fra februar 2023, hvor kommunen signaliserte motstand mot innføring av tvungen renovasjonsavgift for hytte- og fritidsbebyggelse.
2. Fauske kommunestyre opprettholder dette standpunktet, og avviser den foreslåtte renovasjonsordningen for fritidsboliger slik den foreligger i saken.
3. Fauske kommunestyre mener at den foreslåtte ordningen innebærer en tvungen gebyrbelastning som ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til faktisk bruk, tilgjengelighet og lokale forhold, og som derfor fremstår som urimelig.
4. Fauske kommunestyre ber om at det utredes alternative løsninger som i større grad ivaretar:
  - frivillighet eller sterkere grad av brukstilpasning
  - differensierte gebyrmodeller
  - geografiske hensyn og avstand til returpunkter
  - mer fleksible fritaksordninger
5. Fauske kommunestyre ber om at saken tas opp med de øvrige eierkommunene og Iris Salten IKS, med sikte på å finne en løsning som både ivaretar lovkrav og lokal politisk forankring.
6. Saken sendes tilbake til administrasjonen i Iris Salten IKS for videre utredning før ny behandling.
7. Fauske kommunestyre forutsetter at det i det videre arbeidet synliggjøres hvilke handlingsrom kommunen har innenfor gjeldende lovverk, herunder muligheter for lokale tilpasninger.

Gildeskål kommune

Behandling i Kommunestyret - 10.03.2026:

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyret vedtak:

1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.
2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon.
3. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan.
4. I samarbeid med Iris Salten jobbes det videre med plassering av renovasjonspunkter for fritidsrenovasjon i Gildeskål. Dagens forslag må utvides med punkter både mellom Inndyr og Sund, og på Arnøyene.

Hamarøy kommune

PS 43/26 Felles renovasjonsordning for fritidsboliger i Salten Kommunestyrets behandling av sak 43/2026 i møte den 15.04.2026:

Behandling

Ordfører Britt Kristoffersen Løksa leste formannskapetets innstilling.

Kommunalleder for teknisk drift og samfunn Børre M. Johansen orienterte om saken og svarte på spørsmål.

Terje Øien (Ap) fremmet tilleggsforslag om å føye til to punkter:

1. Kommunestyret forutsetter at kommunen kan få justert plasseringen av hentepunkter.
2. Kommunestyret forutsetter også at gebyret ikke settes så lavt at det i realiteten medfører for få hentepunkter til at det blir en reell løsning.

Votering

Det ble votert over tilleggsforslaget fra Terje Øien (Ap). Tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling med tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret godkjenner den foreslåtte felles renovasjonsordningen for fritidsboliger i Salten, slik den er beskrevet i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten».
2. Kommunestyret godkjenner gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT) med grunngebyr og betaling per ekstra innkast.
3. Kommunestyret gir Iris Salten IKS fullmakt til å behandle fritakssøknader etter felles retningslinjer.
4. Kommunestyret forutsetter at ordningen implementeres i tråd med lovkrav og at det utarbeides en kommunikasjonsplan for informasjon til berørte abonnenter.
5. Kommunestyret forutsetter at kommunen kan få justert plasseringen av hentepunkter.
6. Kommunestyret forutsetter også at gebyret ikke settes så lavt at det i realiteten medfører for få hentepunkter til at det blir en reell løsning.

Meløy kommune

KS - 021/26 vedtak

- 1. Forslag til renovasjonsløsning for fritidsboliger, slik løsningen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas.**
- 2. Gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT), slik modellen er beskrevet og anbefalt i vedlagt rapport «Fritidsrenovasjon i Salten», vedtas som gebyrmodell for fritidsrenovasjon.**
- 3. Kommunestyret gir Iris Salten IKS fullmakt til å behandle fritakssøknader etter felles retningslinjer.**
- 4. Iris Salten IKS skal informere berørte innbyggere om den nye renovasjonsløsningen og gebyrmodell for fritidsboliger i tråd med vedlagt kommunikasjonsplan.**
- 5. Meløy kommune ber Iris Salten IKS foreta en nærmere utredning av plassering av returpunkter for fritidsrenovasjon i Meløy. Utredningen skal sikre at lokaliseringene bygger på en helhetlig vurdering av hyttekonsentrasjon, ferdselsmønster, tilgjengelighet gjennom året og faktisk bruk, før endelig plassering fastsettes.**

Saltdal kommune

Kommunestyres behandling i møte den 26.03.2026:

Innledning v/ Bjørn Ove Moum, Iris.

Morten Ness Nilsen, SV fremmet nytt pkt. 2 i kommunedirektørens innstilling.

Nytt pkt. 2: Grunngbyret settes til 300 kroner inklusiv mva. Som en del av Pay as you throw, skal det legges tilrette for bankkort og elektronisk betaling.

Votering:

Kommunedirektørens innstilling med nytt pkt. 2: Fikk åtte stemmer avgitt AP, SV og KRF og falt.

Formannskapetets innstilling: Vedtatt med 10 stemmer avgitt fra SP, SL, HØ, FRP

Vedtak:

1. Det etableres ett returpunkt sentralt på Rognan (f.eks ved Europris)
2. Det opprettes et lokalt kommunalt klageorgan til erstatning for forslaget fra IRIS. Saltdal kommune skal innen 6 mnd fremme forslag til utvelgelse og organisering av utvalget, inklusiv økonomiske rammer og konsekvenser.
3. Iris Salten IKS skal sammen med Saltdal kommune informere innbyggerne om den nye renovasjonsordningen og finansieringen av denne.
4. Som en del av Pay AS You Throw, skal det også legges til rette for elektronisk betaling.
5. Saltdal kommune skal fremme et forslag til tiltak for å undersøke om innføring av den nye ordningen vil føre til økt forsøpling.
6. Innen 2 år etter innføringen skal det foretas en evaluering av ordningen. I denne skal brukertilfredshet være et moment.
7. Grunngbyret settes til kr 300,- inklusiv mva.
8. I tråd med Forurensningsloven § 30, 2. ledd skal renovasjonsordningen kun gjelde for tettbebygde strøk. Saltdal kommune skal innen 6 mnd legge frem forslag til geografisk oversikt som ivaretar dette punktet.

Steigen kommune

Kommunestyret behandling av sak 6/2026 i møte den 17.02.2026:

Behandling

Habilitet:

I sak PS 6/2026 ønsker Marit H. Mehus, AP å få sin habilitet vurdert da hun er styremedlem i IRIS Salten IKS.

Jfr. FVL kap 2 §6 e2 erklæres Marit H. Mehus, AP enstemmig inhabil.

Saken ble behandlet med 16 medlemmer tilstede.

Enstemmig vedtatt som innstilling.

Vedtak

Vedtaket lyder som følgende:

- 1. Steigen kommunestyre godkjenner den foreslåtte felles renovasjonsordningen for fritidsboliger i Salten, slik den er beskrevet i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten».**
- 2. Steigen kommunestyre godkjenner gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT) med grunngbyr og betaling per ekstra innkast.**
- 3. Steigen kommunestyre gir Iris Salten IKS fullmakt til å behandle fritakssøknader etter felles retningslinjer.**
- 4. Steigen kommunestyre forutsetter at ordningen implementeres i tråd med lovkrav og at det utarbeides en kommunikasjonsplan for informasjon til berørte abonnenter.**

Formannskapet:

Behandling:

Omforent forslag fra Sørfold formannskap PS 9/26

Nytt punkt 5. i kommunedirektørens innstilling

Kommunestyret forutsetter at foreslåtte renovasjonspunkter som er foreslått i Sørfold kommune blir bygget; Mørsvikbotten, Elvkroken, Røsvika og Straumen.

Vedtak:

Uttheving

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyret godkjenner den foreslåtte felles renovasjonsordningen for fritidsboliger i Salten, slik den er beskrevet i rapporten «Fritidsrenovasjon i Salten».
2. Kommunestyret godkjenner gebyrmodellen Pay As You Throw (PAYT) med grunngebyr og betaling per ekstra innkast.
3. Kommunestyret gir Iris Salten IKS fullmakt til å behandle fritakssøknader etter felles retningslinjer.
4. Kommunestyret forutsetter at ordningen implementeres i tråd med lovkrav og at det utarbeides en kommunikasjonsplan for informasjon til berørte abonnenter.

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Omforent forslag fra Sørfold formannskap:

Nytt punkt 5. i kommunedirektørens innstilling:

Kommunestyret forutsetter at foreslåtte renovasjonspunkter som er foreslått i Sørfold kommune blir bygget; Mørsvikbotten, Elvkroken, Røsvika og Straumen.

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Kommunestyret:

Omforent forslag fra kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner punkt 1, 2, 3 og 4 i formannskapets vedtak.

Kommunestyret ber om at følgende ivaretas i forhandlinger:

- At det etableres inntil 5 renovasjonspunkter.
- Forslag fra Sørfold SV - nytt punkt 6: Antall restavfallsinnkast økes fra 6 til 10.
- Forslag fra Sørfold H og Sørfold SP - Det legges til 1 punkt i fritak fra hytterrenovasjon. Hytter mer enn 1,5 km fra kjørbar vei på sommer får fritak fra hytterrenovasjon. Dette tas med i § 6-2 Fritak og dispensasjon.

Omforent forslag fra kommunestyret enstemmig vedtatt.

Se mottakerliste

Deres ref.:

Deres dato:

Vår ref.:

Vår dato:

26/32340-1

08.05.2026

26/63988

Innkalling og sakliste til representantskapsmøte KOAN 19.05.2026

Det innkalles med dette til representantskapsmøte for KOAN 19. mai 2026 på Thon Hotel Nordlys i Bodø. Møtet starter etter Kontaktkonferansens første dag, kl. 16.00.

Sakliste som følger:

Sak 01/26 Konstituering

Sak 02/26 Årsmelding for KOAN 2025

Sak 03/26 Regnskap for KOAN 2025 – revisors beretning

Sak 04/26 Mandat til styret for justering av handlingsplan

Sak 05/26 Forslag til handlingsplan for KOAN 2027

Sak 06/26 Retningslinje for regulering av honorarer

Sak 07/26 Honorarer for styreleder og styremedlemmer for 2027

Sak 08/26 Budsjettforslag for KOAN 2027

Sak 09/26 Valg av styremedlemmer, vara og valgmemnd

Sak 10/26 Eventuelt

Med vennlig hilsen

Ketil Jensen

Daglig leder KOAN

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Sak 01/26   Konstituering

- Valg av møteleder
- Valg av protokollfører og to protokollunderskrivere
- Registrering av antall stemmeberettigede i møtet
- Godkjenning av innkalling og gjennomføring av møtet

Sak 02/26   Årsmelding for KOAN 2025

Saksutredning: Administrasjonen legger frem årsmelding for KOAN for 2025 til behandling i representantskapet. Årsmeldingen gir en samlet oversikt over virksomheten i KOAN i 2025.

Styret har behandlet årsmeldingen for KOAN 2025 og innstiller overfor representantskapet at årsmeldingen godkjennes.

Forslag til vedtak: Årsmeldingen for KOAN 2025 godkjennes.

Sak 03/26   Regnskap for KOAN 2025 – revisors beretning

Saksutredning: Administrasjonen legger frem regnskap for KOAN for 2025, samt revisors beretning for gjennomgang i representantskapet. Regnskapet er i tråd med samarbeidsavtalen.

Styret har gjennomgått regnskapet for KOAN for 2025 og innstiller overfor representantskapet at regnskapet godkjennes.

Forslag til vedtak: Regnskap for KOAN 2025 godkjennes.

Sak 04/26   Mandat til styret for justering av handlingsplan

Saksutredning: Representantskapet behandler og vedtar organisasjonens handlingsplan. I løpet av planperioden kan det oppstå behov for justeringer som følge av endrede forutsetninger, prioriteringer eller ytre forhold. For å sikre effektiv oppfølging av vedtatt handlingsplan, er det hensiktsmessig at styret har et visst handlingsrom til å foreta nødvendige tilpasninger.

Styret har ansvar for den løpende oppfølgingen av handlingsplanen og er nærmest til å vurdere behovet for justeringer underveis. Uten et tydelig mandat må alle endringer behandles av representantskapet, noe som kan være lite fleksibelt og tidkrevende. Et mandat til styret vil bidra til smidigere drift og bedre måloppnåelse, samtidig som hovedlinjene i handlingsplanen fortsatt forankres i representantskapets vedtak.

Det forutsettes at eventuelle endringer som styret foretar, er innenfor rammen av vedtatt strategi og økonomi, og at representantskapet holdes orientert om vesentlige justeringer.

Forslag til vedtak: Representantskapet gir styret mandat til å foreta nødvendige justeringer i handlingsplanen etter at denne er vedtatt, forutsatt at endringene ligger innenfor rammene av vedtatt strategi og budsjett. Vesentlige prinsipielle endringer skal legges frem for representantskapet til behandling.

Sak 05/26 Forslag til handlingsplan for KOAN 2027

Saksutredning: Administrasjonen legger frem forslag til handlingsplan for KOAN for 2027 til behandling i representantskapet. Handlingsplanen beskriver prioriterte mål og tiltak for KOAN i planperioden.

Styret har behandlet handlingsplanen for KOAN for 2027 og innstiller overfor representantskapet at handlingsplanen vedtas.

Forslag til vedtak: Handlingsplanen for KOAN 2027 vedtas.

Sak 06/26 Retningslinje for regulering av honorarer

Saksutredning: Administrasjonen legger frem forslag til retningslinjer for regulering av honorarer. Honorarer til verv bør vurderes jevnlig for å sikre at nivået er rimelig og i tråd med ansvar, arbeidsmengde og generell lønns- og kostnadsutvikling. Per i dag finnes det ingen fastsatt retningslinje for regulering slike honorarer i KOAN.

Manglende faste prinsipper for regulering kan føre til uforutsigbarhet og behov for hyppige enkeltsaker i representantskapet. Ved å etablere en tydelig retningslinje for regulering av honorarer oppnås større forutsigbarhet og en mer strukturert praksis.

Styret vurderer at en regulering annet hvert år i tråd med konsumindeksen (KPI) gir en god balanse mellom behovet for oppdatering og hensynet til stabilitet. Det foreslås at ordningen trer i kraft fra og med 2028.

Forslag til vedtak: Representantskapet fastsetter at honorarer til styreleder, styremedlemmer og representantskapets leder reguleres annet hvert år i tråd med utviklingen i konsumprisindeksen (KPI). Første regulering gjennomføres i 2028 med utgangspunkt i honorarsatsene for 2027.

Sak 07/26 Honorarer for styreleder og styremedlemmer for 2027

Saksutredning: Administrasjonen legger frem sak om honorarer for styreleder og styremedlemmer for 2027. Gjeldende honorarsatser ble sist regulert i 2023:

- Honorarer til styreleder: Kr. 12 000 per år
- Møtegodtgjørelse: Kr. 4 000 per møte
- Honorarer til representantskapets leder: Kr. 4 000 per år

Administrasjonen innstiller overfor representantskapet at honorarer holdes uendret for 2027.

Forslag til vedtak: Honorarer holdes uendret for 2027.

Sak 08/26   Budsjettforslag for KOAN 2027

Saksutredning: Administrasjonen legger frem forslag til budsjett for KOAN for 2027 til behandling i representantskapet. Budsjettet bygger på planlagt aktivitetsnivå og forventede kostnader knyttet til drift og tjenester som KOAN leverer til deltakerkommunene.

Styret har behandlet forslag til budsjett for KOAN for 2027 og innstiller overfor representantskapet at budsjettet vedtas.

Forslag til vedtak: Budsjett for KOAN 2027 vedtas.

Sak 09/26   Valg av styremedlemmer, vara og valgnernd

Saksutredning: Funksjonstiden for styremedlemmer og vara for perioden 2024-2026 utløper i 2026. I henhold til samarbeidsavtalen er det representantskapet som velger styre. Det gjennomføres derfor valg av styremedlemmer og vara på representantskapsmøtet.

KOANs styre har de to foregående årene hatt følgende sammensetning:

Styret:

Kjersti Rongved, Bodø kommune, styreleder (2024-2026)

Camilla Berg, Hemnes kommune, nestleder (2024-2026)

Bente Margit Sørgård, Meløy kommune (2024-2026)

Anita Selfors, Beiarn kommune (2024-2028)

Linda Jakobsen, Alstahaug kommune (2024-2028)

Varamedlemmer:

Karin Sund Olufsen, Lurøy kommune (2024-2026)

Ragnhild Nilsen, Øksnes kommune (2024-2028)

Lisbeth Bernhardsen, Sørfold kommune (2024-2026)

Valgnernd:

Berit Busch, Sømna kommune (2024-2028)

Nina Jørgensen-Øberg, Bindal kommune (2024-2028)

Representantskapet:

Lena Sagnes, Fauske kommune, leder (2024-)

Kenneth Sørensen, Rana kommune, nestleder (2024-)

Valgnerndas innstilling vedlagt.

Sak 10/26   Eventuelt

Kopi til

Bente Sørgård
Berit Busch
Bitten Rolfsen
Bjørg Ireen Fønnebø
Camilla Berg (ekstern)
Gunn Eliassen
Gøril Larsen
Kenneth Sørensen
Kristin Vangen Herøy kommune
Kristine.storelv@evenes.kommune.no
Lena Sagnes
Linda Jakobsen
Maria Olsen
Marit Nilsen
Nina Jørgensen-Øberg
Ordføreren i Nesna kommune
Ordføreren i Rødøy kommune
Ordføreren i Sørfold kommune
Ragnhild Nilsen
Rakel Brunnes
Siv Reidun Sandnes (Ekstern)
Siw Abs Åkerøy

Vedlegg

Årsmelding for KOAN 2025 (1)
Regnskap for KOAN 2025
Revisjonsberetning KOAN 2025
Handlingsplan KOAN 2027
Budsjettforslag for KOAN 2027 (1)
Forslag til nytt styre i KOAN

DokID
2024428
2024449
2024460
2024473
2024478
2024484

HMTS

Helse- og miljøtilsyn Salten

Representantskap HMTS IKS

Dato: 29.04.2026
Saksbehandler: ..... Siv A Bjørnsen
Telefon direkte: .....
Deres ref: .....
Løpenr.: 239/2026
Saksnr/vår ref: 2026/38
Arkivkode: .....

Innkalling til representantskapsmøte HMTS IKS.

Møtet avholdes i Bodø kommune, rådhuset, bystyresal 1.juni kl 1030

Saksdokumenter følges vedlagt

Forfall til møtet meldes til HMTS IKS ved sb@hmts.no

Saksliste:

1/26	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
2/26	Godkjenning av innkalling og saksliste
3/26	Valg av to representanter til å signere protokollen
4/26	Status HMTS pr dd. Til informasjon
5/26	Årsrapport 2025
6/26	Årsoppgjør 2025
7/26	Revisors honorar 2026
8/26	Budsjettgrunnlag for HMTS 2027
9/26	Valg av styreleder 2026 - 2028
10/26	Valg av styremedlemmer 2026 - 2028
11/26	Vedtak styrehonorar fastsatt for perioden 2026 – 2028

Med vennlig hilsen

Britt Kristoffersen Løksa
Leder representantskap

Ørjan Kristensen
Styreleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Kopi til:

Representantskapets varamedlemmer, styreleder HMTS, revisor Tell Norge, Salten
kontrollutvalg

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Org.nr. 986 504 907 www.hmts.no Verkstedveien 1, 8008 Bodø

Tlf. 40 00 77 77 e-post: post@hmts.no eller [eDialog](#)

Saksbehandler e-post:

Sak 1/26 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Navneopprop:

Kommune	Medlemmer	Varamedlemmer
Beiarn	Andre Kristoffersen	1.Monika Sande
Beiarn	Julia S. Berg	2.Marit Moldjord
Bodø	Odd Emil Ingebrigtsen	1.Ida Gudding Johnsen 2.Mohamed Ahmed Yusuf 3.Roy Antonsen 4.Bjørn Tore Zahl
Bodø	Ann Kristin Moldjord	1.Synnøve Pettersen 2.Håkon Møller 3.Bente Haukås 4.Fredric Persson
Fauske	Marlen Rendall Berg	1.Nils-Christian Steinbakk 2.Maria Torkilseng 3.Karl Gunnar Strøm
Fauske	Kenneth Svendsen	1.Turid Johansen Willumstad 2.Marit Stemland
Gildeskål	Bjørn M. Pedersen	1.Gunnar Vollan 2.Kine Oldervik
Gildeskål	Helge Akerhaugen	1.Janette Festvåg 2.Bjørn-Ronny Madsen
Meløy	Sigurd Stormo	1.Grethe Anita Andersen 2.Ken-Henry Solhaug
Meløy	Maria Eibensteiner Olsen	1.Pål Einar Olsen 2.Kristian Haukalid
Saltdal	Runar Løvvald Jensen	1.Jan Petter Madsen 2.Sara Isaksen Lundbakk
Saltdal	Jan Arne Ellingsen	1.Ole Bøhlerengen 2.Lone Elvenes
Steigen	Åse Refsnes	1.Ove Strand 2.Evy Røymo
Steigen	Maren Sivertsen	1.Adrian Fredriksen 2.Arne Reidar Pedersen
Sørfold	Kolbjørn Mathisen	1.Katrine Elvebakk 2.Bente Grovassbakk
Sørfold	Gisle Hansen	1.Sten Robert Hansen 2.Leif Arild Nygård
Hamarøy	Britt Kristoffersen Løksa	1.Ann Iren Sæter 2.Sverre Christian Eriksen
Hamarøy	Jan Folke Sandnes	1.Linda Jessen 2.Lars Filip Paulsen
Røst	Elisabeth Mikalsen	1.Harjeet Jassal
Værøy	Susan Berg-Kristiansen	1.Rita Adolfsen 2.Jill Arntsen

Sak 2/26 Godkjenning av innkalling og saksliste Forslag til vedtak: Innkalling og saksliste godkjennes

Sak 3/26 Valg av to representanter til å signere protokoll

Forslag til vedtak: Følgende velges til å signere protokoll:

Sak 4/26 Status HMTS IKS

Informasjon vedr status aktivitetsplan jf delegert myndighet innen Folkehelseloven og Barnehagemyndighet.

Forslag til vedtak: Informasjon tas til orientering.

Sak 5/26 Årsrapport 2025 HMTS

Årsrapport for HMTS IKS 2025 følger vedlagt. Styret i HMTS vedtok i møte 17.mars 2026 at årsrapport for 2025 godkjennes og legges fram for representantskapet.

Forslag til vedtak: Årsrapport for HMTS 2025 godkjennes.

Sak 6/26 Årsoppgjør 2025 HMTS

Årsoppgjør med resultatregnskap, balanse og noter for HMTS 2025 følger vedlagt.

Resultatregnskap og balanse med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning et riktig bilde av resultatet i 2024 samt den økonomiske situasjonen ved årsskiftet. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som det ikke er tatt hensyn til og som kunne hatt betydning for resultatet og den totale økonomiske situasjonen. Underforbruket videreføres som driftsmidler for 2026. Dette med begrunnelse i at det blir det første hele regnskapsåret etter delegert oppdrag innen barnehagemyndighet.

Styret i HMTS vedtok i møtet 17.mars 2026 at resultatregnskap for 2025 med balanse og noter pr 31.12.2025 godkjennes og legges fram for representantskapet.

Driftsinntekt	6 494 027
Driftskostnad	6 251 949
Årsresultat inkl renteinntekter	242 078

Forslag til vedtak: Årsoppgjør med resultatregnskap, balanse og noter for HMTS 2025 godkjennes.

Sak 7/26 Revisors honorar 2025

HMTS har i 2025 benyttet PWC som revisor med revisorhonorar pålydende kr 29 000

Forslag til vedtak: Representantskapet fastsetter revisors honorar for 2025 til kr 29 000

Sak 8/2026 Budsjettgrunnlag for HMTS 2027

Styret vedtok i møte 17.mars 2026 å tilrå at representantskapet legger til grunn økonomiplanen for HMTS og et tilskudd på kr 65 for delegerte oppgaver innen miljørettet helsevern og kr 14 for delegerte oppgaver innen barnehagemyndighet. Eiertilskuddet vil samlet sett fastsettes til kr 79 pr innbygger pr kommune for 2027.

Forslag til vedtak: Representantskapet legger til grunn økonomiplan for HMTS og et tilskudd på kr 79 pr innbyggertall pr kommune for 2027.

Sak 9 /2026 Valg av styreleder HMTS 2026 – 2028

Styreleder for HMTS er på valg i år:

Navn	Funksjon	Valgperiode	Første gang valgt som styre-/varamedlem
Ørjan Kristensen	styreleder	2024-2026	2018 / 2008

Forslag til vedtak: Viser til valgkomiteens innstilling.

Sak 10 Valg av styremedlemmer HMTS 2026 – 2028

Følgende styremedlemmer er på valg i år:

Navn	Funksjon	Valgperiode	Første gang valgt som styre- /varamedlem
Jim André Dahl	styremedlem	2024-2026	2022
Hilde Ragny Wiik	styremedlem	2024-2026	2024

Forslag til vedtak: Viser til valgkomiteens innstilling.

Sak 11 Styrehonorar 2026 – 2028

Viser til tidligere sak 9/24 der representantskapet vedtok følgende godtgjørelse for styreleder, nestleder og styremedlemmer for 2024 og 2025.

Styret:	Årlig godtgjørelse pr 2024 og 2025
Styreleder	35.000
Nestleder	17.000
Styremedlemmer	12.000
Møtegodtgjørelse per møte	1.600
Erstatning tapt arbeidsfortjeneste for styre:	
1. Selvstendig næringsdrivende utbetales erstatning for tapt arbeidsinntekt ulegitimert per møte	2.700
2. Øvrige medlemmer/varamedlemmer får utbetalt etter krav fra arbeidsgiver per møte.	2.500

Forslag til vedtak: Styrehonorar fastsettes etter valgkomiteens innstilling.

2026/0779 Bodø kommune med flere

Innklaget:	Bodø kommune med flere
Klager:	Helseservice Engros AS
Saksdokument:	
Avgjørelse:	
Type sak:	Prioritert rådgivende sak
Saken gjelder:	Avvisning av tilbud, De generelle kravene i § 4, Feil i/uklart konkurransegrunnlag

Sammendrag

Bodø kommune har det administrative ansvaret for anskaffelsen som gjennomføres på vegne av følgende

oppdragsgivere: Bodø kommune, Alstahaug kommune, Dønna kommune, Hamarøy kommune, Hemnes

kommune, Herøy kommune, Leirfjord kommune, Meløy kommune, Rana kommune, Sortland kommune,

Vestvågøy kommune, Øksnes kommune og Salten Brann IKS .

Klager anfører prinsipalt at konkurransen er beheftet med feil som innebærer avlysningsplikt. Subsidiært at tilbudene til valgte leverandør skulle ha vært avvist fra konkurransen, og at innklagede har handlet i strid med etterprøvbarehetsprinsippet i anskaffelsesloven § 4, herunder brutt begrunnelsesplikten.

Konkurransform:	
Type avtale:	Rammeavtale
Regelverk:	LOA og FOA del I og III
Type anskaffelse:	Vareanskaffelse
Tjenestekategori:	

Saksbehandler: **DAEI**

Registrert inn: **30.03.2026**

Avsluttet:

Status: **Innkomet**

Avgjort av:

Publisert: 31.03.2026

Klagenemndssekretariatet

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Postboksadresse:

Postboks 511 sentrum
5805 BERGEN

Sentralbord:

55 19 30 00

E-post:

post@knse.no

Resepsjon:

Man-fre 08:00-15:00

Telefon:

Man-fre 08:00-15:00

Organisasjonsnummer:

918195548

Følg oss på LinkedIn

Klagenemnder

Energiklagenemnda
Frivillighetsregisternemnda
KOFA
Konkurransklagenemnda
Lotterinemnda
Markedsrådet

[Medieklagenemnda](#)
[Stiftelsesklagenemnda](#)
[Finanstilsynsklagenemnda](#)

[Nyheter](#)
[Om Klagenemndssekretariatet](#)
[Presse](#)
[Karriere](#)
[Kontakt](#)

Personvernerklæring

[Personvern](#)
[Tilgjengelighetserklæring](#)

Nyhetsbrev

Abonner på avgjorte saker fra ønsket klagenemnd,
meld deg på vårt nyhetsbrev

Alt innhold copyright Klagenemndssekretariatet. Utviklet av: Mint Media AS

ANNONSE

Nyheter

Kommunen går hardt ut mot Kyststi-regning: Nekter å betale mer

Den nye Kyststien strekker seg mellom Mørkvedbukta og Bodøsjøen.

Av [Sindre Kolberg](#)

Publisert: 18.05.26 06:03

[Del](#)

Bodø kommune mener sluttoppgjøret for Kyststien er mangelfullt dokumentert, vanskelig å kontrollere og fakturert langt utover mengdene som var prosjektert.

For abonnenter

Hør denne artikkelen

1 min

Bodø kommune går hardt ut mot entreprenørfirmaet Roald Madsen AS. Det kommer fram av et brev Avisa Nordland har fått innsyn i.

Det Tromsø-baserte selskapet hadde totalentreprise på byggingen av Kyststien mellom Mørkvedbukta og Bodøsjøen.

En sti som kan bli langt dyrere for kommunen enn først antatt.

Les også

Har fått regning på 273 millioner kroner

For mye

Roald Madsen AS hadde ansvar både for bygging av selve stien og for utbedring av vann- og avløps-anlegget på den 6,5 kilometer lange strekningen.

Deler av kontrakten mellom kommunen og selskapet var mengderegulert. Det vil si at sluttsummen kan endre seg etter hvor mye arbeid som faktisk blir utført.

Dersom det for eksempel må graves mer, legges mer rør eller flyttes mer masse enn først anslått, kan regningen bli større.

I brevet, som er datert 1. april i år, hevder likevel Bodø kommune at Roald Madsen AS har fakturert «svært mye utover» mengdene som var anslått og prosjektert.

Avisa Nordland har tidligere omtalt at Bodø kommune, i januar i år, fikk en regning på 273 millioner kroner for prosjektet som opprinnelig hadde et budsjett på 89 millioner kroner.

ANNONSE

Samtidig skriver kommunen at entreprenøren ikke har gitt varsler underveis i byggeperioden som skulle tilsi såpass store mengdeøkninger.

Avisa Nordland har ikke fått innsyn i hvilke mengder det konkret er snakk om, men normalt vil det bety at man har lagt mer grus eller lagt lengre og større rør enn først avtalt.

AN har spurt distriktsleder i Roald Madsen AS, Marius Nordeng, om påstandene fra kommunen. Han svarer:

- Det er mange poster der det er fakturert for lite også. Sånn er det med mengderegulerte kontrakter - det går opp og ned.

Marius Nordeng er distriktsleder for Roald Madsen AS. Foto: Sindre Kolberg

Dårlig dokumentert

I brevet mener også Bodø kommune at dokumentasjonen på arbeidet er mangelfull, vanskelig å kontrollere og i flere tilfeller levert sent.

Kommunen skriver også at det er krevende å se sammenhengen mellom det som faktisk er utført, det som er fakturert, og kravene som er lagt inn som endringer.

- Det er også dokumentasjon som vi oppfatter som internt motstridende, og dokumentasjon som vi ikke finner i samsvar med de faktiske forhold, skriver de.

ANNONSE

Kommunen skriver også at Roald Madsen AS har fremmet et eget krav fordi mengdene i kontrakten skal ha økt kraftig. Dette omtales som et krav knyttet til 15-prosentregelen.

Kommunen avviser kravet, og mener det både er for dårlig dokumentert og varslet for sent.

Sluttoppstillingen, som Avis Nordland tidligere har fått innsyn i, viser at Bodø kommune allerede har betalt Roald Madsen AS 187,8 millioner kroner for arbeidet på stien. Her står altså 86,2 millioner kroner igjen som restbetaling - penger selskapet mener de har krav på fra kommunen.

I brevet skriver Bodø kommune at sluttoppgjøret fortsatt gjennomgås, men at de, per dags dato, ikke ser grunnlag for ytterligere betaling.

Videre truer de også med å kreve penger tilbakebetalt fra Madsen dersom de mener det allerede er betalt ut for mye.

Ordknappe

Avisa Nordland har bedt prosjektleder i Bodø kommune, Gudrun Hagen, om å kommentere brevet. Det har hun ikke ønsket.

- Vi har ingen kommentar til innholdet i vårt svarbrev til entreprenør per nå. Vi er fortsatt i dialog med entreprenør og sluttoppgjøret er ikke klart, skriver hun i en SMS.

ANNONSE

AN har også stilt Marius Nordeng i Roald Madsen AS flere spørsmål - uten at han har villet svare på dem.

Vis mer

Temaer i artikkelen

Følg det du er interessert i, og finn artiklene på **For deg**

Bodø

+ Følg

Nyheter

Kyststien

Kommentarer til denne saken

Flere saker

2. mail 2026

Til:

Kontrollutvalget i Bodø kommune

Kopi:

Byutvikling

Juridisk avdeling

Avdeling for Vei og trafikk

Anmodning om granskning – kommunens langvarige unnlattelse av å håndheve juridisk bindende reguleringsplan og skiltvedtak i bilfritt boområde - Galnåsen/Bodø

Vi retter herved en formell anmodning til kontrollutvalget om å granske kommunens systematiske og langvarige unnlattelse av å håndheve gjeldende reguleringsplan og trafikkskiltvedtak i et regulert bilfritt boområde. Forholdet er grundig dokumentert og har vært kjent av kommunen over lengre tid, uten at korrektive tiltak er iverksatt.

---

1. Kontrollutvalgets mandat og plikt til å behandle denne saken

Etter kommuneloven § 23-6 skal kontrollutvalget på vegne av kommunestyret påse at kommunens administrasjon etterlever gjeldende lover, forskrifter og kommunestyrevedtak. Kontrollutvalget har et selvstendig ansvar for å følge opp dersom administrasjonen ikke oppfyller sine lovpålagte plikter.

Denne henvendelsen gjelder nettopp dette: kommunens administrasjon har over år unnlatt å håndheve en juridisk bindende reguleringsplan og tilhørende skiltvedtak. **Det er ikke et spørsmål om skjønn eller prioritering** – det er et spørsmål om rettsplikt. Kontrollutvalget er rette instans til å undersøke og følge opp denne unnlattelsen.

---

2. Sakens faktiske og rettslige grunnlag

Boområdet er i henhold til gjeldende reguleringsplan regulert som bilfritt. Ingen eiendommer har parkering regulert på egen tomt, og ingen

dispensasjon er gitt. Parkering skal skje på felles parkeringsplasser utenfor området. Vegnettet er i planen betegnet som kjørbare gang- og sykkelveier.

Skiltingen er klar og entydig:

- Skilt 306.1 («Forbudt for motorkjøretøy») med underskilt for varetransport og bevegelseshemmede.
- Skilt 376 («Soneparkeringsforbud») uten unntak.

Statens vegvesen har på forespørsel gitt en skriftlig og autoritativ tolkning av skiltene:

a) Skilt 376 gjelder alle kjøretøy og dekker hele vegens konstruksjon, herunder vegskulder, grøft og snuplass. Det finnes ingen situasjon – ikke beboerstatus, ikke besøk, ikke mangel på ledige plasser – som gir rett til parkering innenfor sonen.

b) Unntaket for varetransport i skilt 306.1 gir kun adgang til kortvarig lessing/lossing. Kjøretøyet skal deretter forlate sonen. Dette er i samsvar med Høyesteretts dom Rt-1977-349.

c) Kommunen er utpekt av Statens vegvesen som håndhevingsmyndighet.

Til tross for dette foregår motorisert ferdsel og parkering i strid med skiltene systematisk og daglig. Avdeling for Vei og trafikk har over tid unnlatt å følge opp overtredelsene, bl.a. som følge av feilaktig skiltforståelse internt i kommunen.

---

3. Kommunens plikt til å handle – og administrasjonens unnløstelse

Kommunen har ikke bare en adgang, men en rettslig plikt til å håndheve gjeldende reguleringsplan og skiltvedtak. Unnløstelse av håndhevelse er i seg selv et rettsbrudd. Når administrasjonen over tid – og med kjennskap til forholdene – velger passivitet, er dette en alvorlig svikt i kommunens lovpålagte forvaltningsansvar.

Det er særlig bekymringsfullt at svikten synes å ha sitt utspring i feilaktig skiltforståelse i Avdeling for Vei og trafikk, og at dette ikke er korrigert til tross for gjentatte henvendelser. Dette tilsier at forholdet bør undersøkes på tvers av avdelinger, og at kontrollutvalget er riktig organ for en slik gjennomgang.

---

4. Anmodning

Vi anmoder kontrollutvalget om å:

1. Ta saken opp til formell behandling og vurdere om kommunens administrasjon har overholdt sine plikter etter reguleringsplanen og gjeldende trafikkregelverk.

2. Innhente redegjørelse fra Avdeling for Vei og trafikk, Juridisk avdeling og Byutvikling/Kommunedirektøren om hvilke tiltak som er vurdert og iverksatt, og hvorfor håndhevelse ikke har funnet sted.

3. Vurdere om det er grunnlag for å be kommunestyret om å gi administrasjonen pålegg om umiddelbar håndhevelse.

4. Gi undertegnede skriftlig tilbakemelding om hvordan kontrollutvalget vil behandle denne anmodningen, innen 3 uker.

---

5. Videre skritt ved manglende behandling

Dersom kontrollutvalget velger ikke å behandle denne anmodningen, eller unnlater å gi tilbakemelding innen fristen, vil vi bringe forholdet inn for Statsforvalteren. Statsforvalteren fører tilsyn med at kommunene overholder sin plikt til å følge opp egne reguleringsplaner og skiltvedtak, og kan gi kommunen pålegg om å rette opp forholdet.

Vi gjør oppmerksom på at relevante avdelinger i kommunen – Juridisk avdeling, Avdeling for Vei og trafikk og Byutvikling/Kommunedirektøren – allerede er gjort kjent med sakens dokumentasjon og de rettslige vurderingene fra Statens vegvesen. Viser til henvendelse til kommunen, datert 26.04.2026, som videresendes i egen ekspedisjon til kontrollutvalget.

Med hilsen

Hans Holdahl

Bjørnar Johannessen

Galnåsen 42 8022 Bodø

Galnåsen 70 8022 Bodø

SAK 32/26

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
11.06.2026

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr, 2. juni 2026

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget